

karanlık kitaplık

WILKIE COLLINS

lanetli otel

ithaki

"*Lanetli Otel*, dramatik bir dehşet gösterisi."
—*Peter Ackroyd*

Lord Montbarry'nin İtalya'da gizemli ve ürkütücü eşi Kontes Narona'yla balayındayken ani ölümünden bir süre sonra lordun ailesi tatil için Venedik'e gider. Orada kalacakları otel ise lordun balayında hayatını kaybettiği ve uşağının ortadan kaybolduğu eski konaktır.

Otelde kalmaya başladıklarında birçoğu paranormal olaylar yaşamaya başlar. Tuhaf bir koku, uyutmayan kâbuslar ve hatta tavanda süzülen bir kafa... Lordun huzursuz ruhunun musallat olduğundan şüphelenen yakınları onun ölümünün ardındaki sır perdesini aralamak istediklerinde korkunç bir vakayla karşılaşacaklardır.

Geceyi sakın 14 numaralı odada geçirme...

Çeviren: Serim As Özdemir

www.ithaki.com.tr

ithaki

9 786257 442572

/ithakiyayinlari

WILKIE COLLINS

1824'te Londra'da doğdu. İlk modern polisiye olarak tarihe geçen *Aytaşı* ve bir gotik edebiyat klasiği olan *Beyazlı Kadın* adlı eserleriyle İngiliz edebiyatının unutulmaz kalemlerinden biri hâline geldi. 1850'de yayımlanan ilk romanının ardından Charles Dickens'la tanıştı ve Dickens onun hem yakın dostu hem de akıl hocası oldu. Collins'in eserleri İngiltere'de birçok kez televizyona ve tiyatroya uyarlandı. 1878'de *Belgravia* dergisinde tefrika edilip okurlardan büyük ilgi toplayan *Lanetli Otel* adlı romanı, 1889'da hayatını kaybeden yazarın sağlığını yitirmeye başlamadan önce imza attığı son büyük eseri olarak kabul edilir.

Lanetli Otel

Wilkie Collins
Orijinal Adı: *The Haunted Hotel*

İthaki Yayınları - 1968
Karanlık Kitaplık - 44

Yayın Yönetmeni: *Alican Saygı Ortanca*
Sanat Yönetmeni: *Hamdi Akçay*

Dizi Editörü: *Emre Aygün & Yankı Enki*
Yayıma Hazırlayan: *Ömer Ezer*
Düzelti: *Yankı Enki*
Kapak Tasarımı ve İllüstrasyonu: *Hamdi Akçay*
Grafik Uygulama: *B. Elif Balkın*
1. Baskı, Eylül 2021, İstanbul

ISBN: 978-625-7442-57-2

Sertifika No: 46603

Türkçe Çeviri © Serim As Özdemir, 2021
© İthaki, 2021

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com
Sertifika No: 48625

karanlık kitaplık

Wilkie Collins

Lanetli Otel

Çeviren
Serim As Özdemir

ithaki

BİRİNCİ BÖLÜM

1

1860 yılında Dr. Wybrow, Londralı bir tıp doktoru olarak ününün zirvesine ulaşmıştı. Kendisinin, modern çağda doktorluk mesleğinden elde edilen en yüksek gelire sahip olduğuna dair güvenilir söylentiler dolaşmaktaydı.

Londra sezonunun* sonuna doğru bir öğle sonrası, muayene odasında geçirdiği özellikle zorlu bir sabahın ardından, kendi evlerinde ondan vizite bekleyen hastaların listesi de günün kalanını doldurmaya yetecek kadar kabarıkken, doktor öğle yemeğini henüz bitirmişti ki uşak, bir hanımefendinin onunla konuşmak istediğini haber verdi.

"Kimmiş?" diye sordu doktor. "Bir yabancı mı?"

"Evet, efendim."

"Muayene saatleri dışında yabancıları kabul etmiyorum. Kendisine saatleri bildir, sonra da yolla."

"Bildirdim, efendim."

"Öyleyse?"

"Gitmiyor."

Doktor, "Gitmiyor mu?" diye tekrarlarken gülümsedi. Kendince bir espri anlayışına sahipti, içinde bulundukları durumun absürd yanı onu hayli eğlendirmişti. "Bu inatçı hanım sana adını söyledi mi?" diye sordu uşağa.

* O tarihlerde İngiliz elitleri aslen kır evlerinde yaşardı ve yılın yalnızca belli aylarını (kabaca aralık-haziran arasını) balolar, partiler ve muhtelif hayır etkinlikleri aracılığıyla sosyalleşmek için Londra'da geçirirlerdi. *–çn*

"Hayır, efendim. İsim vermeyi reddetti; beş dakikanızı bile almayacakmış, konu da yarını bekleyemeyecek kadar önemliymiş. Hanımefendi içeride, muayene odasında; onu oradan nasıl çıkarabileceğimi de hiç bilmiyorum."

Dr. Wybrow bir an düşündü. Kadınlar hakkındaki (mesleki) bilgisi otuz yılı aşan uzun süreli bir deneyime dayanıyordu; her türden kadınla karşılaşmıştı, özellikle de zamanın değerini hiç bilmeyen ve cinsiyetinin sağladığı ayrıcalıkların arkasına saklanmakta en ufak tereddüt etmeyen türden kadınlarla. Kol saatine şöyle bir bakınca, kendi evlerinde onu bekleyen hastalarının vizitelerine çok geçmeden başlaması gerektiğini gördü. Hiç zaman kaybetmeden, bu şartlar altında önündeki tek akıllıca seçeneğe yöneldi. Yani, sıvışmaya karar verdi.

"Araba kapıda mı?" diye sordu doktor.

"Evet, efendim."

"Pekâlâ. Sokak kapısını ses çıkarmadan aç, hanımefendiyi de hiç rahatsız etme, bırak muayene odasında kalsın. Beklemekten sıkıldığında ona ne diyeceğini biliyorsun. Ne zaman döneceğimi sorarsa, akşam yemeklerini kulüpte yediğimi, sonra da tiyatroya gittiğimi söylersin. Hadi bakalım, Thomas; ses çıkarma! Ayakkabıların gıcırdarsa, bittim demektir!"

Doktor hole çıkıp sessizce ilerledi, uşak da parmak uçlarında yürüyerek onu takip etti.

Muayene odasındaki kadın, doktordan kuşkulanmış mıydı? Yoksa, Thomas'ın ayakkabıları gıcırdamıştı ve kadının da olağanüstü keskin kulakları mı vardı? Açıklaması her neydiyse, meydana gelen olayda hiçbir soru işaretine yer yoktu. Tam Dr. Wybrow muayene odasının önünden geçtiği sırada kapı açıldı – kadın eşikte belirdi ve doktorun kolunu tuttu.

"Rica ediyorum, bayım, lütfen sizinle konuşmama fırsat vermeden gitmeyin."

Yabancı aksanı vardı, ses tonu alçak ve kendinden emindi.

Parmakları, doktorun kolunu nazikçe ama kararlılıkla kavramıştı.

Kadının ne sözlerinin ne de davranışının doktoru, onun isteğini yerine getirmeye yöneltecek en ufak bir etkisi oldu. Arabasına doğru gittiği sırada onun bir anda durmasına neden olan, kadının yüzünün sessiz etkileyiciliği idi. Bir ölüyü andıran soluk benziyle iri siyah gözlerinin etkileyici canlılığı ve ışıltılı metalik parlaklığı arasındaki şaşırtıcı zıtlık doktoru kelimenin tam anlamıyla büyülemişti. Kadın koyu renk ve son derece zevkli giyinmişti; orta boylu ve (görünüşe göre) orta yaşlı bir kadındı; en fazla otuz bir, otuz iki yaşında vardı. Gözlerinin altında kalan yüz hatları –burnu, ağzı, çenesi– İngiliz kadınlarından ziyade yabancı ırktan kadınlarda daha sıklıkla görülen bir incelikte ve zariflikteydi. Kesinlikle hoş bir kadındı, tek ciddi kusuru ölü gibi solgun benziydi, daha az göze çarpan bir diğer kusuruysa bakışlarında şefkatten eser olmayışıydı. Doktorda uyandırdığı his, ilk şaşkınlığını saymazsak, daha çok mesleki bir merak duygusuydu. Bu vaka ona yepyeni bir mesleki deneyim kazandırabilirdi. "Böyle görünüyor," diye düşündü doktor, "beklemeye değer."

Kadın, bir şekilde etkilemiş olduğunu hissettiği doktorun kolunu bıraktı.

"Hayatınız boyunca pek çok dertli kadının içini rahatlatmışsınız," dedi. "Bugün birininkini daha rahatlatın."

Yanıt beklemeden muayene odasına geri döndü.

Doktor da onun peşinden gidip kapıyı kapattı. Kadını, pencerenin karşısındaki hasta koltuğuna oturttu. O öğle sonrası güneş, Londra'da bile göz kamaştırıcı parlaklıktaydı. İçeri giren parlak ışık kadının yüzüne vuruyordu. O ise, âdeta bir kartalın delici sabit bakışıyla, gözünü kırpmadan karşılıyordu ışığı. Kırışıksız soluk cildi şimdi, öncekinden de beyaz görünüyordu. Doktor, yıllardır ilk kez bir hastanın karşısında nabzının hızlandığını hissetti.

Kadın, doktorun ilgisini çekmeyi başardıktan sonra ne garip-tir ki şimdi de ona anlatacak hiçbir şeyi yokmuş gibi görünü-yordu. Bu kararlı kadın tuhaf bir umarsızlığa kapılmıştı sanki. Konuşmayı başlatmak zorunda kalan doktor, yalnızca ona nasıl yardımcı olabileceğini sordu.

Doktorun sesi onu âdeta canlandırmıştı. Işığa dimdik bakmayı sürdürerek aniden, "Sormak istediğim can sıkıcı bir soru var," dedi.

"Nedir?"

Kadın, gözlerini ışıktan doktorun yüzüne yavaşça çevirdi. En ufak bir kaygı belirtisi göstermeden "can sıkıcı" sorusunu şu ola-ğandışı sözlerle ifade etti:

"Delirmek üzere miyim bilmek istiyorum, lütfen!"

Böyle bir soru karşısında kimi insan eğlenir kimi insan pani-ğe kapılırdı. Doktor Wybrow ise yalnızca bir hayal kırıklığı his-settiğinin farkındaydı. Dış görünüşe dayanarak alelacele yaptığı değerlendirmenin sonucunda karşısında bulmayı beklediği en-der vaka bu muydu? Yeni hastası tek derdi mide rahatsızlığı, tek şanssızlığı da akıl zayıflığı olan hastalık hastası bir kadın mıydı? Doktor, "Neden bana geldiniz?" diye çıkıştı. "Uzmanlık alanı akıl hastalarının tedavisi olan bir doktora niye gitmiyorsunuz?"

Kadının yanıtı hazırdı.

"O tür bir doktora tam da uzman olduğu için gitmiyorum: herkesi kendi belirlediği çerçeveler ve kalıplar içinde yargıla-mak gibi vahim bir alışkanlığı vardır onların. Size geldim çünkü benim durumum hiçbir çerçeveye ya da kalıba sığmıyor, siz de gizemli hastalıkları ortaya çıkarmakla mesleğinizde ün yapmışsı-nız. Tatmin oldunuz mu?"

Doktor ziyadesiyle tatmin olmuştu – ilk izlenimi en sonun-da doğru çıkmıştı. Üstelik, kadın onun mesleki uzmanlığından da haberdardı. Doktora ün ve servet kazandıran (meslektaşları arasında rakipsiz) yeteneği, anlaşılması güç hastalıkları ortaya çı-karma hususundaki yeteneğiydi.

"Hizmetinizdeyim," dedi doktor. "Neyiniz var bulmaya çalışayım."

Sağlıkla ilgili gerekli gördüğü soruları sordu. Hepsine hızlı ve açık yanıtlar aldı; aldığı bu yanıtlardan kadının zihinsel ve fiziksel sağlığının mükemmel olduğundan başka bir sonuç çıkmadı. Sorularla tatmin olmayan doktor, kadının hayati organlarını dikkatle muayene etti. Ne eliyle ne de stetoskopuyla herhangi bir sıkıntı tespit edebildi. Henüz öğrenciyken sivrilmesini sağlayan sabrı ve meslek aşkıyla, kadını peş peşe testlere tabi tuttu. Sonuç hep aynıydı. Beyin hastalıklarına yatkınlıktan eser olmadığı gibi sinir sisteminde fark edilebilir bir dengesizlik dahi yoktu. "Sizde hiçbir sıkıntı görmüyorum," dedi. "Benzinizin olağandışı solgunluğunu bile açıklayamıyorum. Beni hayretler içinde bırakıyorsunuz."

"Benzimin solgunluğu önemli bir şey değil," dedi kadın sabırsızlıkla. "Genç yaşlarımda geçirdiğim bir zehirlenme sonucu ölümden döndüm. O zamandan bu yana yüzüme hiç renk gelmedi, cildim de o kadar hassas ki bir şey sürsem aşırı kızarıyor. Ama bunun bir önemi yok. Sizden kesin bir teşhis koymanızı istemiştim. Size güvenmiştim ama beni hayal kırıklığına uğrattınız." Başı önüne düştü. "Ve böylece bitti!" dedi kendi kendine buruk bir şekilde.

Doktor duygulanmıştı. Belki de mesleki gururunun biraz zedelendiğini söylemek daha doğru olur. "Hâlâ doğru şekilde bitebilir," dedi, "eğer bana yardım etmek isterseniz."

Kadın, gözleri parlayarak tekrar başını kaldırdı. "Açık konuşun, size nasıl yardım edebilirim?"

"Açıkçası hanımefendi, karşıma bir bulmaca gibi çıkıyorsunuz ve benden sırf mesleki yöntemlerle doğru bir tahminde bulunmamı bekliyorsunuz. Mesleğim pek çok şey yapabilir ama her şeyi yapamaz. Örneğin, başınızdan kendiniz için kaygılanmanıza yol açacak bir şey geçmiş olmalı –bedensel sağlığınızla pek de

bağlantısı olmayan bir şey– yoksa bana danışmaya hiç gelmezdiniz. Öyle değil mi?"

Kadın ellerini kucağında birleştirdi. "Doğru!" dedi hevesle. "Size tekrar güvenmeye başlıyorum."

"Pekâlâ. Benden sizi kaygılandıran ruhsal nedeni bulmamı bekleyemezsiniz. Kaygılanmanızı gerektirecek fiziksel bir neden bulunmadığını kesinlikle söyleyebilirim, ama (bana açılmazsanız) bundan fazlasını yapamam."

Kadın ayağa kalkıp odada şöyle bir dolaştı. "Peki ya size anlatsam?" dedi. "Ama bakın, isim vermem!"

"İsim vermenize gerek yok. Bana yalnızca somut bilgiler gerek."

Kadın, "Somut bilgiler önemli değil," diye tekrar söze başladı. "Yalnızca kendi izlenimlerimi açıkça anlatabilirim, onları duyunca da büyük olasılıkla benim hayalci bir budala olduğumu düşüneceksiniz. Zararı yok. Sizi memnun etmek için elimden geleni yapacağım; istediğiniz somut bilgilerle başlayacağım. Ama inanın bana, pek işinize *yaramayacaklar*."

Kadın tekrar yerine oturdu ve olabildiğince basit bir dille, doktorun o güne kadar duyduğu en tuhaf ve çılgınca itirafa başladı.

2

"Ben dulum, bayım; ilk somut bilgi bu," dedi kadın. "Tekrar evleneceğim, bu da bir diğer somut bilgi."

Burada duraksadı ve aklına gelen bir şeye gülümsedi. Doktor Wybrow, içinde hem hüzünlü hem zalimce bir şeyler barındıran bu gülümsemeden hoşlanmamıştı. Gülümseme, kadının yüzünde ağır ağır belirmiş ve hızla silinip gitmişti. Doktor, ilk izlenimine dayanarak hareket etmekle akıllıca davranıp davranmadığını sorgulamaya başlamıştı. Biraz da pişmanlıkla, yine kendisini bekleyen sıradan hastalarını ve onların anlaşılabilir hastalıklarını düşünmeye başladı.

Kadın anlatmayı sürdürdü.

"Yaklaşan evliliğimle ilgili can sıkıcı bir durum söz konusu. Eşi olacağım beyefendi benimle yurtdışında karşılaştığında bir başkasıyla nişanlıymış: bu hanımla aynı kandan ve aileden imiş, nişanlısı hanımefendiyle kuzenmişler. Ben bu hanımın sevgilisini istemeden elinden aldım ve kadının hayatını mahvettim. İstemeden diyorum çünkü bu beyefendi ben kendisini kabul edene dek bana nişanlı olduğuna dair hiçbir şey söylemedi. Daha sonra, onunla İngiltere'de bir araya geldiğimizde –hiç kuşkusuz o zaman bu ilişkiyi öğrenme ihtimalim vardı– bana gerçeği söyledi. Hâliyle çok kızdım. Bahanesi hazırdı, bana bu hanımın kendisinin yazdığı ve nişanı bozduğunu bildirdiği bir mektubu gösterdi. Ömrümde ondan daha mükemmel, daha dokunaklı bir mektup okumadım. Kendi üzüntülerime bir damla gözyaşı dökmeyen

ben, o mektubu okuduktan sonra ağladım! Eğer mektup onun affedileceğine dair en ufak bir açık kapı bırakmış olsaydı, onunla evlenmeyi kesinlikle reddederdim. Ama son derece kesin bir dille yazılmıştı; öfkeden eser yoktu, tek bir sitemkâr kelime kullanılmamıştı, onun için içten mutluluk dileklerine bile yer verilmişti; işte bu kesinlik ona hiç açık kapı bırakmıyordu. Müstakbel eşim merhametime sığındığını söyledi, bana olan aşkını öne sürdü. Kadınlar nasıldır bilirsiniz. Ben de yufka yürekliydim. 'Pekâlâ, kabul ediyorum!' dedim. Evlenmemize (bunu düşündükçe elim ayağım titriyor) yalnızca bir hafta kaldı."

Gerçekten de titriyordu; konuşmaya devam etmeden önce durup kendini toplaması gerekti. Daha fazla somut bilgi duymak için bekleyen doktor, fazlasıyla uzun bir hikâyeyi dinlemek zorunda kalacağından kaygılanmaya başlamıştı. "Kusura bakmayın ama beni acı çeken insanların beklediğini size hatırlatmak zorundayım," dedi. "Meselenin özüne ne kadar çabuk gelirseniz, hastalarım ve benim için o kadar iyi olur."

Aynı anda hem hüzünlü hem de zalimce olan o gülümseme kadının dudaklarında yine belirdi.

"Ağzımdan çıkan her söz önemliydi, bunu biradan kendiniz de göreceksiniz," diye karşılık verdi doktora.

Hikâyesine kaldığı yerden devam etti.

"Dün –hikâye uzun diye kaygılanmanıza gerek yok, bayım, daha dün– siz İngilizlerin öğle yemeği davetlerinizden birinin konukları arasındaydım. Hiç tanımadığım bir hanım geç gelip – biz yemeğimizi bitirip oturma odasına geçtikten sonra– aramıza katıldı. Şans eseri benim yanımdaki koltuğa oturdu ve birbirimize takdim edildik. Ben onu, o da beni ismen tanıyorduk. Sevgilisini elinden aldığım kadındı bu, o dokunaklı mektubu yazan kadın. Şimdi dinleyin! Az önce anlattıklarım ilginizi çekmediği için bana tahammül edemediniz. Onları bu hanıma bir düşmanlık beslemediğime sizi ikna etmek için anlattım. Ona hayrandım,

onun için üzülmüştüm – kendimi suçlamam için bir neden yoktu. Burası çok önemli, az sonra siz de göreceksiniz. Ona gelince, durumun ona bütünüyle açıklandığından ve onun, benim hiçbir suçum olmadığını anladığından emin olmak için geçerli sebeplerim var. Şimdi, bilmeniz gerekenleri öğrendiğinize göre açıklayabiliyorsanız lütfen bana açıklar mısınız, ayağa kalkıp kadının üzerimdeki gözleriyle karşılaştığımda niçin tepeden tırnağa buz kestim, tüylerim ürperdi, titredim ve ömrümde ilk kez korkudan ölecek gibi olmak ne demekmiş anladım?

Doktor, sonunda ilgi duymaya başlamıştı.

"Kadının dış görünüşünde dikkat çekici bir şey var mıydı?" diye sordu.

"Hiçbir şey yoktu!" diye yanıtladı kadın heyecanla. "Tam olarak şöyleydi: Sıradan bir İngiliz hanımefendisi; yani, berrak soğuk mavi gözler, narin pembe bir cilt, yapmacık nazik tavırlar, fazlasıyla tombul yanaklar ve yusyuvarlak bir çene, işte bu kadar."

"Ona ilk baktığınızda, yüz ifadesinde sizi şaşırtan bir şey var mıydı?"

"Doğal olarak, kendisine yeğlenen kadını görmek için duyduğu merak suratından okunuyordu; belki biraz da daha güzel ve daha çekici bir kadın göremediği için duyduğu şaşkınlık; elbette ki her iki duygu da terbiye sınırları içinde kalacak şekilde dizginlenmişti ve bir iki dakikadan uzun sürmedi – görebildiğim kadarıyla bu kadardı. 'Görebildiğim kadarıyla' diyorum çünkü kadından bana geçen korkunç huzursuzluk muhakememi bozmuştu. Kapıya varabilecek olsam odadan kaçar giderdim, beni o kadar korkutmuştu! Ayakta duramadım bile – tekrar koltuğa çöktüm; onun bana merhametli bir şaşkınlıkla bakan soğuk mavi gözlerine bakakaldım. Onların beni bir yılanın gözleri gibi etkilediklerini söylemek bile hafif kalır. Gözlerinde onun ruhunu gördüm, benimkine bakıyordu; farkında olmadan kendi ölümlü ruhuna bakar gibiydi, böyle bir şey mümkünse tabii. Size olanca korkunçluğu ve saçmalığıy-

la kendi izlenimlerimi anlatıyorum! O kadın, kendi bilmese de, bana yollanmış bir intikam meleği. Onun masum gözleri, içimde gizlenmiş kötülük tohumlarını gördü; onun bakışıyla yeşerdiklerini hissedene kadar kendim bile onların varlığından habersizdim. Hayatımın geri kalanında bir kusur edersem –hatta suç işlersem– o kadın hak ettiğim cezayı verecek bana, hem de (kuvvetle inanıyorum ki) bunu bilerek ve isteyerek yapmayacak. Tarifi mümkün olmayan bir anda tüm bunları hissettim – sanırım, yüz ifademe de yansıdı hissettiklerim. Zavallı masum kadın benim için kaygılanmıştı. 'Korkarım bu oda size çok sıcak geldi, koku şişemi kullanmak ister misiniz?' diye sordu. Onun bu nazik sözleri söylediğini hatırlıyorum, başka da bir şey hatırlamıyorum; bayılmışım. Tekrar kendime geldiğimde konukların hepsi gitmişti, yanımda yalnızca ev sahibesi vardı. Bir an ona hiçbir şey diyemedim; kendime gelmemle birlikte size anlatmaya çalıştığım o korkunç izlenime tekrar kapılmıştım. Konuşabildiğim ilk anda ondan, yerini aldığım kadın hakkındaki her şeyi bana anlatmasını rica ettim. İşte görüyorsunuz ya, onun aslında iyi ahlaklı biri olmadığına, o dokunaklı mektubun ustaca bir ikiyüzlülük ürünü olduğuna; kısacası, onun benden gizliden gizliye nefret ettiğine ve bunu saklamayı becerecek kadar da kurnaz olduğuna dair cılız bir ümit vardı içimde. Ama hayır! Ev sahibesiyle genç kızlıklarından bu yana arkadaştılar, kardeş gibi de yakındılar birbirlerine ve bu kadın onun yaşamış en temiz aziz kadar iyi ve masum olduğundan, hiç kimseden nefret edemeyeceğinden kesinlikle emindi. Hissettiğimin, yalnızca sıradan bir düşman karşısında yaşanan sıradan bir tehlike uyarısı olduğuna ilişkin son umudum da böylece sonsuza dek yitip gitti. Yapabileceğim tek bir şey kalmıştı, ben de onu yaptım. Evleneceğim adama gittim. Beni verdiğim sözden azat etmesini rica ettim ondan. Reddetti. Nişanı atacağımı söyledim. Bana kız ve erkek kardeşlerinin, değerli dostlarının yazdıkları mektupları gösterdi, hepsi de beni eşi olarak kabul etmeden önce bir kez daha düşün-

mesini rica ediyordu ondan; hepsi de Paris, Viyana ve Londra'da hakkımda konuşulan aşağılık yalanları tekrarlıyordu. 'Benimle evlenmeyi reddedersen bu söylentilerin doğruluğunu kabul ediyorsun demektir; eşim sıfatıyla toplum karşısına çıkmaktan korktuğunu kabul ediyorsun demektir,' dedi. Ne diyebilirdim? Ona karşı çıkmam mümkün değildi; haklı olduğu açıkça ortadaydı: onu geri çevirmekte ısrar edersem, bunun sonucunda bütün itibarımı kaybedecektim. Evlilik töreninin ayarladığımız şekilde gerçekleşmesini kabul ettim ve yanından ayrıldım. Anlattıklarımın üzerinden bir gece geçti. Şimdi de buradayım; o masum kadın bana uğursuzluk getirmek üzere seçilmiş, buna kesinlikle inanıyorum. Soracak tek bir sorum var ve bu sorunun yanıtını verebilecek tek adamın karşısındayım. Son kez soruyorum, bayım; neyim ben? İntikam meleğini görmüş bir şeytan mı? Yoksa akli dengesizlikten kaynaklanan sanrıların oyununa gelmiş zavallı bir deli kadın mı?"

Doktor Wybrow görüşmeyi sonlandırmaya kararlı bir şekilde sandalyesinden kalktı.

Duyduklarından son derece etkilenmiş, canı sıkılmıştı. Karşısındaki kadını dinledikçe onun kötü ruhlu olduğu fikri gittikçe daha kaçınılmaz bir şekilde dayatıyordu kendini. Bu kadına acınacak bir insan gözüyle bakmaya çalıştı; onun hastalık derecesinde duyarlı bir hayal gücüne sahip olduğuna, hepimizin içinde uyur hâlde bulunan kötülük eğiliminin farkında olduğuna ve doğasındaki iyiliğin ağır basması için içtenlikle çabaladığına kendini ikna etmeye çalıştı ama başaramadı.

"Size görüşümü bildirdim," dedi doktor, "Bana kalırsa, akli dengenizde herhangi bir sıkıntı olduğuna ya da olabileceğine dair tıbbi bir bulgu yok. Bana güvenip anlattığınız konuya gelince, bir yorum yapmam gerekirse, sizin durumunuzun tıbbi tavsiyeden çok ruhsal yönlendirme gerektirdiğini düşünüyorum. Bir şeyden emin olabilirsiniz: bu odada anlattıklarınız bu odanın dışına asla çıkmaz. İtirafınız bende saklı kalacak."

Kadın onu belli bir dik başlılıkla, hiç sesini çıkarmadan sonuna dek dinledi.

"Bu kadar mı?" diye sordu.

"Bu kadar," diye yanıtladı doktor.

Kadın, masanın üstüne küçük bir kâğıda sarılı bir miktar para bıraktı. "Teşekkür ederim, bayım. İşte ücretiniz."

Bu sözleri söylerken ayağa kalktı. Vahşi siyah gözleri yukarı bakıyordu, umutsuzluğa o kadar yüreklilikle meydan okuyan bir yüz ifadesi vardı, sessizce çektiği acı öyle korkunçtu ki doktor bunu görmeye dayanamayıp başını çevirdi. Ondan bir şey almak –yalnızca para değil dokunduğu herhangi bir şeyi bile almak– fikrini aniden tiksindirici buldu. "Paranızı geri alın, lütfen. Ücret istemiyorum," dedi.

Kadın onu ne dinledi ne de duydu. Yukarı bakmayı sürdürerek kendi kendine, "Bitsin bakalım. Mücadele etmeyi bırakıyorum, teslim oluyorum," dedi.

Tülünü indirdi, doktora başıyla selam verip odadan çıktı.

Doktor çıngırağı çalıp kadının peşinden hole fırladı. Uşak, kadının arkasından sokak kapısını kaparken doktoru –ona hiç yakışmayan ama bir o kadar da dayanılmaz– bir merak sarıverdi. Bir yeni yetme gibi kızararak uşağa, "Onu evine kadar izle ve adını öğren," dedi. Adam bir an kulaklarına inanamayıp efendisine baktı. Doktor Wybrow da hiçbir şey demeden onun bakışına karşılık verdi. İtaatkâr uşak, bu sessizliğin ne anlama geldiğini biliyordu; şapkasını alıp telaşla sokağa çıktı.

Doktor muayene odasına geri döndü. Ani bir tiksinti hissetti. Acaba kadın kötülük mikroplarını eve saçmış, doktora da bunlar mı bulaşmıştı? Hangi şeytana uyup da uşağının önünde kendisini küçük düşürmüştü? Yanlış yapmıştı, kendisine yıllardır sadakatle hizmet eden dürüst bir adamdan casusluk yapmasını istemişti. Bu düşüncenin verdiği rahatsızlıkla tekrar hole koşup sokak kapısını açtı. Uşak gözden kaybolmuştu, onu geri çağırmak

için artık çok geçti. Kendisine duyduğu öfkeden kaçıp saklanabileceği tek sığınak kalmıştı, o da işiydi. Arabasına binip hastalarını dolaşmaya gitti.

Eğer ünlü doktor kendi ününü baltalayabilecek olsaydı, o öğleden sonra bunu yapmış olurdu. Daha önce hasta yatağının yanında kendini hiç böyle rahatsız hissetmemişti. O gün yazılması gereken ilaç reçetesini ya da koyulması gereken teşhisi ertesi güne daha önce hiç bırakmamıştı. Eve her zamankinden erken döndü, hâlinden hiç memnun değildi.

Uşak dönmüştü. Doktor Wybrow onu sorguya çekmeyi kendine yakıştırmadı. Uşak, yerine getirdiği görevin sonuçlarını soru sorulmasını beklemeden rapor etti.

"Hanımefendinin adı Kontes Narona. Evi de..."

Doktor, kadının nerede yaşadığını öğrenmeyi beklemeden bu önemli bilgi için uşağa başıyla sessizce teşekkür edip muayene odasına döndü. Kabul etmemek için boş yere uğraştığı muayene ücreti, küçük beyaz bir kâğıda sarılı olarak masasının üstünde duruyordu. Onu bir zarfa koyup ağzını kapadı, üzerine "bağış kutusu" yazıp en yakındaki karakolun adını ekledi; uşağı çağırdı ve zarfı ertesi sabah karakol hâkimine götürmesi için talimat verdi. Görevine sadık uşak, alışılmış soruyu sormak için bekledi, "Akşam yemeğini evde mi yiyeceksiniz, efendim?"

Doktor, bir an duraksadıktan sonra, "Hayır, kulüpte yiyeceğim," diye yanıtladı.

Tüm ahlaki niteliklerin içinde en kolay çürümeye uğrayanı "vicdanlılık" denilen niteliktir. İnsanın ruh hâline bağlı olarak vicdanı, kimi zaman ona ceza kesebilecek en sert yargıç olur. Kimi zamansa rahatlıkla suç ortakları sıfatıyla hareket edebilen bu ikilinin arasından su sızmaz. Doktor Wybrow evinden ikinci kez çıktığında, o gece akşam yemeğini kulüpte yemekteki tek amacının dünyanın Kontes Narona hakkında söylediklerini duymak olduğunu kendinden saklamaya yeltenmedi bile.

3

Bir zamanlar gevezelik etmek isteyen beyler kadın topluluklarını arayıp bulurdu. Şimdiki beyler daha akıllı. Kulüplerindeki puro odalarına gidiyorlar.

Doktor Wybrow purosunu yaktı ve çevresinde toplanmış dostlarına baktı. Oda hayli dolu olmasına rağmen konuşmalar pek yavaş akıyordu. Doktor masumca aranan ateşi fitilledi. Kontes Narona'yı tanıyan var mı diye sorduğunda hayret nidalarıyla yanıtlandı. Hiç bu kadar saçma bir soru duymamışlardı! (Grup bu konuda hemfikirdi.) Toplum hayatında iyi kötü bir mevki sahibi olan herkes Kontes Narona'yı tanırdı. O, Avrupa'da son derece kötü ün salmış bir maceraperestti; ışıltılı gözlere sahip ölü benizli kadını genel hatlarıyla işte böyle tasvir ettiler.

Ayrıntılara inildiğinde ise her kulüp üyesi kendi dedikodu dağarcığından bir parça ile Kontes'in yaşam öyküsüne katkıda bulundu. Söylediği gibi gerçekten Dalmaçyalı mıydı, kuşkuluydu. Dul eşi olduğunu söylediği Kont'la gerçekten evlenmiş miydi, kuşkuluydu. Yolculukları sırasında kendisine (Baron Rivar adıyla ve ağabeyi sıfatıyla) eşlik eden adam gerçekten ağabeyi miydi, kuşkuluydu. Söylentiler Baron'un, Avrupa kıtasındaki her "masa"ya oturmuş bir kumarbaz olduğuna işaret ediyordu. Kız kardeşi olduğu söylenen kadının, Viyana'da bir adam zehirleme davasına karışmaktan kıl payı kurtulduğu, Milano'da Avusturya için çalışan bir casus olarak tanındığı, Paris'teki "dairesi"nin

özel bir kumar salonundan aşağı kalmadığı iddiasıyla polise ihbar edildiği, şu anda İngiltere'de bulunmasının da bunun ortaya çıkmasının doğal bir sonucu olduğu fısıltılar arasındaydı. Puro salonundaki topluluğun içinden yalnızca bir kişi, hakkında pek kötü konuşulan bu kadından yana çıkıp ona son derece insafsızca ve haksız yere dil uzatıldığını söyledi. Ancak bu adam bir avukat olduğu için müdahalesi boşa gitti zira onun bu çıkışı, mesleğinin doğasında bulunan karşı tez öne sürme hevesine mal edildi. Ona, Kontes nişanlanırken belirlenen evlilik koşulları hakkında ne düşündüğünü alaycı bir tutumla sordular; tipik yanıtı verdi, koşulların her iki tarafın da çıkarına hizmet edeceğini düşündüğünü ve damat adayına imrenilecek bir erkek gözüyle baktığını söyledi.

Bunu duyan doktor, Kontes'in evlenmek üzere olduğu beyefendinin adını sorunca herkesten bir kez daha hayret nidaları yükseldi.

Puro odasındaki arkadaşlarının istisnasız hepsi ünlü doktorun ikinci bir "Rip van Winkle"* olduğu ve yirmi yıl süren mucizevi bir uykudan henüz uyandığı konusunda fikir birliği içindeydi. Dr. Wybrow mesleğine bağlı bir adamdı, akşam yemeği davetlerinde ya da balolarda dedikodu kırıntıları toplamaya ne zamanı ne de niyeti vardı; bunlar iyiydi hoştu ama bu durum için mazeret sayılamazdı. Kontes Norano'nun Homburg'da koskoca Lord Montbarry'den borç para aldığını, sonra da onu kandırarak kendisine evlenme teklif etmesini sağladığını bilmeyen bir insan büyük olasılıkla Lord Montbarry'nin adını da hiç duymamıştı. Kulübün daha genç üyeleri şakayı uzatarak bir garsondan 'Asilzadeler Kütüğü'nü getirmesini istediler ve söz konusu beyefendinin yaşam öyküsünü doktorun iyiliği için araya kendiliklerinden de bilgiler ekleyerek yüksek sesle okudular.

---

* Rip Van Winkle, Washington Irving'in 1819'da yayınlanan kısa hikayesinin baş kahramanıdır. Hikâyede, sihirli bir likör içen Rip Van Winkle 20 yıl boyunca uyur. *–çn*

"'Herbert John Westwick. İrlanda, King's County, Montbarry ailesinin ilk Baron Montbarry'si. Hindistan'daki üstün hizmetlerinden dolayı unvana hak kazandı. Doğumu, 1812. Demek ki şu anda kırk sekiz yaşında, Doktor Wybrow. Evli değil. Önümüzdeki hafta evli olacak, sözünü ettiğimiz o harika insanla, doktor. Muhtemel mirasçısı sayın Lord'un yaşça ona en yakın erkek kardeşi Stephen Robert, Runnigate Papazı Muhterem Peder Silas Marden'in en küçük kızı Ella ile evli, çocuklu, üç kız babası. Saygıdeğer Lord'un diğer kardeşleri, Francis ve Henry, bekârlar. Saygıdeğer Lord'un kız kardeşleri, Leydi Barville, Sör Theodore Barville ile evli; Anne, Norbury Cross'lu merhum Bay Peter Norbury'nin dul eşi. Saygıdeğer Lord'un akrabalarını aklınızda tutun, Doktor Wybrow. Westwick kardeşlerden üçü erkek; Stephen, Francis ve Henry; ikisi de kız; Leydi Barville ve Bayan Norbury. Bu beş kardeşten biri bile evlilik törenine katılmayacak ve bu evliliği engellemek için beşi de elinden geleni ardına koymayacak, yeter ki Kontes onlara bir fırsat versin. Bu muhaliflere bir de 'Asilzadeler Kütüğü'nde adı geçmeyen kırgın bir akrabayı katın – bu genç hanım..."

Odanın farklı yerlerinden yükselen itirazlar bundan sonraki açıklamanın önünü kesip doktoru daha fazla eziyet çekmekten kurtardı.

"Kızın adını karıştırmayın, işin o kısmı şaka götürmez, kızcağız utanç verici bir kışkırtmayla karşı karşıya kalmasına rağmen son derece asil davrandı, Montbarry'nin ise tek bahanesi olabilir, ya delidir ya da hasta." Her yönden buna benzer itirazlar yükseliyordu. Doktor, hemen yanındakiyle kimse duymadan konuşarak sözü edilen hanımın, kendisinin daha önceden (Kontes'in anlattıklarına dayanarak) Lord Montbarry'nin terk ettiği kadın olarak bildiği kişi olduğunu öğrendi. Kadının adı Agnes Lockwood'du. Bu kadının Kontes'ten daha çekici olduğunu söylüyorlardı, iki kadın arasında birkaç yaş daha genç olan da oydu. Erkeklerin

kadınlarla ilişkilerinde yaptıkları tüm aptallıklar hesaba katılsa dahi Montbarry'ninki gibisi görülmemişti. Bu konuda orada bulunan herkes aynı görüşteydi; avukat bile. Güzellikle yakından uzaktan alakası olmayan kadınların cinsel cazibelerine karşı konulamadığının görüldüğü sayısız örnek birinin bile aklına gelmedi. Zahmet ettiğine değeceğini düşünüp de isteseydi Kontes'in (tüm kişisel kusurlarına rağmen) en kolaylıkla büyüleyebileceği kulüp üyeleri, tam da Montbarry'nin eş seçimini en yüksek sesle eleştirenlerdi.

Tek sohbet konuları hâlâ Kontes'in evliliğiydi ki odaya yeni bir kulüp üyesinin girmesiyle ortalığa bir ölüm sessizliği hâkim oldu.

Yeni gelen adam, yüzünde acı bir gülümsemeyle çevresine bakındı.

"Ağabeyim hakkında konuşuyordunuz," dedi. "Bana aldırmayın. Hiçbiriniz ondan benim kadar içtenlikle nefret edemezsiniz. Devam edin, beyler, devam edin!"

Aralarından yalnızca biri onun bu sözüne itibar etti. O da evvelce Kontes'in savunmasını üstlenmiş olan avukattı.

"Böyle düşünen yalnızca benim," dedi. "Ve de hiç kimsenin yanında düşüncemi yinelemekten çekinecek değilim. Kontes Narona'ya acımasızca davranıldığını düşünüyorum. Kontes neden Lord Montbarry'nin karısı olmasın ki? Lord'la maddi çıkar uğruna evlenmek istediğini kim söyleyebilir?"

Montbarry'nin kardeşi hızla avukata dönüp, "Ben söylüyorum!" diye karşılık verdi.

Bu yanıt karşısında bir başkası geri adım atabilirdi. Ama avukat görüşünde ısrar etti.

"Şunu söyleyebilirim sanırım, Sayın Lord'un geliri onun, toplumsal konumuna uygun bir yaşantı sürdürmesi için gerekenden fazla değil, üstelik bu gelirin neredeyse tamamı İrlanda'daki taşınmazlardan geliyor, onlar da tek karışının bile satılması ya da devredilmesi yasak olan mülkler."

Montbarry'nin kardeşi buraya kadar bir itirazı olmadığını gösteren bir işaret yaptı.

Avukat, "Önce Sayın Lord ölecek olursa, bildiğim kadarıyla, dul eşine bırakabileceği yegâne gelir yılda en fazla dört yüz pound tutarında bir kira geliri olacak," diye konuşmayı sürdürdü. "Lord'un emekli maaşı ve tüm ödenekleri gayet iyi bilindiği gibi ölümüyle kesiliyor. Dolayısıyla, dul kalması durumunda Kontes'e Lord'un bırakabileceği yalnızca yılda dört yüzdür."

"Yalnızca yılda dört yüz değil," diye karşılık geldi buna. "Ağabeyim on bin poundluk bir hayat sigortası yaptırttı ve ölümü hâlinde bunun tamamının Kontes'e kalmasını uygun gördü."

Bu haber odada güçlü bir heyecan uyandırdı. Beyler aralarında bakışıp o şaşırtıcı üç kelimeyi tekrarladılar: On bin pound! İyice köşeye sıkışan avukat, davasını savunmak için son bir hamle yaptı.

"Bu anlaşmayı evliliğin bir şartı olarak öne sürenin kim olduğunu öğrenebilir miyim?" diye sordu.

Henry Westwick, "Kontes'in ağabeyi," diye yanıtladı ve ekledi, "aynı kapıya çıkar."

Bunun üzerine söylenecek bir şey kalmamıştı; en azından Montbarry'nin kardeşi oradayken. Sohbet başka konulara kaydı, Doktor da evine döndü.

Ama Kontes hakkındaki hastalıklı merakı henüz dinmemişti. Boş zamanlarında Lord Montbarry'nin ailesinin sonunda bu evliliği engellemeyi başarıp başaramayacağını düşünürken buluyordu kendini. Bunun da ötesinde, bu deli divane âşık adamı kendi gözleriyle görmek için gittikçe daha büyük bir istek duyuyordu. Nikâhtan önceki kısa dönemde bir haber alabilmek umuduyla her gün kulübe uğradı. Kulüptekilerin bildiği kadarıyla hiçbir şey olmamıştı. Kontes'in yeri güvencedeydi, Montbarry'nin onun kocası olma kararlılığı sarsılmazdı. Her ikisi de Katolikti ve Spanish Place'teki şapelde evleneceklerdi. Doktorun onlar hakkında öğrenebildikleri bu kadardı; daha fazlası yoktu.

Nikâh günü kendiyle verdiği kısa bir mücadeleden sonra hastalarını ve onlardan kazanacağı paracıkları feda edip nikâhı görmek için muayenehanesinden sıvıştı. Ömrünün sonuna dek o gün ne yaptığını kendisine hatırlatan herhangi birine çok kızacaktı!

Aile arasında düzenlenen bir nikâh töreniydi. Kilisenin kapısında üstü kapalı bir at arabası bekliyordu; içeride, daha çok alt tabakadan birkaç kişi vardı, çoğunluğu da yaşlı kadınlardı. Doktor Wybrow ötede beride kendisi gibi merak gidermek amacıyla gelmiş olan birkaç kulüp üyesini gördü. Sunağın önünde yalnızca dört kişi bekliyordu; gelin, damat ve onların iki şahidi. Bu son ikisinden biri Kontes'in dadısı ya da hizmetçisi olması muhtemel yaşlıca bir kadındı, diğeri de hiç kuşkusuz Kontes'in ağabeyi, Baron Rivar'dı. Gelin tarafı (gelinin kendisi de dahil olmak üzere) sıradan günlük elbiseler içindeydiler. Lord Montbarry orta yaşlı sıradan bir askere benziyordu: ne yüzünde ne de beden yapısında onu öne çıkaracak en ufak bir özelliği vardı. Baron Rivar da yine başka bir bilindik tipin geleneksel temsilcisiydi. Paris'in geniş caddelerinde onun gibi keçi sakallı, belirgin gözlü, kıvır kıvır saçlı, başını çalımla taşıyan yüzlercesini görebilirdiniz. Tek dikkate değer özelliği vardı, o da olumsuzdu: kız kardeşine hiç benzemiyordu. Nikâhı kıyan papaz bile sade, sıradan görünümlü bir adamdı, görevini sakin sakin yerine getiriyordu ve belli ki dizlerini her büktüğünde romatizmanın etkisini hissediyordu. Dikkate değer tek kişi Kontes'in kendisiydi, o da daha törenin başında duvağını kaldırdı ve bir kez daha bakmaya değecek hiçbir özelliği olmayan elbisesini gözler önüne serdi. Görünüşe bakılırsa, dünyada bundan daha az ilgi çekici ve romantizmden daha uzak bir nikâh töreni yapılamazdı. Her an nikâhın kıyılmasını engellemekle görevlendirilmiş bir yabancının ortaya çıkıp korkunç bir sırrı öne sürerek itiraz etmesini bekleyen doktor, arada sırada dönüp kapıya ya da yukarıdaki galeriye şöyle bir bakıyordu.

Olay sayılabilecek hiçbir şey olmadı, sıradışı ya da heyecan verici hiçbir şey. Karı kocalık bağıyla çabucak birleşen çift, arkalarında şahitleriyle birlikte kayıt defterini imzalamak üzere gözden kayboldu; Doktor Wybrow yine de beklemeye devam etti, hâlâ görülmeye değer bir olayın meydana geleceğine dair inatçı bir umut besliyordu.

Kısa bir aradan sonra kiliseye dönen evli çift, kapıya doğru koridor boyunca yürümeye başladı. Onlar yaklaşırken Doktor Wybrow geri çekildi. Doktoru utandırsa ve şaşırtsa da Kontes onu fark etti. Doktor onun, kocasına dönüp, "Bir dakika, bir arkadaşımı gördüm," dediğini duydu. Lord Montbarry başıyla onaylayıp beklemeye başladı. Kontes, doktora yaklaştı; onun elini tuttu ve kuvvetlice sıktı. Doktor, Kontes'in etkileyici kara gözleriyle duvağın altından kendisini süzdüğünü hissedebiliyordu. "Görüyorsunuz ya, sona giden yolda bir adım daha!" Kontes, bu tuhaf sözleri fısıldadıktan sonra kocasının yanına geri döndü. Doktor kendini toplayıp onun arkasından gidemeden, Bay ve Bayan Montbarry arabalarına binip yola koyulmuşlardı bile.

Kilise kapısının dışında iki üç kulüp üyesi bekliyordu, onlar da tıpkı Doktor Wybrow gibi nikâh törenini merak ettikleri için izlemeye gelmişlerdi. Onların biraz ilerisinde gelinin ağabeyi tek başına dikiliyordu. Belli ki kız kardeşinin konuştuğu adamı gün ışığında görmeyi kafasına koymuştu. Doktorun yüzüne diktiği belirgin gözlerinde bir an bir kuşku ışığı yanıp söndü. Sonra bulutlar aniden dağılıverdi; Baron büyüleyici bir kibarlıkla gülümsedi, kız kardeşinin arkadaşını şapkasını kaldırarak selamladı ve yürüyerek uzaklaştı.

Kulüp üyeleri kilisenin basamaklarında bir kulüp meclisi kurdular. Baron'la söze başladılar. "Kahrolası uğursuz hergele!" Montbarry ile devam ettiler. "O korkunç kadını İrlanda'ya mı götürecek?" "Götüremez! Kiracıların önüne çıkamaz. Kiracıların Agnes Lockwood'dan haberleri var." "Peki öyleyse *nereye* gidi-

yor?" "İskoçya'ya." "Gelin memnun mu bundan?" "Yalnızca on beş günlüğüne gidiyorlar, dönüp gelecekler, sonra da yurtdışına gidecekler." "Bir daha da asla İngiltere'ye dönmeyecekler herhalde, değil mi?" "Kimbilir? Törenin başında duvağını kaldırdığında gelinin, Montbarry'nin yüzüne nasıl baktığını gördünüz mü? Damadın yerinde olsam tabanları yağlardım. Gördünüz mü, Doktor?" Doktor Wybrow bu noktada artık kulüp dedikodularından sıkılmış, kendi hastalarını hatırlamıştı. O da Baron Rivar'ı örnek aldı ve yürüyerek uzaklaştı.

"Görüyorsunuz ya, sona giden yolda bir adım daha," diye tekrarladı yolda kendi kendine. "Hangi son?"

4

Evlilik töreninin gerçekleştiği gün, Agnes Lockwood kış ayları için kiraladığı Londra'daki konutunun küçük salonunda oturmuş, Montbarry'nin eski günlerde kendisine yazdığı mektupları yakıyordu.

Kontes, Doktor Wybrow'a Agnes'i tasvir ederken onun en göze çarpan cazibesine –yüzündeki, ona yaklaşan herkesi anında kendine çeken iyilik ve masumiyet ifadesine– hiç değinmemişti. Olduğundan çok daha genç gösteriyordu. Otuzuna merdiven dayamış olmasına rağmen açık renk teni ve utangaç tavırları nedeniyle ondan "genç kız" diye söz etmek insana çok normal geliyordu. Ona içtenlikle bağlı olan yaşlı dadısıyla birlikte, ikisine ancak yetecek mütevazı bir gelirle yaşıyorlardı. Vefasız sevgilisinin mektuplarını ağır ağır yırtarak iki parçaya ayırıp bu iş için yaktığı ateşe atarken yüzünde alışılagelmiş keder ifadesinden eser yoktu. Kendisi için bir talihsizlik olmakla birlikte gözyaşlarında rahatlama bulamayacak kadar derin hislere sahip kadınlardan biriydi. Mektupları, onları bir kez daha okumaya cesaret edemeden, benzi solmuş bir hâlde, titreyen soğuk parmaklarıyla teker teker ateşe atıp sakince yok ediyordu. Son mektubu da yırtmış olmasına rağmen onu, ötekilerin ardından hızla yakıp kavuran alevlerin içine atmakta tereddüt ediyordu ki yaşlı dadı içeri girip "Küçük Bey Henry"yi, yani kulübün puro odasında herkesin içinde ağabeyine öfkesini kusmuş olan Westwick ailesinin o en küçük üyesini kabul edip etmeyeceğini sordu.

Agnes duraksadı. Yüzüne hafif bir renk geldi.

Henry Westwick'in, ona âşık olduğunu itiraf etmesinin üzerinden uzun zaman geçmişti. Agnes de ona itirafta bulunmuş ve kalbinin onun en büyük ağabeyine ait olduğunu söylemişti. Henry yaşadığı hayal kırıklığını kabullenmişti ve o zamandan beri birbirleriyle kuzen ve arkadaş sıfatıyla görüşmüşlerdi. Agnes, onun adını daha önce hiç can sıkıcı hatıralarla ilişkilendirmemişti. Ama şimdi, ağabeyinin başka bir kadınla evlenerek Agnes'e ettiği vefasızlığa son noktayı koyduğu bu gün, onu görmekte genç kadına hafif itici gelen bir şey vardı. Yaşlı dadı (ikisini de beşikten beri tanıyordu) onun duraksadığını fark etti ve tam zamanında Henry'nin yardımına koştu. "Gidiyormuş, öyle diyor, hayatım; yalnızca el sıkışıp vedalaşmak istiyor," dedi. Durumu böyle açıkça ortaya koyması işe yaradı. Agnes, kuzenini kabul etmeye karar verdi.

Henry içeri öyle aniden girdi ki Agnes'i, Montbarry'nin son mektubunun parçalarını da ateşe atarken yakaladı. Genç kadın aceleyle lafa girdi.

"Londra'dan çok ani ayrılıyorsun, Henry. İş için mi gidiyorsun? Yoksa tatil için mi?"

Henry onu yanıtlamak yerine alevlerin tutuşturduğu mektubu ve şöminenin alt bölümünde birikmiş olan yanmış kâğıtların siyah küllerini işaret etti.

"Mektupları mı yakıyorsun?" diye sordu.

"Evet," diye karşılık verdi Agnes.

"*Onun* mektuplarını mı?"

"*Evet.*"

Henry nazikçe Agnes'in elini tuttu. "Yalnız kalmak istediğin bir zamanda seni rahatsız ettiğimi hiç düşünemedim. Kusura bakma, Agnes. Döndüğümde, seni görmeye gelirim," dedi.

Agnes, yüzünde hafif bir gülümsemeyle ona oturmasını işaret etti.

"Birbirimizi çocukluktan beri tanırız," dedi genç kadın. "Senin yanında niye aptalca bir gurura kapılayım ki? Senden niye gizlim saklım olsun? Ağabeyinin bana aldığı tüm hediyeleri bir süre önce geri yolladım. Daha da fazlasını yapmamı öğütlediler bana, onu hatırlatabilecek hiçbir şeyi saklamamamı, kısacası mektuplarını yakmamı. Bu öğüde uydum ama itiraf etmeliyim ki son mektubu yakmadan önce biraz tereddüt ettim. Hayır, yazdığı son mektup olduğu için değil, içinde bu olduğu için." Agnes avucunu açıp bir parça altın rengi kurdeleyle bağlanmış Montbarry'ye ait bir tutam saçı gösterdi. "Pekâlâ! Pekâlâ! Bu da diğerleriyle birlikte gitsin."

Agnes elindekini ateşe attı. Bir süre, sırtı Henry'ye dönük, şöminenin rafına yaslanarak ve alevleri izleyerek bekledi. Henry onun işaret ettiği koltuğa oturdu, yüzünde çelişkili bir ifade vardı: Gözleri dolmuştu ama aynı zamanda kaşları da öfkeli bir ifadeyle çatılmıştı. Kendi kendine, "Tanrı onun cezasını versin!" diye söylendi.

Agnes tekrar konuştuğunda cesaretini toplayıp onun yüzüne baktı. "Pekâlâ, Henry, niye gidiyorsun?"

"Hiç keyfim yok, Agnes. Bir değişikliğe ihtiyacım var," diye yanıt verdi genç adam.

Agnes tekrar konuşmadan önce durakladı. Henry'nin, bu yanıtı genç kadını düşünerek verdiği yüz ifadesinden belliydi. Agnes ona minnettardı ama aklı onda değildi; aklı hâlâ kendisini terk eden adamdaydı. Tekrar ateşe yüzünü döndü.

Uzun bir sessizlikten sonra, "Doğru mu," diye sordu Agnes, "bugün evlenmişler, öyle mi?"

Henry gereken tek kelimelik yanıtı soğukkanlılıkla verdi, "Evet."

Genç kadın bu kez de, "Sen kiliseye gittin mi?" diye sordu.

Henry bu soruyu öfkeli bir şaşkınlıkla karşıladı. "Kiliseye gitmek mi?" diye tekrarladı. "Oraya gideceğime–" Kendini tuttu.

"Bunu nasıl sorabilirsin?" dedi daha alçak bir sesle. "Sana yaptıklarından sonra o aşağılık ve budala Montbarry ile hiç konuşmadım ben, onu görmedim bile."

Agnes, tek kelime etmeden ona ani bir bakış fırlattı. Henry onu anladı ve ondan özür diledi. Ama hâlâ öfkeliydi. "Bazı insanlar yaptıklarının cezasını henüz bu dünyadayken çekerler, o kadınla evlendiği güne ömrü boyunca lanet edecek o!" dedi.

Agnes onun yanındaki koltuğa oturup şaşkınlıkla ona baktı.

"Ağabeyin onu bana yeğledi diye o kadına bu kadar kızmak mantıklı mı?" diye sordu.

Henry ona sert bir şekilde çıkıştı. "Kontes'ten başka savunacak birini bulamadın mı?"

"Neden savunmayayım?" diye yanıtladı Agnes. "Hakkında kötü hiçbir şey bilmiyorum. Onunla yalnızca bir kez karşılaştım, o zaman da son derece ürkek ve sıkılgan biri olduğu izlenimini uyandırdı bende; hastaya benziyordu, hatta gerçekten de o kadar *hastaydı* ki odanın sıcaklığına dayanamayıp bayıldı. Neden ona adil davranmayalım? Bana kötülük etmek gibi bir niyeti olmadığını biliyoruz, nişanlı olduğumuzdan haberi olmadığını biliyoruz–"

Henry sabırsızlıkla elini kaldırıp ona durmasını işaret etti. "Gereğinden *fazla* adil ve *fazla* hoşgörülü olmak diye de bir şey var," diyerek onun sözünü böldü. "Sana böyle alçakça ve gaddarca davranılmışken, senin bu şekilde hoşgörülü konuştuğunu duymaya dayanamıyorum. İkisini de unutmaya çalış, Agnes. Keşke bunu yapman için sana yardım edebilsem!"

Agnes onun kolunu tuttu. "Bana çok iyi davranıyorsun, Henry ama beni pek anlamıyorsun. Sen geldiğinde, çok farklı bir pencereden bakarak kendim ve yaşadığım sıkıntı üzerine kafa yoruyordum. Ağabeyin için hissettiklerim, tüm kalbimi dolduran ve içimdeki en temiz, en gerçek duyguları barındıran bir sevgi sanki hiç var olmamış gibi yitip gidebilir mi? Bana onu hatırlatan göz-

le görülür şeylerin sonuncusunu da yok ettim gitti. Bu dünyada onu bir daha görmeyeceğim. Ama bir zamanlar bizi birbirimize bağlayan o bağ tamamıyla koptu mu? Sanki birbirimizi hiç tanımamışız ve sevmemişiz gibi onun yazgısını, iyisiyle kötüsüyle, hiçbir şekilde paylaşmayacak mıyım artık ben? Ne dersin, Henry? Ben buna pek inanamıyorum."

"Ona hak ettiği cezayı verebilecek olsan, seninle aynı fikirdeyim diyebilirdim," diye yanıtladı Henry.

O bunları söylediği sırada yaşlı dadı tekrar kapıda belirdi ve başka bir ziyaretçinin geldiğini haber verdi.

"Rahatsız ettiğim için özür dilerim, hayatım. Ancak Bayan Ferrari burada, sana anlatmak istediği bir şeyler varmış, onu ne zaman kabul edebileceğini öğrenmek istiyor."

Agnes yanıt vermeden önce Henry'ye döndü. "Emily Bidwell'i hatırlıyor musun, yıllar önce köy okulunda benim en sevdiğim öğrencimdi, sonra da hizmetçiliğimi yapmıştı? Ferrari adındaki İtalyan bir rehberle evlenmek için yanımdan ayrıldı – korkarım bu evlilik pek iyi gitmedi. Onunla burada bir iki dakika konuşmamın senin için bir sakıncası var mı?"

Henry gitmek üzere ayağa kalktı. "Emily'yle başka bir zaman seve seve görüşürüm ama şu anda gitsem daha iyi olacak. Aklım karışık, Agnes; daha uzun kalırsam şimdi söylememem gereken şeyler söyleyebilirim sana. Bu gece posta gemisiyle Manş'ı geçeceğim, bakalım birkaç haftalık değişiklik bana nasıl gelecek." Agnes'in elini tuttu. "Senin için yapabileceğim bir şey var mı?" diye sordu içtenlikle. Agnes teşekkür edip elini ondan kurtarmaya çalıştı. Henry ürkek bir tavırla genç kadının elini tutmayı sürdürdü. Gözlerini yerden ayırmadan, "Tanrı seni korusun, Agnes!" dedi kekeleyerek. Agnes'in yine yüzü kızardı, hemen ardından da iyice benzi attı, Henry'nin kalbinden geçenleri genç kadın da onun kadar iyi biliyordu – Agnes bir şey söyleyemeyecek kadar sarsılmıştı. Henry onun elini dudaklarına götürüp hararetle

öptü ve ona bir daha bakmadan odadan çıktı. Dadı da aksaya aksaya merdivenin başına kadar onun ardından gitti: Agnes'e talip olduklarında, kardeşlerden küçük olanının büyüğüne yenik düştüğünü unutmamıştı. "Moralinizi bozmayın, Henry Efendi," diye fısıldadı aşağı tabakadan insanlara özgü kurnazca bir anlayışla. "Döndüğünüz zaman onu yine yoklayın!"

Kısa bir süre yalnız kalan Agnes, kendini toplamak için odanın içinde bir tur attı. Duvardaki, annesine ait suluboya bir tablonun önünde biraz durakladı, kendisinin çocukken çizilmiş bir portresiydi bu. "Keşke hiç büyümeseydik," diye düşündü kendi kendine, "ne kadar mutlu olurduk!"

Rehberin karısı içeri buyur edildi. Saygıyla reverans yapan beyaz kirpikli, buğulu gözlü, minyon, uysal, hüzünlü bir kadındı ve hafif bir kronik öksürükten mustaripti. Agnes sıcak bir tavırla onunla el sıkıştı. "Evet, Emily, senin için ne yapabilirim?"

Rehberin karısı hayli tuhaf bir yanıt verdi. "Size söylemeye korkuyorum, hanımefendi."

"İsteyeceğin yapılması bu kadar zor bir şey mi? Otur, nasıl gidiyor anlat bana. Belki anlatırken ne istediğini de söyleyiverirsin. Kocan sana nasıl davranıyor?"

Emily'nin açık gri gözleri her zamankinden de çok buğulanmıştı. Başını iki yana sallayıp kabullenmişlikle iç çekti. "Onu şikâyet etmek için elle tutulur bir sebebim yok, Hanımefendi. Ama korkarım beni hiç sevmiyor, eviyle de ilgilenmiyor; hani neredeyse evinden bıktı diyebilirim. Bir süreliğine seyahat etse ikimiz için de daha iyi olabilir, Hanımefendi – bunlara ilaveten bir de para meselesi var, ne yazık ki paranın eksikliğini gittikçe daha çok hissediyoruz." Mendiliyle gözlerini sildi ve yine kabullenmişlikle öncekinden de derin bir iç çekti.

"Pek anlayamadım," dedi Agnes. "Kocanın birtakım kadınları İsviçre'ye ve İtalya'ya götürmek için bir sözleşme yaptığını sanıyordum, öyle değil mi?"

"Şanssızlığı da bu oldu zaten, hanımefendi. Kadınlardan biri hastalandı, diğerleri de onsuz gitmek istemediler. Tazminat olarak kocama bir aylık maaş ödediler. Ama onu sonbahar ve kış için tutmuşlardı – kaybımız ciddi yani."

"Bunu duyduğuma üzüldüm, Emily. Umarım çok geçmeden önüne yeni bir iş çıkar."

"Rehberlik bürosuna yeni başvurular geldiğinde artık onun sırası geçmiş olacak, hanımefendi. Şu anda o kadar çok işsiz insan var ki. Başvurusuna ekleyebileceği bir tanıdık tavsiyesi olsa–" Emily bu noktada durdu, yarım bıraktığı cümle her şeyi anlatıyordu zaten.

Agnes onu hemen anladı. "Sen benden tavsiye mektubu istiyorsun," diye karşılık verdi. "Neden en başta söylemedin ki bunu?"

Emily'nin yüzü kızardı. "Kocam için öyle büyük bir şans olur ki bu," dedi allak bullak bir hâlde. "Bu sabah rehberlik ofisine gelen bir mektupta yazana göre iyi bir rehber aranıyormuş, hem de altı aylık bir iş için, hanımefendi! İşi sıradaki adama verecekler; sekreter onu önerecektir. Kocam da aynı iş için referanslarını gönderebilse –içinde size ait tek bir kelime dahi olsa, hanımefendi– dediklerine göre bu, sonucu değiştirebilirmiş." Emily tekrar durdu, tekrar iç çekti ve sanki bir nedenle kendinden biraz utanıyormuş gibi gözlerini halıya dikti.

Konuğunun sürekli gizemli bir havayla konuşması Agnes'i hayli sıkmaya başlamıştı. "Madem arkadaşlarımdan birini ikna etmemi istiyorsun, neden bana onun adını söyleyemiyorsun?" diye sordu.

Rehberin karısı ağlamaya başladı. "Size söylemeye utanıyorum, hanımefendi."

Agnes ilk kez ona çıkıştı. "Saçmalama, Emily! Ya bana şu adı söyle ya da bu konuyu kapat – tercih senin."

Emily umutsuzca son bir çaba gösterdi. Kucağındaki men-

dili sımsıkı burarak dolu bir silahı ateşler gibi ismi söyleyiverdi: "Lord Montbarry!"

Agnes ayağa kalktı ve kadına baktı.

Gayet sakin bir tavırla, "Beni hayal kırıklığına uğrattın," dedi ama yüzünde rehberin karısının daha önce hiç görmediği bir ifade vardı. "Bildiklerine dayanarak Lord Montbarry ile iletişim kurmamın olanaksız olduğunun farkında olmalısın. Senin ince düşünceli bir insan olduğunu sanırdım. Yanıldığımı gördüğüm için üzgünüm."

Emily uysal olmakla birlikte bu sözlerdeki sitemi hissedecek kadar da duygulu bir insandı. Sessiz adımlarıyla kapıya doğru uysalca yürüdü. "Özür dilerim, hanımefendi. Sandığınız kadar kötü biri değilim. Ama yine de sizden özür dilerim," dedi.

Emily kapıyı açtı. Agnes geri gelmesi için onu çağırdı. Kadının özründe onun adil ve asil kişiliğine karşı konulmaz bir şekilde hitap eden bir şey vardı. "Gel, bu şekilde ayrılmamalıyız. Seni yanlış anlamak istemiyorum. Benden ne yapmamı bekliyordun?"

Emily bu kez hiç çekinmeden yanıt verecek kadar akıllıydı. "Kocam referanslarını İskoçya'daki Lord Montbarry'ye gönderecek, hanımefendi. Sizden tek ricam, karısını çocukluğundan beri tanıdığınızı, bu yüzden de kocamın iyiliğini istediğinizi yollayacağı mektuba yazmasına izin vermenizdi. Artık bunu istemiyorum, hanımefendi. Yanıldığımı fark etmemi sağladınız."

Emily gerçekten yanılmış mıydı? Kadının bugünkü sıkıntılarının yanı sıra ona ilişkin hatıraları da Agnes'i onun isteğini yerine getirmeye zorluyordu. "Aslında istediğin ufak bir şey," dedi doğasındaki en güçlü dürtü olan iyilik dürtüsüyle. "Ama kocanın mektubunda adımın geçmesine izin vermeli miyim, bundan emin değilim. Kocanın tam olarak ne demek istediğini bana bir daha söyle bakayım." Emily aynı şeyleri tekrar etti, sonra da kalem oynatmaya alışkın olmayanlar için kendi başına özel bir değer taşıyan bir öneride bulundu. "Yazarak denemeye

ne dersiniz, hanımefendi; yazıya dökünce nasıl göründüğüne bir bakmak için?" Saçma bir fikir olsa da Agnes bunu uygulamaya kalkıştı. "Adımın geçmesine izin vereceksem, en azından ne diyeceğinize karar vermemiz gerekir," dedi. Olabildiğince kısa ve açık bir şekilde şunları yazdı: Bayan Agnes Lockwood'un, karımı çocukluğundan beri tanıdığını; bu nedenle de benim refahımı bir parça düşündüğünü belirtmek isterim." Bu şekilde tek cümleye indirgendiğinde Agnes'in adının geçmesinden, onun buna izin verdiği, hatta bundan haberdar olduğu sonucu kesinlikle çıkmıyordu. Bir kez daha kendiyle kısa bir mücadele verdikten sonra kâğıdı Emily'e uzattı. "Kocan bunu olduğu gibi kopyalasın, noktasına virgülüne dokunmasın," diye şart koştu. "İsteğini bu koşulla kabul ediyorum." Emily yalnızca minnettar kalmamış, çok da duygulanmıştı. Agnes ufak tefek kadını bir an önce göndermek istedi. "Bana pişman olup vazgeçmem için zaman verme," dedi. Emily bir anda gözden yok oluverdi.

"Bir zamanlar bizi birbirimize bağlayan o bağ tamamıyla koptu mu? Sanki birbirimizi hiç tanımamışız ve sevmemişiz gibi onun yazgısını, iyisiyle kötüsüyle, hiçbir şekilde paylaşmayacak mıyım artık ben?" Agnes şömine rafındaki saate baktı. Bu ciddi sorular dudaklarından döküleli daha on dakika bile olmamıştı. Bu soruların ne kadar sıradan bir şekilde yanıtlandıklarını düşününce hayretler içinde kalıyordu. O gece postaya verilecek mektup, Montbarry'nin onu bir kez daha hatırlamasına yol açacaktı – bir hizmetkâr seçimi sırasında.

İki gün sonra postadan Emily'den gelen birkaç minnettar satır çıktı. Kocası işe alınmıştı. Ferrari, altı ay süreyle Lord Montbarry'nin rehberi olacaktı.

İKİNCİ BÖLÜM

5

İskoçya'da yalnızca bir hafta gezip dolaştıktan sonra lord ve hanımefendi beklenmedik bir şekilde Londra'ya geri döndüler. Kuzey İskoçya'nın dağları ve göllerini ilk kez gören hanımefendi onları daha yakından tanımayı kesinlikle reddetmişti. Kendisine bunun nedeni sorulduğundaysa Romalılar gibi veciz konuşmuş, "Ben İsviçre'yi gördüm," demişti.

Yeni evli çift bir haftayı da Londra'da inzivada geçirdi. O hafta içerisinde bir gün, Agnes'in bir işi halletmesi için gönderdiği dadı görülmemiş bir heyecan içinde geri döndü. Rağbet gören bir diş hekiminin kapısının önünden geçerken tam da o sırada oradan çıkan Lord Montbarry'ye rastlamıştı. İyi kalpli kadın, kötücül bir zevk duyarak, Lord'un perişan ve hasta göründüğünü rapor ediyordu. "Yanakları çökmüş, hayatım; sakalı da yer yer ağarmış. Umarım dişçi onun canını yakmıştır!"

Agnes, sadık yaşlı hizmetkârının onu terk eden adamdan ne kadar nefret ettiğini bildiği için kendisine çizilen bu tabloda hayli büyük bir abartı payı olduğunu hesaba kattı. Duyduklarının, üzerindeki ilk etkisi onu endişelendirmek ve huzursuz etmek oldu. Lord Montbarry Londra'dayken Agnes gündüz vakti sokağa çıkarsa, onun bir dahaki sefere de kendisiyle rastlaşmayacağından nasıl emin olabilirdi? Sonraki iki gün boyunca bu yakışık almayan davranışından içten içe utanarak evde kaldı. Üçüncü gün, gazetelerdeki sosyete haberleri bölümünde Lord Montbarry

ve eşinin İtalya yolculuklarının ilk ayağı olan Paris'e doğru yola çıktıkları bildiriliyordu.

Aynı gece Agnes'e telefon eden Emily, yurtdışına gidiyor diye morali düzelen kocasının giderken, evli bir erkekten beklenecek her şekilde karısına sevgisini ifade ettiğini haber verdi. Yolcular, yanlarında yalnızca bir hizmetkâr daha götürüyorlardı; o da Leydi Montbarry'nin hizmetçisiydi ve Emily'nin duyduğu kadarıyla sessiz sakin, konuşmaktan pek hoşlanmayan bir kadındı bu. Hanımefendinin ağabeyi Baron Rivar, halihazırda Avrupa'daydı. Roma'da onun da kız kardeşi ve kocasına katılması planlanmıştı.

Agnes'in hayatında sıkıcı haftalar birbirini izledi. Durumuna hayranlık uyandıran bir cesaretle göğüs gerdi; arkadaşlarıyla görüştü, boş zamanlarında okuyarak ve resim yaparak kendini oyaladı, aklını geçmişin melankolik anılarından uzak tutmak için denemediği yol bırakmadı. Ama başvurduğu çarelerden yeterince yarar göremeyecek kadar içtenlikle sevmiş ve derin yaralanmıştı. Sıradan ilişkiler içinde olduğu insanlar, onun dış görünüşteki sakinliğine aldanarak, "Bayan Lockwood'un hayal kırıklığını atlatmış gibi göründüğü" görüşünde birleşiyorlardı. Ama Londra'ya yaptığı kısa bir ziyaret sırasında Agnes'le görüşen eski bir dostu ve okul arkadaşı onda fark ettiği değişiklikten ötürü çok üzülmüştü. Bu kişi Bayan Westwick'ti; Lord Montbarry'ye yaşça en yakın erkek kardeşinin karısı ve Asilzadeler Kütüğü'nde unvanın olası mirasçısı olarak adı geçen kadın. Kocası o sırada uzaktaydı, Amerika'da sahibi olduğu bir maden ocağına ait işlerle ilgileniyordu. Bayan Westwick, İrlanda'daki evine geri dönerken Agnes'i de yanında götürmek için ısrar etti. "Kocam yurtdışındayken gel bana eşlik et. Üç küçük kızım seni kendilerine oyun arkadaşı yaparlar, yalnızca dadıyı tanımıyorsun ama onu da seveceğini ben peşinen garanti ediyorum. Eşyanı topla, yarın trene giderken uğrar seni alırım." Bayan Westwick, Agnes'i işte bu içten sözlerle davet etti. Agnes de onun davetini minnettarlıkla kabul etti. Üç

ay boyunca arkadaşının çatısı altında mutlu mesut yaşadı. Ayrılma zamanı geldiğinde küçük kızlar çevresini sarıp ağlaştılar, en küçükleri Agnes'le birlikte Londra'ya gitmek istiyordu. Veda ederlerken Agnes eski dostuna yarı şaka yarı ciddi şöyle dedi, "Dadınız işten ayrılırsa, onun yerine kimseyi alma, işe ben talibim." Bayan Westwick güldü. Annelerinden daha akıllı olan çocuklar Agnes'i ciddiye aldılar ve ona haber vermeye söz verdiler.

Bayan Lockwood daha Londra'ya döndüğü ilk gün, unutmak için çok çabaladığı geçmiş ilişkilerini hatırlamak durumunda kaldı. İlk öpüşmeler ve selamlaşmaların ardından (görevinin başında evde bıraktığı) yaşlı dadı, rehberin karısından aldığı şaşırtıcı bir haberi verdi.

"Bayan Ferrari, senin ne zaman döneceğini sormak için buraya geldi, hayatım; ruh hâli kötüydü. Kocası, öncesinde hiç haber vermeden Lord Montbarry'nin yanından ayrılmış; adama ne olduğunu bilen kimse de yokmuş."

Agnes yaşlı kadına şaşkınlıkla baktı. "Bu söylediklerinden emin misin?" diye sordu.

Dadı gayet emindi. "Elbette, üstüme iyilik sağlık! Bu haber Golden Square'deki rehberlik ofisinden geliyor – sekreterden, Bayan Agnes, sekreter kendisi haber vermiş!" Bunu duyan Agnes hem korkmuş hem de şaşırmıştı. Henüz akşamın ilk saatleriydi. Hemen Bayan Ferrari'ye döndüğünü bildiren bir mesaj yolladı.

Bir saat içinde rehberin karısı kontrol etmekte zorlandığı bir heyecan içinde ortaya çıktı. Nihayet anlaşılabilir bir şekilde konuşmayı başarabildiğinde anlattıkları, dadının anlattıklarını tamamıyla doğruluyordu.

Kocası Paris, Roma ve Venedik'teyken Emily, ondan düzenli sayılabilecek aralıklarla haber almıştı; daha sonra kadın ona iki kez mektup yazmış ama bu mektuplara hiç yanıt almamıştı. Tasalanan kadın, oradakilerin kocası hakkında bilgisi olabilece-

ğini düşünüp Golden Square'deki ofise gitmişti. O gün, sabah postasıyla o sırada Venedik'te bulunan bir rehberin yazdığı mektup sekretere ulaşmıştı. Mektupta, Bay Ferrari'ye ilişkin şaşırtıcı haberler vardı. Karısının mektubun bir kopyasını almasına izin vermişlerdi; kadın, bu mektubu okuması için Agnes'e verdi.

Mektubu yazan kişinin dediğine göre kendisi Venedik'e yeni gelmiş. Ferrari'nin, Lord Montbarry ve eşiyle birlikte bir süreliğine kiraladıkları eski bir Venedik konağında kaldığını daha önceden duymuş. Ferrari'nin arkadaşı olduğu için onu ziyaret etmeye gitmiş. Kanala açılan kapının zilini çalıp kimseye duyuramayınca, Venedik'in dar sokaklarından birine açılan yan girişe dolaşmış. Burada, muhteşem siyah gözleri olan soluk benizli bir kadın (sanki adamın hemen sonra o kapıyı yoklamasını bekler gibi) kapıda dikiliyormuş, bu kadın Leydi Montbarry'den başkası değilmiş.

Kadın, İtalyanca konuşarak, ona ne istediğini sormuş. Adam da eğer müsaitse rehber Ferrari'yi görmek istediğini söylemiş. Kadın onu hemen yanıtlamış, Ferrari'nin herhangi bir sebep belirtmeden, (o sırada hak etmiş olduğu) aylığını yollayabilecekleri bir adres bile bırakmadan konağı terk edip gittiğini söylemiş. Bu yanıt karşısında şaşıran rehber, kadına Ferrari'nin ağırına gidecek bir olay yaşanıp yaşanmadığını ya da arkadaşının herhangi biriyle tartışıp tartışmadığını sormuş. Kadın, "Benim bildiğim kadarıyla böyle bir şey kesinlikle olmadı. Ben Leydi Montbarry'yim ve sizi temin ederim ki Ferrari'ye bu evde her zaman son derece iyi davranıldı. Onun böyle olağandışı bir şekilde ortadan kaybolmasına biz de sizin kadar şaşırdık. Ondan haber alırsanız, lütfen bize de bildirin ki hak ettiği parayı ödeyebilelim," diye yanıt vermiş.

Ferrari'nin konağı terk ettiği gün ve saate ilişkin (kadının kolayca yanıtladığı) bir iki soru daha soran rehber veda edip oradan ayrılmış.

Adam hemen gerekli araştırmalara girişmiş; bu araştırmalardan şimdiye kadar Ferrari'ye ilişkin hiçbir sonuç çıkmamış. Ortadan kaybolan rehberin sırdaş bellediği kimse yok gibiymiş. Lord ve Leydi Montbarry gibi seçkin insanlar hakkında bile kimse bir şey (yani işe yarayabilecek en ufak bir şey) bilmiyormuş. Söylentilere göre, hanımefendinin İngiliz hizmetçisi daha Ferrari ortadan kaybolmadan önce kendi ülkesindeki akrabalarının yanına dönmek için işten ayrılmış; Leydi Montbarry de onun yerini doldurmak için herhangi bir girişimde bulunmamış. Lord Montbarry'nin de sağlık durumunun hassas olduğu söyleniyormuş. Tamamıyla inzivaya çekilmiş olarak yaşıyormuş; kimsenin ziyaretini kabul etmiyormuş, hemşerilerininkini bile. Saraydaki temizlik işlerini yapmak için sabah gelip akşam giden kalın kafalı bir yaşlı kadına ulaşılmış. Ancak bu kadın da rehberi hiç görmemiş. O sıralar odasından çıkmadan yaşayan Lord Montbarry'yi bile hiç görmemiş. "Son derece nazik ve iyi bir hanımefendi" olan hanımı, İngiliz asilzadesi kocasına sürekli hizmet ediyormuş. O sırada (yaşlı kadının bildiği kadarıyla) evde kendisinden başka hizmetkâr yokmuş. Yemekler dışarıdan, bir lokantadan geliyormuş. Beyefendi yabancılardan hoşlanmıyormuş, kadına böyle söylenmiş. Lord'un kayınbiraderi, Baron, çoğu zaman konağın ücra bir köşesine çekilip (nazik hanımefendinin söylediğine göre) kimya deneyleri yapıyormuş. Bu kimya deneyleri bazen kötü bir koku yayıyormuş. Son dönemde Lord'u görmesi için uzun zamandır Venedik'te yaşayan bir İtalyan doktor çağırılmış. Araştırmalar (yeterliği ve saygınlığından kuşku duyulmayan bir doktor olan) bu kişiye yöneltildiğinde, onun da Ferrari'yi hiç görmemiş olduğu, konağa (randevu defterinde görüleceği üzere) rehberin kaybolduğu tarihten sonra çağırıldığı ortaya çıkmış. Doktor, Lord Montbarry'nin rahatsızlığının bronşit olduğunu söylemiş. Lord güçlü bir atak geçiriyormuş ama yine de o an için endişelenmeyi gerektirecek bir durum yokmuş. Doktor ile hanı-

mefendi belirtilerin kötüleşmesi hâlinde başka bir doktor daha çağırmak üzere aralarında anlaşmışlar. Bunun dışında yaşlı kadın, hanımını ne kadar övse azmış, hanımefendi gece gündüz Lord'un başını bekliyormuş.

Ferrari'nin rehber arkadaşının öğrendikleri bunlardan ibaretti. Polis kayıp adamı aramayı sürdürüyordu; tutunması için kayıp rehberin karısına uzatabildikleri tek umut dalı şimdilik buydu.

"Siz ne düşünüyorsunuz, hanımefendi?" diye sabırsızlıkla sordu zavallı kadın. "Ne yapmamı önerirsiniz?"

Agnes ona ne cevap vereceğini bilemiyordu, anlattıklarını dinlemek için bile çaba göstermesi gerekmişti. Rehberin, mektubunda Montbarry hakkında verdiği bilgiler –hastalığının haberi, yaşadığı münzevi hayatın hazin tablosu– eski bir yarayı kanatmıştı. Agnes, Ferrari'yi düşünmüyordu bile; aklı Venedik'teydi, hasta yatağındaki adamda.

"Ne diyeceğimi bilmiyorum," diye yanıt verdi. "Böyle ciddi konularda pek tecrübem yok."

"Kocamın bana yazdığı mektupları okursanız bir faydası olur mu sizce, hanımefendi? Yalnızca üç mektup var; okuması uzun sürmez."

Agnes, kadın için üzüldüğünden mektupları okudu.

Mektuplar çok sevgi dolu bir dille yazılmamışlardı. "Sevgili Emily," ve "Sevgilerle," – içlerinde geçen sevgi sözcükleri bu basmakalıp ifadelerden ibaretti. İlk mektupta Lord Montbarry'den pek olumlu söz edilmiyordu: "Yarın Paris'ten ayrılıyoruz. Beyefendiden pek hoşlanmıyorum. Kibirli ve soğuk bir adam, aramızda kalsın ama cimri de. Otel faturasındaki birkaç kuruş gibi önemsiz meseleler için mücadele etmek zorunda kaldım; hanımefendi Paris'teki mağazalardan hayli cazip bir şeyler almak isteyince yeni evli çift de daha şimdiden iki kez birbirine sert sözler söyledi. 'Ben bunu karşılayamam, haftalığından fazlasını harcamamalısın.' Hanımefendi daha şimdiden bu sözleri duy-

mak zorunda kaldı. Şahsen ben hanımefendiyi seviyorum. Yabancılara özgü kibar ve rahat bir tavrı var – benimle konuşurken beni adam yerine koyuyor."

İkinci mektup Roma'dan yazılmıştı.

"Lordumun kaprisleri yüzünden" (diye yazmıştı Ferrari) "sürekli hareket hâlindeyiz. Gittikçe daha iflah olmaz bir huzursuzluğa kapılıyor. Aklı rahat değil sanırım. Bana kalırsa, ona acı veren hatıraları var; hanımefendi yanında değilken sürekli eski mektupları okuduğunu görüyorum. Cenova'da konaklayacaktık ama bize acele ettirdi. Floransa'da da aynı şey oldu. Hanımım burada, Roma'da kalmamız için üsteliyor. Hanımımın ağabeyi de burada aramıza katıldı. Lordumla Baron arasında (hanımın hizmetçisinin bana söylediğine bakılırsa) daha şimdiden bir tartışma yaşanmış. Baron, Lordumdan borç para istemiş. Lord onun bu isteğini kırıcı bir dille geri çevirmiş. Hanımım onları sakinleştirdi ve el sıkışmalarını sağladı."

Üçüncü ve sonuncu mektup Venedik'ten gelmişti.

"Lordumun tutumlulukları devam ediyor! Otelde kalmak yerine eski, rutubetli, küflü, derme çatma bir konak tuttuk. Hanımım gittiğimiz her yerde ısrarla en iyi odalarda kalmak istiyor; iki aylık dönem için konak daha ucuza geliyor. Lordum bu evi daha uzun süreli tutmak istedi; Venedik'in sakinliğinin sinirlerine iyi geldiğini söylüyor. Ama evi yabancı bir girişimci satın almış, otele çevirecekmiş. Baron hâlâ bizimle birlikte, para konularında başka tartışmalar da çıktı. Baron'dan hoşlanmıyorum; hanımımdan da gittikçe daha çok memnun kaldığımı söyleyemeyeceğim doğrusu. Baron aramıza katılmadan önce hanımım çok daha iyi huyluydu. Lordum ödemelerini tıkır tıkır yapan bir adam, bunu bir onur meselesi olarak görüyor; parasını harcamaktan nefret ediyor ama söz verdiği için yapıyor. Her ayın sonunda aylığımı düzenli olarak alıyorum; ama bir frank fazlası yok, hem de bir rehberin iş tanımının dışındaki pek çok ekstra işi yapmama rağ-

men. Baron'un benden borç para istediğine inanabiliyor musun! Adam müzmin bir kumarbaz! Hanımımın hizmetçisi bana bunu ilk söylediğinde ona inanmamıştım ama o zamandan bu yana onun haklı olduğunu anlamama yetecek kadar şeyi kendi gözlerimle gördüm. Başka şeyler de gördüm; onlar da Leydi'ye ve Baron'a saygımı artırmıyor diyelim. Hizmetçi işten ayrılacağını bildirmek niyetinde olduğunu söylüyor. Saygın bir İngiliz kadını o ve bazı şeyleri benim yaptığım gibi kabullenemiyor. Burada hayat çok sıkıcı. Ne insan içine çıkmak var ne de eve kimsenin geldiği. Lordumu hiç kimse görmüyor, konsolos ya da bankacı bile. Dışarı çıktığı zaman çoğunlukla tek başına ve akşam karanlığında çıkıyor. Evdeyken, kitaplarıyla birlikte kendi odasına kapanıyor; karısını ve Baron'u olabildiğince az görüyor. Sanırım burada bir kriz çıkmak üzere. Lordum bir kere kuşkulanırsa sonuçları korkunç olur. Asil Lord Montbarry bazı kışkırtmalar karşısında hiçbir şeyden korkacak bir adam değil. Yine de iyi para kazanıyorum; hanımımın hizmetçisinin yaptığı gibi işten ayrılmanın lafını edebilecek hâlim yok."

Agnes –onu terk eden adamın kendi kara sevdasının bedelini daha şimdiden ödediğini düşündüren– mektupları geri verirken hissettiği utanç ve üzüntü yüzünden ondan tavsiye bekleyen çaresiz kadına yardımcı olabilecek durumda değildi.

Kadını rahatlatacak ve ona umut verecek birkaç nazik söz söyledikten sonra, "Verebileceğim tek tavsiye bizden daha deneyimli birine danışmamız gerektiği olacak," dedi. "Bir not yazıp (aynı zamanda dostum ve vasim olan) avukatımdan yarın iş çıkışı gelip bize akıl vermesini isteyeyim mi, ne dersin?"

Emily bu öneriyi seve seve ve minnettarlıkla kabul etti. Ertesi günkü toplantı için bir saat kararlaştırıldı, avukatla yazışma işini halletmek Agnes'e bırakıldı ve rehberin karısı veda edip ayrıldı.

Bitap düşen ve yüreği yanan Agnes, kendini toplamak için kanepeye uzandı. Titiz dadı onu canlandırması için bir fincan

çay getirdi. Yaşlı kadının, kendine ve Agnes'in yokluğunda yapıp ettiklerine dair çene çalması Agnes'in fazlasıyla dolu olan aklını biraz olsun dağıtmaya yaradı. İki kadın sakin sakin sohbet ediyorlardı ki evin kapısının gürültüyle çarpmasıyla irkildiler. Merdivenden yukarı telaşla çıkan ayak sesleri duyuldu. Salonun kapısı hızla açıldı ve rehberin karısı çılgın gibi içeri daldı. "O öldü! Onu öldürmüşler!" Söyleyebildikleri yalnızca bu korkunç sözler oldu. Koltuğun dibinde dizlerinin üstüne yığıldı; avucunda sıkı sıkı bir şey tuttuğu elini uzattı ve sırtüstü düşüp bayıldı.

Agnes'e pencereyi açması için işaret eden dadı, bayılan kadını kendine getirmek için gerekenleri yaptı. "Bu da nedir?" diye bağırdı dadı. "Elinde bir mektup var. Bak bakalım neymiş, hanımım."

Açık zarfın üzerine (belli ki uyduruk bir el yazısıyla) "Bayan Ferrari" yazılmıştı. Posta damgası "Venedik"ti. Zarfın içinde başka ülkeye ait bir mektup kâğıdı ve katlanmış bir belge vardı.

Mektup kâğıdına tek bir satır yazılmıştı. Yine uyduruk bir el yazısıyla şöyle diyordu:

"Kocanızın kaybı için sizi teselli etmek amacıyla."

Agnes hemen ardından katlanmış belgeyi de açtı.

İngiltere Merkez Bankası'na ait bin poundluk bir çekti bu.

6

Ertesi gün Agnes Lockwood'un dostu ve yasal danışmanı Bay Troy, randevulaştıkları gibi akşam vakti onu ziyaret etti.

Bayan Ferrari –hâlâ kocasının öldüğünü düşünmekle birlikte– bu görüşmede hazır bulunacak kadar kendini toplamıştı. Agnes'in yardımıyla Ferrari'nin kaybolmasına dair bilinen birkaç şeyi avukata aktardı, sonra da bu konuya ilişkin mektupları çıkarıp gösterdi. Bay Troy (ilk olarak) Ferrari'nin karısına yazdığı üç mektubu, (ikinci olarak) Ferrari'nin rehber arkadaşının konağa gidişini ve Leydi Montbarry'yle arasında geçen konuşmayı aktardığı mektubu, (üçüncü olarak da) Ferrari'nin karısına gelen bin pound tutarındaki olağanüstü bağışla aynı zarftan çıkan tek satırlık imzasız notu okudu.

Çoğunluk tarafından "Leydinin Parası" diye anılan hırsızlık davasının ardından Leydi Lydiard'ın o davadaki avukatı olmasıyla tanınan Bay Troy, mesleğinde bilgili ve deneyimli bir insan olmakla kalmayıp aynı zamanda hem yurtiçinde hem yurtdışında insanlarla haşır neşir olmuş da bir kişiydi. İnsan sarrafıydı, hoş bir espri anlayışı vardı ve bir avukatın insanlara dair sahip olduğu mesleki deneyiminin bile bozamadığı merhametli bir yaradılışa sahipti. Tüm bu kişisel üstünlüklerine rağmen bu şartlar altında Agnes'in seçebileceği en uygun danışman o muydu, işte bu bir soru işaretiydi. Ev işleri konusunda pek marifetli olmakla birlikte Bayan Ferrari temelde sıradan bir insandı. Bay Troy

dünyada onun ilgi duyacağı son kişiydi; sıradan bir adamın tam tersiydi.

"Ne kadar kötü görünüyor, zavallıcık!" Avukat o akşamın gündemine işte bu sözlerle, Bayan Ferrari sanki odada değilmiş gibi onun hakkında açık sözlülükle konuşarak giriş yaptı.

"Korkunç bir sarsıntı geçirdi," diye karşılık verdi Agnes.

Bay Troy, bir sarsıntı kurbanının hak ettiği ilgiyle bir kez daha Bayan Ferrari'ye dönüp baktı. Avukat, masanın üstünde parmaklarıyla dalgın dalgın tempo tutuyordu. Sonunda onunla konuştu.

"Sevgili hanımefendiciğim, kocanızın öldüğüne gerçekten inanmıyorsunuz, öyle değil mi?"

Bayan Ferrari mendilini gözlerine götürdü. "Ölmek" kelimesi hislerini ifade etmekte yetersiz kalıyordu. Mendilin arkasından, "Öldürüldü!" dedi sert bir şekilde.

"Niçin? Ve kim tarafından?" diye sordu Bay Troy.

Bayan Ferrari bu soruları yanıtlamakta biraz zorlanır gibiydi. "Kocamın mektuplarını okudunuz, bayım," diye söze başladı. "Bence, kocam anlayınca–" Bu kadarını söyleyip burada durdu.

"Neyi anlayınca?"

İnsanın sabrının da bir sınırı vardır – hatta yas tutan bir eşin sabrının bile. Bu küstah soru Bayan Ferrari'nin o kadar sinirine dokundu ki nihayet kendisini açıkça ifade edebildi.

"Leydi Montbarry ile Baron'u!" dedi kontrol edemediği bir öfkeyle. "Baron, o zalim kadının ağabeyi falan değil. Bu iki alçağın ahlaksızlığını zavallı merhum kocam fark etti. Hizmetçisi de Leydi'yi bu nedenle bırakıp gitti zaten. Ferrari de bırakıp gitseydi, şimdi hayatta olacaktı. Onu öldürdüler. Bence ahlaksızlıklarının Lord Montbarry'nin kulağına gitmesini engellemek için öldürdüler onu." Kısa ve etkili cümlelerle ve gittikçe daha vurgulu konuşarak olayla ilgili görüşünü bu şekilde belirtti.

Kendi görüşünü hâlâ saklı tutan Bay Troy, yüzünde alaycı bir onaylamayla kadını dinledi.

"Bunlar çok iddialı açıklamalar, Bayan Ferrari," dedi. "Verdiğiniz hükümleri iyi destekliyorsunuz, vardığınız sonuçları ustalıkla sağlamlaştırıyorsunuz. Erkek olsaydınız, sizden iyi bir avukat olurdu – jüriyi avcunuzun içine alıverirdiniz. Davayı sonlandırın, hanımefendiciğim – davayı sonlandırın. Bize şimdi de içindeki çekle birlikte bu mektubu size kimin yolladığını söyleyin. Bay Ferrari'yi öldüren 'iki alçak' kolay kolay ellerini ceplerine atıp size bin pound yollamazlar. Kim yolladı o zaman, ha? Posta damgasının 'Venedik' olduğunu görüyorum. O ilginç şehirde hem gönlü zengin hem de cüzdanı kabarık, bu sırra vakıf olan ve ismini vermeden sizi teselli etmek isteyecek bir dostunuz mu var?"

Bu soruyu yanıtlamak kolay değildi. Bayan Ferrari avukata karşı nefrete benzer bir şeyler hisseder gibi oldu.

Agnes ilk kez araya girdi. Sandalyesini çekerek dostu ve yasal danışmanına yaklaştırdı.

"Sizce, en muhtemel açıklama nedir?" diye sordu.

"Size söylersem Bayan Ferrari'yi gücendiririm," diye karşılık verdi Bay Troy.

"Hayır, gücendirmezsiniz!" diye bağırdı Bayan Ferrari, o an itibarıyla Bay Troy'dan artık düpedüz nefret ediyordu.

Avukat, sandalyesinde arkaya yaslandı. "Pekâlâ," dedi en güleryüzlü hâliyle. "Açık açık konuşalım. Dikkatinizi çekerim, hanımefendi, Venedik'teki konakta olup bitenlere ilişkin görüşünüzü tartışmıyorum. Kocanızdan gelen mektuplar sizi haklı çıkarıyor, ayrıca Leydi Montbarry'nin hizmetçisinin gerçekten evden ayrılmış olması da sizi destekleyen önemli bir veri. O hâlde şöyle diyelim, büyük olasılıkla Lord Montbarry çirkin bir yanlışın kurbanıydı – bunu ilk anlayan da Bay Ferrari oldu. Suçluların korkmak için geçerli nedenleri vardı, kocanız bunu Lord'un kulağına fısıldayabileceği gibi bu rezillik mahkemeye intikal ederse onlara karşı tanıklık da edebilirdi. Şimdi, iyi dinleyin! Bütün bunları ka-

bul etmekle birlikte sizin çıkardığınız sonuçtan tamamıyla farklı bir sonuç çıkarıyorum ben. Kocanız *kendisi* için çok uygunsuz koşullarda, tatsız bir evde üç kişilik hane halkıyla bir araya düşmüş. Ne yapıyor? Banka çeki ve onunla birlikte gelen imzasız not olmasa, kocanız gizlice kaçarak utanç verici bir olayın kendisiyle ilişkilendirilmesinin akıllıca önünü kesmiş derdim. Para bu görüşü biraz değiştiriyor. Bay Ferrari'nin aleyhine değiştirdiğini de söylemek zorundayım. Hâlâ onun aradan çekildiğini düşünüyorum ama bu kez çekilmesi için ona *para ödenmiş* diyorum; orada, masanın üstünde duran çek de onun yokluğunun bedeli olarak suçlular tarafından karısına yollanmış."

Bayan Ferrari'nin yaşla dolu gözleri birdenbire canlandı; cansız, donuk yüzü kıpkırmızı kesildi.

"Yalan bunlar!" diye bağırdı. "Kocam hakkında böyle konuşmak ne kadar ayıp bir şey!"

"Sizi gücendireceğimi söylemiştim," dedi Bay Troy.

Agnes bir kez daha –barışı sağlamak için– araya girdi. Rehberin gücenik karısının elini tuttu, avukattan da teorisinin Ferrari'yi acımasızca yargılayan bölümünü tekrar gözden geçirmesini rica etti. Agnes konuşmayı sürdürürken, elinde bir ziyaretçinin kartıyla odaya giren hizmetçi onun sözünü kesti. Kart, Henry Westwick'e aitti ve üzerinde kurşun kalemle yazılmış kaygı verici bir not vardı: "Kötü bir haberim var. Seni aşağıda bir iki dakikalığına görmek istiyorum." Agnes derhal odadan çıktı.

Bayan Ferrari'yle baş başa kalan Bay Troy, nihayet doğasının iyi yönünün açığa çıkmasına izin verdi. Rehberin karısıyla barışmayı denedi.

"Kocanıza leke sürüldüğü için içerlemeye yerden göğe kadar hakkınız var, sevgili hanımefendi," diye söze başladı. "Hatta onu böyle içtenlikle savunduğunuz için size saygı duyduğumu dahi söyleyebilirim. Ama aynı zamanda lütfen unutmayın ki böyle ciddi bir meselede size gerçek fikrimi söylemek zorundayım.

Sizi ve Bay Ferrari'yi hiç tanımadığıma göre sizleri incitmek gibi bir niyetim olamaz. Bin pound hayli yüksek bir tutar, yoksul bir insanı alt tarafı bir süreliğine ortadan kaybolmaya teşvik etmiş olabilir. Sizin adınıza hareket ederken benim tek amacım gerçeğe ulaşmak. Bana zaman verirseniz, henüz kocanızı bulmaktan umudu kesmek için bir sebep göremiyorum."

Ferrari'nin karısı ikna olmasa da dinledi: Bay Troy hakkındaki olumsuz görüşü o kadar aklına yer etmişti ki onun hakkındaki ilk izlenimini değiştirmeye küçük ve kıt aklı yetmiyordu. Yalnızca, "Size minnettarım, bayım," dedi. Gözleri duygularını daha serbestçe ifade ediyordu; gözleri, *kendi* dilinde şunları da söylüyordu: "Ne isterseniz söyleyin, sizi ölene dek affetmeyeceğim."

Bay Troy pes etti. Soğukkanlılıkla sandalyesini tekerlekleri etrafında döndürdü, ellerini ceplerine soktu ve pencereden dışarı bakmaya başladı.

Kısa süreli bir sessizlikten sonra salonun kapısı açıldı.

Bay Troy, Agnes'i görmeyi bekleyerek sandalyesini çabucak tekrar masaya çevirdi. Ama karşısında onun yerine hiç tanımadığı birini –yakışıklı yüzünde belirgin bir acı ve sıkıntı ifadesi bulunan hayatının baharındaki bir beyefendiyi– görerek şaşırdı. Adam, Bay Troy'a baktı ve ciddi bir tavırla onu başıyla selamladı.

"Ne yazık ki Bayan Agnes Lockwood'a onu çok üzen bir haber getirdim," dedi. "Kendisi odasına çekildi. Sizden onun adına özür dilememi ve onun yerini almamı istedi."

Kendini bu şekilde tanıttıktan sonra Bayan Ferrari'yi fark etti ve sıcak bir tavırla ona elini uzattı. "Son görüşmemizin üzerinden hayli zaman geçti, Emily," dedi. "Korkarım eski günlerin 'Küçük Bey Henry'sini unutmuşsun." Emily, kısa bir şaşkınlıktan sonra onun sözlerini onayladı ve Bayan Lockwood'a herhangi bir şekilde yardımcı olup olamayacağını öğrenmek istedi. "Yaşlı dadı onunla birlikte, onları baş başa bırakmak daha iyi olur," diye karşılık verdi Henry. Sonra tekrar Bay Troy'a döndü. "Size adımın

Henry Westwick olduğunu söylemeliyim," dedi. "Merhum Lord Montbarry'nin erkek kardeşiyim."

"*Merhum* Lord Montbarry mi!" diye bağırdı Bay Troy.

"Ağabeyim dün gece Venedik'te vefat etti. İşte telgraf burada." Henry bu şaşırtıcı yanıtı verdikten sonra telgrafı Bay Troy'a uzattı.

Telgraftaki mesaj şöyleydi:

"Leydi Montbarry, Venedik. Henry Westwick'e, Newbury's Oteli, Londra. Yola çıkmanıza gerek yok. Lord Montbarry bu akşam 08:40'ta bronşit nedeniyle vefat etti. Gereken tüm ayrıntılar posta yoluyla iletilecek."

"Bu beklenen bir durum muydu, efendim?" diye sordu avukat.

"Çok şaşırdığımızı söyleyemem," diye yanıt verdi Henry. "Ağabeyim Stephen (kendisi artık ailemizin reisi oldu) üç gün önce endişe verici belirtilerin baş gösterdiğini ve ikinci bir doktorun çağrıldığını bildiren bir telgraf almıştı. O da bir telgraf çekerek İrlanda'dan Londra'ya gitmek üzere yola çıktığını, oradan da Venedik'e geçeceğini, yeni bir haber yollanacak olursa oteline yönlendirilebileceğini bildirdi. Yanıt ikinci bir telgrafla geldi. Lord Montbarry'nin kendinde olmadığı, bilincinin geri geldiği kısa sürelerde de kimseyi tanımadığı haber veriliyordu. Ağabeyime, daha fazla bilgi gelene dek Londra'da beklemesi öneriliyordu. Üçüncü telgrafı da şu anda siz elinizde tutuyorsunuz. Şimdiye kadar bildiklerim bundan ibaret."

Rehberin karısına gözü takılan Bay Troy, kadının yüzündeki korku ifadesini görerek hayretler içinde kaldı.

"Bayan Ferrari," dedi, "Bay Westwick'in az önce bana anlattıklarını duydunuz mu?"

"Her kelimesini duydum, efendim."

"Sormak istediğiniz bir şey var mı?"

"Hayır, efendim."

"Telaşlanmış gibisiniz," diye ısrar etti avukat. "Hâlâ kocanız konusunda mı endişelisiniz?"

"Ben kocamı bir daha hiç görmeyeceğim, efendim. En baştan beri böyle düşünüyordum, biliyorsunuz. Ama artık bundan eminim."

"Az önce duyduklarınızdan sonra mı emin oldunuz?"

"Evet, efendim."

"Bana nedenini söyleyebilir misiniz?"

"Hayır, efendim. İçimde böyle bir his var. Nedenini söyleyemem."

"Ah, demek bir his?" diye yineledi Bay Troy merhametli bir küçümsemeyle. "İş hislere gelince, sevgili hanımefendi–!" Cümleyi yarım bıraktı ve gitmek üzere ayağa kalktı. Açıkçası, onun da kafası karışmaya başlamıştı ve Bayan Ferrari'nin bunu görmesini istemiyordu. "Başınız sağ olsun, beyefendi," dedi Bay Westwick'e nazikçe. "Size iyi akşamlar dilerim."

Avukat kapıyı kapatıp çıkarken, Henry de Bayan Ferrari'ye döndü. "Yaşadığın sıkıntıyı Bayan Lockwood'dan öğrendim, Emily. Sana yardım etmek için yapabileceğim bir şey var mı?"

"Yok, efendim, teşekkür ederim. Herhalde bu olandan sonra artık eve gitsem daha iyi olur, değil mi? Yarın uğrar, Bayan Agnes'e bir faydam dokunur mu diye yoklarım. Onun için çok üzgünüm." Kusursuz reveransı, sessiz adımları ve kocasının durumuna en karamsar gözlüklerle bakma kararlılığıyla birlikte çıkıp gitti.

Henry Westwick küçük salonda yalnız kalınca çevresine bakındı. Evde kalmasını gerektiren hiçbir sebep yoktu ama yine de oradan ayrılamıyordu. Agnes'in yakınında olmak bile bir şeydi; odanın içinde oraya buraya dağılmış hâlde duran ona ait eşyayı görmek bile. İşte orada, köşedeki onun koltuğuydu; yanıbaşındaki dikiş masasının üstüne de yaptığı işlemeyi bırakmıştı. Pencerenin yanındaki küçük şövalede henüz bitmemiş son çi-

zimi duruyordu. Okuduğu kitap kanepedeydi, kaldığı yeri işaretlemek amacıyla küçük kalem kutusunu kitabın arasına yerleştirmişti. Henry, kendisine sevdiği kadını hatırlatan nesnelere tek tek baktı, onları şefkatle eline aldı, ardından içini çekerek tekrar yerlerine bıraktı. Ah, Agnes hâlâ ondan ne kadar uzaktı, ne kadar ulaşılmazdı! Gitmek üzere şapkasını eline aldığı sırada, "Montbarry'yi asla unutmayacak," diye düşündü içinden. "Hiçbirimiz onun ölümünü Agnes kadar ağır yaşamadık. Aşağılık, alçak herif! Agnes ne kadar sevdi onu!"

Henry dışarı çıkmış, sokak kapısını arkasından kapıyordu ki o sırada yoldan geçen bir tanıdığı –insanı bıktıracak kadar meraklı bir adam– onu durdurdu, bu adam Henry'ye o an daha da çekilmez geldi. "Ağabeyin hakkındaki haber çok üzücü, Westwick. Beklenmedik bir ölüm oldu bu, öyle değil mi? Kulüpte Montbarry'nin ciğerlerinde bir sorun olduğunu hiç duymamıştık. Sigorta şirketi ne yapacak?"

Henry irkildi, ağabeyinin hayat sigortası hiç aklına gelmemişti. Sigorta şirketinin ödemekten başka yapabileceği ne vardı ki? Bronşit nedeniyle olduğu iki doktor tarafından onaylanmış bir ölüm hiç kuşkusuz tüm ölümlerin en az tartışmalı olanıydı. "Keşke bu soruyu aklıma sokmasaydın!" diye karşılık verdi asabi bir tavırla. "Ah!" dedi arkadaşı, "Sen de dul eşinin parayı alacağını mı düşünüyorsun? Ben de öyle düşünüyorum! Ben de!"

7

Birkaç gün sonra, Lord'un ölümüne ilişkin resmi bildirim Leydi Montbarry'nin Londra'daki avukatları tarafından sigorta şirketlerine (iki ayrı şirkete) ulaştırıldı. Sigorta bedeli, şirket başına beş bin pound tutarındaydı ve yalnızca bir yıllık sigorta primi ödenmişti. Böyle bir parasal zorluk karşısında yöneticiler durum değerlendirmesi yapmak istediler. Her iki şirketin de Lord Montbarry'ye hayat sigortası yapılmasını öneren tıbbi danışmanları, raporlarına ilişkin heyet değerlendirmesine çağrıldılar. Çıkan sonuç, hayat sigortası alanında çalışanların hayli ilgisini çekti. İki şirket de (birlikte hareket ederek) ödeme yapmayı kesin olarak reddetmemekle birlikte "daha fazla bilgi toplamak amacıyla" Venedik'e bir araştırma heyeti yollamayı kararlaştırmıştı.

Olup bitenlerden ilk haber alan Bay Troy oldu. Hemen Agnes'e yazıp öğrendiklerini aktardı, ayrıca değerli olduğunu düşündüğü şöyle bir öneride bulundu:

"Merhum Lord Montbarry'nin büyük kız kardeşi Leydi Barville'le yakınlığınızdan haberim var. Kocasının avukatları, aynı zamanda bu iki sigorta şirketinden birinin de avukatlarıdır. Araştırma heyetinin raporunda merhum Ferrari'nin ortadan kayboluşuna ilişkin bilgiler de bulunabilir. Böyle bir belgeyi sıradan insanların görmesine elbette izin vermeyeceklerdir. Ama merhum lordun kız kardeşi, akraba kadar yakın sayılacağından genel kurallara bir istisna oluşturabilir. Sör Theodore Barville

işi bu temele dayandırırsa, avukatlar karısının raporu görmesine izin vermeseler bile en azından onun konuya ilişkin ihtiyatlı sorularını yanıtlayabilirler. Bu konudaki düşüncenizi ilk fırsatta bana bildirin lütfen."

Yanıt ilk postayla avukatın eline ulaştı. Agnes, Bay Troy'un teklifinden yararlanmayı geri çevirmişti.

"Ferrari meselesinde işe karışarak istemeden de olsa o kadar korkunç sonuçlara sebebiyet verdim ki daha fazla karışmaya ne gücüm ne de cesaretim var. Zavallı adama adımı kullanması için izin vermeseydim, merhum Lord Montbarry onu işe almayacaktı, adamın karısı da şu anda yaşadığı belirsizliği ve acıyı yaşamayacaktı. O rapor zorla elime tutuşturulsa dahi ben onu okumam; Venedik'teki konakta yaşanan rezil hayat hakkında gereğinden fazlasını duydum zaten. Bayan Ferrari, (sizin aracılığınızla) Leydi Barville ile görüşmek isterse, o başka tabii. Ancak, böyle bir durumda bile adımın geçmemesini kesinlikle şart koşmak zorundayım. Affedin beni, sevgili Bay Troy! Çok mutsuzum, çok mantıksızım; ama altı üstü bir kadınım ben, benden fazla bir şey beklememelisiniz."

Bu kapı kapanınca avukat, bu defa da Leydi Montbarry'nin İngiliz hizmetçisinin halihazırdaki adresini bulmayı önerdi. Bu harika önerinin yalnızca bir kusuru vardı: onu hayata geçirmek için para harcamak gerekiyordu; harcanabilecek para da yoktu. Bayan Ferrari bin poundluk çekten yararlanmanın fikrine bile katlanamıyordu. Çek, güvende saklanması için bir bankaya emanet edilmişti. Ondan söz edildiğini duyduğu anda Bayan Ferrari'nin tüyleri diken diken oluyor ve abartılı bir heyecanla, "kocamın kan parası o!" diyordu.

Sonuç olarak, Ferrari'nin ortadan kayboluşundaki esrarı çözme girişimi, şartların zorlaması nedeniyle bir süreliğine askıya alındı.

1860 yılının son ayıydı. Araştırma heyeti çoktan işe koyulmuştu; araştırmalarına 6 Aralık'ta başlamışlardı. Lord Montbarry'nin Venedik'te tutmuş olduğu konağın kira dönemi ayın 10'unda sona erdi. Avukatlarının, Leydi Montbarry'ye Londra'ya gitmek için olabildiğince gecikmeden yola çıkmasını tavsiye ettikleri haberi, telgraf yoluyla sigorta şirketlerine ulaştı. Baron Rivar'ın, İngiltere yolculuğunda kız kardeşine eşlik edeceği ama mutlaka gerekmediği takdirde o ülkede kalmayacağı düşünülüyordu. "Meraklı bir kimya araştırmacısı olarak tanınan" Baron, Amerika'da bu alanda birtakım yeni keşifler yapıldığını duymuştu ve bunları şahsen incelemek için sabırsızlanıyordu.

Bay Troy tarafından toplanan bu bilgiler, kocası hakkındaki endişeleri nedeniyle onun ofisini sık sık ziyaret eden, hatta kapısını aşındıran Bayan Ferrari'ye gerektiği gibi aktarıldı. O da öğrendiklerini sevgili dostu ve koruyucusu Agnes'e anlatmayı denedi. Ancak Agnes, onu dinlemeyi ısrarla reddetti ve Lord Montbarry artık hayatta olmadığına göre onun karısı hakkında daha fazla konuşulmasını da kesinlikle yasakladı. "Sana yardımcı olmak için Bay Troy var," dedi. "Eğer para gerekiyorsa, kenara koyabildiğim kaç kuruşum varsa senindir. Karşılığında tek istediğim beni artık üzmemen. Anılarımı arkamda bırakmaya çalışıyorum..." Agnes'in sesi titredi, kendini toplamak için durmak zorunda kaldı. "Lord Montbarry'nin öldüğünü öğrendiğimden beri benim için eskisinden de üzücü hâle gelmiş olan anılarımı. Suskunluğunla benim kendimi toplamama yardım et. Kocanın bulunmasına birlikte sevineceğimiz güne dek başka bir şey duymak istemiyorum artık."

Zaman hızla akıp geçti, takvimler 13'ünü gösteriyordu ki ilginç haberler Bay Troy'a ulaştı. Heyetin çalışmaları sona ermişti. Venedik'ten rapor o gün gelmişti.

8

Ayın 14'ünde Yöneticiler ve hukuki danışmanlar raporu okumak üzere kapalı kapılar ardında bir araya geldiler. Heyet üyeleri raporda şunları ifade ediyorlardı:

"Özel ve gizli.

"Yöneticilerimize, 6 Aralık 1860'ta Venedik'e ulaştığımızı bildirmekten onur duyarız. Aynı gün Lord Montbarry'nin, hastalığının son günlerini geçirdiği ve vefat ettiği konağa gittik.

"Leydi Montbarry'nin ağabeyi Baron Rivar tarafından son derece nazik karşılandık. Kendisi bize, 'Hastalığı boyunca Lord Montbarry'nin tek yardımcısı kız kardeşimdi,' diye bilgi verdi. 'Kendisi üzüntüden ve yorgunluktan bitap düşmüş durumda; yoksa sizi şahsen karşılardı. İstekleriniz nedir, beyler? Hanımefendinin yerine ben size nasıl yardımcı olabilirim?'

"Talimatlarımız doğrultusunda, Lord Montbarry'nin yurtdışında ölmüş ve toprağa verilmiş olmasının, hastalığı ve beraberindeki koşullar hakkında yazılı olarak iletilebileceklerin ötesinde bir bilgi edinme gereği uyandırdığını kendisine açıkladık. Kanunun, teminat bedelinin ödenmesi için belli bir zaman tanıdığını bildirdik; araştırmayı hanımefendinin duygularına ve evde yaşayan diğer aile üyelerinin rahatına azami saygı göstererek yürütmek niyetinde olduğumuzu ifade ettik.

"Baron bu sözlerimize, 'Burada yaşayan tek aile üyesi benim, ben de konak da tamamen hizmetinizdeyiz,' şeklinde karşılık

verdi. Araştırmamızın başından sonuna kadar, bu beyefendinin son derece dürüst davrandığı ve bize seve seve yardımcı olmaya çalıştığı izlenimini edindik.

"Hanımefendinin odası dışında konağın tamamını aynı gün gezdik. Burası, yalnızca kısmen döşenmiş olan çok büyük bir konak. Lord Montbarry ve hane halkı ilk katı ve ikinci katın bir bölümünü kullanmışlar. Lord'un vefat ettiği, evin bir ucundaki yatak odasını ve çalışma odası olarak kullandığı ona bağlantılı küçük odayı gördük. Bunun hemen yanında büyük bir oda ya da bir salon var, Lord buranın kapılarını her zaman kilitli tutarmış, amacı da (bize bildirildiği üzere) çalışmalarını tek başına kesintisiz sürdürebilmekmiş. Bu büyük odanın diğer yanında hanımefendinin yatak odası ve İngiltere'ye dönmeden önce hizmetçisinin yatmak için kullandığı giyinme odası bulunuyor. Bunların ilerisinde yemek ve oturma odaları var, bu odalar da konağın büyük merdivenine erişimi sağlayan bir giriş salonuna açılıyorlar.

"İkinci katta kullanıma sokulmuş olan odalar yalnızca Baron Rivar'ın oturma odası ile yatak odası, bir de bunların biraz ilerisindeki rehber Ferrari'nin yatak odası.

"Üçüncü kattaki ve zemin kattaki odalar tamamıyla mobilyasızdı ve fena hâlde ihmal edilmişlerdi. Zemin katın altında görülecek bir şey olup olmadığını sorduk, altımızda mahzenler bulunduğu ve istersek onları görebileceğimiz yanıtını aldık.

"Konağın görmediğimiz hiçbir yeri kalmasın istediğimiz için aşağıya da indik. Mahzenler eskiden, diyelim ki birkaç yüzyıl önce, zindan olarak kullanılmış. Bu kasvetli alanlara, arka bahçeye açılan ve zeminden hayli yüksekteki ağızları demir ızgaralarla kapatılmış iki uzun havalandırma bacası aracılığıyla yalnızca kısmen hava ve ışık girişi sağlanmıştı. Mahzene inen taş merdivenin girişini istenirse, arka salondaki, bizim açık hâlde bulduğumuz ağır kapakla kapatmak mümkündü. Baron bizzat merdivenden en önde indi. Kapak arkamızdan düşüp kapanırsa zor durumda

kalacağımıza dikkat çektik. Baron bu uyarımız karşısında gülümsedi. 'Endişelenmeyin, beyler,' dedi. 'Kapak düşmez, eve yerleştiğimizde bu işle ilgilenip sağlama almam gerekti. En sevdiğim çalışma alanı deneysel kimyadır; Venedik'e geldiğimizden beri de işte burada çalışıyorum.'

"Bu son sözler mahzene girdiğimizde fark ettiğimiz tuhaf kokuyu da açıklığa kavuşturdu. Kokuyu tarif etmek için tek söyleyebileceğimiz onun çift katmanlı bir koku olduğu; başta sanki hafif baharlı gibi hoş koktu ama sonradan genzimizi fena yaktı. Üzerlerindeki etiketlerde tedarikçi ad ve adreslerinin kolaylıkla okunabildiği birtakım kimyasal madde paketleriyle birlikte Baron'un ocakları, imbikleri ve diğer gereçleri fazla söze hacet bırakmıyordu zaten. 'Araştırma yapmak için hoş bir ortam değil,' dedi Baron Rivar, 'ama kız kardeşim ürkek bir kadın. Kimyasal kokular ve patlamalar onu çok korkutuyor; bu yüzden beni alt kata sürdü ki deneylerimin ne kokusunu alsınlar ne de sesini duysunlar.' Baron uzattığı ellerini gösterdi, onun evin içinde eldiven giydiğini fark ettik. 'İnsan ne kadar dikkat ederse etsin, bazen kazalar oluyor. Geçen gün yeni bir bileşimi denerken ellerimi feci şekilde yaktım, daha yeni yeni iyileşiyorlar,' dedi.

"Başka açıdan bir önem taşımayan bu olayları anlatmaktaki amacımız araştırmamızın herhangi bir örtbas girişimiyle sekteye uğratılmadığını göstermektir. Hatta daha sonra, hanımefendinin hava almak için dışarı çıktığı bir sırada, onun kendi odasına girmemize bile izin verildi. Bize Lord Montbarry'nin yaşadığı yeri incelememiz için talimat verilmişti çünkü Lord'un Venedik'te yaşadığı sıkı inziva hayatının ve hizmetindeki hepsi iki hizmetkârın da dikkat çekici ayrılmalarının onun ölümüyle kuşku uyandıracak bir bağlantısı olabilirdi. Kuşkulanmayı gerektirecek hiçbir şey saptamadık.

"Lord'un münzevi yaşam tarzına gelince, bu konuda konsolosla ve bankacıyla, yani Lord'un görüştüğü tek yabancılarla da

görüştük. Lord, teminat mektubunun ödemesini teslim almak üzere bir defa bankaya uğramış, bankacısının kendisini evine davet etmesi üzerine hassas sağlık durumunu öne sürerek bu daveti reddetmiş. Onu evinde ziyaret eden konsolosa da bir mektup yazarak yine aynı gerekçeyle iade-i ziyarette bulunamayacağını bildirmiş. Bu mektubu gördük, bir kopyasını aşağıda size sunmak isteriz. 'Yıllarca Hindistan'da yaşamak bünyemin zayıflamasına neden oldu. Toplum içine çıkmaktan vazgeçtim, şu anda yalnızca Doğu edebiyatı üzerine çalışmalar yapmaktayım. İtalya'nın havası bana İngiltere'ninkinden daha iyi geliyor, öyle olmasa ülkemden hiç ayrılmazdım. Bu hastalıklı araştırmacının kusuruna bakmayın lütfen. Hayatımın aktif yaşadığım bölümü sona erdi.' Bu kısa cümlelerin, Lord'un inzivaya çekilerek yaşamasını açıklığa kavuşturduğunu düşünüyoruz. Yine de bu yüzden başka yönlerdeki araştırmalarımızdan vazgeçmedik. Kuşku uyandıracak hiçbir bilgiye rastlamadık.

"Hanımefendinin hizmetçisinin işten ayrılışına gelince, aylığının ödendiğine dair hizmetçinin imzaladığı belgeyi gördük; kendisi bu belgede Avrupa'dan hoşlanmadığını ve ülkesine dönmek istediğini açıkça beyan etmiş. İngiliz hizmetçiler yabancı ülkelere götürüldüğünde karşılaşılmayan bir durum değil bu. Leydi Montbarry'nin bize söylediğine göre, Lord evde yabancıların bulunmasından hiç hoşlanmadığını ifade ettiği için hanımefendi, onun o sıradaki sağlık durumunu da göz önüne alarak yeni bir hizmetçi bulmaya kalkışmamış.

"Rehber Ferrari'nin ortadan kayboluşunun başlı başına kuşku uyandıran bir olay olduğu tartışılmaz. Bu durumu ne hanımefendi ne de Baron açıklayabiliyor; yaptığımız araştırmaların hiçbiri bu olayı en ufak aydınlatamadığı gibi bu olayla bizim inceleme konumuz arasında doğrudan ya da dolaylı bir bağlantı kurulmasını sağlayacak bir sonuç da vermedi. Ferrari'nin arkasında bıraktığı bavulunu incelemeye kadar vardırdık işi. Bavulun

içinde yalnızca giysiler ve çamaşırlar vardı, para yoktu, giysilerin ceplerinden tek bir kâğıt parçası bile çıkmadı. Bavula polis el koydu.

"Hanımefendinin ve Baron'un kullandığı odaları temizleyen yaşlı kadınla da özel olarak konuşma fırsatı yakaladık. Onu bu iş için tavsiye eden kişi, aileye konakta kaldıkları süre boyunca yemek tedarik eden lokantanın sahibiymiş. Kadından övgüyle bahsediliyor. Ne yazık ki kısıtlı zekâsı nedeniyle tanık olarak pek değer taşımıyor. Onu sorgularken sabırlı ve dikkatli davrandık, o da sorularımızı yanıtlamak konusunda istekliydi, ancak kendisinden bu rapora eklemeye değecek bir bilgi edinemedik.

"Araştırmamızın ikinci gününde Leydi Montbarry'yle görüşme yapmak şerefine nail olduk. Hanımefendi son derece yorgun ve kötü görünüyordu, ondan ne istediğimizi anlayamayacak kadar şaşkındı. Bizi kendisine takdim eden Baron Rivar ona, bizim Venedik'te bulunma nedenimizi açıkladı ve yalnızca formalite gereği bir görev yerine getirdiğimize onu ikna etmek için çabaladı. Hanımefendiyi bu konuda tatmin ettikten sonra ihtiyatlı bir şekilde yanımızdan ayrıldı.

"Leydi Montbarry'ye hâliyle, daha çok Lord'un hastalığına ilişkin sorular yönelttik. Bize son derece gergin bir tavırla, ancak hiçbir şekilde yanıtlamaktan kaçındığı izlenimini uyandırmadan şunları anlattı:

Lord Montbarry bir süredir pekiyi değilmiş; gergin ve sinirliymiş. Soğuk algınlığından ilk olarak 13 Kasım'da yakınmış, o uykusuz ve ateşli geceden sonra ertesi günü de yatakta geçirmiş. Hanımefendi, doktor çağırmayı önermiş. Soğuk algınlığı gibi önemsiz bir rahatsızlık için pekâlâ kendi kendini iyileştirebileceğini iddia eden Lord, onun bunu yapmasına izin vermemiş. Ona, kendi isteği üzerine, terlemesini sağlamak için limonlu sıcak su yapılmış. Leydi Montbarry'nin hizmetçisi işten çıkmış olduğundan limon almaya (o sırada evdeki diğer tek hizmetkâr

olan) rehber Ferrari gitmiş. Hanımefendi içeceği kendi elleriyle hazırlamış. İçecek, Lord'u terletmeyi başarmış; Lord, bundan sonra birkaç saat uyuyabilmiş. Günün ilerleyen saatlerinde Leydi Montbarry, Ferrari'den bir şey istemek için çıngırağı çalmış. Ancak gelen olmamış. Baron Rivar hem evin içinde hem de dışarıda rehberi aramış ama nafile. Ferrari'nin izine bir daha rastlanmamış. Bunlar 14 Kasım'da olmuş.

"14'ünün gecesi, Lord'un soğuk algınlığıyla birlikte seyreden ateş belirtileri tekrar ortaya çıkmış. Bu, kısmen Ferrari'nin gizemli kayboluşunun yol açtığı sıkıntı ve telaştan kaynaklanmış olabilir. Durumu Lord'dan saklamak mümkün olmamış çünkü Lord ısrarla çıngırağı çalıp Leydi ve Lord Rivar'ın yerini alıp gece boyunca başını beklemesi için Ferrari'yi çağırıyormuş.

"15'inde (temizlik işleri için gelen yaşlı kadının evdeki ilk gününde) Lord, boğaz ağrısından ve göğüs sıkışmasından yakınmış. Hem o gün hem de 16'sında Leydi ve Baron doktor çağrılmasına izin vermesi için Lord'a ısrar etmişler. Lord yine kabul etmemiş. 'Çevremde yabancı yüzler görmek istemiyorum. Doktor gelse de soğuk algınlığı doğal akışını izleyecek,' diye karşılık vermiş. 17'sinde durumu o kadar kötüleşmiş ki o istese de istemese de doktor çağırmaya karar vermişler. Baron Rivar, konsolosa danıştıktan sonra Dr. Bruno'ya başvurmaya karar vermiş, Venedik'te tanınmış ve seçkin bir tıp doktoru olan Dr. Bruno'nun İngiltere'de yaşamış olması ve İngilizlerin tıbbi çalışma yöntemlerini öğrenmiş olması da ilave tavsiye sebepleri arasındaymış.

"Buraya kadar Lord Montbarry'nin hastalığına ilişkin anlattıklarımız, Leydi Montbarry'nin beyanına dayanmaktaydı. Bundan sonrasına ekte bulunan doktor raporuyla devam etmek daha uygun olacaktır.

"'Randevu defterimden anlaşıldığı üzere İngiliz Lordu Montbarry'yi ilk kez 17 Kasım'da görmüşüm. Ağır bir bronşit atağı geçirmekteydi. Bir doktorun başını beklemesine inatla

karşı çıktığı için değerli bir zaman kaybedilmişti. Genel anlamda, hastanın sağlık durumu hassas görünüyordu. Sinir sistemi bozulmuştu; aynı anda hem ürkek hem tutarsız davranıyordu. Onunla İngilizce konuştuğumda bana İtalyanca yanıt veriyordu, ben İtalyanca konuştuğumda ise o İngilizceye dönüyordu. Bunun pek önemi yoktu; rahatsızlığı o kadar ilerlemişti ki zaten bir seferde ancak birkaç kelime söyleyebiliyordu, onları da yalnızca fısıldayabiliyordu.

'Hemen gerekli tedaviye başladım. Uyguladığım tedaviye ilişkin reçetelerin kopyalarını (İngilizce tercümeleriyle birlikte) bu beyana ekliyorum, daha fazla bir açıklamaya gerek bırakmayacaklardır.

'Takip eden üç gün boyunca hastamla sürekli ilgilendim. Uyguladığım tedaviye yanıt veriyordu; durumu yavaş yavaş ama kesinlikle iyiye gidiyordu. Henüz korkmayı gerektirecek bir durumun mevzubahis olmadığı konusunda Leydi Montbarry'ye gönül rahatlığıyla güvence verebildim. Kendisi gerçekten eşine son derece düşkün bir hanımefendiydi. İşinin ehli bir hemşire tutması için onu boş yere ikna etmeye çalıştım, kendisinden başka hiç kimsenin kocasına refakat etmesini kabul etmedi. Bu değerli hanımefendi gece gündüz hasta kocasının başını bekliyordu. Dinlenmek için ara verdiği kısa sürelerde de ağabeyi onun yerini alıyordu. Ağabeyiyle ara ara birkaç cümle konuşacak vaktimiz oldu, kendisinin çok hoşsohbet bir insan olduğunu söylemeliyim. Konağın, su seviyesinin altındaki o korkunç mahzenlerinde kimyayla haşır neşir oluyordu ve bana bazı deneylerini göstermek istedi. Ben reçete yazarken kimyadan yeterince nasibimi alıyorum, o yüzden önerisini geri çevirdim. Baron bunu güleryüzle karşıladı.

'Konudan uzaklaşıyorum. Merhum Lord'a döneyim.

'Ayın 20'sine kadar işler yolunda gitti sayılır. Ayın 21'inde Lord Montbarry'ye yaptığım sabah ziyaretinde karşılaştığım korkunç değişikliğe hayli hazırlıksız yakalandım. Lord kötülemişti,

ciddi anlamda kötülemişti. Nedenini anlamak için kendisini muayene edince zatürre belirtileri tespit ettim; tıp dilinin dışında konuşmam gerekirse buna akciğer dokusunun iltihaplanması diyebilirim. Zorlukla nefes alıyordu ve öksürerek kendini ancak kısmen rahatlatabiliyordu. Sıkı sıkı soruşturdum; hastaya ilaçlarının her zamanki gibi özenle verildiğinden ve kendisinin herhangi bir ısı değişikliğine maruz kalmadığından emin oldum. Leydi Montbarry'yi daha fazla sıkmayı hiç istemezdim ancak kendisi başka bir doktorun daha fikrini almayı önerdiğinde bunu benim de gerçekten gerekli gördüğümü söylemeyi borç bildim.

'Hanımefendi bana hiçbir masraftan kaçınmamam ve İtalya'daki en iyi doktora danışmam için talimat verdi. Neyse ki, en iyi doktor yakınımızdaydı. İtalyan doktorların en iyisi, en önde geleni Padua'lı Torello'dur. Bu büyük adama bir özel ulak yolladım. Torello, 21'i akşamı geldi, zatürre başlangıcı olduğuna ve hastanın hayati tehlikesi bulunduğuna dair teşhisimi doğruladı. Ona, uygulamış olduğum tedaviyi açıkladım, tedavinin her ayrıntısını onayladı. Bazı değerli önerilerde bulundu ve (Leydi Montbarry'nin özel ricası üzerine) Padua'ya dönüşünü sabaha erteledi.

'Gece boyunca ikimiz de aralıklarla hastayı gördük. Hastalık, elimizden gelen her şeyi yapmamıza rağmen sürekli ilerleyen bir seyir gösteriyordu. Sabah olunca Dr. Torello veda edip ayrıldı. "Yapabileceğim başka bir şey yok," dedi bana. "Bu adam için yapılabilecek bir şey yok artık; kendisinin bunu bilmesi gerekir."

'Günün ilerleyen saatlerinde Lord'u, ölüm vaktinin geldiği konusunda elimden geldiğince alıştıra alıştıra uyardım. Bana, bu sırada hastayla aramda geçenleri ayrıntılarıyla ve hiçbir şeyi saklamadan aktarmamı gerektirecek ciddi nedenler olduğu bildirildi. Bu isteği yerine getiriyorum.

'Lord Montbarry, ölüm vaktinin yaklaştığı haberini yerinde bir soğukkanlılıkla ama bir parça kuşkuyla karşıladı. "Emin mi-

siniz?" diye hafifçe fısıldadı. Onu kandırmanın zamanı değildi. "Kesinlikle eminim," dedim. Lord nefesini toplamak için biraz bekledikten sonra, "Yastığımın altına bakın," dedi. Yastığının altında kapalı ve damgalı bir zarf içinde postaya verilmeye hazır bir mektup buldum. Bundan sonraki sözleri ancak zar zor duyuluyordu. "Kendiniz postaya verin," dedi. Ona, elbette öyle yapacağımı söyledim ve mektubu gerçekten de kendi elimle postaladım. Zarfın üzerinde yazan adrese baktım. Londra'daki bir hanımefendiye aitti. Caddenin adını hatırlayamıyorum. Hanımın adını ise, işte bunu gayet iyi hatırlıyorum: Bir İtalyan adıydı: Bayan Ferrari.

'Lord o gece az kalsın oksijen yetersizliğinden boğularak ölecekti. O an için bunu atlatmasını sağladım, ertesi sabah ona mektubu postaladığımı söylediğimde beni anladığını gözleriyle belli etti. Bu, onun son bilinçli hareketiydi. Onu tekrar gördüğümde bilincini tamamıyla yitirmişti. Ayın 25'ine kadar uyarıcı ilaçların desteğiyle kendini bilmez bir hâlde yaşamayı sürdürdü, o akşam (son âna dek bilinci hep kapalı hâlde) öldü.

'Ölüm nedenine gelince, bana öyle geliyor ki (böyle söylediğim için kusuruma bakmayın, lütfen) bunu sormak bile çok saçma. Zatürreye çeviren bronşit; Lord'un ölüm nedeninin bu ve yalnızca bu olduğu iki kere ikinin dört ettiği kadar kesin. Ekte kendi raporumun bir kopyasıyla birlikte, Lord Montbarry'nin hayat sigortası yaptırttığı birtakım İngiliz sigorta şirketlerini tatmin etmek amacıyla (bana verilen bilgi bu şekildeydi) Dr. Torello'nun bu vakaya ilişkin raporunu da bulacaksanız. Bu İngiliz şirketleri Kitabı Mukaddes'te adı geçen ünlü aziz, Kuşkucu Thomas tarafından kurulmuşlar herhalde!'

"Dr. Bruno'nun tanıklığı burada sona eriyor.

"Soruşturmamızın Leydi Montbarry'ye yönelttiğimiz kısmına geri dönecek olursak, Lord Montbarry'nin isteği üzerine doktorun postaya verdiği mektup hakkında hanımefendinin bize hiç-

bir bilgi veremediğini belirtmeliyiz. Lord bu mektubu ne zaman yazdı? Mektubun içeriği neydi? Onu Leydi Montbarry'den (ve Baron'dan) niçin sakladı? Ayrıca, rehberinin karısına ne diye mektup yazdı? Bunlar hiçbir şekilde yanıt bulamadığımız sorular. Konunun kuşku uyandırdığını söylemenin bir yararı yok. Kuşku bir çeşit varsayımı da beraberinde getirir; ancak Lord'un yastığının altındaki mektup tüm varsayımları boşa çıkarıyor. Bu gizemi çözmek için belki de Bayan Ferrari'ye başvurmak gerekir. Londra'daki adresi Golden Square'deki İtalyan Rehberler Ofisi'nden kolaylıkla temin edilebilir.

"Mevcut raporun sonuna gelmiş bulunduğumuzdan, şimdi inceleme sonuçlarımız doğrultusunda vardığımız karara dikkatinizi çekmek isteriz.

"Yöneticilerimizin ve bizim yanıtlamamız gereken basit soru şudur: Soruşturmamız, Lord Montbarry'nin ölümüne ilişkin kuşku uyandıracak tuhaf bir durum ortaya çıkardı mı? Soruşturma hiç kuşkusuz tuhaf durumlar ortaya çıkarmıştır: Ferrari'nin ortadan kaybolması, konakta alışılageldiği gibi yatılı hizmetkârların bulunmayışı ve Lord'un doktordan gizemli bir mektup postalamasını istemesi gibi. Ancak bunlardan herhangi birinin bizi ilgilendiren tek olayla, Lord Montbarry'nin ölümüyle –kuşku uyandıracak şekilde ve doğrudan– bağlantılı olduğunu gösteren kanıt nerede? Böyle bir kanıt elimizde yokken, iki seçkin doktorun tanıklığını da göz önüne alarak Lord'un doğal nedenlerle öldüğünü belirten belgeye karşı çıkmak olanaksız. Bu nedenle, merhum Lord Montbarry'nin hayat sigortasına ait teminat bedelinin ödenmesini reddetmek için geçerli bir neden bulunmadığını bildirmek zorundayız.

"Bu satırları size 10 Aralık tarihli olarak yarının postasıyla yollayacağız ki inceleme sonuçlarımızı ilan ettiğimiz bu akşamki telgrafımıza cevaben (olası) ek talimatlarınızın elimize ulaşması için yeterince zaman kalsın."

9

"Şimdi sevgili dostum, bana ne söyleyecekseniz bir an önce söyleyin! Size gereksiz telaş ettirmek istemiyorum ama iş saatleri içerisindeyiz ve sizinkinin dışında ilgilenmem gereken işler de var."

Ferrari'nin eşiyle, her zamanki gibi dobra ve şakacı bir tavırla konuşan Bay Troy, süre tutabilmek amacıyla masasının üstündeki saate şöyle bir baktı ve müvekkilinin kendisine anlatacaklarını dinlemek için bekledi.

"Bir gelişme oldu, efendim, bin pound değerindeki çekle ilgili," diye söze başladı Bayan Ferrari. "Bana onu kimin yolladığını öğrendim."

Bay Troy irkildi. "İşte haber diye buna denir!" dedi. "Kim yollamış?"

"Lord Montbarry yollamış, efendim."

Bay Troy'u şaşırtmak öyle kolay iş değildi. Ama Bayan Ferrari onu tamamen hayrete düşürmüştü. Avukat bir süre kadına bakakaldı. Kendini toplar toplamaz, "Saçmalık!" dedi. "Bu işte bir yanlışlık var; bu doğru olamaz."

"Yanlışlık falan yok," diye cevabı yapıştırdı Bayan Ferrari, en kendinden emin tavrıyla. "Bu sabah sigorta şirketinden iki beyefendi bana uğradı, mektubu görmek için gelmişler. Hayretler içinde kaldılar – özellikle de zarftan çıkan çeki duyduklarında. Ama mektubu kimin gönderdiğini biliyorlar. Lord'un ricası üzerine Venedik'teki doktoru postaya vermiş. Bana inanmıyorsanız beyefendile-

re kendiniz gidip sorun, efendim. Lord Montbarry'nin bana mektup yazmasının ve para göndermesinin nedenini açıklayabiliyor muyum diye bana fikrimi sormak nezaketini gösterdiler. Onlara düşüncemi açıkça söyledim; Lord'un iyilikseverliğindendir dedim."

"Lord'un iyilikseverliğinden mi?" diye tekrarladı Bay Troy, şaşkınlık içinde.

"Evet, efendim. Ailesinin geri kalanı gibi Lord Montbarry de beni İrlanda'daki büyük çiftlikteki öğrencilik günlerimden beri tanır. Yapabilseydi, zavallı kocamı korurdu. Ama zaten kendisi, hanımefendinin ve Baron'un eline düşmüştü; yapabileceği tek iyilik bu dul kadının geçimini sağlamaktı, onun gibi gerçek bir centilmene de bu yakışırdı."

"Çok hoş bir açıklama!" dedi Bay Troy. "Sigorta şirketinden gelen ziyaretçileriniz ne düşündü bu açıklama hakkında?"

"Kocamın öldüğüne dair kanıtım olup olmadığını sordular."

"Peki, siz ne dediniz?"

"Şöyle dedim, 'Size kanıttan daha iyisini veriyorum, beyler, sizlere kesin kanaatimi söylüyorum."

"Ve bu onlara yetti kuşkusuz, öyle mi?"

"Öyle bir şey demediler, efendim. Birbirlerine baktılar ve bana iyi günler dilediler."

"Pekâlâ, Bayan Ferrari, bana verecek başka olağanüstü haberleriniz yoksa, sanırım ben de size iyi günler dileyeceğim. Bana getirdiğiniz haberi not edeceğim (çok şaşırtıcı bir haber olduğunu itiraf etmeliyim) ama kanıt olmadığı sürece başka bir şey yapamam."

"Size kanıt getirebilirim, efendim; eğer tek istediğiniz buysa," dedi Bayan Ferrari, son derece onurlu bir tavırla. "Yalnızca, yasalar bunu yapmama izin veriyor mu, onu bilmek istiyorum. Gazetelerin magazin haberlerinde belki görmüşsünüzdür, Leydi Montbarry Londra'ya gelmiş, Newbury's Oteli'nde kalıyormuş. Gidip onunla görüşmeyi düşünüyorum."

"Ne diyorsunuz siz! Amacınızı öğrenebilir miyim?"

Bayan Ferrari gizemli bir fısıldamayla yanıt verdi. "Onu tuza-

ğa düşürmek! Ziyaretçisi olduğu bildirilirken adımı vermeyeceğim, kendimi iş maksadıyla gelmiş biri olarak tanıtacağım, ona söyleyeceğim ilk sözler şunlar olacak: 'Bay Ferrari'nin dul eşine gönderilen paranın kendisinin eline geçtiğini bildirmek için burada bulunuyorum, hanımefendi.' Hah! Pekâlâ irkildiniz, Bay Troy! İnsan hazırlıksız yakalanıyor, öyle değil mi? İçiniz rahat olsun, efendim, herkesin benden istediği kanıtı onun suçlu yüz ifadesinde bulacağım. Yüzü hele bir parçacık kızarsın, gözlerini hele bir an için kaçırsın, onu yakaladım demektir! Tek bilmek istediğim şu, yasalar buna izin verir mi?"

"Yasalar izin verir," dedi Bay Troy ciddi bir tavırla, "ama hanımefendi izin verir mi, işte bu ayrı mesele. Bu dikkate değer planınızı hayata geçirecek cesaretiniz gerçekten var mı, Bayan Ferrari? Bayan Lockwood sizi bana hayli ürkek, uysal bir insan olarak tanıtmıştı; gözlemlerime dayanarak, ben de bu tarife uyduğunuzu söylemeliyim."

"Londra yerine kırsalda yaşasaydınız, efendim," diye karşılık verdi Bayan Ferrari, "bazen bir koyunun bile bir köpeğe saldırdığını görmüş olurdunuz. Cesur bir kadın olduğumu söyleyecek değilim – tam aksi. Ama o rezil kadının karşısına dikilip öldürülen kocamı düşündüğümde, ikimizin arasında korkacak olan muhtemelen ben olmayacağım. Oraya hemen şimdi gidiyorum, efendim. Neler olup bittiğini duyarsınız. İyi günler dilerim."

Rehberin karısı bu cesur konuşmadan sonra pelerinine sarınıp odadan çıktı.

Bay Troy'un yüzüne –alaycı değil merhametli– bir gülümseme yayıldı. "Küçük budala!" diye düşündü kendi kendine. "Leydi Montbarry hakkında söylenenlerin yarısı bile doğruysa, Bayan Ferrari'nin ve kurduğu tuzağın şansı yok denecek kadar az. Bunun sonu ne olacak acaba?"

Bay Troy'un tüm deneyimi bile gerçekleşen sona karşı onu uyarmaya yetmedi.

10

Bu sırada, Bayan Ferrari kararlılığını koruyordu. Bay Troy'un ofisinden çıktıktan sonra doğruca Newbury's Oteli'ne gitti.

Leydi Montbarry odasındaydı ve tek başınaydı. Ancak ziyaretçi adını vermeyi kabul etmeyince, otel yetkilileri Leydi'yi rahatsız etmekten çekindi. Hâlâ bu konu üzerinde tartışılırken, şans eseri Leydi'nin yeni hizmetçisi lobiden geçti. Yeni hizmetçi Fransızdı; kendisine danışılınca da meseleyi Fransızlara özgü hızlı, kolay ve mantıklı bir yolla çözüme ulaştırdı. "Madamın üstü başı gayet düzgün. Madam, hanımımın da onaylayacağı nedenlerden ötürü adını vermemiştir belki de. Ne olursa olsun, tanımadığımız bir kadını takdim etmeyi yasaklayan bir kural bulunmadığına göre mesele belli ki bu hanımla benim hanımımın arasında. O hâlde Madam, hanımımın hizmetçisini merdivenden yukarıya kadar takip edebilir mi lütfen?"

Hizmetçi onu bir bekleme odasına alıp daha ilerideki bir odaya açılan kapıya vurduğunda, kararlılığına rağmen Bayan Ferrari'nin kalbi göğsünden fırlayacakmış gibi atıyordu. Ancak ne şaşırtıcıdır ki hassas ve ürkek yapılı insanlar aynı zamanda büyük cesaret gerektiren işleri yapmaya da (herhalde ara sıra sahip olabildikleri bir irade gücüyle) kendilerini zorlayabilen kimselerdir. İçerideki odadan alçak, kasvetli bir ses, "Girin," diye seslendi. Hizmetçi kapıyı açarken, "Sizinle iş için görüşmek isteyen birisi var, hanımefendi," dedi ve hemen uzaklaşıverdi. Tüm

bunların olup bittiği o bir anlık süre içinde ürkek Bayan Ferrari, hızla çarpan kalbine hâkim oldu; ellerinin terlediğinin, ağzının kuruduğunun, başının zonkladığının farkında olarak eşikten içeri bir adım attı ve Lord Montbarry'nin dul eşinin karşısına dikildi; dışarıdan bakıldığında tıpkı hanımefendi gibi o da son derece sakin görünüyordu.

Hâlâ öğle sonrasının erken bir saati olmasına rağmen oda loştu. Stor perdeler aşağı çekilmişti. Leydi Montbarry hafif bir gün ışığından bile rahatsızlık duyar gibi pencereye sırtı dönük olarak oturmuştu. Doktor Wybrow'un, onu muayenehanesinde gördüğü o tuhaf günden bu yana dış görünüşü ne yazık ki olumsuz yönde değişmişti. Güzelliği yitip gitmişti; yüzü kaşık kadar kalmıştı, solgun teni ile parlak soğuk siyah gözleri arasındaki zıtlık her zamankinden de şaşırtıcıydı. Üzerinde, yalnızca göz alıcı beyaz matem başlığının bir parça açtığı iç karartıcı siyah bir elbise vardı; uysal bir panter edasıyla küçük yeşil bir kanepeye boylu boyunca uzanmıştı. Mahremiyetine davetsiz giren bu yabancıya bir an gevşek bir merakla baktı, ardından gözlerini yine şömineyle yüzünün arasında tuttuğu yelpazesine indirerek, "Seni tanımıyorum," dedi. "Benden ne istiyorsun?"

Bayan Ferrari yanıt vermeye çalıştı. Yaşadığı ilk cesaret patlamasının etkileri çoktan yitip gitmişti. Söylemeye karar verdiği cüretkâr sözler zihninde hâlâ canlılıklarını koruyorlardı ama dudaklarından bir türlü dökülmüyorlardı.

Bir anlık bir sessizlik oldu. Lady Montbarry tekrar dönüp bu suskun yabancıya baktı. "Sağır mısın?" diye sordu. Tekrar bir sessizlik oldu. Lady Montbarry bakışını sakin sakin tekrar yelpazesine çevirip bu kez de, "Para mı istiyorsun?" diye sordu.

"Para mı!" Bu tek sözcük, rehberin karısının kaybettiği gücünü geri kazanmasını sağladı. Bayan Ferrari cesaretini topladı ve nihayet konuştu. "Lütfen yüzüme bakın, hanımefendi," diye feveran etti.

Leydi Montbarry üçüncü kez başını çevirip ona baktı. Sonunda can alıcı sözler Bayan Ferrari'nin dudaklarından döküldü.

"Ferrari'nin dul eşi için gönderilen paranın yerine ulaştığını bildirmek için buradayım, Hanımefendi."

Leydi Montbarry parlak siyah gözlerini ona bunları söyleyen kadının üstüne dikmiş bakmaya devam ediyordu. Donuk yüzünde hafif bir şaşkınlık ya da telaş ifadesi bile belirmedi, anlık bir merakla en ufak bir kımıldama olmadı. Sessiz sakin uzanmaya, yelpazesini aynı serinkanlılıkla tutmaya devam etti. Deneme yapılmış ve tümüyle başarısız olunmuştu.

Yine bir sessizlik oldu. Leydi Montbarry iyice düşünüp taşındı. İnce dudaklarında ağır ağır belirip aniden kaybolan –aynı anda hem hüzünlü hem de zalim olan– o gülümsemesi belirdi. Yelpazesini havaya kaldırdı ve onunla odanın öbür ucundaki bir koltuğu işaret ederek, "Lütfen şu koltuğa otur," dedi.

Yaşadığı ilk şaşırtıcı başarısızlıktan kaynaklanan çaresizlik duygusuyla –bundan sonra ne diyeceğini ya da ne yapacağını bilemeyen– Bayan Ferrari kendisine söylenileni düşünmeden yaptı. Leydi Montbarry uzandığı kanepede ilk kez doğruldu ve Bayan Ferrari odayı boydan boya geçerken gizlemeye gerek duymadan onu süzdü, ardından tekrar uzanıp yattı. "Hayır," dedi kendi kendine. "Yalpalamadan yürüyor, sarhoş değil; geriye tek olasılık kalıyor, deli herhalde."

Duyulacak kadar yüksek sesle konuşmuştu. Bayan Ferrari işittiği hakaretin acısıyla anında karşılık verdi. "Sizden daha sarhoş ya da deli değilim!"

"Öyle mi?" dedi Leydi Montbarry. "O hâlde yalnızca terbiyesiz misin? Boş kafalı İngilizler, sınırsız İngiliz serbestliği içinde (gözlemlerime dayanarak söylüyorum) terbiyesizliğe eğilim gösteriyorlar. Biz yabancılar, sokakta sizin aranıza karıştığımızda bunu çok sık gözlemliyoruz. Sana terbiyesizlikle karşılık verecek değilim, elbette. Aslında sana ne diyeceğimi pek bilmiyorum.

Hizmetçim seni odama böyle kolayca kabul ederek düşüncesizlik etmiş. Sanırım üstünün başının düzgün oluşu yanılttı onu. Kimsin sen acaba? Yanımızdan çok tuhaf bir şekilde ayrılmış olan rehberimizin adını verdin. O evli miymiş? Sen onun karısı mısın? Onun nerede olduğunu biliyor musun?"

"Ben onun dul karısıyım, sen de bunu gayet iyi biliyorsun, seni rezil kadın! Of! Bayan Lockwood'un, eşimi rehber olarak Lord'a önermesi ne büyük talihsizlikmiş meğer!"

Bayan Ferrari tek bir söz daha söyleyemeden Leydi Montbarry yattığı yerden bir kedi çevikliğiyle fırlayıp kalktı, Bayan Ferrari'yi omuzlarından tuttu ve deli gibi sarsmaya başladı. "Yalan söylüyorsun! Yalan! Yalan!" diye bağırdı. Bu hakareti üç kez tekrarladıktan sonra Bayan Ferrari'nin omuzlarını bıraktı ve umutsuzluktan çılgına dönmüş bir hâlde ellerini havaya kaldırdı. "Ah, Jesu Maria! Bu, olabilir mi?" diye bağırdı. "Rehber bana o kadın aracılığıyla gelmiş olabilir mi?" Yıldırım hızıyla Bayan Ferrari'ye döndü ve onu tam odadan kaçacağı sırada durdurdu. "Dur bakalım, seni aptal – dur ve bana cevap ver! Bağırmaya kalkarsan Tanrı şahidim olsun ki seni kendi ellerimle boğarım. Otur yerine, korkmana gerek yok! Rezil! Asıl korkan benim, ödüm kopuyor. Az önce Bayan Lockwood'un adını kullandığında yalan söylediğini itiraf et! Hayır! Senin ettiğin yemine inanmıyorum, Bayan Lockwood'dan başka kimseye inanmam. Nerede oturuyor o? Bana onu söyle, seni küçük zehirli akrep, ondan sonra gidebilirsin." Bayan Ferrari çok korkmuş olmasına rağmen duraksadı. Leydi Montbarry ince uzun soluk parmaklarını yelpaze gibi açıp hafifçe kıvırdı ve ellerini tehdit eder gibi havaya kaldırdı. Bayan Ferrari bu manzarayı görünce ürktü ve adresi verdi. Leydi Montbarry kibirli bir tavırla kapıyı işaret etti – hemen sonra fikrini değiştirdi. "Hayır! Daha değil! Bayan Lockwood'a olanları anlatırsın, o da beni görmeyi reddedebilir. Oraya hemen şimdi gideceğim, sen de benimle geleceksin. Yalnızca evin kapısına kadar

geleceksin, içeri girmeyeceksin. Otur yerine. Hizmetçimi çağıracağım. Sırtını kapıya dön – ödlek yüzün gözükmesin daha iyi!"

Leydi Montbarry çıngırağı çaldı. Hizmetçi odaya girdi.

"Pelerinim ve şapkam, derhal!"

Hizmetçi yatak odasından pelerini ve şapkayı bulup çıkardı.

"Kapıya bir araba çağır, ben ona kadar saymadan gelmiş olsun!"

Hizmetçi uçarak ortadan kayboldu. Leydi Montbarry aynada kendini inceledikten sonra bir kedi çevikliğiyle topuklarının üstünde döndü ve bir kez daha Bayan Ferrari'ye baktı.

"Şimdiden yarı ölü gibi görünüyorum, değil mi?" dedi alayla. "Bana kolunu uzat."

Bayan Ferrari'nin koluna girip odadan çıktı. "Söz dinlediğin sürece korkmana gerek yok," diye fısıldadı merdivenden inerlerken. "Beni Bayan Lockwood'un evinin kapısına götürüp bırak, ondan sonra beni bir daha görmeyeceksin."

Lobide onları otelin sahibesi karşıladı. Leydi Montbarry nazik bir tavırla yanındaki hanımı takdim etti. "Sevgili dostum, Bayan Ferrari. Onu gördüğüme o kadar sevindim ki," dedi. Otelin sahibesi onları kapıya kadar geçirdi. Araba hazır bekliyordu. "Önden buyurun, sevgili Bayan Ferrari ve arabacıya gideceği yeri söyleyin," dedi Leydi Montbarry.

Araba yola koyuldu. Leydi Montbarry'nin tutarsız ruh hâli yine değişti. Hafifçe inleyerek oturduğu yerde kaykıldı. Kendi karanlık düşüncelerine dalıp gitti, dize getirdiği kadına o kadar aldırış göstermiyordu ki sanki yanında böyle biri hiç oturmuyordu; Bayan Lockwood'un yaşadığı eve varana dek uğursuz bir sessizlik içinde oturmayı sürdürdü. Eve vardıklarında ise bir anda harekete geçti. Arabacı henüz yerinden çıkamadan arabanın kapısını açıp indi ve kapıyı Bayan Ferrari'nin üzerine tekrar kapadı.

Arabacıya parasını öderken, "Bu hanımı da evine doğru bir iki kilometre daha götür," dedi. Hemen ardından da evin kapısı-

nı vurdu. "Bayan Lockwood evde mi?" "Evet, efendim." Eşikten içeri girdi ve kapı arkasından kapandı.

Arabanın sürücüsü, "Ne yöne gidiyoruz, efendim?" diye sordu.

Bayan Ferrari elini başına götürdü, kafasını toplamaya çalıştı. Dostunu ve hamisini, Leydi Montbarry'nin insafına bırakıp gidebilir miydi? Hâlâ ne yapması gerektiğini bulmaya çalışıyordu ki Bayan Lockwood'un evinin kapısına gelip duran bir beyefendi şans eseri arabaya doğru bakıp onu gördü.

"Siz de mi Bayan Agnes'e uğrayacaksınız?" diye sordu.

Henry Westwick'ti bu. Bayan Ferrari onu görünce ellerini kavuşturup Tanrı'ya şükretti.

"İçeri girin, efendim!" diye bağırdı. "Hemen içeri girin. O korkunç kadın Bayan Agnes'in yanında. Gidin ve onu koruyun."

"Hangi kadın?" diye sordu Henry.

Aldığı yanıt karşısında gerçekten dili tutuldu. Bayan Ferrari, "Leydi Montbarry"nin nefretle anılan adını söyleyince Henry, yüzünde şaşkınlık ve hiddetle ona baktı. Yalnızca, "İlgileneceğim," diye karşılık verdi. Evin kapısına vurdu ve bu defa da o içeriye kabul edildi.

11

"Leydi Montbarry, Hanımefendi."

Hizmetkâr, gelen ziyaretçinin adını söyleyerek onu şaşırttığında Agnes bir mektup yazmakla meşguldü. İlk anda içinden gelen, bu davetsiz misafiri kabul etmemekti. Ancak Leydi Montbarry uyanık davranıp hizmetkârı peşi sıra takip etmişti. Daha Agnes ağzını açıp bir şey diyemeden o odaya girdi.

"İzinsiz ve davetsiz geldiğim için özür dilerim, Bayan Lockwood. Size yanıtını çok merak ettiğim bir soru sormak istiyorum. Bana yalnızca siz yanıt verebilirsiniz." Kısık ve tereddütlü bir sesle konuşan, ışıltılı siyah gözlerini de alçakgönüllülükle yere indiren Leydi Montbarry, görüşmeyi işte bu sözlerle başlattı.

Agnes, bir karşılık vermeden koltuğu işaret etti. Bu kadarını yapabildi ama o an için bundan fazlası elinden gelmiyordu. Venedik'teki konakta yaşanan gizli kapaklı ve çirkin hayata dair tüm okudukları, Montbarry'nin yabancı bir ülkedeki hazin ölümüne ve gömülmesine dair tüm duydukları, Ferrari'nin ortadan kayboluşunun esrarına dair tüm öğrendikleri, kapının hemen iç tarafında duran siyahlar içindeki şahısla yüz yüze gelmesiyle birlikte tüm bunlar bir anda Agnes'in aklına hücum etti. Leydi Montbarry'nin tuhaf davranış tarzı da Agnes'in canını sıkan kuşku ve belirsizliklere bir yenisini eklemişti. Avrupa'nın her yerinde sosyeteye kişiliğiyle damga vurmuş olan bu maceraperest kadın –otelde Bayan Ferrari'yi dehşete düşüren o şirret– şim-

di Agnes'in karşısında anlaşılmaz bir şekilde ürkek ve çekingen bir kadına dönüşüvermişti! Leydi Montbarry içeri girdiğinden beri bir kez olsun cesaret edip Agnes'e bakamamıştı. Kendisine gösterilen koltuğa doğru yürürken durakladı, destek almak için koltuğun sırtına tutundu ama yine de ayakta durmayı sürdürdü. "Lütfen kendimi toplamam için bana bir saniye izin verin," dedi hafifçe. Başını öne eğmişti: Agnes'in önünde, âdeta acımasız bir yargıcın önündeki suçunu bilen bir sanık gibi bekliyordu.

Takip eden sessizlikte iki tarafın da korkusunu hissetmek gerçekten mümkündü. Bu sessizliğin ortasında kapı bir kez daha açıldı ve Henry Westwick içeri girdi.

Henry, bir an için Leydi Montbarry'ye dikkatle baktı –nezaket icabı onu başıyla selamladı– ve önünden sessizce yürüyüp geçti. Kocasının erkek kardeşini gören kadının ruhu tekrar canlandı. İki büklüm hâli, dimdik bir duruşa yerini bıraktı. Westwick'in bakışına, meydan okuyan ışıl ışıl gözlerle karşılık verdi.

Henry, odayı boylu boyunca geçip Agnes'in yanına gitti.

"Leydi Montbarry'yi buraya sen mi davet ettin?" diye sordu adam kısık sesle.

"Hayır."

"Onunla görüşmek istiyor musun?"

"Onu görmek bana büyük acı veriyor."

Henry dönüp merhum ağabeyinin eşine baktı. "Duydunuz mu?" diye sordu soğuk bir tavırla.

"Duydum," diye yanıt verdi Leydi Montbarry, daha da soğuk bir tavırla.

"Ziyaretiniz, en hafifinden, zamansız."

"Sizin müdahaleniz de, en hafifinden, yersiz."

Leydi Montbarry bu sert yanıtı verdikten sonra Agnes'e yaklaştı. Henry Westwick'in varlığı onu birdenbire rahatlatmışa ve cesaretlendirmişe benziyordu. "Sorumu sormama izin verin, Bayan Lockwood," dedi hoş bir incelikle. "Sizi sıkacak bir şey de-

ğil. Rehber Ferrari merhum eşime iş için başvurduğunda, siz–" Daha fazla bir şey söyleyemeden cesaretini yitirdi. Titreyerek en yakındaki koltuğa çöktü ve bir anlık mücadeleden sonra tekrar kendini topladı. "İşe alınmasını sağlamak amacıyla Ferrari'ye adınızı kullanması için izin verdiniz mi?"

Agnes bu soruya her zamanki açık sözlülüğüyle yanıt vermedi. Önemsiz bile olsa, bu kadının Montbarry'den söz ettiğini duymak onu allak bullak etmiş ve üzmüştü.

"Ferrari'nin karısını yıllardır tanırım," diye söze başladı. "Bu konuya gösterdiğim ilginin–"

Leydi Montbarry ellerini yalvarır gibi birleştirerek, "Ah, Bayan Lockwood; karısından söz ederek benim vaktimi harcamayın. Size açık bir soru sordum, bana açık bir yanıt verin!" dedi.

Henry, "İzin ver onu ben yanıtlayayım," diye fısıldadı. "Yeterince açık konuşacağıma söz veriyorum."

Agnes bir el hareketiyle bu öneriyi geri çevirdi. Leydi Montbarry'nin müdahalesiyle sorumluluk duygusu harekete geçmişti. Yanıtını daha açık bir şekilde ifade etmeye çalıştı.

"Ferrari'nin merhum Lord Montbarry'ye yazdığı mektupta kesinlikle adım geçiyordu," dedi.

Agnes ziyaretçisinin amacını hâlâ anlayamamıştı. Leydi Montbarry artık sabırsızlığının önüne geçemiyordu. Ayağa fırlayıp Agnes'e yaklaştı.

"Ferrari, sizin adınızı bilginiz dahilinde ve izninizi aldıktan sonra mı kullandı?" diye sordu. "Sorduğum sorunun can alıcı noktası burası. Tanrı aşkına bana cevap verin. Evet mi hayır mı?"

"Evet."

Leydi Montbarry bu tek kelimeyle yıldırım çarpmışa döndü. Bir dakika önce yüzündeki o hayat dolu ifade aniden silinip yok oldu, âdeta taş kesildi. Agnes'in karşısında öylece dikilip kaldı; o kadar dalgın, o kadar hareketsizdi ki ona bakan iki kişi de onun soluk alıp verişini bile duyamıyorlardı.

Henry kaba bir tavırla, "Kendinize gelin," dedi. "Size yanıt verildi."

Leydi Montbarry dönüp Henry'ye baktı, "Hakkımda hüküm verildi," dedi ve odadan çıkmak üzere yavaşça döndü.

Agnes, Henry'yi çok şaşırtarak kadını durdurdu. "Bir saniye bekleyin, Leydi Montbarry. Benim de size sormak istediğim bir şey var. Ferrari'den söz ettiniz. Ben de onun hakkında konuşmak istiyorum."

Leydi Montbarry hiçbir şey demeden başıyla onayladı. Mendilini çıkartıp alnını silerken eli titriyordu. Agnes bunu fark etti ve bir adım geri çekildi. "Bu konu sizi üzüyor mu?" diye sordu ürkekçe.

Sessizliğini koruyan Leydi Montbarry bir el işaretiyle Agnes'ten devam etmesini istedi. Henry, merhum ağabeyinin eşini dikkatle izlemek için yaklaştı. Agnes konuşmaya devam etti.

"İngiltere'de Ferrari'nin izini bulamadılar," dedi. "Ondan haberiniz var mı? Ve (eğer bir şey duyduysanız) karısına merhamet edip bana söyler misiniz?"

Leydi Montbarry'nin ince dudaklarında birdenbire o hüzünlü ve zalim gülümseme belirdi.

"Kayıp rehberi neden *bana* soruyorsunuz?" dedi. "Ona ne olduğunu vakti gelince öğreneceksiniz, Bayan Lockwood."

Agnes irkildi. "Sizi anlamıyorum," dedi. "Nasıl öğreneceğim? Bana birisi mi söyleyecek?"

"Birisi söyleyecek."

Henry daha fazla sessiz kalamayacaktı. "Bu birisi siz olabilir misiniz acaba, hanımefendi?" diye alaycı bir kibarlıkla araya girdi.

Leydi Montbarry, Henry'yi kibirli bir rahatlıkla yanıtladı. "Haklı olabilirsiniz, Bay Westwick. Günün birinde, Ferrari'nin başına gelenleri Bayan Lockwood'a anlatan ben olabilirim, eğer–" Leydi Montbarry gözlerini Agnes'e dikip sustu.

"Eğer ne?" diye sordu Henry.

"Eğer Bayan Lockwood beni bunu yapmaya mecbur ederse."

Agnes hayretler içinde dinliyordu. "Sizi mecbur etmek mi?" diye yineledi. "Bunu nasıl yapabilirim? Benim irademin sizinkinden güçlü olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?"

"Pervane ateşe düşünce, ateş onu yakmaz mı demek istiyorsunuz? Hiç korkunun çekiciliği diye bir şey duydunuz mu? Beni size böyle bir şey çekiyor işte. Sizi ziyaret etmeye hakkım yok, sizi ziyaret etmek gibi bir arzum da yok: siz benim düşmanımsınız. Ömrümde ilk kez, iradem dışında, düşmanıma boyun eğiyorum. Bakın! Bana beklememi söylediğiniz için bekliyorum – burada dururken de sizden korkumdan (yemin ederim!) tüylerim diken diken oluyor. Ah, merakınızı ya da acıma hissinizi uyandırmama izin vermeyin! Bay Westwick'i örnek alın. Sert, kaba ve kinci olun, tıpkı onun gibi. Beni azat edin. Gitmemi söyleyin bana."

Agnes'in dürüst ve saf kişiliği bu tuhaf feverandan ancak tek bir akla uygun anlam çıkartabiliyordu.

"Düşmanınız olduğumu düşünerek yanılıyorsunuz," dedi Agnes. "Lord Montbarry ile nişanlanarak bana ettiğiniz kötülükte kasıt yoktu. Lord hayattayken, çektiğim acılar için sizi affetmiştim. O artık hayatta olmadığına göre şimdi haydi haydi affediyorum sizi."

Henry onu hem hayranlıkla hem de üzüntüyle dinliyordu. "Başka bir şey söyleme!" diye bağırdı. "Ona gereğinden fazla iyi davranıyorsun, bunu hak etmiyor."

Leydi Montbarry bu müdahaleye hiç aldırış etmedi. Bu tuhaf şekilde değişken kadın tüm dikkatini Agnes'in verdiği basit karşılığa vermiş gibiydi. Agnes'i dinlerken, gözlerinden yaş gelmediyse de yüzüne acı bir hüzün ifadesi yerleşmişti. Tekrar konuştuğunda ses tonu belirgin şekilde değişmişti. Sesinde, artık umuttan eser taşımayan o son ve en kötü teslimiyet duyuluyordu.

"Ne iyi niyetli bir insansınız," dedi Leydi Montbarry. "Sizin

dostane bağışlayıcılığınızın ne önemi var? Benden hesabını vermem beklenen büyük günahların yanında sizin sözünü ettiğiniz küçük günahlar nedir ki? Sizi korkutmaya çalışmıyorum, yalnızca kendim için üzülüyorum. Başınıza bir felaket geleceğinin kuvvetle içinize doğması, yine de vardığınız bu kesin kanının doğru çıkmamasını ummak nasıl bir şeydir bilir misiniz? Evlenmeden önce sizinle ilk tanıştığımda ve üzerimdeki etkinizi hissettiğimde böyle bir umudum vardı. Bu umut, cılız da olsa, bugüne kadar içimde varlığını sürdürdü. Ferrari hakkındaki sorumu yanıtladığınızda işte içimdeki bu umudu öldürdünüz."

"Ben umudunuzu nasıl öldürmüş olabilirim?" diye sordu Agnes. "Adımı kullanması için Ferrari'ye izin vermemle bana şu anda söylediğiniz korkunç şeyler arasında nasıl bir bağlantı olabilir?"

"Bunu pek yakında kendiniz öğreneceksiniz, Bayan Lockwood. Şimdilik benim sizden niye korktuğumu anlayın, elimden geldiğince açık bir şekilde onu ifade edeyim. Kahramanınızı elinizden alıp hayatınızı mahvettiğim gün –bundan kesinlikle eminim ki– siz de, yıllardır işlediğim günahlar için hak ettiğim cezayı bana çektirmek için aracı seçildiniz. Ah, böyle şeyler daha önce de görülmüş! Bundan önce de bir insan bir başkasındaki kötülük tohumlarının filizlenmesi için istemeden de olsa aracılık etmiş. Siz bunu yaptınız bile; dahasını da yapacaksınız. Beni daha ifşaat gününe götüreceksiniz ve sonumu getirecek cezayı keseceksiniz. Tekrar karşılaşacağız; ya burada, İngiltere'de ya da orada, İtalya'da, kocamın öldüğü yerde. Ve bu son karşılaşmamız olacak."

Sağduyu sahibi olmasına ve her türlü batıl inançtan uzak olmasına rağmen bu sözlerdeki müthiş içtenlik Agnes'i etkilemişti. Dönüp Henry'ye baktığında yüzü bembeyazdı. "Onu anlıyor musun?" diye sordu genç adama.

"Onu anlamaktan kolay ne var," diye karşılık verdi Henry, ki-

birli bir tavırla. "Ferrari'nin başına gelenlerden haberi var, ağız kalabalığı yaparak senin aklını karıştırıyor çünkü doğruyu söyleyecek cesareti yok. Bırak gitsin!"

Sandalyelerden birinin altında bir köpek saklanmış olsa ve havlasaydı, Leydi Montbarry konuşmaya Agnes'e söylediği son sözlerden daha anlaşılmaz bir şekilde devam edemezdi.

"Sizin şu meraklı küçük Bayan Ferrari'ye biraz daha beklemesini öğütleyin," dedi. "Kocasına ne olduğunu öğreneceksiniz ve ona söyleyeceksiniz. Korkmanızı gerektirecek bir şey olmayacak. Gelecek sefer önemsiz bir mesele için bir araya geleceğiz – sanırım Ferrari yüzleşmesi gibi önemsiz bir mesele için. Bunların hepsi deli saçması, öyle değil mi Bay Westwick? Ama siz kadınları hoş karşılarsınız, hepimiz saçma sapan konuşuruz. İyi günler dilerim, Bayan Lockwood."

Leydi Montbarry –bir kez daha geri çağırılmaktan korkar gibi aniden– kapıyı açtı ve odadan çıktı.

12

"Sence deli mi?" diye sordu Agnes.

"Bana kalırsa sadece ahlaksız. İkiyüzlü, batıl inançlı, iflah olmaz bir zalim, ama deli değil. Bence buraya gelirken asıl amacı sırf zevk için seni korkutmaktı."

"Beni gerçekten de korkuttu. Bunu itiraf etmeye utanıyorum ama öyle oldu."

Henry ona baktı, bir an duraksadı, ardından kanepeye onun yanına oturdu.

"Senin için çok endişeleniyorum, Agnes," dedi. "İyi ki bugün şans eseri buraya uğramışım. O zalim kadın seni yalnız yakalasaydı, kimbilir neler söyler, neler yapardı? Canım benim; ne yazık ki sahipsiz, kimsesiz bir hayat yaşıyorsun. Bunu düşünmek hoşuma gitmiyor, hayatının değiştiğini görmek istiyorum – hele bugün olanlardan sonra. Hayır! Hayır! Bana yaşlı dadının seninle birlikte olduğunu söyleme boşuna. O çok yaşlı, senin dengin de değil; böyle bir insanın refakati senin konumundaki bir hanımefendiye yeterli korumayı sağlamaz. Sakın beni yanlış anlama, Agnes! Ne söylüyorsam, sana içtenlikle bağlı olduğum için söylüyorum." Henry duraksadı ve Agnes'in elini tuttu. Agnes elini çekmek için cılız bir çaba gösterdi, ardından teslim oldu. "O gün hiç gelmeyecek mi?" diye sordu Henry. "Seni koruma ayrıcalığına sahip olacağım o gün? Hayatımın son gününe kadar onur ve mutluluk kaynağım olacağın gün?" Henry, Agnes'in elini hafif-

çe sıktı. Agnes bir yanıt vermedi. Yüzü bir an kızarır gibi oldu, gözleri başka tarafa bakıyordu. Genç adam, "Seni incitecek bir münasebetsizlik mi yaptım?" diye sordu.

Agnes bu soruyu, "Hayır," diye fısıldar gibi yanıtladı.

"Canını mı sıktım?"

"Geçmişte kalan üzücü günleri düşündürdün bana." Agnes başka bir şey demedi, bir kez daha elini onunkinden kurtarmayı denedi. Henry onun elini tutmaya devam etti ve dudaklarına götürdü.

"Daha başka günleri –gelecekteki mutlu günleri mesela– düşünmeni sağlayamaz mıyım hiçbir şekilde? Ya da illa geçmiş günleri düşünmeliysen, sana ilk âşık olduğum zamanı düşünemez misin?"

Henry bu soruyu sorarken Agnes iç çekti. "Yeter artık, Henry!" dedi. "Daha fazla konuşma!"

Agnes'in yanakları yine kızarmıştı, Henry'nin avcundaki eli titriyordu. Yere indirdiği gözleriyle, yavaşça inip kalkan göğsüyle çok güzel görünüyordu genç kadın. Henry o anda onu kollarına alıp öpebilmek için her şeyini vermeye razıydı. Agnes, Henry'nin aklından geçeni, ellerindeki tuhaf bir duygu akışıyla anlamıştı sanki. Elini bir anda çekip kurtardı ve hemen gözlerini yerden kaldırıp Henry'ye baktı. Gözleri dolmuştu. Hiçbir şey demedi, konuşmak için kelimeler yerine gözlerini kullandı. Henry'yi gözleriyle uyardı –öfkeyle ya da sertlikle değil– ama yine de o gün daha fazla üstüne gitmemesi için uyardı.

Henry kanepeden kalkarken, "Sadece beni affettiğini söyle," dedi.

"Evet," dedi Agnes usulca. "Seni affettim."

"Senin gözünde değerimi kaybetmedim, değil mi Agnes?"

"Ah, hayır!"

"Gitmemi istiyor musun?"

Agnes bu soruya yanıt vermeden önce kanepeden kalkıp yazı

masasına doğru yürüdü. Leydi Montbarry geldiğinde yazmakta olduğu mektup, kurutma kâğıdının üzerinde öylece duruyordu. Agnes önce mektuba, ardından da Henry'ye baktı, herkesi büyüleyen o gülümsemesi yüzüne yayıldı.

"Henüz gitme," dedi. "Sana söylemek istediğim bir şey var. Nasıl söyleyeceğimi pek bilmiyorum. Belki de en kısa yolu onu senin keşfetmendir. Benim buradaki yalnız, korumasız hayatımdan söz ediyordun. İtiraf etmeliyim ki çok mutlu bir hayatım yok, Henry." Agnes duraksadı, Henry'nin gittikçe artan bir endişeyle kendisini izlediğini, genç adamın kafasını karıştıran utangaç bir memnuniyetle gözlemledi. "Senin fikrine hazırım biliyor musun?" diye konuşmayı sürdürdü. "Hayatımda büyük bir değişiklik yapacağım yani; yeter ki ağabeyin Stephen ve eşi kabul etsinler." Konuşurken bir yandan da yazı masasının çekmecesini açtı ve bir mektup çıkarıp Henry'ye uzattı.

Henry mektubu onun elinden düşünmeden aldı. Ne olduklarına kendisinin bile tam olarak anlam veremediği belirsiz endişeler nedeniyle hiçbir şey diyemedi. Agnes'in sözünü ettiği "hayatındaki büyük değişikliğin" onun evleneceği anlamına gelmesi olanaksızdı; tamamıyla mantıksız olsa da Henry mektubu açmakta isteksiz davrandığının farkındaydı. Göz göze geldiler, Agnes tekrar gülümsedi. "Üzerindeki adrese bak," dedi. "El yazısını tanımalısın ama sanırım tanımadın."

Henry zarfın üzerindeki yazıya baktı. Çocuklarınkine benzeyen iri, çarpık ve okunaksız bir yazıydı bu. Hemen mektubu açtı.

"Sevgili Agnes Teyze. Mürebbiyemiz işten ayrılıyor. Ona biraz para miras kalmış, bir de kendine ait bir ev. Onun sağlığına şarap içip pasta yedik. Başka birini istersek, mürebbiyemiz olmaya söz vermiştin. Biz seni istiyoruz. Annemizin bu konudan haberi yok. Lütfen annemiz başka bir mürebbiye bulmadan gel. Bunu yazan seni çok seven Lucy. Clara ile Blanche da yazmayı denediler. Ama yazamayacak kadar küçükler. Kâğıda mürekkep damlatıyorlar."

"En büyük yeğenin," diye açıkladı Agnes, kendisine şaşkınlıkla bakan Henry'ye. "Sonbaharda, İrlanda'da annelerinin yanında kaldığım sırada çocuklar bana teyze demeye başladılar. Üç kızla da aramızdan su sızmıyordu – hayatımda tanıdığım en sevimli çocuklar onlar. Yanlarından ayrılıp Londra'ya döneceğim gün gerçekten de bir gün isterlerse mürebbiyeleri olabileceğimi söylemiştim. Sen gelmeden önce annelerine bunu teklif etmek için mektup yazıyordum."

"Ciddi olamazsın!" diye bağırdı Henry.

Agnes henüz bitirmediği mektubu Henry'ye verdi. Yazdığı kadarından Agnes'in, Bay ve Bayan Westwick'in evinde mürebbiye olmayı ciddi ciddi teklif ettiği anlaşılıyordu! Henry'nin âdeta şaşkınlıktan dili tutulmuştu.

"Ciddi olduğuna inanmayacaklar," dedi.

"Neden?" diye sordu Agnes sakin sakin.

"Sen ağabeyim Stephen'ın kuzenisin, karısının da eski dostusun."

"İyi ya işte, çocukları konusunda bana güvenmeleri için bir neden daha, Henry."

"Ama sen onların dengisin. Öğretmenlik yaparak geçimini sağlamak zorunda değilsin. Onların yanında mürebbiye olarak çalışmanın absürd bir yanı var."

"Bunun nesi absürd? Çocuklar beni seviyor, anneleri beni seviyor, babaları bana defalarca gerçek bir dost olduğunu ve beni saydığını göstermiştir. O iş için biçilmiş kaftanım ben; eğitimime gelince, en büyükleri on bir yaşında olan üç çocuğa öğretmenlik yapamamam için öğrendiklerimin tamamını unutmuş olmam gerekir. Benim onların dengi olduğumu söylüyorsun. Mürebbiye olarak çalışan ve hizmetinde çalıştıkları aileye denk olan başka kadınlar yok mu? Ayrıca onların dengi miyim, bilmiyorum. Ağabeyin Stephen'ın aile unvanının yeni sahibi olacağını duymamış mıydım sanki? Yeni lord o olmayacak mı? Hiç cevap verme, boş-

ver! Benim mürebbiyeliğe kalkışmam doğru mu yanlış mı diye tartışmayacağız, sonucu bekleyeceğiz. Buradaki yalnız ve işe yaramaz hayatımdan usandım, ev halkının bir parçası olmayı en çok isteyeceğim insanların yanında çalışarak daha mutlu ve daha yararlı bir hayat yaşamak istiyorum. Tekrar bakarsan, mektubu bitirebilmek için daha bu kişisel hususları da yazmam gerektiğini göreceksin. Ağabeyinin ve eşinin yanıtından kuşku duyuyorsan onları benim kadar iyi tanımıyorsun demektir. Ben onların evet diyecek kadar cesur ve cömert olduklarını düşünüyorum."

Henry ikna olmasa da teslim oldu.

Örf ve âdetlerin dışına çıkılmasından hiç hoşlanmayan bir adamdı, Agnes'in hayatıyla ilgili bu değişiklik önerisine ise özellikle kuşkuyla yaklaşıyordu. Agnes aklını meşgul edecek yeni ilgi alanları bulursa, Henry bir daha onun kalbini çalmaya kalkıştığında, genç adamı dinlemeye daha az hevesli olabilirdi. Yakındığı "yalnız ve işe yaramaz hayat" kesinlikle Henry'nin lehineydi. Kalbi, boş olduğu sürece aynı zamanda da ulaşılabilirdi. Ama Agnes kalbini Henry'nin yeğenlerine kaptırırsa, Henry'nin başarı şansı düşecekti. Karşı cinsi, bu bencil ve çarpık düşüncelerini kendisine saklayacak kadar iyi tanıyordu. Bekleme politikası özellikle de Agnes kadar hassas bir kadın söz konusu olduğunda güdülmesi gereken en doğru politikaydı. Onu bir kez kırarsa, hiç şansı kalmazdı. O an için kendine akıllıca hâkim oldu ve konuyu değiştirdi.

"Küçük yeğenimin mektubu, yazarken onun hiç aklına gelmeyecek bir işe yaradı. Bana bugün sana uğrama nedenlerimden birini hatırlattı."

Agnes çocuğun yazdığı mektuba baktı. "Lucy nasıl becerdi bunu?" diye sordu.

"Kendisine miras bırakılan tek şanslı insan Lucy'nin mürebbiyesi değil," diye yanıt verdi Henry. "Yaşlı dadın evde mi?"

"Dadıma miras kaldığını söylemeye çalışmıyorsun, değil mi?"

"Ona yüz pound kaldı. Onu çağır da gelene kadar ben de sana mektubu göstereyim, Agnes."

Agnes çıngırağı çalarken Henry de cebinden bir tomar mektup çıkarıp onları gözden geçirmeye koyuldu. Masanın üstünde, diğerlerinin arasında açık duran bir matbu mektup, Henry'nin yanına dönen Agnes'in dikkatini çekti. Bu bir "tanıtım broşürü"ydü ve başlığında "Palas Otel Şirketi, Venedik (Limited)" yazıyordu. Palas ve Venedik sözcükleri Agnes'e bir anda Leydi Montbarry'nin davetsiz ziyaretini anımsattı. Broşürü işaret ederek, "Nedir bu?" diye sordu Agnes.

Henry mektubu aramaya ara verip broşüre şöyle bir göz attı. "Gelecek vaat eden riskli bir yatırım," dedi. "Büyük oteller, iyi işletilirlerse her zaman iyi kâr getirirler. Bu otel açıldığında yöneticiliğini yapacak adamı tanıyorum ve ona o kadar güveniyorum ki ben de bu şirketin hissedarları arasına katıldım."

Bu yanıt Agnes'i tatmin etmemiş görünüyordu. "Otelin adı niye 'Palas Otel'?" diye sordu.

Henry, Agnes'e baktı ve onun bu soruyu sormaktaki asıl amacını hemen anladı. "Evet, burası Montbarry'nin Venedik'teyken kiraladığı konak, Şirket tarafından satın alındı ve bir otele dönüştürüldü," dedi.

Agnes sessizce arkasını dönüp odanın öbür ucundaki bir koltuğa oturdu. Henry onu hayal kırıklığına uğratmıştı. Erkek kardeşlerin en küçüğü olduğu için olumlu sonuçlar verecek riskli yatırımlar yapıp gelirini artırmak zorundaydı, Agnes bunu gayet iyi anlıyordu. Bununla birlikte Henry'nin, ağabeyinin öldüğü evden şimdiden para kazanmaya kalkışmasını onaylamayacak kadar mantıksızdı genç kadın. Basit bir iş meselesine bu şekilde duygusal yaklaşılmasını anlayamayan Henry, Agnes'in kendisine karşı tutumundaki ani değişikliğe anlam vermekte zorlanarak kâğıtlarına geri döndü. Tam aradığı mektubu bulmuştu ki dadı içeri girdi. Henry, Agnes'in söze başlayacağını umarak ona şöyle

bir baktı. Dadı içeri girince, Agnes başını kaldırıp bakmadı bile. Yaşlı kadına, niye çıngırağı çalıp onu salona çağırdıklarını açıklamak Henry'ye kaldı.

"Pekâlâ, dadı," dedi Henry, "şans yüzüne güldü. Sana yüz poundluk bir miras kaldı."

Dadı herhangi bir sevinç gösterisinde bulunmadı. Miras haberini sindirmek için kendine biraz zaman tanıdı, ardından yavaşça, "Bay Henry, bana bu parayı kim bırakmış acaba?" diye sordu.

"Merhum ağabeyim, Lord Montbarry bırakmış," diye karşılık verdi Henry. (Konuya ilk kez ilgi duyan Agnes, bir anda başını kaldırıp onlara baktı. Henry konuşmaya devam etti.) "Vasiyetnamesinde, ailenin hayattaki emektar hizmetkârlarına mirastan pay bırakmış. İşte avukatlarından gelen mektup, para için bu mektupla onlara başvuracaksın."

Toplumun her kesiminde minnettarlık, insani erdemlerin içinde en zor bulunanıdır. Dadının sınıfında ise son derece nadirdir. Yaşlı dadının, hanımını aldatıp terk eden adam hakkındaki fikri aynıydı, miras konusu gibi geçici bir ayrıntı bunu hiç değiştirmemişti.

"Lord'a eski hizmetkârları kim hatırlattı acaba?" dedi. "Kadir bilip de onları kendiliğinden hatırlamış olamaz!"

Agnes aniden araya girdi. Doğa, tekdüzelikten hiç hoşlanmadığı için en yumuşak başlı kadınların bünyesine daima bir miktar öfke depolar. Çok nadiren de olsa Agnes bile öfkelenebiliyordu. Dadının Montbarry hakkındaki görüşü onu inanılmaz kızdırmışa benziyordu.

"Eğer biraz utanman varsa, az önce söylediğinden utanmalısın! Nankörlüğün midemi bulandırıyor. Onunla sen konuşuver, Henry – nasılsa sana fark etmez!" Agnes, Henry'nin de gözünden düştüğünü bu şekilde ima ettikten sonra odadan çıkıp gitti.

Dadı kendisine yöneltilen bu sert çıkıştan rahatsız olacağına

hayli eğlenmiş görünüyordu. Kapı kapanınca bu kadın filozof, Henry'ye göz kırptı.

"Genç kadınlarda bir keçi inadı vardır," diye belirtti. "Bayan Agnes, Lord kendisini yüzüstü bırakıp gittiğinde bile onun hakkında kötü düşünmedi. Şimdi, Lord'un ölümünden sonra da ona pek tutkun oldu. Onun hakkında olumsuz tek kelime edildi mi gördüğünüz gibi böyle parlayıveriyor. Keçi inadı işte! Zamanla geçecek. Onu bırakmayın, Bay Henry; onu bırakmayın."

"Agnes seni kırmışa benzemiyor?" dedi Henry.

"O mu?" diye hayretler içinde yineledi dadı. "O mu beni kıracak? Ben onun bu aksi hâllerini seviyorum, bana bebekliğini hatırlatıyor. Hiç öyle şey olur mu! Ona iyi geceler dilemeye gittiğimde bana kocaman bir öpücük verecek zavallıcığım ve, 'Öyle demek istemedim, dadıcığım,' diyecek. Bu para konusu n'olacak, Bay Henry? Daha genç olsaydım giyime ve mücevhere harcardım. Ama bunun için çok yaşlıyım. Elime geçtiğinde bana kalan mirasla ne yapsam acaba?"

"Bankaya yatırıp faiz al," diye önerdi Henry. "Her yıl üstüne biraz koysun diye hani."

"Ne kadar koyar?" diye sordu dadı.

"Eğer yüz poundunla devlet tahvili alırsan, yılda üç dört pound koyarsın üstüne."

Dadı onaylamayarak başını salladı. "Yılda üç dört pound mu? Yetmez o kadar! Daha fazlasını isterim. Bakın, Bay Henry! Bu para umurumda değil – sizin ağabeyiniz olmasına rağmen onu bana bırakan adamı hiçbir zaman sevmemiştim. Yarın hepsini kaybetsem umurumda olmaz, hayatımın geri kalanı için yetecek kadar param zaten var. Sizin bir spekülatör olduğunuzu söylüyorlar. Benim için iyi bir yatırım düşünün, lütfen. Ya hep ya hiç. Devlet tahviline de *bu*!" dedi ve yüzde üç getiren risksiz yatırımı küçümsediğini gösteren bir el hareketi yaptı.

Henry, Venedik Otelcilik Şirketi'nin tanıtım broşürünü çıkar-

dı. "Komik bir yaşlı kadınsın sen," dedi. "Al bakalım, seni cesur spekülatör – işte sana ya hep ya hiç! Yalnız dikkat et, bunu Bayan Agnes'ten saklaman gerekecek. Bu yatırımı yapman için sana yardımcı olmamı onaylayacağından hiç emin değilim."

Dadı takmak için gözlüklerini çıkardı. "'Yüzde altı, garantili,'" diye okudu. "'Yöneticiler otelin hissedarlara eninde sonunda yüzde on ya da daha yüksek getiri sağlayacağına kuvvetle inanıyorlar.' Benim paramı buna yatırın, Bay Henry! Ve gittiğiniz her yerde oteli dostlarınıza önerin lütfen!"

Böylece, paragözlükte Henry'yi örnek alan dadı da Lord Montbarry'nin öldüğü evden maddi beklenti içine girdi.

Henry ancak üç gün sonra Agnes'i tekrar ziyaret edebildi. Bu süre içinde aralarındaki soğukluk tamamıyla geçip gitmişti. Agnes onu her zamankinden de iyi karşıladı. Her günkünden daha keyifliydi. Bayan Stephen Westwick'e yazdığı mektubun yanıtı ilk postayla gelmişti, önerisi bir küçük değişiklikle kabul edilmişti. Agnes bir aylığına Westwicklerin konuğu olacaktı; çocuklara ders vermek gerçekten hoşuna giderse o zaman onların hem mürebbiyesi, hem teyzesi hem de kuzeni olacaktı ve ancak ve ancak tek bir durumda yanlarından ayrılacaktı, o da İrlanda'daki dostlarının ısrarla umdukları evlilik durumuydu.

"Haklıymışım, gördün mü," dedi Henry'ye.

Henry hâlâ kuşkuyla yaklaşıyordu. "Gerçekten gidiyor musun?" diye sordu.

"Önümüzdeki hafta gidiyorum."

"Seni bir daha ne zaman göreceğim?"

"Biliyorsun ki ağabeyinin evinde her zaman hoş karşılanırsın. Beni ne zaman istersen görebilirsin." Agnes ona elini uzattı. "Seni yalnız bıraktığım için kusuruma bakma; bavulumu hazırlamaya başladım bile."

Henry, ayrılırlarken onu öpmeye çalıştı. Agnes bir anda geri çekildi.

"Neden öpmeyeyim? Ben senin kuzeninim," dedi Henry.

"Hoşuma gitmiyor," diye yanıtladı Agnes.

Henry ona baktı ve isteğine boyun eğdi. Agnes'in ona kuzeni olarak hak ettiği ayrıcalığı tanımaması iyiye işaretti; sevgilisi sıfatıyla daha cesur hareket edebilmesi için Henry'yi dolaylı yoldan cesaretlendirmiş oluyordu.

Agnes, yeni haftanın ilk gününde İrlanda'ya gitmek üzere Londra'dan ayrıldı. İşler öyle gelişti ki burası yolculuğunun son durağı olmadı. İrlanda yolculuğu dolambaçlı bir yolculuğun ilk ayağıydı; Venedik'teki konakta sona erecek bir yolculuğun.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

13

1861 yılının baharında Agnes, (ilk Lord'un çocuk sahibi olmadan ölümü üzerine) yeni Lord ve Leydi Montbarry unvanlarına terfi etmiş olan iki arkadaşının sayfiyedeki malikânesine yerleşmiş bulunuyordu. Yaşlı dadıyı da hanımından ayırmamışlardı. İrlanda'daki bu keyifli evde ona da yaşına uygun bir sorumluluk verilmişti. Dadı yeni çevresinde, hayatından son derece memnundu; Venedik Otel Şirketi'nin yılın ilk altı ayı için kendisine yaptığı kâr payı ödemesini tipik savurganlığıyla çocuklara hediyeler almak için kullandı.

Yılın ilk aylarında, şartlara boyun eğen sigorta şirketlerinin Yöneticileri on bin pound tutarındaki ödemeyi yaptılar. Bunun hemen ardından, ilk Lord Montbarry'nin dul eşi (diğer adıyla zengin dul Leydi Montbarry) Amerika'ya gitmek üzere Baron Rivar ile birlikte İngiltere'den ayrıldı. Gazetelerin bilim sütunlarında Baron'un seyahat amacının, büyük Amerikan Cumhuriyeti'nin deneysel kimya alanında geldiği nokta hakkında incelemeler yapmak olduğu yazıyordu. Kız kardeşi ise kendisine soran arkadaşlarına yaşadığı büyük kayıptan sonra yer değişikliğinde teselli aradığı için ağabeyine eşlik edeceğini söylüyordu. Bu haberi (o sırada ağabeyinin evini ziyaret eden) Henry Westwick'ten alan Agnes, kendini biraz rahatlamış hissetti. "Aramıza Atlantik girdiğine göre, herhalde o korkunç kadından kurtulmuşumdur artık!" dedi.

Bu sözleri söylemesinin üstünden bir hafta geçmemişti ki "o korkunç kadın"ı bir kez daha hatırlamasına neden olan bir olay yaşandı.

O gün Henry, işleri nedeniyle Londra'ya dönmek zorundaydı. Yola çıkacağı günün sabahı Agnes'e bir kez daha aşkını ilan etmeye kalkıştı ve tahmininin doğru çıktığını gördü, çocuklar, bilerek ve isteyerek olmasa da onun hedefine ulaşmasına engel teşkil ediyorlardı. Öte yandan, ağabeyinin eşiyle arasında gizli bir ittifak kurmuştu. "Biraz sabırlı ol," demişti yeni Leydi Montbarry. "Çocukların Agnes'in üzerindeki etkisinin yönünü değiştirmeyi bana bırak. Onu, seni dinlemeye ikna edebileceklerse, edeceklerdir!"

İki hanım Henry'ye ve o gün evden ayrılan diğer konuklara tren istasyonuna kadar eşlik ettikten sonra henüz eve dönmüşlerdi ki uşak, "Rolland adında birinin hanımefendiyle görüşmek için beklediğini" bildirdi.

"Bir kadın mı?"

"Evet, hanımefendi."

Genç Leydi Montbarry dönüp Agnes'e baktı.

"Bu o, işte," dedi, "kayıp rehberin izini bulmaya çalışırken senin avukatının, kendisine yardımı dokunabileceğini düşündüğü kadın."

"Leydi Montbarry ile birlikte Venedik'e giden hizmetçiden söz etmiyorsun herhalde, değil mi?"

"Hayatım! Montbarry'nin korkunç dul eşini *benim* şimdiki unvanımla anma. Stephen ile ben, onu evlenmeden önce yurtdışında sahip olduğu unvanıyla anmaya karar verdik. Ben, 'Leydi Montbarry'yim, o da 'Kontes'. Böylece herhangi bir kafa karışıklığı yaşanmaz. Evet, Kontes'in yanında çalışmaya başlamadan önce Bayan Rolland benim hizmetçimdi. Son derece güvenilir bir insandır, onu işten çıkarmama neden olan tek bir kusuru vardı; hizmetçilerin arasında sürekli yakınmalara neden olan huysuzluğu. Onu görmek ister misin?"

Agnes rehberin karısı için bilgi toplayabileceğine dair zayıf bir umutla bu teklifi kabul etti. Bayan Ferrari, kayıp kocasının izini bulmaya yönelik tüm girişimlerin tamamıyla başarısızlığa uğramasını nihai son olarak kabullenmişti. Kendi isteğiyle dul kadınlara özgü matem giysilerine bürünmüştü ve geçimini sağlamak için Agnes'in sonsuz iyilikseverliği sayesinde Londra'da kendisi için ayarlanan bir işte çalışmaya başlamıştı. Ferrari'nin kayboluşundaki esrarı çözmek için son şansları, rehberin eski iş arkadaşının anlatacaklarına bağlı olabilirdi. Agnes son derece yüksek beklentiler içinde, Bayan Rolland'ın kabul edildiği salona doğru arkadaşının arkasından yürüdü.

Hanımların salon kapısını açmalarıyla birlikte hayatının sonbaharındaki çukur gözlü, kır saçlı, ince uzun bir kadın, oturduğu koltuktan ayağa fırladı ve onları itaatkâr bir saygıyla karşıladı. Belli ki dört dörtlük bir kişiliği vardı ama gözle görülür kusurları da yok değildi. Çalı gibi gür kaşlar, boğuk ve ruhsuz bir ses tonu, sert ve boyun eğmez bir tavır, kadınlara özgü girinti çıkıntılardan yoksun bir vücut, tüm bunlar yüzünden erdem bu mükemmel insanda çekicilikten en uzak yüzünü sergilemişti. Yabancılar onu ilk gördüklerinde, çoğu zaman, niye erkek olmadığını düşünürlerdi.

"İyi misiniz, Bayan Rolland?"

"Benim yaşımda ne kadar iyi olunabilirse o kadar iyiyim, hanımefendiciğim."

"Sizin için yapabileceğim bir şey var mı?"

"Sizin yanınızda çalıştığım zamana dayanarak benim kişiliğime dair birkaç kelime söyleyebilirseniz bana büyük bir iyilik yapmış olursunuz, hanımefendiciğim. Bu yöreye yeni taşınmış yatalak bir hanımın hizmetinde çalışacağım bir iş teklifi aldım."

"Ah, evet; bu hanımı duydum. Bayan Carbury adında biriymiş, çok güzel de bir yeğeni varmış, öyle söylüyorlar. Ama Bayan Rolland, siz yanımdan ayrılalı hayli zaman geçti. Bayan

Carbury, hiç kuşkusuz, son hanımınızdan referans getirmenizi isteyecektir."

Bayan Rolland'ın çukur gözleri bir an için güçlü bir öfkeyle parladı. Sanki "son hanımı" boğazına takılmış gibi karşılık vermeden önce boğazını temizledi.

"Bayan Carbury'ye yanında çalıştığım son hanımın –sizin yanınızda ona gerçekten unvanıyla hitap edemeyeceğim!– Amerika'ya gitmek üzere İngiltere'den ayrıldığını açıkladım, hanımefendi. Bayan Carbury, bu hanımın yanından kendi isteğimle ayrıldığımı da ayrılma nedenimi de biliyor, şu âna kadar davranış şeklimi de onaylıyor. Sizin söyleyeceğiniz iki kelime işi almam için ziyadesiyle yeterli olacak."

"Pekâlâ, Bayan Rolland. Bu koşullar altında sizin için referans vermekte hiçbir sakınca görmüyorum. Bayan Carbury yarın saat ikiye kadar beni evde bulabilir."

"Bayan Carbury evden çıkabilecek kadar iyi değil, hanımefendiciğim. Sizin için bir sakıncası yoksa bilgi almak için yeğeni Bayan Haldane uğrayacak."

"Hiçbir sakıncası yok. Güzel yeğeninin başımın üstünde yeri var. Bir dakika bekleyin lütfen, Bayan Rolland. Bu hanım Bayan Lockwood; eşimin yeğeni ve benim dostum. Sizinle merhum Lord Montbarry'nin Venedik'teki rehberi hakkında görüşmek istiyor."

Bayan Rolland bu yeni sohbet konusundan memnun kalmayıp çalı gibi kaşlarını çattı. "Bunu duyduğuma üzüldüm," dedi sadece.

"Belki siz ayrıldıktan sonra Venedik'te olup bitenlerden haberiniz yoktur," diye ekledi Agnes. "Ferrari kimseye söylemeden evden ayrıldı, o günden beri de ondan hiç haber alınamadı."

Bayan Rolland gizemli bir tavırla gözlerini kapadı, sanki rehberin saygın bir kadını rahatsız edecek türden bir görüntüsünü gözünün önünden defetmek ister gibiydi. "Bay Ferrari'nin ya-

pacağı hiçbir şey beni şaşırtmaz," dedi en derinden gelen kalın sesiyle.

"Onun hakkında hayli insafsızca konuşuyorsunuz," dedi Agnes.

Bayan Rolland birdenbire tekrar gözlerini açtı. "Hiç kimse için nedensiz yere kötü konuşmam," dedi. "Dünyada hiçbir erkek bana Bay Ferrari'nin davrandığı gibi davranmadı; ne ondan önce ne de daha sonra."

"Bay Ferrari ne yaptı?"

Bayan Rolland dehşet dolu donuk bir bakışla yanıt verdi: "Benimle senli benli olmaya kalktı."

Genç Leydi Montbarry hemen başını yana çevirip gülmesini bastırmak için mendiliyle ağzını örttü.

Verdiği yanıtın Agnes'te uyandırdığı şaşkınlıktan gaddarca bir zevk alan Bayan Rolland konuşmayı sürdürdü: "Özür dilemesi için ısrar ettiğimdeyse, evdeki hayatın çok sıkıcı olduğunu, kendini başka türlü nasıl eğlendirebileceğini bilmediğini söyleyecek kadar küstahtı!"

"Sanırım kendimi iyi ifade edemedim," dedi Agnes. "Sizinle Ferrari'yle ilgilendiğim için konuşmuyorum. Onun evli olduğunu biliyor musunuz?"

"Karısına yazık olmuş," dedi Bayan Rolland.

"Hâliyle kocası için çok üzülüyor," dedi Agnes.

Bayan Rolland onun sözünü keserek, "Ondan kurtulduğu için Tanrı'ya şükretmeli," dedi.

Agnes yine ısrar etti. "Bayan Ferrari'yi çocukluğundan beri tanırım ve bu konuda ona yardımcı olabilmeyi çok arzu ediyorum. Siz Venedik'teyken, kocasının bu olağandışı ortadan kayboluşunu açıklayabilecek herhangi bir şey dikkatinizi çekti mi? Hanımı ve beyiyle arası nasıldı mesela?"

"Hanımıyla içli dışlıydı, bu da saygın bir İngiliz hizmetçi için düpedüz mide bulandırıcıydı. Hanımefendi, sanki denkmişler

gibi özel hayatında olup biten her şeyi – karısıyla geçinip geçinmediğini, paraya ne kadar sıkışmış olduğunu ve bunun gibi şeyleri– anlatması için onu cesaretlendirirdi. Bana göre tam bir rezillik."

"Peki ya evin beyi?" diye sordu Agnes. "Ferrari'nin Lord Montbarry ile arası nasıldı?"

Bayan Rolland, merhum Lord'un anısına duyduğu saygıyı gösteren bir vakarla, "Beyefendiciğim kitaplarının ve üzüntülerinin içinde hapsolmuş hâlde yaşardı," dedi. "Bay Ferrari vakti geldiğinde parasını alırdı, başka hiçbir şeyi de umursamazdı. 'Maddi gücüm yetse ben de işten ayrılırdım ama yapamam.' Evden ayrılacağım sabah bana söylediği son sözler bunlardı. Hiç cevap vermedim. Olanlardan sonra (o diğer olayı kastediyorum) Bay Ferrari'yle sohbet edecek değildim herhalde."

"Bana anlatabileceğiniz, bu konuyu biraz olsun aydınlatmaya yarayacak hiçbir şey yok mu gerçekten?"

"Yok," dedi Bayan Rolland sebep olduğu hayal kırıklığından duyduğu zevki saklamaya gerek görmeden.

Eline fırsat geçmişken olayı sonuna kadar soruşturmaya kararlı olan Agnes, "Venedik'te aileden bir kişi daha vardı," diye kaldığı yerden konuşmaya devam etti. "Baron Rivar da oradaydı."

Baron Rivar konusunun açılmasını protesto etmek için eskimiş siyah eldivenler içindeki iri ellerini havaya kaldıran Bayan Rolland, "Hanımefendi, farkında mısınız ki benim evden ayrılma nedenim gördüklerimdi..." diye itiraz etmeye kalkıştı.

Agnes onun sözünü kesti. "Yalnızca şunu sormak istemiştim," dedi, "Baron Rivar, Ferrari'nin tuhaf davranışını açıklayabilecek bir şey yaptı ya da söyledi mi?"

"Bildiğim kadarıyla hayır," diye yanıt verdi Bayan Rolland. "Baron ve Bay Ferrari benim görebildiğim kadarıyla 'aynı kumaştan' insanlardı; ikisi de aynı derecede ahlaksızlardı demek istiyorum. Ben adil bir kadınım, size bir örnek vereceğim. Ko-

naktan ayrılmamdan yalnızca bir gün önce (koridordan geçtiğim sırada odasının açık duran kapısından) Baron'un şöyle dediğini duydum, 'Ferrari, bin pound istiyorum. Bin pound için sen ne yapardın?' Bay Ferrari'nin de, 'Yakalanmadığım sürece her şeyi yapardım, efendim,' diye yanıt verdiğini duydum. Sonra ikisi de kahkahalarla gülmeye başladılar. Bundan fazlasını duymadım. Kendiniz karar verin, hanımefendi."

Agnes bir an düşündü. Bin pound Bayan Ferrari'ye imzasız mektupla gönderilen tutardı. O paranın, Baron ile Bay Ferrari arasında geçen bu konuşmayla bir bağlantısı var mıydı? Bayan Rolland'ı sıkıştırıp daha fazla bir şey sormak boşunaydı. Söz konusu amaca yönelik en ufak önem taşıyan daha başka bir bilgi veremeyecekti. Gitmesine izin vermekten başka seçenek yoktu. Kayıp adamı bulmak için bir girişimde daha bulunulmuş ve bu girişim de başarısızlıkla sonuçlanmıştı.

O gün akşam yemeğinde, masada yalnızca aile üyeleri vardı. Evde kalmaya devam eden tek konuk yeni Lord Montbarry'nin yeğenlerinden biriydi; kız kardeşi Leydi Barville'in en büyük oğlu. Leydi Montbarry yemek sırasında, Bayan Rolland'ın namusuna yapılan ilk (ve son) saldırıyı onun boğuk sesinin komik bir taklidini de yaparak anlatmaktan kendini alamadı. Kocası bu dişli kadının ziyaretinin amacını sorduğunda, Leydi Montbarry hâliyle Bayan Haldane'in yapacağı ziyaretten söz etti. O âna kadar konuşulanları fevkalade sessiz ve dalgın bir tavırla dinleyen Arthur Barville, birdenbire heyecanla sohbete katıldı. "Bayan Haldane, İrlanda'nın en çekici genç kadını!" dedi. "Dün at üstünde geçerken bahçe duvarının arkasından gördüm onu. Yarın saat kaçta geliyor? Saat ikiden önce mi? Ben şans eseri oturma odasına girmiş gibi yaparım – onunla tanışmaya can atıyorum!"

Arthur'un bu heyecanı Agnes'in hoşuna gitmişti. "Bayan Haldane'e şimdiden abayı yaktın mı yoksa?" diye sordu.

Arthur ciddiyetle yanıt verdi. "Şakaya alınacak konu değil bu. Bütün gün onu tekrar görebilmek için bahçe duvarında bekledim! Dünyanın en mutlu adamı da olabilirim en sefili de; bu, tamamıyla Bayan Haldane'e bağlı."

"Seni aptal çocuk! Nasıl böyle saçma sapan konuşabiliyorsun?"

Arthur hiç kuşkusuz saçma sapan konuşuyordu. Ama keşke Agnes onun bundan fazlasını da yaptığını bilebilseydi. Arthur, bilmeden, onu Venedik'e giden yola bir adım daha yaklaştırıyordu.

14

Yaz ayları ilerledikçe Venedik'teki konağın modern bir otele dönüştürülme çalışmaları da hızla devam ediyordu.

Binanın kanala bakan, Rönesans üslubundaki ön cephesi akıllıca bir kararla değiştirilmeden bırakılmıştı. İçeride, odalar mecburen –en azından büyüklüklerini ve yerleşimlerini ayarlamak amacıyla– neredeyse baştan inşa edilmişti. Geniş salonların her biri üç ya da dört odadan oluşan "daireler"e dönüştürülmüştü. Üst katlardaki geniş koridorlar, hademeler ya da dar gelirli ziyaretçiler için yan yana küçük yatak odaları yapmaya yetecek boş alanı sağlamıştı. Zemin döşemeleri ve ince oymalı tavanlar dışında değiştirilmemiş hiçbir şey kalmamıştı. Otelin en iyi odalarını daha da güzel ve etkileyici bir hâle getirmek için işçilikleri son derece iyi korunmuş olan bu tavanları biraz temizlemek, yaldızlarını şöyle bir elden geçirmek yeterli olmuştu. İçerideki bu topyekûn yeniden yapılanmaya tek istisna, bu görkemli binanın birinci ve ikinci katlarının aynı yöndeki köşeleriydi. Her iki katta da bu konumdaki odalar o kadar ideal büyüklükte ve öyle güzel döşeliydi ki mimar, onları oldukları gibi bırakmayı önerdi. Bu odaların, Lord Montbarry'nin (birinci kattaki) ve Baron Rivar'ın (ikinci kattaki) odaları olduğu ancak daha sonra öğrenildi. Lord Montbarry'nin öldüğü oda yine yatak odası olarak döşendi ve odalar numaralandırılırken ona On Dört Numara verildi. Onun üst katındaki, Baron'un yatak odası, otelin kayıt defterine Otuz Sekiz Numara olarak geçti. Duvarlarda-

ki ve tavanlardaki süslemeler temizlendi ve parlatıldı; eski moda, koyu renk yatak, koltuk ve masaların yerlerini de açık renk, güzel ve lüks mobilyalar aldı; yeni hâlleriyle bu odalar, otelin hem en güzel hem de en rahat odaları olacağa benziyordu. Binanın bir zamanlar kullanılmayan, harap hâldeki zemin katına gelince, burası şimdi görkemli yemek salonları, balo odaları, bilardo salonları ve puro odalarıyla başlı başına bir saraya dönüşmüştü. Bodrum kattaki, zindana benzeyen depolar bile onaylı en modern sistemle aydınlatılıp havalandırılarak âdeta sihirli bir değnek değmiş gibi İtalya'daki en büyük otelin ihtişamına layık mutfaklara, ofislere, buz odalarına, şarap mahzenlerine dönüştürülmüşlerdi.

Venedik'teki yaz aylarından, İrlanda'daki yaz aylarına geçecek olursak öncelikle, Bayan Rolland'ın bakıcı olarak Bayan Carbury'nin yanında çalışmaya başladığını, zarif Bayan Haldane'in de âdeta dişi bir Sezar gibi yeni Lord Montbarry'nin evine geldiğini, gördüğünü ve yendiğini kayda geçirmek gerekir.

Bayan Haldane'e övgü yağdırmakta hanımlar da Arthur Barville'den aşağı kalmadılar. Lord Montbarry'ye göre Bayan Haldane ömründe gördüğü kusursuz güzellikteki tek kadındı ve güzelliğinin gerçekten de farkında değildi. Yaşlı dadı ise onun bir tablodan çıkmış gibi göründüğünü ve tek eksiğinin yaldızlı bir çerçeve olduğunu söylüyordu. Bayan Haldane'e gelince, Montbarryler'e yaptığı ilk ziyaretten o da tanıştığı insanlara hayran kalarak dönmüştü. Aynı günün ilerleyen saatlerinde Arthur, elinde Bayan Carbury için meyve ve çiçeklerle uğrayıp yaşlı kadının ertesi gün Leydi ve Lord Montbarry ile Bayan Lockwood'u kabul edecek kadar kendini iyi hissedip hissetmediğini sordu. Bir hafta içinde iki aile yakın arkadaşlık etmeye başlamışlardı bile. Bir omurga rahatsızlığı nedeniyle yatağa mahkûm yaşayan Bayan Carbury, tadını çıkarabildiği birkaç zevkten biri olan yeni yayınlanan en güzel romanların çıkar çıkmaz kendisine okunması konusunda şimdiye kadar yeğenine bağımlı olmuştu. Bunu öğrenen

Arthur, zaman zaman okuyucu sıfatıyla Bayan Haldane'in yerini almayı teklif etti. Her türlü mekanik cihaza aklı eriyordu, Bayan Carbury'nin koltuğunda ve onu, yatak odasından oturma odasına getirmek için kullanılan cihazlarda yaptığı birkaç küçük iyileştirmeyle onun sıkıntılarını hafifletip kasvetli hayatına neşe kattı. Arthur bu yaptıklarıyla Bayan Carbury'nin minnetini kazanarak, hiç kuşkusuz kişisel üstünlüklerinin de yardımıyla hızla büyüleyici yeğenin gözüne girdi. Kelimelere dökmeye gelince genç adam bu konuda suskun kalsa da Bayan Haldane, tabii ki onun kendisine âşık olduğunun farkındaydı. Ancak kendisinin onun için beslediği duyguları aynı derecede çabuk tahlil edemedi. Bu iki genci keskin bir gözlem gücüyle izleyen, yaşadığı tecrit hayatı nedeniyle de tüm dikkatini kaçınılmaz olarak onlara veren yatalak kadın, Bayan Haldane'in Arthur'un yanında heyecanlandığının işaretlerini gördü ki bu işaretlere onu beğenen ve kur yapmaya heves eden başkalarıyla ilişkileri sırasında daha önce hiç rastlanmamıştı. Bu durumdan kendine göre bir sonuç çıkaran Bayan Carbury, yakaladığı ilk fırsatta (Arthur'un iyiliği için) bu sonucun doğruluğunu sınadı.

"Arthur gidince ne yapacağım bilmem," dedi bir gün.

Bayan Haldane yaptığı işten başını kaldırıp, "Bizi bırakıp gidecek değil ya!" diye bağırdı.

"Güzel kızım! Dayısının evinde daha şimdiden planladığından bir ay uzun kaldı. Annesiyle babası, hâliyle, onun eve dönmesini isterler."

Bayan Haldane'in bu zorluk için bir çözüm önerisi vardı ama böyle bir öneri ancak aşkın yıkıcı etkisiyle zarar görmüş bir muhakemenin ürünü olabilirdi. "Annesi babası gelip Lord Montbarry'nin evinde onunla görüşseler olmaz mı?" diye sordu. "Sör Theodore'un evi yalnızca elli kilometre uzaklıkta, Leydi Barville de Lord Montbarry'nin kız kardeşi. Resmiyete gerek yok ki."

"Başka işleri olabilir," diye düşüncesini belirtti Bayan Carbury.

"Teyzeciğim, bunu bilemeyiz! Sen Arthur'a sorsan mı acaba?"

"Ya da sen mi sorsan acaba?"

Bayan Haldane başını önüne eğip yaptığı işe döndü. Bunu hemen yapmış olsa da teyzesi onun yüzünü görmüştü ve yüzü onu ele vermişti.

Ertesi gün Arthur uğradığında, yeğeni bahçedeyken Bayan Carbury genç adamla bir iki kelime konuştu. Son çıkan roman masanın üstünde öylece kaldı. Arthur bahçeye çıkıp Bayan Haldane'in yanına gitti. Ertesi gün, zarfın içine Bayan Haldane'in bir fotoğrafını da koyarak ailesine bir mektup yazdı. Sör Theodore ile Leydi Barville hafta henüz sona ermeden Montbarryler'in evine geldiler ve mektupta çizilen tablonun gerçeğe uygunluğunu bizzat değerlendirdiler. Kendileri de genç yaşta evlenmişlerdi, tuhaftır ama başkalarının erken yaşta evlenmesine de prensipte bir itirazları yoktu. Böylece, yaş meselesi bir sorun olmaktan çıkınca gerçek aşkın önünde başka bir engel kalmadı. Bayan Haldane tek çocuktu ve yüklü bir servete sahipti. Arthur'un üniversitedeki kariyeri takdire değerdi ama bırakmasına bir felaket gözüyle bakılmasını gerektirecek kadar da parlak değildi. Sör Theodore'un en büyük oğlu olarak zaten unvan sahibi olacaktı. Arthur yirmi iki, genç kadın da on sekiz yaşındaydı. Sevgilileri bekletmek için hiçbir neden olmadığı gibi nikâh gününü eylül ayının ilk haftasından daha ileriye ertelemek için de bir neden yoktu. Bayan Carbury'nin kız kardeşlerinden biri, gelin ile damadın alışılmış yurtdışı seyahatleri süresince yeğeninden geçici bir süre ayrı kalacak olan yaşlı kadına eşlik etmeye gönüllü olmuştu. Genç çift balayından sonra İrlanda'ya dönüp Bayan Carbury'nin büyük ve rahat evine yerleşecekti.

Bu kararlar ağustos ayının başlarında alındı. Aynı tarihlerde, Venedik'teki otelin onarım ve yenileme çalışmaları tamamlandı. Odalar buharla kurutuldu, depolar dolduruldu, işletme müdürü becerikli personel ordusunu çevresine topladı ve yeni otelin ekim başı açılacağı Avrupa'nın her yanında ilan edildi.

15

(BAYAN AGNES LOCKWOOD'DAN BAYAN FERRARI'YE)

"Sana Bay Arthur Barville ile Bayan Haldane'in evlilik hikâyesini anlatacağıma söz vermiştim, sevgili Emily. On gün önce evlendiler. Ama evin hanımı ve beyi burada olmadığı için ilgilenmem gereken o kadar çok şey vardı ki sana ancak bugün yazabiliyorum.

"Bayan Haldane'in teyzesinin sağlık durumu nedeniyle düğüne iki tarafın da yalnızca aile üyeleri davet edildi. Montbarry ailesinden Lord ve Leydi Montbarry dışında Sör Theodore ve Leydi Barville, Bayan Norbury (sen onu Lord'un ortanca kız kardeşi olarak hatırlayabilirsin), Bay Francis Westwick ve Bay Henry Westwick oradalardı. Üç kızla ben törene nedime olarak katıldık. Bizim dışımızda iki nedime daha vardı, gelinin yeğenleriymiş, çok tatlı kızlardı. İrlanda şerefine yeşil işlemelerle süslenmiş beyaz elbiseler giydik, bileklerimize de damadın hepimize birer tane hediye ettiği güzel altın bilezikleri taktık. Saydığım insanlara, Bayan Carbury'nin ailesinin ileri yaştaki üyelerini, bir de her iki ailenin –odanın uzak bir köşesinde evli çiftin sağlığına kadeh kaldırma ayrıcalığına sahip olan– emektar hizmetçileri de ekleyince düğün yemeğindekilerin eksiksiz listesine ulaşmış oluyorsun.

"Hava mükemmeldi, (müzikli) tören de çok güzel düzenlenmişti. Geline gelince, onun ne kadar hoş göründüğünü ya da her

şeyi ne kadar güzel yürüttüğünü kelimelerle anlatabilmek mümkün değil. Yemek sırasında hepimizin keyfi yerindeydi ve konuşmalar da genel olarak bakıldığında gayet iyi gitti. Parti sona ermeden önceki son konuşmayı Henry Westwick yaptı, en iyi konuşma da onunkiydi. Konuşmasının sonunda güzel bir öneride bulundu ve onun bu önerisi benim buradaki hayatımı hiç beklenmedik bir şekilde değiştirdi.

"Hatırladığım kadarıyla konuşmasını şu sözlerle bitirdi: 'Bir konuda hepimiz aynı fikirdeyiz, ayrılma vakti yaklaştığı için üzgünüz ve tekrar bir araya gelmek isteriz. Niçin tekrar bir araya gelmeyelim? Önümüz sonbahar, çoğumuz tatili evlerimizden uzakta geçireceğiz. Buna engel teşkil edecek bir işiniz yoksa yeni evli çifte balayı turları sona ermeden katılmaya ve bu keyifli yemeği bu kez de balayı şerefine düzenleyeceğimiz bir kutlamayla tekrarlamaya ne dersiniz? Gelinle damat önce Almanya'ya ve Tirol'e, sonra da İtalya'ya gidiyorlar. Ben derim ki onları bir ay kadar baş başa bırakalım, sonra kuzey İtalya'da, mesela Venedik'te, onlarla buluşalım.'

"Bu öneri alkışlarla karşılandı, sonra bu alkışlar kahkahalara dönüştü, buna neden olan da benim yaşlı dadımdan başkası değildi. 'Venedik' kelimesi Bay Westwick'in ağzından çıkar çıkmaz odanın öbür ucundaki hizmetçilerin arasından fırlayıp olanca gücüyle, 'Bizim otelimize gidin, baylar bayanlar! Şu anda paramıza yüzde altı getiri alıyoruz zaten; siz gidip oteli doldurursanız ve her şeyin en iyisini sipariş ederseniz, çok geçmeden yüzde onu cebimize atarız. Küçük Bey Henry'ye sorun!' diye bağırdı.

"Bu şekilde köşeye sıkıştırılınca Bay Westwick, Venedik'teki yeni bir Otel Şirketi'nde hissedar olduğunu, dadı adına da buraya ufak bir yatırımda bulunduğunu (kanımca düşünceli bir davranış değil bu) açıklamak zorunda kaldı. Bunu duyan topluluk, işi şakaya vurarak yeni bir dilekle kadeh kaldırdı: Dadının otelinin başarısına ve kâr paylarının hızlı artışına!

"Sohbet zamanla daha ciddi bir konuya, Venedik'te buluşma önerisinin değerlendirilmesine gelince zorluklar baş göstermeye başladı, zira konukların pek çoğu sonbahar için çoktan başka davetleri kabul etmişti. Bayan Carbury'nin ailesinden yalnızca iki kişi bu önerilen buluşmaya katılabilecekti. Bizim taraf gönlünce hareket edebilmek açısından daha serbestti. Henry Westwick, Venedik'e herkesten önce gidip yeni otelin açıldığı gün konaklama koşullarını denemeye karar verdi. Bayan Norbury ile Bay Francis Westwick onun arkasından gitmeye gönüllü oldular, bir parça ikna çalışmasından sonra Lord ve Leydi Montbarry ile de bir uzlaşmaya varıldı. Lordun Venedik seyahatine ayıracak kadar boş zamanı yoktu ama İtalya yolculuklarında Bayan Norbury ve Bay Francis Westwick'e, Leydi Montbarry ile birlikte Paris'e kadar eşlik edeceklerdi. Beş gün önce yol arkadaşlarıyla buluşmak üzere Londra'ya gittiler, beni de dünyalar tatlısı üç çocukla ilgilenmem için burada bıraktılar. Çocuklar, anne ve babalarıyla gidebilmek için çok yalvardılar tabii. Ama eğitimlerinin sekteye uğramamasının ve yol yorgunluğu çekmemelerinin (özellikle de yaşça küçük iki kız açısından) daha iyi olacağına karar verildi.

"Bu sabah gelinden harika bir mektup aldım, Köln'den postalamış. Mutluluğunu ne kadar doğal ve tatlı bir şekilde ifade etmiş bilemezsin. İrlanda'da dedikleri gibi, bazıları şanslı doğarmış, bence Arthur Barville de onlardan biri.

"Bir sonraki mektubunda sağlığının ve keyfinin daha yerinde olduğunu ve işinden hâlâ memnun olduğunu duymayı umuyorum. Selamlarımla, arkadaşın- A.L."

Agnes tam zarfı kapamış, üstüne de isim ve adres yazmıştı ki üç öğrencisinin yaşça en büyüğü koşarak odaya daldı ve Lord Montbarry'ye seyahatlerinde eşlik eden uşağının geldiğini haber verdi. Bir aksilik olduğunu düşünerek telaşa kapılan Agnes, adamı karşılamak için koridora fırladı. O daha ağzını açıp bir şey demeden uşak onun yüz ifadesinden onu ne kadar korkuttuğunu

anladı. "Kötü bir şey yok, hanımefendi," dedi hemen. "Hanımım ve beyim Paris'teler, keyifleri de yerinde. Yalnızca, sizi ve genç hanımları da yanlarında istiyorlar." Bu harika sözleri söyledikten sonra Leydi Montbarry'nin gönderdiği mektubu Agnes'e uzattı.

"Sevgili Agnes," (diye okumaya başladı genç kadın), "hayatımdaki bu harika değişiklik beni âdeta büyüledi –düşünsene, son Avrupa seyahatimin üstünden altı yıl geçmiş– Lord Montbarry'yi Venedik'e gitmeye ikna etmek için bin bir türlü cilve yaptım. Üstelik işe yaradı, başardım! Az önce gerekli mazeret mektuplarını yazıp İngiltere postasına yetiştirmek için odasına gitti. Sıra sana gelince, sen de bu kadar iyi bir koca bulursun umarım! Bu arada, mutluluğumu taçlandırmak için senin ve kızların da yanımızda olmanız gerek. Montbarry de onlar yanımızda olmadığı için benim kadar mutsuz ama bunu benim kadar açıkça söylemiyor. Hiçbir sıkıntıya girmen gerekmeyecek. Louis, karaladığım bu satırları sana ulaştıracak ve Paris yolculuğu boyunca sizinle ilgilenecek. Çocukları benim için binlerce kez öp, eğitim konusunu da şimdilik hiç dert etme! Ne kadar çabuk toplanırsan o kadar sevinirim, hayatım; seni seven arkadaşın, Adela Montbarry."

Agnes mektubu katladı ve kendini toplamak ihtiyacıyla birkaç dakikalığına odasına sığındı.

Venedik'e gitme olasılığı karşısında hissettiği ilk şaşkınlık ve heyecan az sonra daha tatsız bir hisse yerini bırakmıştı. Her zamanki serinkanlılığına kavuştuğu sırada Montbarry'nin dul eşinin ayrılırken ona söylediği sözleri istemeden hatırladı: "Tekrar karşılaşacağız; ya burada, İngiltere'de ya da orada, İtalya'da, kocamın öldüğü yerde, ve bu son karşılaşmamız olacak."

Bu sözler sarf edildikten sonra olayların akışının Agnes'i, hiç beklenmedik bir şekilde Venedik'e sürüklemiş olması, en hafifinden, tuhaf bir rastlantıydı! Gizemli uyarıların ve vahşi siyah gözlerin sahibi kadın hâlâ binlerce mil uzakta, Amerika'da mıydı acaba? Yoksa olayların akışı onu da mı Venedik'e sürüklüyordu?

Agnes, bir anlığına dahi olsa batıl inançlara kapılıp bu soruları aklından geçirdiği için kendinden utanarak oturduğu yerden ayağa fırladı.

Çıngırağı çaldı, küçük öğrencilerini çağırttı ve ev halkına yakında yola çıkacaklarını haber verdi. Çocukların sevinçli yaygaraları, telaşla toplanmanın insanı canlandıran çabası, bunlar Agnes'e iyi gelmişti. Saçma kaygılarını, hak ettikleri gibi önemsemeyerek, aklından çıkardı. Yalnızca yaptığı işe yüreğini koyan kadınların yapabileceği gibi çalıştı. Yolcular aynı gün Dublin'e varıp İngiltere'ye giden gemiyi yakaladılar. İki gün sonra Leydi ve Lord Montbarry ile birlikte Paris'teydiler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

16

Agnes ile çocuklar Paris'e vardıklarında takvimler henüz 20 Eylül'ü gösteriyordu. Bayan Norbury ve erkek kardeşi Francis o tarihte İtalya yolculukları için çoktan yola çıkmışlardı; oysa yeni otelin açılıp konuk kabul etmesine daha en az üç hafta vardı.

Vaktinden erken yola çıkmalarının sorumlusu Francis Westwick'ti.

Küçük kardeşi Henry gibi o da kendi çabası ve zekâsıyla gelir kaynaklarını çoğaltmıştı; aralarında şöyle bir fark vardı: Francis, sanat alanında yatırım yapıyordu. İlk önce haftalık bir gazeteden para kazandı, sonra buradan elde ettiği kârı bir Londra tiyatrosuna yatırdı. Çok iyi yönetilen bu ikinci yatırım, halk tarafından da düzenli ve cömert teşviklerle destekleniyordu. Yaklaşan kış sezonu için tiyatroya ait yeni bir gösteri arayışındaki Francis, tiyatroyla dansı birleştirdiği kendi icadı olan bir eğlence formuyla halkın baleye duyduğu cansız ilgiyi ateşlemeye karar vermişti. Dolayısıyla, şu anda Avrupa tiyatrolarında bulunabilecek (çekicilik ön koşulunu karşılayan) en iyi dansçıyı arıyordu. Birinin Milano'da, diğerinin Floransa'da gerçekleştirdiği ilk sahne performansları çok başarılı bulunmuş iki kadın dansçıdan yurtdışı bağlantıları kanalıyla haberdar olunca, gelin ve damat ile buluşmadan önce bu şehirleri ziyaret edip dansçıları kendisi değerlendirmeye karar vermişti. Floransa'da görmek istediği arkadaşları bulunan ablası da ona eşlik etmeye dünden razıydı. Montbarryler, Venedik'te-

ki aile buluşmasının tarihine kadar Paris'te kalacaklardı. Henry, yeni otelin açılışına gitmek üzere Londra'dan ayrılıp Fransa'nın başkentine vardığında onların hâlâ orada olduklarını gördü.

Leydi Montbarry'nin öğütlerine kulak asmayan Henry, bu fırsatı değerlendirip Agnes'e yine kur yapmaya kalkıştı. Genç kadını sıkboğaz etmek için bundan daha uygunsuz bir zaman seçemezdi herhalde. Paris'in neşeli havası Agnes'te (kendisinin de çevresindekilerin de anlam veremediği bir şekilde) moral bozucu bir etki yaratmıştı. Yakınacağı bir fiziksel rahatsızlığı yoktu; dünyanın en hayat dolu milletinin, marifetlerini yabancıların beğenisine sunmak üzere düzenledikleri bin bir türlü eğlenceye kendi isteğiyle katılıyordu ama hiçbir şey onun moralini düzeltemiyordu, hep aynı şekilde donuk ve bezgindi. Sağlığı ve ruh hâli bu durumdayken, Henry'nin münasebetsiz söylemlerini iyi karşılayacak, hatta sabırla dinleyecek keyfi yoktu: Henry'yi dinlemeyi açıkça ve kesinlikle reddetti. "Niçin bana çektiğim acıyı hatırlatıyorsun?" diye sordu huysuzca. "Üzerimde hayatım boyunca taşıyacağım izler bıraktığını görmüyor musun?"

Leydi Montbarry ile baş başa konuşarak teselli arayan Henry, "Şimdiye kadar kadınlara dair bir şeyler bildiğimi sanırdım," dedi. "Ama Agnes beni hayretler içinde bırakıyor. Montbarry öleli bir yıl oldu; sanki kendisine sadıkken ölmüş gibi Agnes, hâlâ onun anısına bağlı, hâlâ onun yokluğunu hissediyor, hiçbirimizin hissetmediği kadar hem de!"

"Gelmiş geçmiş en hakikatli kadın o," diye karşılık verdi Leydi Montbarry. "Bunu aklında tutarsan, onu anlarsın. Agnes gibi bir kadın birine gönlünü şartlara göre verip geri alabilir mi? Adam ona layık değildi diye Agnes de artık onu istemeyecek miydi? Montbarry'nin sağlığında (o bunu hiç hak etmese de) Agnes onun en vefakâr ve en iyi dostuydu, hâliyle şimdi de onun anısını en vefakâr ve en iyi şekilde o koruyor. Onu gerçekten seviyorsan bekle ve en iyi iki dostuna, yani zamana ve bana güven. Sana

tavsiyem budur, verebileceğim en iyi tavsiye de zaten bu muymuş yaşa ve gör. Yarın Venedik'e gitmek için yola çık, Agnes'le vedalaşırken de hiçbir şey olmamış gibi içtenlikle konuş onunla."

Henry akıllıca davranıp onun tavsiyesine uydu. Onu gayet iyi anlayan Agnes de vedalaşma sırasında dostça ve sıcak davrandı. Henry ona son bir kez bakmak için kapıda durduğunda, Agnes ondan yüzünü gizlemek için hemen başını çevirdi. Bu, iyiye işaret miydi? Merdivenden inerken Henry'ye eşlik eden Leydi Montbarry, "Evet, kesinlikle! Venedik'e vardığın zaman yaz. Biz, Arthur ile karısından mektup gelmesini bekleyeceğiz, Paris'ten ayrılış zamanımızı da ona göre ayarlayacağız," dedi.

Aradan bir hafta geçti ama Henry'den mektup gelmedi. Birkaç gün sonra ondan bir telgraf aldılar. Telgraf, Venedik'ten değil Milano'dan çekilmişti ve şöyle tuhaf bir mesaj taşıyordu: "Otelden ayrıldım. Arthur ile karısı geldiklerinde döneceğim. O zamana kadar adresim, Albergo Reale, Milano."

Avrupa'nın tüm şehirleri içinde Venedik en sevdiğiyken ve aile buluşmasına kadar orada kalmayı planlamışken nasıl bir beklenmedik olay Henry'nin planlarını değiştirmesine neden olmuştu acaba? Ve niçin tek kelime açıklama vermeden yalnızca bu değişikliği bildirmekle yetinmişti? Hikâyemize onun peşinden giderek devam edelim ve bu soruların yanıtlarını Venedik'te bulalım.

17

Daha ziyade İngiliz ve Amerikan yolcuların beğenisini toplamayı hedefleyen Palas Oteli, açılışını, doğal olarak, büyük bir ziyafet vererek ve birbiri ardına yapılan uzun konuşmalarla kutladı.

Yolculuğu uzun süren Henry Westwick, ancak konuklar purolarını yakmış kahvelerini içtikleri sırada Venedik'e varıp onlara katılabildi. Oteldeki salonların ihtişamını görünce, özellikle de yatak odalarında konfor ve lüksün nasıl akıllıca kaynaştırıldığına dikkat edince, o da yaşlı dadının gelecek beklentilerini paylaşmaya ve sıradaki kâr payı ödemesinden ciddi ciddi yüzde onluk bir getiri ummaya başladı. Ne olursa olsun, otel iyi bir başlangıç yapmıştı. Yurtiçinde ve yurtdışında yapılan geniş tanıtım sonucunda proje o kadar ilgi toplamıştı ki açılış gecesi için otelin bütün odaları dünyanın dört bir yanından gelen yolcular tarafından tutulmuştu. Henry, ancak üst katlardaki küçük odalardan birini, o da şans eseri –daha önceden yazıp o odayı ayırtan yolcu ortaya çıkmadığından– tutabildi. Hâlinden gayet memnun, yatmak üzere odasına gidiyordu ki başka bir rastlantı sonucunda o geceki beklentilerini tekrar değiştirdi ve daha iyi başka bir odaya geçti.

Odasına gitmek için yukarı çıkarken birinci kata geldiğinde, bir Birleşik Devletler vatandaşına çektirilebilecek en büyük yokluklardan birine –gaz lambası olmayan bir odada yatmaya gönderilmesine– ağır bir Doğu Yakası aksanıyla itiraz eden öfkeli bir ses duydu.

Amerikalılar yalnızca dünyadaki en uyumlu insanlar değil aynı zamanda (belli koşullar altında) en sabırlı ve iyi huylu insanlardır da. Ama onlar da insandırlar, sabırlarını taşıran damla da yatak odalarına artık kullanımdan kalkmış olduğu üzere mum yerleştirilmesidir. Bu olayda, Amerikan yolcu bir gaz lambası bulunmadığı sürece odasının eksiksiz bir oda olduğunu kabul etmeyi reddediyordu. Otel müdürü, duvarlardaki ve tavandaki (elden geçirilmiş ve yaldız kaplaması yenilenmiş) ince antik süslemeleri gösterip lambadan çıkacak gazın birkaç ay içinde bunlara kesinlikle zarar vereceğini açıklamaya çalıştı. Yolcu bu açıklamaya, bunun doğru olabileceğini ama kendisinin süslemelerden anlamadığını söyleyerek karşılık verdi. O, gaz lambalı odalara alışıktı, öyle bir oda istiyordu ve illa öyle bir odada kalmalıydı. İtaatkâr yönetici, üst kattaki ikinci sınıf odalarda kalanlardan (üst kattaki tüm odalar gaz lambasıyla aydınlatılıyordu) oda değiştirmeyi kabul edecek bir beyefendi bulmayı önerdi. Bunu duyan ve küçük odasını daha büyüğüyle değişmeye hayli hevesli olan Henry, aranan o başka beyefendi olmaya gönüllü oldu. Seçkin Amerikalı onunla hemen el sıkışıp anlaştı. "Siz kültürlü bir insansınız, beyefendi," dedi. "Hiç kuşkusuz süslemelerden anlarsınız."

Henry, kapısını açarken odanın numarasına baktı. On dörttü.

Yorgun ve uykulu olduğundan iyi bir uyku çekmeyi planlıyordu. Son derece sağlıklı bir sinir sistemine sahip olduğu için yurtdışındayken de evdeki kadar iyi uyuyabiliyordu. Ancak hiçbir geçerli neden olmaksızın bu haklı beklentisi suya düştü. Rahat bir yatak, iyi havalandırılmış bir oda, gece vakti Venedik'in tadına doyum olmayan sakinliği, bunların hepsi onun rahat uyumasını kolaylaştıracak etkenlerdi. Gözünü bile kırpmadı. Tarifi olanaksız bir bunalım ve rahatsızlık hissi içinde karanlık saatlerde de gün ağarırken de gözüne uyku girmedi. Otelde faaliyet başlar başlamaz kahvaltı salonuna inip sipariş verdi. Kahvaltı önüne geldiğinde kendinde beklenmedik bir değişiklik daha keşfetti. Hiç iştahı yoktu. Nefis

bir omleti ve tam kıvamında kızartılmış ince et dilimlerini tatlarına bile bakmadan geri yolladı; asla iştah sıkıntısı çekmeyen, sindirim sistemi de buna rağmen tıkır tıkır çalışan Henry yaptı bunu!

Güneşli ve güzel bir gündü. Henry bir gondol çağırtıp gondolcudan kendisini Lido'ya götürmesini istedi.

Havadar gölette kendini bambaşka bir adam gibi hissetti. Gondolda derin bir uykuya daldığında otelden ayrılalı daha on dakika bile olmamıştı. İneceği yere vardıklarında uyandı, Lido'nun denize bakan kıyısına kadar yürüdü ve sabah saatlerinde Adriyatik'te yüzmenin tadını çıkardı. O günlerde adada yalnızca salaş bir lokanta vardı ama artık iştahı açılmıştı, önüne ne getirdilerse kıtlıktan çıkmış gibi silip süpürdü. Düşündükçe oteldeki harika kahvaltısını, hiçbir şeyin tadına bile bakmadan geri gönderdiğine inanamıyordu.

Tekrar Venedik'e dönüp günün geri kalanını sanat galerilerini ve kiliseleri gezerek geçirdi. Saat altıya doğru, iştahı yine kabarmış hâlde oteldeki tabldot akşam yemeğini birlikte yemek üzere sözleştiği tanıdıklarıyla buluşmak için gondola binip otele geri döndü.

Akşam yemeği bir kişi hariç oteldeki tüm konuklardan hak ettiği beğeniyi topladı. Henry masaya oturduğunda otele girerken kabarmış olan iştahının tamamıyla kapanmış olduğunu şaşırarak fark etti. Birkaç yudum şarap içebildi ama tek lokma yiyemedi. "Neyin var senin?" diye sordu tanıdıkları. Henry bu soruyu dürüstlükle, "Ben de sizden çok anlayabilmiş değilim," diye yanıtladı.

Gece olduğunda rahat ve güzel odasına bir şans daha verdi. İkinci deneme de birinciyle aynı şekilde sonuçlandı. Henry yine her yerini kaplayan o bunalım ve sıkıntı hissine kapıldı. Yine uykusuz bir gece geçirdi. Ve bir kez daha, kahvaltı etmeye kalkıştığında iştahı tamamıyla kapandı!

Yeni otele ilişkin bu kişisel deneyimi sessizce geçiştirilemeyecek kadar olağandışıydı. Lobide, otel müdürünün huzurunda, yaşadıklarını arkadaşlarına anlattı. Anlatılanların On Dört

Numara'ya üstü kapalı olarak gölge düşürmesi, otele toz kondurmak istemeyen müdürü, doğal olarak, rahatsız etti. Bunun üzerine otel müdürü orada bulunan otel misafirlerini, Bay Westwick'in uykusuz gecelerinden odanın sorumlu tutulup tutulamayacağına dair kendi kararlarını vermeye davet etti; otelde kalan bir İngiliz turistin konuğu olarak kahvaltıda bulunan kır saçlı bir beyefendiden de bu incelemede başı çekmesini rica etti. Müdür, "Bu beyefendi Dr. Bruno'dur, kendisi Venedik'teki en iyi tıp doktorudur," diye açıklama yaptı. "Kendisinden Bay Westwick'in odasında sağlığa zararlı herhangi bir şey bulunup bulunmadığını söylemesini rica ediyorum."

On dört numaraya getirilen doktor, orada bulunan herkesin dikkatini çeken bir ilgiyle çevresine baktı. "Bu odada en son bulunuşum hazin bir nedenleydi. Konak henüz otele dönüştürülmemişti. Burada vefat eden bir İngiliz asilzadesinin hizmetindeydim," dedi. Oradakilerden biri ölen asilzadenin adını sordu. Doktor Bruno (ölen adamın kardeşlerinden birinin önünde konuştuğunu aklının ucundan dahi geçirmeden) yanıt verdi, "Lord Montbarry."

Henry, kimseye bir şey demeden, sessizce odadan çıktı.

Batıl inanç sahibi bir adam değildi. Ancak otelde kalmaya devam etmek konusunda üstesinden gelemediği bir isteksizlik içindeydi. Venedik'ten ayrılmaya karar verdi. Başka bir oda istese müdür bunu bir hakaret olarak algılayacaktı, bunu açıkça görebiliyordu. Başka bir otele geçse, başarısı kendisine de parasal getiri sağlayacak bir kurumu terk etmiş olacaktı. Venedik'e geldiğinde Arthur Barville'e verilmek üzere yalnızca, İtalya'daki gölleri görmeye gittiğini ve Milano'daki oteline bir satır yazarlarsa hemen geri döneceğini belirten bir not bırakarak Padua'ya giden öğleden sonra trenine bindi; akşam yemeğini her zamanki gibi iştahla yedi ve her zamanki gibi iyi uyudu.

Ertesi gün, (Montbarry ailesi ile uzaktan yakından tanışıklığı olmayan) bir beyefendiyle eşi, Venedik üzerinden İngiltere'ye

dönerlerken otelde konakladılar ve geceyi On Dört Numara'da geçirdiler.

Otelin en iyi yatak odalarından birine sürülen lekeyi hâlâ dert eden otel müdürü ertesi sabah bir fırsat yaratıp konuklarına odalarını nasıl bulduklarını sordu. Konuk çift bu soruya, Venedik'te kalış sürelerini sırf yeni otelin kendilerine sunduğu harika konaklama deneyiminin tadını çıkarmak amacıyla bir gün daha uzatarak yanıt verdi. "İtalya'da böyle bir yere hiç denk gelmemiştik," dediler. "Arkadaşlarımızın hepsine tavsiye edeceğimizden emin olabilirsiniz."

On Dört Numara'nın tekrar boş kaldığı gün, hizmetçisiyle birlikte seyahat eden bir İngiliz hanımefendi otele geldi, odayı gördü ve hemen tuttu.

Bu hanım Bayan Norbury idi. Tiyatrosunda sahne alması için Scala'daki yeni dansçıyla görüşmeler yapmakla meşgul olan Francis Westwick'i Milano'da bırakıp Venedik'e gelmişti. Aksi yönde bir haber almayınca, Arthur Barville ile eşinin Venedik'e varmış olduklarını düşünmüştü. Yeni dansçının işe alınmasını geciktiren sıkı pazarlıkların sonucunu beklemektense genç çiftle buluşmayı tercih ediyordu, Francis tiyatroyla ilgili işleri yüzünden balayı buluşmasına söz verdiği tarihte gelemeyip gecikecek olursa, erkek kardeşi adına herkesten özür dilemeye de gönüllü olmuştu.

Bayan Norbury'nin On Dört Numara'da yaşadığı deneyim erkek kardeşininkinden tamamıyla farklıydı.

Her zamanki gibi rahatlıkla uykuya dalmış ama uykusu peş peşe gördüğü kâbuslarla bölünmüştü, bu kâbusların hepsinde de ana karakter merhum ağabeyi, Lord Montbarry idi. Onun berbat bir hapishanede açlıktan öldüğünü, katiller tarafından kovalandığını ve bıçaklanarak öldürüldüğünü, dipsiz ve karanlık sularda boğulduğunu, alev almış bir yatakta yanarak öldüğünü, muğlak bir kişi tarafından içmeye ikna edildiği sudan bir yudum alıp zehirlenerek öldüğünü gördü. Üst üste gördüğü bu kâbuslar yüzünden o kadar

korktu ki bir daha uyumayı göze alamayıp gün ışırken yataktan kalktı. Eski günlerde Lord Montbarry ile iyi geçinen tek aile üyesi oydu. Kız ve erkek kardeşleri merhum Lord ile sürekli tartışırlardı. Anneleri bile çocukları arasında en az sevdiğinin büyük oğlu olduğunu söylerdi. Bayan Norbury akıllı ve cesur bir kadındı, buna rağmen pencerenin önüne oturup bir yandan güneşin doğuşunu izleyip bir yandan da gördüğü rüyaları düşünürken, korkudan tüyleri diken diken olmuştu.

Her zamanki saatinde gelen hizmetçisi, hanımının ne kadar kötü göründüğünü fark edince, Bayan Norbury aklına gelen ilk bahaneyi öne sürdü. Kadının batıl inançları öyle kuvvetliydi ki ona gerçeği söylemek son derece gereksiz olurdu. Bayan Norbury, ona yalnızca, yatak çok büyük olduğu için rahat edemediğini söyledi. Hizmetçisinin bildiği gibi o, evinde küçük bir yatakta yatmaya alışkındı. Günün ilerleyen saatlerinde bu yakınmadan haberdar olan otel müdürü, Bayan Norbury'ye ona sunabileceği bir tek odası daha olduğunu, bu odanın da hanımefendinin çıkmayı düşündüğü odanın tam üstündeki otuz sekiz numaralı oda olduğunu üzülerek bildirdi. Bayan Norbury oda değişikliğini kabul etti. Oteldeki ikinci gecesini, bu sefer de, konağın eski günlerinde Baron Rivar'ın kaldığı odada geçirecekti.

Bir kez daha, her zamanki gibi uykuya daldı. Ve bir kez daha, önceki gece gördüğü korkunç rüyalar yine aynı sırayla birbirlerini izleyerek onu dehşete düşürdü. Zaten yıpranmış olan sinirleri aynı korkunç eziyeti bir kez daha kaldıramadı. Gecenin ortasında, sabahlığını üzerine geçirdiği gibi odasından dışarıya fırladı. Kapının çarpma sesiyle telaşa kapılan gece görevlisi, Bayan Norbury'yi kendisine eşlik edecek birini aramak için telaşla merdivenden inerken yakaladı. Ünlü "İngiliz eksantirikliği"nin bu son örneği karşısında hayli şaşıran adam, otelin kayıt defterine bakıp hanımefendiyi üst katta kalan hizmetçisinin odasına götürdü. Hizmetçi henüz uyumamıştı, hatta çok şükür ki daha giysilerini bile çıkarmamıştı. Ha-

nımını odasına hiçbir şey demeden kabul etti. Baş başa kaldıkları zaman ve Bayan Norbury zorunluluktan ötürü kendisine her şeyi anlattıktan sonra hizmetçisi çok tuhaf bir karşılık verdi.

"Bu akşam diğer hizmetçilerle birlikte yemek yerken otel hakkında birkaç soru sordum. Burada konaklayan beyefendilerden birinin uşağı, otele çevrilmeden önce bu binada en son Lord Montbarry'nin yaşadığını duymuş. Onun öldüğü oda sizin dün gece kaldığınız odaymış, hanımcım. Bu geceki odanız da onun tam üstündeki oda. Sizi korkutacağımı düşünüp daha önce bir şey söylemedim. Kendi payıma, gördüğünüz gibi geceyi ışığımı yanık tutup İncil'i okuyarak geçiriyordum. Bana kalırsa, ailenizin hiçbir üyesi bu çatı altında rahat ve huzur bulamaz."

"Ne demek istiyorsun?"

"Lütfen açıklamama izin verin, efendim. Bay Henry Westwick buradayken, (yine uşaktan öğrendiğime göre) o da sizin gibi (bilmeden) ağabeyinin öldüğü odada kalmış. İki gece boyunca gözünü kırpmamış. Bunun için hiçbir sebep bulunmamasına rağmen uyuyamamış (uşak, Bay Westwick'in salondaki beyefendilere böyle dediğini duymuş); kendini son derece karamsar ve perişan hissediyormuş. Dahası, gündüzleri de bu çatının altında yemek yiyememiş. Bana gülebilirsiniz, efendim ama bir hizmetçi bile kendine göre birtakım sonuçlar çıkartabilir. Benim çıkardığım sonuç şu ki Lord bu evde öldüğünde, onun başına hiçbirimizin bilmediği bir iş geldi. Ruhu bunu anlatmayı başarana kadar acı çekerek dolaşacak, onun ruhunun yakınlarda dolaştığını hissedenler de Lord'un hayattaki akrabaları. Bu insanlar ileride onu görebilirler de. Lütfen bu korkunç yerde daha fazla kalmayın! Ben de burada bir gece daha kalmam – karşılığında dünyayı verseler yine de kalmam!"

Bayan Norbury hemen bu son nokta konusunda hizmetçisinin içini rahatlattı.

"Ben senin gibi düşünmüyorum," dedi ciddi bir tavırla. "Ama olanlar hakkında kardeşimle konuşmak istiyorum. Milano'ya geri döneceğiz."

Otelden ayrılmak için öğleden önceki ilk trene dek birkaç saat daha beklemek zorunda kaldılar.

Bu zaman zarfında hizmetçi, hanımıyla arasında geçenleri uşağa gizlice haber verecek bir fırsat yakaladı. Uşak da olup bitenleri kendi arkadaşlarına anlattı. Çok geçmeden, ağızdan ağıza yayılan hikâye otel müdürünün kulağına kadar gitti. Müdür, On Dört Numaralı odayı eski itibarına kavuşturmak için bir şey yapılmadığı takdirde otelin ününün tehlikede olduğunu hemen anladı. Kendi ülkelerinin asilzadelerini gayet iyi tanıyan İngiliz konuklar, Montbarry ailesinin üyelerinin yalnızca Henry Westwick ile Bayan Norbury'den ibaret olmadığı konusunda müdürü uyardılar. Olanları duyunca diğer aile üyeleri de meraka kapılıp otele gelebilirlerdi. Pratik zekâlı müdür, bu durumda, onları kandırmak için en bariz çareye başvurdu. Bütün oda numaraları, kapılara vidalarla tutturulmuş beyaz çini levhaların üstlerine mavi mine kaplanarak yazılmıştı. Müdür, üzerinde 13 A yazan yeni bir levha siparişi verdi. Odayı da, hazır boşalmışken, levha gelene kadar boş tuttu. Sonra, kapıya bu levhayı takarak odaya yeni bir numara verdi; kapıdan söktüğü On Dört Numara'yı da (ikinci kattaki) kendi odasının kapısına taktı, bu oda konuklara verilmediği için ilk başta numaralandırılmamıştı. Böylelikle, On Dört Numara otelin kayıt defterindeki tutulabilecek odaların arasından tek kalemde çıkartılmış oldu.

Değiştirilen kapı numaraları hakkında konuklarla dedikodu yapmanın işten çıkarma nedeni teşkil edeceği konusunda çalışanları uyardıktan sonra onlara karşı da görevini yerine getirmiş olmanın iç huzuruna erişti. "Artık," diye geçirdi içinden, "isterse bütün aile buyursun gelsin! Otel tam onlara göre!"

18

Hafta sona ermeden otel müdürü bir kez daha kendisini "aile" ile ilişki içinde buluverdi. Milano'dan gelen bir telgraf, Bay Francis Westwick'in ertesi gün Venedik'e varacağını bildiriyor ve birinci kattaki On Dört Numaralı oda boşsa kendisine ayırılmasını rica ediyordu.

Otel müdürü talimat vermeden önce durup düşündü.

Yeni bir numara verilen oda, en son bir Fransız beyefendiye verilmişti. Francis Westwick'in otele giriş yaptığı gün oda hâlâ dolu olacaktı ama ertesi gün tekrar boşalacaktı. Odayı özellikle Bay Francis için ayırmak iyi bir fikir olabilir miydi acaba? Kendisi, geceyi 13A'da hiçbir şeyden kuşkulanmadan rahatça geçirdikten sonra ona tanıkların yanında odayı nasıl bulduğu sorulabilirdi. Böylece, odanın itibarı bir daha sorgulanacak olursa, ilk baştaki kötü ününe sebep olan ailenin bir üyesi olarak Bay Francis'in verdiği yanıtla oda aklanmış olurdu. Otel müdürü biraz düşündükten sonra bunu denemeye karar verdi.

Ertesi gün Francis Westwick, gayet keyfi yerinde olarak otele giriş yaptı.

İtalya'nın en popüler dansçısıyla anlaşma imzalamıştı, Bayan Norbury'nin sorumluluğunu da Milano'da kendilerine katılan erkek kardeşi Henry'ye devretmişti, artık bu yeni otelin akrabaları üzerinde bıraktığı olağanüstü etkiyi bütün yönleriyle araştırıp gönlünce eğlenebilirdi. Ablasıyla erkek kardeşi ona kendi dene-

yimlerini ilk anlattıklarında, derhal tiyatrosuna yararı dokunması için Venedik'e gideceğini açıklamıştı. Ona anlatılanlar bir hayalet hikâyesi için paha biçilmez fikirler içeriyordu. Oyunun adını trende bulmuştu: "Lanetli Otel." Bunu, siyah fon üstüne kırmızı harflerle yazıp iki metre yüksekliğe Londra'nın her tarafına astın mıydı kolayca heveslenen halkın tiyatroyu dolduracağı garantiydi.

Otel müdürü tarafından büyük bir nezaketle karşılanan Francis, otele girince hayal kırıklığına uğradı. "Bir yanlışlık var, efendim. Birinci katta, On Dört Numaralı bir oda yok. On Dört Numaralı oda ikinci katta ve otelin açıldığı ilk günden beri orada ben kalıyorum. Acaba birinci kattaki 13A numaralı odayı mı kastettiniz? O oda yarın hizmetinizde olacak; büyüleyici bir odadır. Bu arada, bu akşam da sizin için elimizden gelenin en iyisini yapacağız."

Başarılı bir tiyatro yöneticisi, büyük olasılıkla bu medeni dünyada hemcinslerinin olumlu görüşlerinden etkilenecek en son insandır. Francis müdürün bir şarlatan, oda numaraları hakkındaki hikâyenin de palavra olduğuna kanaat getirdi.

Otele giriş yaptığı gün, sırf kimse duymadan garsonu sorguya çekebilmek amacıyla tabldot yemek saatinden önce lokantada tek başına yemek yedi. Aldığı yanıtlar sonucunda, "13A" numaralı oda ile ablası ve erkek kardeşinin "14 numara" diye söz ettikleri odanın, otel içindeki konumlarının aynı olduğu sonucuna vardı. Ardından, otelde konaklayanların listesini istedi ve 13A'da o sırada kalan beyefendinin Paris'teki bir tiyatronun kendisinin de çok iyi tanıdığı sahibi olduğunu öğrendi. Beyefendi o sırada otelde miydi acaba? Dışarı çıkmıştı ama yemek saatinde kesinlikle dönmüş olurdu. Francis oteldeki tabldot akşam yemeği saatinden sonra yemek salonuna girdiğinde, meslektaşı onu kelimenin tam anlamıyla kolları açık karşıladı. "Yukarı gel de benim odamda bir puro iç," dedi sıcakkanlı Fransız. "Milano'da o kadınla gerçekten anlaştın mı dinlemek istiyorum." Böylece Francis, odanın

içini Milano'da kendisine anlatılanla karşılaştırmak için gereken fırsatı tereyağından kıl çeker gibi bulmuş oldu.

Odanın kapısına yaklaştıkları sırada Fransız tiyatro sahibi, birlikte seyahat ettiği arkadaşını hatırladı. "Sahne ressamım da benimle birlikte bu otelde kalıyor," dedi. "Malzeme aramak için geldi. Harika bir insandır, bize katılmasını istersek çok sevinecektir. Görevliye söyleyeyim de geldiği zaman onu yanımıza yollasın." Odasının anahtarını Francis'e verdi. "Hemen dönerim. Odam koridordun sonunda; numarası 13A."

Francis odaya tek başına girdi. Duvarlarda ve tavanda tıpkı kendisine anlatıldığı gibi süslemeler vardı! Odaya şöyle bir bakıp bunu fark edeceği kadar vakit ancak geçmişti ki onu tamamıyla hazırlıksız yakalayan tuhaf bir tatsızlık yüzünden dikkatini kendine ve algılarına çevirmek durumunda kaldı.

Tanımadığı pis bir kokunun odaya hâkim olduğunu fark etti, bildiği kötü kokuların hepsinden farklı bir kokuydu bu. Sanki (böyle bir şey mümkünse tabii) iki ayrı kokunun karışımıydı ama bu iki kokuyu ayrı ayrı seçmek yine de mümkündü. Bu tuhaf bileşim, hoş olmayan hafif baharlı bir kokuyla onun altında, Francis'in bir an daha solumaya dayanamadığı için pencereyi açıp kafasını dışarı uzatmasına neden olacak kadar mide bulandırıcı bir kokudan oluşuyordu.

Fransız tiyatro sahibi, İngiliz arkadaşının yanına purosunu yakmış olarak döndü. Onun ülkesinin insanlarının genelde nefret ettiği bir manzarayla karşılaşınca ürküp geri döndü; bu manzara açık pencerelerdi. "Siz İngilizler temiz hava için deli oluyorsunuz!" diye bağırdı. "Soğuktan öleceğiz."

Francis dönüp ona şaşkınlıkla baktı. "Odadaki kokunun farkında değil misin gerçekten?" diye sordu.

"Koku mu!" diye yineledi arkadaşı. "Kendi puromun güzel kokusunu alıyorum. Sen de bir tane dene. Ve de Tanrı aşkına pencereyi kapat!"

Francis bir el işaretiyle puro istemediğini belirtti. "Kusuruma bakma," dedi. "Pencereyi kapatmayı sana bırakacağım. Kendimi bitkin ve sersemlemiş hissediyorum, dışarı çıksam iyi olacak." Mendiliyle ağzını ve burnunu kapayarak odayı boylu boyunca geçip kapıya gitti.

Fransız arkadaşı onun hareketlerini o kadar büyük bir şaşkınlıkla izliyordu ki pencereyi kapatıp temiz havanın içeri girmesini engelleme fırsatını kaçırdı. "O kadar mı kötü kokuyor?" diye sordu, yüzünde büyük bir hayret ifadesiyle.

"Berbat!" diye homurdandı Francis mendilinin arkasından. "Ömrümde böyle iğrenç bir koku duymadım!"

O sırada kapı vuruldu. Sahne ressamı içeri girdi. Patronu ona hemen odada bir koku alıp almadığını sordu.

"Senin puronun kokusunu alıyorum. Nefis kokuyor! Hemen bana da bir tane ver!"

"Bir dakika. Puromun dışında bir koku alıyor musun; iğrenç, pis, keskin, tarifsiz, daha önce hiç ama hiç koklamadığın gibi bir koku?"

Sahne ressamı kendisiyle böyle hararetli bir dille konuşulmasına şaşırmış kalmıştı. "Odanın havası gayet taze ve güzel," diye yanıt verdi. Konuşurken, kapının dış tarafında, koridorda durmuş gizlemeye gerek görmediği bir tiksintiyle odayı inceleyen Francis Westwick'e dönüp şaşkınlıkla baktı.

Fransız meslektaşı, Francis'in yanına giderek onu ciddi ve kaygılı bir bakışla süzdü.

"Görüyorsun işte azizim, burada iki kişiyiz, ikimizin burnu da seninki kadar iyi ama ikimiz de hiç koku almıyoruz. Kanıt olarak başka burunlara da ihtiyacın varsa, şuraya bak!" Koridorda oyun oynayan iki küçük İngiliz kıza işaret etti. "Odamın kapısı sonuna kadar açık, kokuların ne kadar hızlı yayıldıklarını bilirsin. Şimdi dinle, kendi kasvetli adalarının dilini konuşarak o iki masum buruna fikir soracağım. Tatlı küçük çocuklar, burada iğrenç bir

koku alıyor musunuz, ha?" Çocuklar kahkahalar atarak üzerine basa basa, "Hayır," diye cevap verdiler. "Sevgili Westwick," diye kendi dilinde söze devam etti Fransız, "sonuç açık seçik ortada mı? Senin burnunda bir terslik var, büyük bir terslik. Bir doktora görünmeni öneririm."

Bu önerinin ardından, odasına girip temiz havanın içeri girişini kesti ve yüksek sesle bir oh çekti. Francis otelden çıkıp San Marco Meydanı'na giden yolda ilerledi. Gecenin serinliği çok geçmeden kendini toplamasını sağladı. Purosunu yakıp olanlar hakkında sakin kafayla düşünebildi.

19

Francis, sıra kemerlerin altındaki kalabalıktan kaçınarak yeni yükselen ayın ışığıyla aydınlanan görkemli meydanda bir aşağı bir yukarı yavaşça yürüdü.

Kendi farkında olmasa da tam bir mantık adamıydı. Odanın –merhum ağabeyinin diğer akrabalarının üzerindeki başka başka tuhaf etkilerinin üstüne– kendisinde yol açtığı tuhaf etki bu mantıklı adamın zihnini bulandırmamıştı. "Acaba hayal gücüm sandığımdan daha mı geniş, bu da hayal gücümün bana oynadığı bir oyun mu? Ya da arkadaşım haklı mı, bende fiziksel bir terslik mi var? Kendimi kötü hissetmiyorum, orası kesin. Ama bazen bu yeterli bir ölçüt olmayabilir. Bu gece o korkunç odada yatmayacağım, bir doktora görünmem gerekip gerekmediğine karar vermek için yarın geceye kadar bekleyebilirim. Bu arada, otelden yeni bir oyun için malzeme çıkacağa benzemiyor. Görünmez bir hayaletten yayılan kötü koku yepyeni bir fikir. Ama bir zayıf noktası var. Bunu sahnede uygulamaya kalkışırsam, seyirci tiyatrodan koşarak kaçar."

Güçlü muhakeme yeteneğiyle bu esprili sonuca vardığı sırada kendisini dikkatle izleyen, baştan ayağa siyahlar giyinmiş bir kadını fark etti. Francis ona bakar bakmaz kadın, "Sizin Bay Francis Westwick olduğunuzu düşünmekte haklı mıyım?" diye sordu.

"Benim, hanımefendi. Kiminle konuşma şerefine nail olduğumu sorabilir miyim?"

"Sizinle daha önce yalnızca bir kez karşılaştık," diye biraz kaçamak bir yanıt verdi kadın. "Merhum ağabeyinizin beni aile üyeleriyle tanıştırdığı gündü. Bakalım iri siyah gözlerimi ve korkunç benzimi gerçekten unuttunuz mu?" Konuşurken bir yandan da tülünü kaldırdı ve ay ışığı yüzüne vuracak şekilde başını çevirdi.

Francis, dünyada tanıdığı tüm kadınların içinde gerçekten en hoşlanmadığı olan bu kadını bir bakışta tanıdı; karşısındaki merhum ağabeyinin dul eşi, ilk Leydi Montbarry idi. Kadına bakarken kaşları çatıldı. Onu fena hâlde sinirlendiren kadın oyuncularla yaptığı sayısız provadan edindiği sahne deneyimi sayesinde hoşuna gitmeyen kadınlarla kaba saba konuşmaya alışmıştı. "Seni hatırlıyorum," dedi. "Amerika'da olduğunu sanıyordum!"

Kontes onun sesindeki ve tavrındaki nezaketsizliği umursamadı, sadece Francis şapkasını hafifçe kaldırıp gitmek üzere döndüğünde onu durdurdu. "Ben de sizinle biraz yürüyebilir miyim? Söylemek istediğim bir şey var," diye sordu usulca.

Francis ona purosunu göstererek, "Puro içiyorum," dedi.

"Beni rahatsız etmez," diye karşılık verdi kadın.

Bunun üzerine Francis'in, (büsbütün kabalaşmak dışında) razı olmaktan başka yapacağı bir şey kalmamıştı. O da olabildiğince nezaketsizce öyle yaptı. "Evet?" diye devam etti. "Benden ne istiyorsun?"

"Bunu hemen öğreneceksiniz, Bay Westwick. Önce size durumumu anlatayım. Bu dünyada tek başıma kaldım. Kocamın kaybının ardından bir felaket daha yaşadım, Amerika'ya birlikte gittiğim kişiyi, ağabeyim Baron Rivar'ı da kaybettim."

Baron'un şöhretinden ve dedikodular nedeniyle Kontes'le arasındaki akrabalık bağından kuşku duyulduğundan Francis'in haberi vardı. "Bir kumar salonunda vurularak mı öldürüldü?" diye sordu zalimce.

Kontes ara ara takındığı o sert ve alaylı tavırla, "Sizin böyle

bir soru sormanız son derece doğal," diye karşılık verdi. "İngiltere gibi at yarışı meraklısı bir ülkede doğmuş büyümüş bir insan olarak siz de kumarbaz bir milletin ferdisiniz. Ağabeyiminki olağanüstü bir ölüm değildi, Bay Westwick. Batı Yakası'nda ziyaret ettiğimiz bir şehirdeki yaygın bir ateşli hastalık nedeniyle öldü, başka pek çok talihsiz insan gibi. Onu kaybettikten sonra Amerika benim için dayanılmaz bir yer hâline geldi. New York'tan kalkan ilk buharlı gemiye bindim. Bu Fransız gemisi beni Havre'a getirdi. Tek başıma yaptığım bu yolculuğa Fransa'nın güneyine giderek devam ettim. Sonra da Venedik'e geldim."

Francis, *Bütün bunlardan bana ne*? diye geçirdi içinden. Kontes belli ki onun bir şey söylemesini bekleyerek duraksadı. Francis, "Demek Venedik'e geldin," dedi umursamaz bir tavırla. "Niçin?"

"Çünkü gelmeden edemedim," diye yanıt verdi Kontes.

Francis ona kuşkucu bir merakla baktı. "Tuhaf bir yanıt bu," dedi. "Niye gelmeden edemedin?"

"Kadınlar dürtüsel davranmaya alışkındır," diye açıkladı Kontes. "Beni de yolculuğum için böyle bir dürtü yönlendirdi diyelim. Burası, dünya üstünde bulunmak isteyeceğim son yerdir. Zihnimde hiç hoşlanmadığım çağrışımlara yol açıyor. Kendi özgür iradem olsaydı bir daha asla görmek istemezdim burayı. Venedik'ten nefret ediyorum. Ama gördüğünüz gibi buradayım. Daha önce hiç böyle mantıksız bir kadınla karşılaşmış mıydınız? Hiç sanmam!" Kontes durdu, Francis'i şöyle bir süzdü ve birdenbire ses tonunu değiştirdi. "Bayan Agnes Lockwood'un Venedik'e ne zaman gelmesini bekliyorsunuz?" diye sordu.

Francis'i gafil avlamak kolay iş değildi ama bu beklenmedik soru bunu başarmıştı. "Bayan Lockwood'un Venedik'e geleceğini sen nereden biliyorsun, Tanrı aşkına?"

Kontes bir kahkaha attı; acı, alaycı bir kahkahaydı bu. "Tahmin ettim diyelim."

Belki sesinin tonu, belki de Francis'in üzerine diktiği küstah bakışlarındaki meydan okuma, genç adamın tepesinin tasını attırdı. "Leydi Montbarry..!" diye söze başladı Francis.

Kontes, "Durun bakalım!" diyerek onun sözünü kesti. "Artık ağabeyiniz Stephen'ın eşi kendisine Leydi Montbarry diyor. Unvanımı başka bir kadınla paylaşmam ben. Ağabeyinizle evlenmek gibi korkunç bir hata yapmadan önceki adımla hitap edin bana. Kontes Narona deyin lütfen."

"Kontes Narona," diye tekrar söze başladı Francis, "benimle ahbaplık etmekteki amacın kafamı karıştırmaya çalışmaksa, yanlış kapıya geldin. Ya açık konuş ya da ben sana iyi akşamlar dileyeyim."

"Amacınız Bayan Lockwood'un Venedik'e gelişini gizli tutmaksa," diye cevabı yapıştırdı Kontes, "siz de açık konuşun, Bay Westwick ve öyle söyleyin."

Kontes'in amacı belli ki Francis'i rahatsız etmekti ve bunu başardı. "Saçma!" diye ters ters çıkıştı Francis. "Ağabeyimin, yolculuk planlarını hiç kimseden sakladığı yok. Bayan Lockwood'u buraya o getirecek, Leydi Montbarry ve çocuklarla birlikte geliyorlar. Her şeyden haberin olduğuna göre onun niye Venedik'e geldiğini de biliyorsundur herhalde, öyle değil mi?"

Kontes'in üstüne aniden ciddi ve düşünceli bir hava çöktü. Yanıt vermedi. Tanışıklıkları tuhaf bir temele dayanan bu ikili artık meydanın bir ucuna varmıştı, San Marko Bazilikası'nın önünde durdular. Ay ışığı, ihtişamlı katedralin mimari inceliklerini gözler önüne serecek kadar parlaktı. Büyük giriş kapılarını örten kemerlere sıralar hâlinde dip dibe tünemiş olan San Marko'nun güvercinlerini bile seçmek mümkündü.

"Eski kilisenin, ay ışığında bu kadar güzel göründüğünü hiç bilmezdim," dedi Kontes sessizce, Francis ile değil de kendi kendine konuşuyordu sanki. "Hoşça kal ay ışığında San Marko! Seni bir daha görmeyeceğim."

Kiliseye arkasını döndü ve Francis'in, yüzünde şaşkın bir ifadeyle kendisine baktığını gördü. "Hayır," diye konuya kaldıkları yerden sakin sakin devam etti. "Bayan Lockwood'un neden buraya geldiğini bilmiyorum, yalnızca onunla Venedik'te buluşacağımızı biliyorum."

"Önceden kararlaştırılmış bir randevunuz mu var?"

Kontes başı önünde, gözleri yerde, "Kader böyle yazıldığı için," diye yanıt verdi. Francis kahkahalarla gülmeye başladı. Kontes, "Ya da isterseniz," diye hemen yeniden söze başladı, "aptalların Şans dedikleri şey nedeniyle diyelim." Francis güçlü muhakeme yeteneğiyle buna kolaylıkla karşılık verdi. "Şans bu buluşmayı gerçekleştirmek için tuhaf bir yol izliyor sanki," dedi. "Biz, hepimiz Palas Otel'de buluşmak üzere sözleştik. Nasıl oluyor da senin adın Konuk Defteri'nde gözükmüyor? Kader, seni de Palas Otel'e getirmeliydi."

Kontes birdenbire tülünü yüzüne indirdi. "Kader bunu hâlâ yapabilir!" dedi. Bir kez daha kendi kendine konuşarak, "Palas Otel, öyle mi?" diye yineledi. "Eski cehennem şimdi araf olmuş. Tam da öyle! Vay canına! Tam da öyle!" Duraksayıp elini Francis'in koluna koydu. "Belki de Bayan Lockwood geri kalanlarınız gibi oraya gitmiyordur, olamaz mı?" Ani bir heyecanla, "Onun otelde olacağından kesinlikle emin misiniz?" diye atıldı.

"Kesinlikle! Bayan Lockwood'un buraya Lord ve Leydi Montbarry'yle birlikte geleceğini söylemedim mi sana? Onun da ailenin bir üyesi olduğunu bilmiyor musun? Senin bizim otele geçmen gerekecek, Kontes."

Francis'in iğneleyen konuşma tarzı Kontes'in hiç umurunda değildi. "Evet," dedi sakince. "Sizin otelinize geçmem gerekecek." Eli hâlâ Francis'in kolunun üstündeydi, konuşurken tepeden tırnağa titrediğini Francis hissedebiliyordu. Kontes'ten gerçekten hiç hoşlanmamasına ve ona hiç güvenmemesine rağmen insaniyet namına ona üşüyüp üşümediğini sormak zorunda kaldı.

"Evet," diye yanıt verdi Kontes, "üşüyorum ve elim ayağım tutmuyor."

"Üşüyorsun ve elin ayağın tutmuyor, böyle bir gecede mi?"

"Geceyle ilgisi yok, Bay Westwick. Bir idam mahkûmu darağacında, cellat boynuna ipi geçirirken nasıl hisseder sizce? Üşür ve eli ayağı tutmaz sanırım. Korkunç hayal gücümün kusuruna bakmayın. Sizin anlayacağınız, kader boynuma ipi doladı; bunu hissediyorum."

Kontes çevresine bakındı. O sırada Florian's adındaki ünlü bir kafenin yakınındaydılar. "Beni oraya götürün," dedi Kontes. "Kendimi toplamamı sağlayacak bir şeyleri vardır mutlaka. Tereddüt etmeyin. Kendimi toplamam sizin işinize gelir. Size söylemek istediğim şeyi söylemedim henüz. Bir iş meselesi, tiyatronuzla ilgili."

Bu kadının onun tiyatrosuyla ne ilgisi olabileceğini içten içe merak eden Francis, durumun gerektirdiklerine isteksizce boyun eğip onu kafeye götürdü. Dikkat çekmeden oturabilecekleri sessiz bir köşe buldu. "Ne istersin?" diye sordu sakin bir tavırla. Kontes, Francis'in onun için zahmete girmesine gerek kalmadan garsona siparişini kendi verdi.

"Kiraz likörü. Bir demlik de çay."

Garson bakakaldı; Francis de bakakaldı. Çay (kiraz likörünün yanında) her ikisi için de bir antikalıktı. Onları şaşırtıp şaşırtmadığını umursamayan Kontes, siparişi geldiğinde garsondan büyük bir şarap kadehi dolusu kiraz likörünü bir su bardağına boşaltmasını, bu bardağın üstüne de çay doldurmasını istedi. "Kendim yapamıyorum, ellerim çok titriyor," diye açıkladı. Bu tuhaf karışımı sıcak olmasına rağmen severek içti. "Kiraz likörlü panç; tadına bakmak ister misiniz?" diye sordu. "Bu içkinin tarifi bana yadigâr kalmıştır. Sizin şu İngiliz Kraliçeniz Caroline Avrupa'dayken, annem onun maiyetindeydi. Kraliyet ailesinin bu kırgın üyesi, mutlu günlerinde kiraz liköründen bu içkiyi yapmayı icat etmiş. Lütufkâr hanımına sevgiyle bağlı olan annem

de onunla aynı zevklere sahipmiş. Sıra bana gelince, tarifi ben de annemden öğrendim. Şimdi Bay Westwick, size meselenin ne olduğunu söyleyeyim. Siz bir tiyatro yöneticisisiniz, öyle değil mi? Yeni bir oyun ister misiniz?"

"Her zaman yeni bir oyun isterim, yeter ki iyi bir oyun olsun."

"İyiyse, ödeme yapar mısınız?"

"Cömertçe ödeme yaparım, kendi çıkarlarım doğrultusunda."

"Oyunu ben yazarsam, onu okur musunuz?"

Francis tereddüt etti. "Oyun yazmak nereden aklına geldi?" diye sordu.

"Tamamıyla rastlantı," diye yanıt verdi Kontes. "Merhum ağabeyime en son İngiltere seyahatim sırasında Bayan Lockwood'a yaptığım bir ziyareti anlatmıştım. Görüşmede olup bitenlere hiç ilgi göstermedi ama anlatım tarzımda bir şey onu etkilemiş. 'Hanımefendiyle aranda geçenleri iyi bir sahne diyaloğu gibi önemli noktaların ve karşıtlıkların üzerinde durarak anlatıyorsun. Tiyatroya bir yatkınlığın var, bir oyun yazmayı dene. Para kazanabilirsin,' dedi. Bu fikri aklıma sokan bu oldu."

Bu son sözler Francis'i şaşırtmışa benziyordu.

"Para istiyor olamazsın!" diye bağırdı.

"Ben her zaman para isterim. Pahalı zevklerim vardır. Topu topu yılda dört yüz pounddan başka bir gelirim yok; bir de öbür paradan kalan üç beş kuruş: aşağı yukarı iki yüz pound tutarındaki kredi mektupları, işte o kadar."

Francis, onun sigorta şirketlerinin ödediği on bin pounddan söz ettiğini biliyordu. "Binlerce poundu harcadın bitti bile, öyle mi!" diye bağırdı.

Kontes avucuna, parmaklarının ucuna doğru hafifçe hava üfledi. "İşte böyle uçtu gitti!" dedi.

"Baron Rivar mı?"

Francis'e bakarken Kontes'in sert siyah gözleri bir anda öfkeyle parladı.

"Kişisel meselelerimi kendime saklarım, Bay Westwick. Size bir iş teklifinde bulundum ama henüz bana cevap vermediniz. Düşünmeden hayır demeyin. Nasıl bir hayat yaşadığımı hatırlayın. Dünyada, oyun yazarları da dahil pek çok kişiden fazla yer gördüm. Başımdan tuhaf maceralar geçti, dikkate değer hikâyeler duydum, gözlemler yaptım, bunları aklımın bir köşesine yazdım. Bana bir fırsat tanınırsa, kafamın içinde bir oyun yazabilecek kadar malzeme yok mudur sizce?" Bir an durdu, sonra birdenbire Agnes hakkındaki tuhaf sorusunu yineledi.

"Bayan Lockwood'un ne zaman Venedik'e gelmesini bekliyorsunuz?"

"Bunun yeni oyununla ne ilgisi var, Kontes?"

Kontes bu soruya uygun bir yanıt vermekte biraz zorlanır gibiydi. Bir bardak kirazlı panç daha doldurdu ve tekrar konuşmaya başlamadan önce bardağın yarısından fazlasını içti.

Yalnızca, "Yeni oyunumla çok ilgisi var," diye karşılık verdi. "Bana cevap verin." Francis ona cevap verdi.

"Bayan Lockwood bir hafta içinde burada olur. Belki de, sanmıyorum ama, daha önce gelir."

"Pekâlâ. Haftaya hâlâ hayattaysam ve özgür bir kadınsam –ya da haftaya hâlâ aklım başımdaysa (sözümü kesmeyin, ne dediğimi biliyorum ben)– yapabileceklerimin bir göstergesi olarak oyunumun bir taslağını ya da iskeletini hazır etmiş olurum. Bir kez daha soruyorum, okur musunuz?"

"Kesinlikle okurum. Ama Kontes, şunu anlamıyorum–"

Kontes elini kaldırarak Francis'ten susmasını istedi ve ikinci bardak kiraz pançını da içip bitirdi.

"Ben bilmece gibiyim, siz de beni çözmek istiyorsunuz," dedi. "Ben size çözümü, siz İngilizlerin deyimiyle kısa ve öz olarak, şöyle vereyim. Pek çok kişi, sıcak iklimlerin insanlarının hayal güçlerinin kuvvetli olduğuna dair aptalca bir fikre sahiptir. Bundan daha büyük bir yanlış olamaz. Hiçbir yerde İtalya, İspanya,

Yunanistan ve diğer güney ülkelerindeki kadar zayıf hayal gücüne sahip insanlar bulamazsınız. Onlar her türlü hayal ürününe, manevi her şeye karşı doğuştan kör ve sağırdırlar. Yüzyıllar içerisinde, zaman zaman aralarından bir büyük deha çıktığı olur ama istisnalar kaideyi bozmaz. Şimdi, bakın! Ben deha falan değilim ama (sanırım) ben de kendi çapımda bir istisna sayılırım. Ne yazık ki İngilizlerde ve Almanlarda sık rastlanan, İtalyanlar, İspanyollar ve diğerlerinde çok nadir bulunan o hayal gücüne ben de biraz sahibim! Peki, sonuç nedir? Sanırım bu bende bir hastalığa yol açtı. Yaşadığım bu günahkâr hayatı benim için uzun bir işkenceye çeviren önsezilerle doluyum. Şu anda, bu önsezilerimin ne olduklarının bir önemi yok. Bana tamamen hükmettiklerini –kendi canlarının istediği gibi beni yollara döktüklerini– bilmeniz yeterli; şu anda içimdeler ve bana eziyet ediyorlar! Onlara niye karşı koymuyorum? Ah! Onlara tabii ki karşı koyuyorum. Şu anda (pançın yardımıyla) onlara karşı koymaya çalışıyorum. Sahip olması zor bir erdem olmakla birlikte ara ara sağduyu geliştirdiğim oluyor. Bazen, sağlam bir sağduyu sayesinde umutlu bir kadın oluveriyorum. Bir keresinde, bana gerçek gibi görünenlerin çılgınca sanrılar olduğu umuduna kapılmıştım; hatta bunu bir İngiliz doktora bile sordum! Diğer zamanlardaysa kendime dair mantıklı kuşkular bana rahat vermiyor. Şimdi onların üzerinde durmayalım, sonunda eski korkular ve batıl inançlar her seferinde bana yine hâkim oluyor. Bir hafta içinde geleceğime yön veren gerçekten Kader mi yoksa ben miyim öğreneceğim. Eğer bensem, bana eziyet eden hayal gücümü size söylediğim alanda kullanmaya kararlıyım. Şimdi beni biraz daha iyi anlıyor musunuz? Artık işimizi hallettiğimize göre Bay Westwick, bu sıcak odadan dışarı, serin ve temiz havaya çıkalım mı?"

Kafeden çıkmak üzere ayağa kalktılar. Francis, Kontes'in kendisine anlattıklarının tek akla yakın açıklamasının kiraz likörlü panç olabileceğini geçirdi içinden.

20

"Sizi tekrar görebilir miyim?" diye sordu Kontes, ayrılmak üzere elini uzattığı sırada. "Oyun konusunda anlaştık sayılır, öyle değil mi?"

Francis numarası değiştirilmiş olan odada o akşam yaşadığı tatsız deneyimi hatırladı. "Venedik'te ne kadar kalacağım belli değil," dedi. "Şu yazmaya kalkışacağınız oyun hakkında söyleyeceğiniz başka bir şey varsa, şimdi konuşmakta yarar var. Henüz bir konuda karar kıldınız mı? İngiliz halkının zevkini ben sizden daha iyi bilirim; konu seçiminiz isabetli değilse, boşuna vakit kaybedip yorulmaktan kurtarabilirim sizi."

"Ne konuda yazdığım umurumda değil, yeter ki yazayım," diye ilgisizce karşılık verdi Kontes. "Aklınızda bir konu varsa, bana söyleyin. Karakterleri ve diyalogları ben hallederim."

"Karakterleri ve diyalogları siz halledersiniz demek," diye yineledi Francis. "Yeni başlayan birisi için pek cüretkâr sözler bunlar! Sahnede üstesinden gelmesi en zor konuyu önersem kendinize duyduğunuz bu büyük güveni sarsar mıyım acaba? İçinde hayalet olan bir oyun yazıp Shakespeare ile rekabet etmeye ne dersiniz, Kontes? Gerçek bir hikâye, dikkatinizi çekerim! Bu şehirde geçen gerçek olaylara dayanan bir hikâye, sizi ve beni ilgilendiren olaylara."

Kontes onu kolundan tuttuğu gibi kemer altındaki kalabalığın arasından çekip çıkardı ve meydanın ortasındaki tenha alana

götürdü. "Hadi, anlatın bana!" dedi hevesle. "Burada, yakınımızda kimse yokken anlatın. Beni nasıl ilgilendiriyor? Nasıl? Nasıl?"

Francis'in kolunu tutmaya devam eden Kontes, genç adamın yapacağı açıklamayı duymak için sabırsızlanarak onu sarstı. Francis bir an tereddüt etti. O zamana kadar Kontes'in kof kendine güveni onu eğlendirdiği için alaycı konuşmuştu. Şimdiyse, Kontes'in dayanılmaz hevesliliğinden etkilenip ilk kez konuştuklarını ciddi olarak düşünmeye başlıyordu. Kontes, otele dönüştürülmeden önce konakta olup bitenler hakkındaki bilgisine dayanarak Francis'in ağabeyinin, ablasının ve kendisinin başına gelenlere pekâlâ bir açıklama getirebilirdi. Bunu yapamasa bile kendi yaşadığı bir olayı anlatırken şans eseri öyle bir fikir verebilirdi ki usta bir oyun yazarı bundan bir oyun ortaya çıkarırdı. Tiyatrosunun başarısı, Francis'in hayatta ciddiye aldığı yegâne konuydu. "Yeni bir 'Korsikalı Kardeşler' çıkarabilirim buradan," diye düşündü. "O türün yeni bir örneğiyle en az on bin pound girer cebime."

Francis, bu gerekçelerle (ki onun başarılı bir yönetici olmasını sağlayan tiyatroya içtenlikli bağlılığına yakışan gerekçelerdi bunlar) daha fazla tereddüt etmeden lanetli otelde hem kendi başından hem de akrabalarının başlarından geçenleri açıkladı. Bayan Norbury'nin cahil hizmetçisinin çevreye yaydığı asılsız korkuyu bile anlattı. "Mantıklı düşününce, üzücü bir durum bu aslında," dedi. "Ama bu inanışın teatral bir yönü de var. Bir hayalet birbiri ardına odaya giren akrabalarına sırayla varlığını hissettirir, ta ki kendi seçtiği akrabası gelip bu Doğaüstü Varlık'ı görene ve korkunç gerçeği öğrenene dek. Oyun için iyi malzeme, Kontes; birinci sınıf malzeme!"

Francis burada duraksadı. Kontes ne kıpırdadı ne de konuştu. Francis öne doğru eğilerek ona daha yakından baktı.

Nasıl bir etki yaratmıştı? Yarattığı etkiyi kırk yıl düşünse tahmin edemezdi. Kontes, Francis'in karşısında –tıpkı Ferrari hakkındaki sorusunu cevapladığında Agnes'in karşısında olduğu

gibi– taş kesilmişti. Gözlerinde sabit ve boş bir bakış vardı; yüzü canlılığını bütünüyle yitirmişti. Francis onun elini tuttu. Kadının eli, üzerinde durdukları kaldırım taşları kadar soğuktu. Francis ona hasta olup olmadığını sordu.

Kontes'in tek bir kası bile oynamadı. Francis sanki bir ölüyle konuşmuştu.

"Herhalde anlattıklarımı ciddiye alacak kadar budala değilsindir, değil mi?"

Kontes'in dudakları usulca kıpırdadı. Francis ile konuşmaya çalışıyor gibiydi.

"Daha yüksek sesle söyle," dedi Francis. "Seni duyamıyorum."

Kontes kendini toplamaya çalıştı. Belli belirsiz bir ışık gözlerindeki donuk ifadeyi yumuşatmaya başladı. Çok geçmeden Francis'in duyabileceği şekilde konuştu.

"Öbür dünyayı hiç hesaba katmamıştım," dedi uykusunda konuşur gibi alçak ve tekdüze bir ses tonuyla.

Aklı Agnes ile son kez görüştüğü güne gitmişti; o gün ağzından çıkanları, yaptığı uyarıları yavaş yavaş hatırlıyordu. Bunu anlaması mümkün olmayan Francis ona şaşkınlıkla bakıyordu. Kontes, kafasındaki düşünceler silsilesini izleyerek aynı alçak ve tekdüze ses tonuyla konuşmayı sürdürdü, pervasız bakışını Francis'in üzerinde sabitlemişti, zihniyse ondan çok uzaklardaydı.

"Bir dahaki sefere önemsiz bir olay için bir araya geleceğiz demiştim. Yanılmışım. Hiçbir önemsiz olay bizi bir araya getirmeyecek. Beni bunu yapmaya zorlarsa, Ferrari'nin başına gelenleri ona anlatanın ben olabileceğimi söylemiştim. Onunkinden başka bir etki altında mı kalacağım? Beni buna o hayalet mi zorlayacak? Hayaleti o gördüğünde ben de mi göreceğim?"

Başı hafifçe önüne düştü, ağırlaşmış göz kapakları usulca kapandı, derin bir iç çekti. Francis onu koluna taktı ve canlandırmaya çalıştı.

"Gel, Kontes. Yorgun ve çok gerginsin. Bu gecelik yeterince konuştuk. Seni sağ salim oteline bırakayım. Otelin buraya uzak mı?"

Francis ilerleyip onu da kendisiyle birlikte ilerlemek zorunda bırakınca Kontes irkildi, sanki genç adam onu derin bir uykudan ansızın uyandırmıştı.

"Uzak değil," dedi hafifçe. "Rıhtımdaki eski otel. Zihnim çok bulanık, adını unuttum."

"Danieli's mi?"

"Evet!"

Francis onu ağır ağır oteline doğru götürmeye başladı. Kontes, Piazetta'nın uzak ucuna kadar onunla birlikte sessiz sedasız yürüdü. Orada, ay ışığının aydınlattığı Lagün gözler önüne serilince, Riva degli Schiavoni'ye dönen Francis'i durdurdu. "Size soracak bir şeyim var. Durup düşünmek istiyorum."

Uzun bir duraksamadan sonra ne soracağını hatırladı.

"Bu gece o odada mı kalacaksınız?" diye sordu.

Francis odayı o gece için bir başkasının tuttuğunu söyledi. "Ama otel müdürü yarın için odayı bana ayırdı," diye ekledi. "İstersem, tabii."

"Olmaz," dedi Kontes. "Odayı başkasına vermelisiniz."

"Kime?"

"Bana!"

Francis irkildi. "Sana anlattıklarımdan sonra gerçekten yarın gece o odada uyumak istiyor musun?"

"Orada uyumak zorundayım."

"Korkmuyor musun?"

"Çok korkuyorum."

"Bu gece seni gözlemlediğim kadarıyla ben de korkacağını düşünürdüm zaten. Niye odayı tutmak zorunda olasın? İstemezsen orada kalmak zorunda değilsin."

Kontes, "Amerika'dan ayrıldığımda Venedik'e de gelmek zo-

runda değildim," diye karşılık verdi. "Ama yine de geldim. Odayı tutmalıyım, ta ki–" Cümleyi bitirmedi. "Gerisini boşverin, ilginizi çekmez," dedi.

Onunla tartışmanın anlamı yoktu. Francis konuyu değiştirdi. "Bu gece zaten bir şey yapamayız," dedi. "Yarın sana uğrarım, bu konudaki fikrini o zaman tekrar dinlerim."

Otele doğru ilerlemeye devam ettiler. Kapıya yaklaştıklarında Francis ona Venedik'te kalırken kendi adını kullanıp kullanmadığını sordu.

Kontes hayır anlamında başını salladı. "Burada, ağabeyinizin dul eşi olarak beni bilirler. Kontes Narona olarak da bilirler. Bu kez Venedik'teki yabancıların bilmediği biri olmak istiyorum; sıradan bir İngiliz ismiyle seyahat ediyorum." Kontes duraksadı ve hareketsiz bekledi. "N'oldu bana?" diye kendi kendine mırıldandı. "Bazı şeyleri hatırlıyorum, bazılarını ise unutuyorum. Önce otelin ismini unuttum, şimdi de kullandığım İngiliz ismini." Francis'i telaşla otelin lobisine götürdü; duvarda, otelde konaklayanların listesi asılıydı. Listeyi parmağıyla aşağı doğru tarayarak kullandığı İngiliz ismini buldu: "Bayan James."

"Yarın uğradığınızda bunu hatırlayın," dedi. "Üstüme bir ağırlık çöktü. İyi geceler."

Francis, ertesi günün nelere gebe olduğunu merak ederek kendi oteline döndü. Yokluğunda işleri farklı bir yön almıştı. Giriş salonunu geçtiği sırada görevlilerden biri ondan müdürün ofisine gitmesini rica etti. Otel müdürü son derece endişeli bir tavırla bekliyordu, söyleyeceği ciddi bir şey var gibiydi. Diğer aile üyeleri gibi Bay Francis Westwick'in de otelle ilgili ciddi sıkıntılar yaşadığını duyduğuna üzülmüştü. Onun yukarıdaki yatak odasının havası hakkındaki tuhaf eleştirisi kendisine gizli olarak bildirilmişti. Meseleyi daha fazla uzatmadan, olanlardan sonra odayı Bay Westwick için ayırmaktan vazgeçtiği için kusuruna bakılmamasını rica etmek zorundaydı.

Müdürün kendisiyle konuşma tarzından biraz rahatsızlık duymuş olan Francis sert bir karşılık verdi. "Benim için ayırmış *olsaydınız* da büyük olasılıkla orada kalmak istemeyecektim," dedi. "Otelden ayrılmamı mı istiyorsunuz?"

Müdür yaptığı hatayı fark edip hemen onarmaya çalıştı. "Kesinlikle hayır, efendim! Bizimle kaldığınız sürece sizi rahat ettirmek için elimizden geleni yapacağız. Sizi üzecek bir şey söylediysem, özür dilerim. Bize büyük bir iyilik yapıp yukarıda olanlardan kimseye söz etmeyeceğinizi umuyorum, öyle değil mi? İki Fransız beyefendi de konunun aramızda kalacağına söz verdiler."

Bu özür karşısında Francis'e müdürün ricasını kabul etmekten başka nazik bir seçenek kalmıyordu. Yatmak üzere odasına çekilirken, "Kontes'in çılgın planı da böylece suya düştü," diye düşündü kendi kendine. "Onun için böylesi çok daha iyi oldu!"

Ertesi gün geç saatte uyandı. Fransız dostlarını sorunca, her ikisinin de Milano'ya gitmek üzere otelden ayrılmış olduklarını öğrendi. Lobiden yemek salonuna doğru ilerlerken baş portörün, yukarı çıkmak üzere bekleyen, otel misafirlerine ait bazı bavulların üzerine oda numaralarını yazdığını gördü. Bavullardan biri, üzerindeki eski seyahat etiketlerinin çokluğu nedeniyle dikkatini çekti. O sırada portör bu sandığa oda numarasını yazıyordu; yazdığı numara "13A" idi. Francis hemen kapaktaki isim etiketini okudu. Etikette çok yaygın bir İngiliz ismi yazılıydı: "Bayan James"! Bunun üzerine derhal bu hanımı sorup soruşturdu. Bayan James otele o sabah erken saatte giriş yapmıştı, şu anda da Okuma Odası'ndaydı. Gidip odaya bakan Francis içeride yalnızca bir kişi olduğunu gördü. Biraz daha yaklaşınca kendini Kontes'in karşısında buldu.

Kontes, başını önüne eğmiş, kollarını göğsünde birleştirmiş, karanlık bir köşede oturuyordu. Daha Francis ona bir şey diyemeden o, "Evet," dedi bıkkın bir sesle. "Sizi beklememenin daha

iyi olacağını düşündüm; başka kimse odayı tutmadan gelmeye karar verdim."

"Odayı uzun süreliğine mi tuttun?" diye sordu Francis.

"Bana Bayan Lockwood'un bir hafta içinde burada olacağını söylediniz. Ben de odayı bir haftalığına tuttum."

"Bayan Lockwood'un bununla ne ilgisi var?"

"Çok ilgisi var; onun o odada kalması gerek. Geldiği zaman ben odayı ona bırakacağım."

Francis, onun anlamsız amacını anlamaya başlamıştı. "Sen (eğitimli bir kadın olarak) gerçekten kız kardeşimin hizmetçisiyle aynı fikirde misin!" diye bağırdı. "Senin saçma batıl inancını ciddiye alacak olsak bile, onun doğru çıkması için yanlış bir yol seçiyorsun. Ben, ağabeyim ve ablam bir şey görmemişken, bize görünmeyeni Agnes Lockwood nasıl ortaya çıkaracak? O Montbarryler'in uzak akrabası; bizim yalnızca kuzenimiz."

"Merhum Montbarry'ye hepinizden daha yakındı o," diye sertçe karşılık verdi Kontes. "Zavallı kocam, ömrünün son gününe dek ondan ayrıldığı için pişmanlık duydu. O kadın hiçbirinizin göremediğini görecek; o kadın bu odada kalmalı."

Kontes'i heyecanlandıran nedenleri hiçbir şekilde anlamlandıramayan Francis onu dinlemekle yetindi. "Bu garip deneyi yapmak ne işine yarayacak anlamıyorum," dedi.

"Asıl yapmamak işime yarar! Venedik'ten derhal ayrılmak ve Agnes Lockwood'u ya da ailenizden başka birini bir daha asla görmemek işime yarar!"

"Seni bunu yapmaktan alıkoyan nedir?"

Kontes ayağa fırlayıp Francis'e sert sert baktı. "Beni neyin alıkoyduğunu ben de sizden fazla bilmiyorum!" diye haykırdı. "Kendiminkinden daha güçlü bir irade beni bana rağmen yıkımıma sürüklüyor!" Aniden tekrar oturdu ve gitmesi için Francis'e eliyle işaret etti. "Beni yalnız bırakın," dedi. "Beni düşüncelerimle yalnız bırakın."

Francis, Kontes'in aklını kaçırdığına artık kesinlikle ikna olmuş durumda onu yalnız bıraktı. Günün geri kalanında onu bir daha görmedi. Gece, Francis'in bildiği kadarıyla sakin geçti. Ertesi sabah, lokantada oturup Kontes'in gelmesini beklemeye karar veren Francis, kahvaltısını erkenden yaptı. Kontes içeri girip sakin bir şekilde kahvaltısını sipariş etti; Francis'in onu son gördüğünde olduğu gibi yine donuk, bitkin ve dalgın görünüyordu. Francis hemen onun masasına gitti ve gece bir şey olup olmadığını sordu.

"Hiçbir şey olmadı," diye yanıt verdi Kontes.

"Her zamanki kadar iyi uyuyabildin mi?"

"Sayılır. Bu sabah size mektup geldi mi? Onun ne zaman geleceğini öğrendiniz mi?"

"Mektup gelmedi. Gerçekten burada kalacak mısın? Dün geceki deneyimin dün bana ifade ettiğin fikrini değiştirmedi mi?"

"Hiç değiştirmedi."

Agnes hakkında Francis'i sorgularken Kontes'in yüzünde beliren anlık canlılık, Francis onu yanıtlayınca yine yok oldu. Bakışında, konuşmasında, kahvaltısını yapışında dalgın bir teslimiyet havası vardı; tüm umutlarını ve ilgisini yitirmiş, yalnızca birtakım mekanik devinimler ve yaşamsal içgüdülerle hareket eden bir kadın gibiydi.

Francis otelden çıkıp tüm yolcuların yaptığı gibi Titian'ın ve Tintoretto'nun mezarlarını görmeye gitti. Birkaç saat sonra otele döndüğünde kendisini bekleyen bir mektup buldu. Mektup, erkek kardeşi Henry'den gelmişti ve ona hemen Milano'ya dönmesini tavsiye ediyordu. Venedik'ten henüz gelmiş olan Fransız bir tiyatro sahibi Henry'nin anlaşma yaptığı ünlü dansçıyı ona verdiği sözden dönmesi ve daha yüksek bir ücreti kabul etmesi için iknaya çalışıyordu.

Henry bu şaşırtıcı haberi verdikten sonra Lord ve Leydi Montbarry'nin, Agnes ve çocuklarla birlikte üç gün sonra

Venedik'e varacaklarını ağabeyine bildirerek mektubuna devam ediyordu. "Oteldeki maceralarımız hakkında hiçbir şey bilmiyorlar," diye yazmıştı Henry. "Otel müdürüne telgraf çekip konaklama taleplerini bildirmişler. Kadınların ve çocukların Venedik'teki en iyi otelden korkmalarına yol açacak bir uyarı yapmamız saçma ve yanlış bir davranış olur. Bu sefer kalabalık bir grubuz; hayaletler için fazlasıyla kalabalık bir grup! Geldiklerinde, elbette ki ben de onlarla buluşup senin Lanetli Otel adını taktığın yerde bir kez daha şansımı deneyeceğim. Arthur Barville ve karısı şimdiden Trento'ya vardılar bile, gelinin iki akrabası da Venedik'e onlarla birlikte gelecekmiş."

Parisli meslektaşının tutumuna, hâliyle, çok öfkelenen Francis, o günkü trenle Milano'ya dönmek üzere gerekli hazırlıkları yaptı.

Otelden çıkarken otel müdürüne ağabeyinin çektiği telgrafın kendisine ulaşıp ulaşmadığını sordu. Telgraf, müdüre ulaşmıştı; hatta odalar ayrılmıştı bile. "Aileden hiç kimseyi otele sokmazsınız artık diye düşünüyordum," dedi Francis alaycı bir tavırla. Otel müdürü (gereken saygılı tonda) karşılık verdi, "13A numaralı oda yurtdışından gelen bir konuğumuz tarafından tutuldu, efendim. Ben şirket için çalışıyorum, otelin para kaybetmesini göze alamam."

Bunu duyan Francis, otel müdürüne hoşça kal dedi; başka da bir şey söylemedi. Kendine bunu itiraf etmekten utanıyordu ama Agnes otele geldiğinde neler olacağını çok merak ediyordu. Üstelik, "Bayan James" ona güvenmişti. "Bayan James"in güvenini boşa çıkarmamak için gondola bindi.

Üç gün sonra akşam üstüne doğru, Lord Montbarry ve yanındakiler söz verdikleri vakitte otele vardılar.

Penceresinde oturmuş onların yolunu gözleyen "Bayan James" ilk olarak yeni Lord'un gondoldan indiğini gördü. Lord,

karısının basamakları çıkmasına yardımcı oldu. Ardından, üç çocuğu ona teslim edildi. Son olarak da gondolun kamarasının küçük siyah kapısında Agnes belirdi, o da Lord Montbarry'nin elini tutarak basamakları çıktı. Yüzünde tül yoktu. O otelin basamaklarını çıkarken onu (bir opera dürübünüyle) izleyen Kontes, onun binanın cephesine bakmak için durduğunu ve yüzünün çok solgun göründüğünü fark etti.

21

Otel müdürü otelle ilgili birtakım işler nedeniyle bir iki günlüğüne otelde bulunamadığından Lord ve Leydi Montbarry'yi kat görevlisi karşıladı.

Konuklara birinci katta üç oda ayrılmıştı, birbirine açılan iki yatak odası ve sol tarafta da bunlara bağlantılı bir salon. Buraya kadar her şey eksiksiz olmakla birlikte Agnes ve seyahatlerde genellikle Agnes'le birlikte kalan Lord Montbarry'nin büyük kızı için talep ettikleri üçüncü yatak odasından aynı derecede memnun kalmadılar. Salonun sağındaki yatak odasında dul bir İngiliz hanım kalıyordu. Koridorun öbür ucundaki diğer odaların da hepsi doluydu. Bu nedenle Agnes'e ikinci kattaki rahat odalardan birini vermekten başka seçenek yoktu. Leydi Montbarry aralarından biri diğerlerinden böyle ayrı düştüğü için boş yere yakındı durdu. Kat görevlisi nazikçe diğer konuklardan odalarını değiştirmelerini talep edemeyeceğini ima etti. Üzüntüsünü ifade etti ve Bayan Lockwood'un ikinci kattaki odasının, otelin o bölümündeki en iyi odalardan biri olduğu konusunda onu temin etmekle yetindi.

Kat görevlisinin gitmesiyle birlikte Leydi Montbarry, Agnes'in bir köşeye çekilip oturmuş olduğunu fark etti, genç kadın oda meselesiyle hiç ilgilenmiyor gibiydi. Hasta mıydı? Hayır, yalnızca tren yolculuğu yüzünden biraz midesi bulanmıştı, hepsi buydu. Bunu duyan Lord Montbarry, ona birlikte dışarı çıkıp akşam serinliğinde yarım saatlik bir yürüyüş yapmalarını önerdi. Agnes

bu öneriyi seve seve kabul etti. Lagünden gelen hafif esintinin tadını çıkarabilmek için adımlarını San Marko Meydanı yönüne çevirdiler. Agnes'in Venedik'e ilk gelişiydi. Bu harika sular şehrinin büyüleyiciliği onun hassas bünyesi üzerinde tamamıyla etkili oldu. Lord Montbarry akşam yemeğinin kendilerini beklediğini hatırlatıp Agnes'i ikna edebildiğinde yürüyüş için en başta teklif ettiği yarım saat geçmiş, ikinci yarım saat de neredeyse dolmak üzereydi. Kemerlerin altından geçerek dönerlerken ikisi de matem giysileri içinde açık alanda dolaşan dul kadını fark etmediler. Yeni Lord Montbarry ile birlikte yürüyen Agnes'i gören kadın irkildi –bir an duraksadı– ardından göze çarpmayacağı bir mesafeden onları otele kadar takip etti.

Leydi Montbarry, Agnes'i sevinçle karşıladı; onun yokluğunda meydana gelen bir olaya dair verecek haberi vardı.

Agnes otelden ayrılalı on dakika olmamıştı ki kat görevlisi, Leydi Montbarry'ye kurşun kalemle yazılmış küçük bir not getirdi. Notu yazan kişi salonun diğer yanındaki, Leydi Montbarry'nin Agnes için tutmayı başaramadığı odada kalan dul kadından başkası değildi. Bayan James adı altında yazdığı notta bu nazik dul kadın, Leydi Montbarry'nin oda konusunda yaşadığı hayal kırıklığını kat görevlisinden öğrendiğini açıklıyordu. Bayan James tek başınaydı, havadar ve rahat olduğu sürece odasının birinci ya da ikinci katta olması onun için hiç fark etmiyordu. Bu nedenle, Bayan Lockwood ile odalarını değiştirmeyi teklif etmekten zevk duyuyordu. Bavullarını odadan çıkarttırmıştı bile, Bayan Lockwood'un tek yapması gereken artık tamamen onun hizmetinde olan (13A numaralı) odaya yerleşmekti.

"Hemen Bayan James ile görüşmek istedim," diye konuşmayı sürdürdü Leydi Montbarry. "Bu büyük inceliği için kendisine teşekkür edecektim. Ama onun, ne zaman döneceğine dair bir bilgi bırakmadan dışarı çıktığını söylediler. Ona küçük bir teşekkür notu yazıp bu nazik davranışından dolayı yarın kendisine bizzat

şükranlarımızı sunmak istediğimizi belirttim. Bu arada Agnes, senin elbise sandıklarının aşağı taşınması için de talimat verdim. Hadi git! O iyi kalpli kadın sana otelin en güzel odasını bırakmamış mı kendin karar ver!"

Leydi Montbarry bunları söyledikten sonra akşam yemeği için hızlıca hazırlanmak üzere Agnes'in yanından ayrıldı.

Yeni oda, daha ilk anda Agnes'in hoşuna gitti. Balkona açılan geniş pencere harika bir kanal manzarasını gözler önüne seriyordu. Tavan ve duvarlardaki süslemeler, Raphael'in Vatikan'daki hayranlık uyandıran güzellikteki çizimlerinin usta işi kopyalarıydı. Devasa gardıropta görülmemiş büyüklükte bölmeler vardı, bunların içine Agnes'in sahip olduğu elbise sayısının iki katını rahatlıkla katlamadan asmak mümkündü. Odanın kapıya uzak köşesinde, yatak başının hemen yanında giyinme odasına dönüştürülmüş küçük bir girinti göze çarpıyordu, burası ikinci bir kapıyla genellikle otel görevlilerinin kullandıkları dahili merdivene açılıyordu. Odaya şöyle bir göz gezdirerek bu özelliklerin farkına varan Agnes, elinden geldiğince hızlı bir şekilde üzerini değiştirdi. Salona geri dönerken koridorda rastladığı bir oda hizmetçisi ondan anahtarını istedi. "Odanızı gece için hazırladıktan sonra anahtarı salona getirip size veririm, hanımefendi," dedi.

Oda hizmetçisi işini yaparken, ikinci katın koridorunda aylak aylak dolaşan bir kadın, tırabzanların üzerinden onu izliyordu. Bir süre sonra, elinde kovasıyla görünen hizmetçi kadın, giyinme odasının kapısından çıkıp arka merdiveni kullanarak odadan uzaklaştı. Onun gözden kaybolmasıyla birlikte ikinci kattaki kadın (onun Kontes'ten başkası olmadığını söylemeye gerek yok) merdivenden hızla inip ana kapıdan yatak odasına girdi ve gardırobun boş olan yan bölmesinin içine saklandı. Oda hizmetçisi geri geldi, işini bitirdi, iç kısımdaki giyinme odasının kapısını kilitledi, odadan çıkarken de ana kapıyı kilitledi ve salona gidip anahtarı Agnes'e teslim etti.

Yolcular geç bir akşam yemeği için sofraya oturmak üzereydiler ki çocuklardan biri Agnes'in saatini takmadığını fark etti. Aceleyle elbisesini değişirken odada mı bırakmıştı acaba? Agnes hemen saatini aramak için sofradan kalktı; Leydi Montbarry o çıkarken arkasından otelde hırsız olabileceğini ve yatak odasının kapısını mutlaka kilitli tutmasını öğütledi. Agnes saatini tahmin ettiği gibi unuttuğu yerde, tuvalet masasının üstünde buldu. Odadan çıkmadan önce Leydi Montbarry'nin öğüdüne uyarak giyinme odasının kapısının kilidini kontrol etti. Kapı kilitliydi. Ana kapıyı da arkasından kilitleyerek odadan çıktı.

Onun odadan ayrılmasıyla birlikte dolabın içinde havasız kalan Kontes saklandığı yerden çıkıp boş odaya adım atacak cesareti gösterdi.

Giyinme odasına girip kapıyı dinledi ve koridorun boş olduğundan emin olana dek bekledi. Bunun üzerine kapıyı açıp dışarı çıktı ve kapıyı (iç taraftan bakıldığında) Agnes'in kendi eliyle kontrol edip bıraktığı gibi sağlamca kilitlenmiş görüntüsü verecek şekilde yavaşça kapadı.

Montbarryler hâlâ akşam yemeğindelerken Henry Westwick de Milano'dan geldi ve onlara katıldı.

Henry odaya ilk girdiğinde, ardından da elini sıkmak için kendisine yaklaşırken Agnes, onun kendisini tekrar görmekten duyduğu ve gizlemeye gerek görmediği mutluluğun içten içe kendisinde de karşılık bulduğunu fark etti. Yalnızca bir anlığına genç adamın bakışına karşılık verdi, o an genç adama sessizce cesaret vermiş olduğunu kendi de gözlemledi. Henry'nin yüzünün birdenbire mutlulukla ışımasından anladı bunu ve çareyi, genç adamın Milano'da bıraktığı akrabalar hakkında alışılmış soruların arkasına sığınmakta buldu.

Yemek masasında yerini alan Henry, bir taraftan paragöz dansçıyla öbür taraftan ahlaksız Fransız tiyatro sahibiyle uğraşmak zorunda kalan ağabeyi Francis'in durumunu eğlenceli bir

dille anlattı. Mesele o kadar çığırından çıkmıştı ki çözümü için yasalara başvurmak gerekmişti, yasalar da anlaşmazlığı Francis'in lehine çözümlemişti. Francis, tiyatronun işleri için Londra'ya çağrıldığından, kazandığı zaferin ardından Milano'dan hemen ayrılmıştı. Gelirken olduğu gibi dönerken de yolculuk sırasında ona ablası eşlik etmişti. Venedik'teki otelde dehşet dolu iki gece geçirdikten sonra bir daha oraya adım atmamaya kesin kararlı olan Bayan Norbury sağlık sorunları nedeniyle aile buluşmasına katılamayacağı için kusuruna bakılmamasını rica ediyordu. Bu yaşında seyahat etmek onu yoruyordu ve İngiltere'ye dönüş için erkek kardeşinin kendisine eşlik etmesini sevinerek fırsat bilmişti.

Yemek masasında laf lafı açıyordu, vakit ilerleyip gece olunca çocukları yatırmak gerekti.

Agnes ayağa kalkıp Montbarryler'in en büyük kızıyla birlikte odadan çıkmak üzereyken Henry'nin tavrının aniden değiştiğini şaşırarak fark etti. Genç adamın yüzünde ciddi ve kaygılı bir ifade belirdi ve yeğeni ona iyi geceler dilediğinde durup dururken, "Marian, otelin hangi bölümünde kaldığını bilmek istiyorum," dedi. Bu soru karşısında şaşıran Marian, her zamanki gibi "Agnes Teyzesi" ile kalacağını bildirdi. Bu yanıtla tatmin olmayan Henry, bu sefer de bu yatak odasının, topluluklarındaki diğer kişilerininkine yakın olup olmadığını öğrenmek istedi. Çocuğun yerine yanıt veren Agnes, bir yandan da Henry'nin amacının ne olabileceğini merak ederek, Bayan James'in onun rahatı için yapmış olduğu fedakârlığı anlattı. "Bu hanımın iyilikseverliği sayesinde Marian ve ben salonun hemen öbür tarafındayız," dedi. Henry herhangi bir yorum yapmadı; Agnes'in ve Marian'ın çıkmaları için kapıyı açarken hâlinde anlaşılmaz bir tedirginlik vardı. Onlara iyi geceler diledikten sonra koridorda kalıp o korkunç köşe odaya girmelerini bekledi, ardından birdenbire ağabeyine seslendi, "Hadi dışarı gel de puro içelim, Stephen!"

İki kardeş yalnız kalıp başka kimse duymadan konuşabildik-

lerinde, Henry hemen odalar hakkındaki tuhaf sorularının nedenini açıkladı. Francis ona Venedik'te Kontes ile yaptığı görüşme ve bu görüşmenin ardından olup bitenler hakkında bilgi vermişti; Henry de şimdi endişeli bir hâlde bu hikâyeyi bütün ayrıntılarıyla ağabeyine anlatıyordu. "O kadının odasından vazgeçme nedeni aklıma yatmıyor," diye ekledi. "Sana az önce anlattıklarımı anlatıp da hanımları telaşa vermeden Agnes'i kapısını kilitli tutması için uyaramaz mısın?"

Lord Montbarry, karısının bu uyarıyı çoktan yaptığını ve hem kendisine hem de küçük yatak arkadaşına iyi bakacağı konusunda Agnes'e güvenebileceklerini söyledi. Geri kalanına gelince, Kontes'in hikâyesine ve batıl inançlarına abartılı bir tiyatro eseri gözüyle bakıyordu, özünde yeterince eğlenceliydi ama bir an bile ciddiye alınmaya değmezdi.

Beyler dışarıdalarken, daha önce pek çok şaşırtıcı olaya sahne olmuş odada bu kez de Leydi Montbarry'nin en büyük çocuğunu kaygılandıran tuhaf bir olay yaşandı.

Küçük Marian her zamanki gibi yatmaya hazırlanmış ve (o âna kadar) yeni odaya dikkat bile etmemişti. Dua etmek üzere diz çöktüğünde kafasını kaldırıp tavanın, yatak başının tam üstüne gelen bölümüne baktı. Hemen ardından korkuyla bağırarak ayağa fırladı ve beyaz lambri tavandaki kahverengi küçük bir lekeyi göstererek Agnes'i uyardı. "Bu kan lekesi!" diye bağırdı çocuk. "Götür beni buradan! Burada uyumam ben!"

Marian'ı odadayken ikna etmenin mümkün olmayacağını gören Agnes, çocuğu bir sabahlığa sarıp kucakladığı gibi annesinin yanına salona götürdü. Burada, iki kadın da titreyen çocuğu sakinleştirip rahatlatmak için ellerinden geleni yaptılar. Çabaları işe yaramadı; kapıldığı izlenimin genç ve hassas ruhunda bıraktığı etkiyi ikna yoluyla ortadan kaldırmak mümkün değildi. Marian, yaşadığı korkunun nedenini açıklayamıyordu. Tavandaki lekeyi niçin kan lekesine benzettiğini söyleyemiyordu. Yalnızca

onu bir daha görürse korkudan öleceğini biliyordu. Bu şartlar altında geriye tek bir seçenek kalıyordu. Geceyi, iki küçük kardeşi ile dadının kaldığı odada onlarla birlikte geçirecekti.

Yarım saat sonra Marian, kolunu kız kardeşinin boynuna dolamış mışıl mışıl uyuyordu. Leydi Montbarry çocuğu bu kadar korkutan lekeyi görmek için Agnes ile birlikte onun odasına gitti. Leke o kadar küçüktü ki zar zor seçiliyordu, büyük olasılıkla ya bir işçinin dikkatsizliği ya da üst kattaki odanın zeminine kazara dökülen suyun sızması sonucunda oluşmuştu.

"Marian'ın bu kadar küçük bir şey için nasıl böyle korkunç bir benzetme yaptığını gerçekten anlamıyorum," dedi Leydi Montbarry.

"Olanlardan bir şekilde dadının sorumlu olabileceğini düşünüyorum," dedi Agnes. "Marian'a onu çok etkileyen trajik bir masal anlatmış olabilir. Onun konumundaki insanlar ne yazık ki çocukların hayal güçlerini tahrik etmenin tehlikeleri konusunda çok bilgisizler. Yarın dadıyı uyarsan iyi olur."

Leydi Montbarry odaya hayranlıkla göz gezdirdi. "Bu oda çok güzel döşenmemiş mi?" dedi. "Burada tek başına kalmaktan rahatsız olmazsın herhalde, değil mi Agnes?"

Agnes güldü. "Kendimi o kadar yorgun hissediyorum ki salona dönmek yerine sana iyi geceler dilemeyi düşünüyordum," diye karşılık verdi.

Leydi Montbarry kapıya doğru döndü. "Mücevher kutun masanın üstünde duruyor," diye tekrar söze başladı. "Öteki kapıyı da kilitlemeyi unutma, giyinme odasının oradakini."

"O işi çoktan hallettim, anahtarı kendim kontrol ettim," dedi Agnes. "Yatmadan önce senin için yapabileceğim bir şey var mı?"

"Yok hayatım, teşekkür ederim; ben de seni örnek alacağım sanırım, iyice uykum geldi. İyi geceler, Agnes. Venedik'teki ilk gecende tatlı rüyalar."

22

Leydi Montbarry'nin arkasından kapıyı kapatıp kilitleyen Agnes, sabahlığını giydi ve açık sandıklarına dönüp eşyasını boşaltmaya başladı. Akşam yemeği için aceleyle hazırlanırken açık sandıkta en üstte duran elbiseyi üzerine geçirmiş, yolda giydiği elbiseyi de yatağın üstüne atmıştı. Şimdi gardırobun kapaklarını ilk kez açtı ve elbiselerini dolabın yan tarafındaki geniş bölmenin kancalarına asmaya başladı.

Birkaç dakika sırf bu işle uğraştıktan sonra sıkıldı ve sandıkları ertesi sabaha kadar öylece bırakmaya karar verdi. Gün boyu esen bunaltıcı güney rüzgârı gece de esmeye devam ediyordu. Odanın havasını boğucu bulan Agnes, omzuna bir şal atıp pencereyi açtı ve manzaraya bakmak için balkona çıktı.

Hava ağır ve kapalıydı: hiçbir şey net görünmüyordu. Pencerenin altındaki su kanalı kara bir körfeze benziyordu, aysız ve yıldızsız göğün loş ışığında karşı kıyıdaki evler ancak bir sıra karartı hâlinde seçiliyordu. Uzun aralıklarla, karanlığa kalmış bir gondolcunun uyarı bağırışları belli belirsiz duyuluyordu, uzaktaki bir kanalın dönemecini dönerken karanlıkta kendisine yaklaşabilecek görünmez teknelere sesleniyordu. Zaman zaman daha yakından gelen küreklerin suya dalışının sesleri konukları otele geri getiren görünmez gondolların varlığını haber veriyordu. Bu aralıklı sesler dışında gece vakti Venedik'e tam anlamıyla bir mezarlık sessizliği hâkimdi.

Balkon korkuluğuna yaslanan Agnes, aşağıdaki kara boşluğa dalgın dalgın baktı. Ona verdiği bağlılık sözünü tutmayan ve bu evde ölen o sefil adam aklına geldi. Venedik'e geldiğinden beri Agnes'e bir hâl olmuştu, sanki başka bir havaya bürünmüştü. Kendini bildi bileli ilk defa merhum Montbarry'yi andığı zaman merhamet ve pişmanlıktan başka hisler de uyanıyordu içinde. Kendisine yapılan haksızlığı, anlayışlı ve bağışlayıcı yapısı nedeniyle daha önce hiç hissetmemiş olmakla birlikte o anda bütün ağırlığıyla hissetti. Küçük düştüğü o geçmiş günleri düşündüğünde onların neredeyse Henry Westwick'in düşündüğü kadar acımasız olduğunu fark etti; oysa ki son defasında Henry onun yanında ağabeyini hor görerek konuştuğunda genç adamı nasıl paylamıştı! Birdenbire kendinden korkup şüpheye düşmesiyle birlikte hem fiziksel hem de ruhsal olarak ürktü. Kendisini gafil avlayan duyguların sorumlusu sanki onun gizemi ve kasvetiymiş gibi karanlık suyun müphem boşluğuna sırtını döndü. Pencereyi hemen kapattı, şalını fırlatıp bir kenara attı ve odanın ıssızlığında ışığa kuvvetli bir ihtiyaç hissederek şömine rafının üstündeki mumları yaktı.

Dışarının kasvetli karanlığı ile tezat oluşturan odanın iç açıcı aydınlığı keyfini yerine getirdi. Işığın çocuk gibi hoşuna gittiğini fark etti!

Yatmaya hazırlansam mı? (diye sordu kendine). Hayır! Yarım saat önce hissettiği yorgunluktan şimdi eser yoktu. Sıkıcı bir uğraş olan sandıklardaki eşyasını boşaltma işine geri döndü. Birkaç dakika geçmişti ki bu işten yine usandı. Masanın başına oturdu ve seyahat kitabını eline aldı. "Sanırım Venedik konusunda biraz bilgi edinebilirim," diye düşündü.

Daha ilk sayfasını çevirmeden kitaba ilgisini kaybetti.

Şimdi gözlerinin önünde beliren imge, Henry Westwick'in imgesiydi. O geceyi en küçük olaylarına ve en ince ayrıntılarına kadar tekrar düşündüğünde, aklına gelenlerin tamamı Henry'nin

olumlu ve ilgi çekici yönlerini öne çıkarmaya yarıyordu. Genç adamın kendisine olan bağlılığının ne kadar gerçek ve sade olduğunu keyifle düşünürken kendi kendine hafifçe gülümsedi, yavaş yavaş yüzüne renk geldi. Acaba yolculuk boyunca sürekli keyifsiz olmasının nedeni uzun süredir birbirlerinden ayrı kalmaları mıydı – Henry'ye Paris'te nasıl sert davrandığını hatırladıkça duyduğu nafile pişmanlık da bu keyifsizliğini körüklemiş olabilir miydi? Bu soru ve bu sorunun taşıdığı anlam kafasına dank edince, kendi düşüncelerinin sınırsız özgürlüğüne güvenmeyerek ister istemez kitabına döndü. Gece odasında tek başına kalan bir kadının sabahlığında, onu yasak duygular yaşamaya ayartacak ne tuzaklar kendilerine saklanacak yer buluyorlardı! Kalbini merhum Montbarry'nin mezarına gömmüşken Agnes'in başka bir erkeği ya da aşkı düşünmesi dahi olacak iş miydi? Ne kadar ayıp! Ona hiç yakışıyor muydu! Bir kez daha seyahat kitabına dikkatini vermeyi denedi, bu çabası yine boşa gitti. Kitabı bir kenara atıp onu oyalayabilecek son çareye, sandığına döndü; kendine hiç acımadan, yorgunluk ve uykusuzluktan yatağa düşene kadar çalışmaya kararlıydı.

Kısa bir süre, giysilerini sandıktan gardıroba taşımaktan ibaret olan bu tekdüze uğraşıyı sürdürebildi. Koridordaki büyük saatin on ikiye vurmasıyla birlikte vaktin geç olduğunu hatırladı. Dinlenmek için bir anlığına yatağın başucundaki koltuğa oturdu.

O sırada ortamın sessizliği dikkatini ve ilgisini çekti ve hiç, hiç hoşuna gitmedi bu durum. Ondan başka herkes yatıp uyumuş muydu? Onun da diğerlerini örnek alıp yatmasının vakti gelmişti herhalde. Biraz sinirli ve huzursuz bir telaşla tekrar ayağa kalkıp soyundu. "İki saatlik uykudan oldum," diye düşündü kaşlarını çatmış camdaki yansımasına bakarak gece için saçlarını toplarken. "Yarın hiçbir işe yaramayacağım!"

Gece için kandili yakıp biri dışındaki mumları söndürdü – o mumu da yatağın koltuk olmayan tarafındaki küçük masanın

üzerine koydu. Uykusu kaçar da okumak isterse diye seyahat kitabını ve seyahatlerde yanında taşıdığı kibrit kutusunu da mumun yanına yerleştirdikten sonra üfleyip mumu söndürdü ve başını yastığa koydu.

Yatarken rahat hava alabilmesi için cibinlikler geriye toplanmış duruyorlardı. Sırtı masaya dönük, sol yanına yatarken loş gece ışığında koltuğu görebiliyordu. Döşemesi şintz kumaşıydı; uçuk yeşil bir arka planın üstünde yer yer iri gül demetleri vardı. Uykuya dalabilmek için yattığı yerden görebildiği kadarıyla gül demetlerini tekrar tekrar saydı. İki defa dışarıdan gelen sesler yüzünden dikkati dağıldı, önce saatin on iki buçuğu vurmasıyla; sonra da üst katta, insanlarda otelde kaldıklarında görülen başkalarının rahatlarını hiçe sayan bir aldırmazlıkla, temizlenmesi için odanın dışına fırlatılan bir çift çizmenin yere düşme sesiyle. Bu kısa süreli gürültüleri takip eden sessizlikte Agnes gülleri gittikçe daha ağır ağır saymayı sürdürdü. Çok geçmeden sayıları şaşırdı, saymaya baştan başlamayı denedi ama önce biraz beklemeye karar verdi, göz kapaklarının ağırlaştığını hissetti, başı yastığa gittikçe daha çok gömüldü, hafifçe iç çekti ve uykuya daldı.

Daldığı bu ilk uyku ne kadar sürdü, bunu hiçbir zaman bilemedi. Daha sonra tek hatırlayabildiği aniden uyandığıydı.

Her duyusu ve algısı uyku hâlinden uyanıklık durumuna, deyim yerindeyse, pat diye geçti. Nedenini anlamadan birdenbire yatağın içinde oturdu ve ne olduğunu bilmediği bir şeyi dinlemeye başladı. Belli bir neden olmaksızın başı fırıl fırıl dönüyor, kalbi hızla çarpıyordu. Uyuduğu süre içinde tek bir önemsiz olay meydana gelmişti. Kandil sönmüştü, dolayısıyla da oda tamamıyla karanlıktı.

Kibrit kutusunu eliyle yokladı ama bulduktan sonra durakladı. Kafası hâlâ biraz karışıktı. Kibriti yakmak için acele etmedi. Karanlıkta öylece durmak o an için hoşuna gitti.

Bu arada daha sakin düşünerek kendine, hâliyle, şu soruyu

sordu: Böyle aniden uyanmasına ve sinirlerinin bu kadar bozulmasına neden olan neydi? Gördüğü bir rüyanın etkisiyle mi uyanmıştı? Hiç rüya görmemişti; daha doğrusu rüya gördüğünü hatırlamıyordu. Bu gizeme akıl sır erdiremedi: karanlık ona boğucu gelmeye başladı. Kibriti kutuya sürttü ve mumu yaktı.

Mum ışığı odaya yayılırken bakışını masadan yatağın öbür yanına çevirdi.

Çevirmesiyle birlikte de yüreği ağzına geldi.

Odasında yalnız değildi!

Orada –yatağın yanındaki koltukta– mumdan yayılan ışığın aniden ortaya çıkardığı, arkaya kaykılmış oturan bir kadın figürü vardı. Başı geriye düşmüştü. Yüzü tavana dönüktü, gözleri kapalıydı, derin bir uykuda gibi görünüyordu.

Bu manzara karşısında geçirdiği şok nedeniyle Agnes'in nutku tutulmuştu, genç kadın öylece donup kalmıştı. Kendini bir nebze toplayabildiğinde yaptığı ilk bilinçli hareket yatağın üstünden uzanıp nasıl yaptıysa gecenin köründe odasına gizlice giren bu kadına daha yakından bakmak oldu. Kısacık bir bakış, bir hayret çığlığı atarak geri çekilmesine yetti. Koltuktaki kadın merhum Lord Montbarry'nin dul eşinden başkası değildi – tekrar karşılaşacakları, karşılaşacakları yerin de Venedik olabileceği konusunda Agnes'i uyaran kadın!

Agnes, hâliyle, Kontes'in varlığına öfkelenince cesaretini tekrar topladı.

"Uyanın!" diye seslendi. "Ne cesaretle buraya gelirsiniz? İçeri nasıl girdiniz? Çıkın odamdan dışarı, yoksa yardım çağıracağım!"

Son sözleri söylerken sesini yükseltti. Hiçbir etki yaratmadı bu. Yatakta oturduğu yerden ileri uzanarak Kontes'i omzundan tuttu ve sarstı. Bu yolla bile, uyuyan kadını uyandırmayı başaramadı. Kadın koltukta geriye yaslanmış, ölü gibi hareketsiz oturmayı sürdürüyordu; ne sese ne de dokunmaya tepki veriyordu. Gerçekten uyuyor muydu? Yoksa baygın mıydı?

Agnes ona daha yakından baktı. Kadın baygın değildi. Nefes alıp verişi duyuluyordu; ağır ağır, derin derin soluyordu. Ara ara kuvvetle dişlerini gıcırdatıyordu. Alnını boncuk boncuk ter kaplamıştı. Kucağındaki yumruk yaptığı elleri bazen ağır ağır havaya kalkıyor sonra yine kucağına düşüyordu. Kötü bir rüya mı görüyordu? Yoksa odada gizlenmiş bir şeyi mi hissediyordu?

Bu son sorudaki şüphe dayanılmazdı. Agnes otelde gece vardiyasına kalan hizmetkârları uyandırmaya karar verdi. Zilin kulbu, yatağın yanındaki masanın olduğu taraftaki duvara sabitti.

Agnes, Kontes'e daha yakından bakabilmek için almış olduğu çömelme pozisyonundan doğruldu, yatağın öbür tarafına dönerken elini de zile uzattı. Tam o sırada durdu ve yukarı doğru baktı. Kolu çaresizce yanına düştü. İrkildi ve tekrar yastığa gömüldü.

Ne görmüştü?

Odasına izinsiz girmiş bir davetsiz misafir daha görmüştü.

Agnes'in yüzüne ve tavana eşit uzaklıkta –giyotinle bedenden ayrılmış gibi boynu kesilmiş– bir insan kafası havada asılı duruyordu.

Gözle görülür, kulakla işitilir hiçbir şey Agnes'i bu manzaraya karşı uyarmamıştı. Kafa, Agnes'in üzerinde sessizce ve aniden belirivermişti. Odada herhangi bir doğaüstü değişim yaşanmamıştı, şu anda da böyle bir şey yoktu ortada. Koltukta sessizce acı çeken kadın, yatağın ayakucunun karşısındaki geniş pencere, onun ötesindeki karanlık gece, masanın üstünde yanan mum – bunlar ve odadaki başka her şey oldukları gibi yerlerinde duruyordu. Diğerlerine bir şey daha, adı ağıza alınamayacak kadar korkunç bir şey daha eklenmişti. Tek değişiklik buydu; bundan ne bir eksik ne de bir fazla.

Agnes, mumun sarı ışığında havada asılı duran kafayı açık seçik görüyordu. Dehşete kapılmış bir hâlde gözlerini ayırmadan bu kafaya bakıyordu.

Yüz bölgesinde et kalmamıştı. Derisi pörsümüş, bir Mısır

mumyasınınki gibi rengi koyulaşmıştı – boynu dışında. Orası daha açık renkti; orada, çocuğun yaşadığı hayali korkuyla kan lekesine benzettiği tavandaki o kahverengi lekenin tonlarında lekeler vardı. Üst dudaktan ve bir zamanlar yanakların olduğu çukurların üzerinden sarkan rengi solmuş bıyık ve sakal kalıntılarından bunun bir erkek kafası olduğu ancak anlaşılıyordu. Yüz hatlarının tamamında ölümün ve zamanın tahrip edici etkileri görülüyordu. Göz kapakları inikti. Yüzündeki kıllar gibi renkleri solmuş olan kafatasındaki saçlar, yer yer yanmıştı. Sabit bir sırıtışla aralanmış mor dudaklarının arasından iki sıra dişi görünüyordu. Agnes onu ilk gördüğünde tamamıyla hareketsiz olarak havada asılı duran kafa, altında yatan Agnes'in üzerine doğru ağır ağır inmeye başladı. Sigortacıların eski konağın mahzeninde keşfettikleri ve raporlarında tarif ettikleri, yeni otelin yatak odasında Francis Westwick'i hasta eden birbirine karışmış o iki tuhaf, kötü koku odaya ağır ağır yayılmaya başladı. Aşağıya, daha da aşağıya, bu korkunç hayalet ağır ağır ilerleyişini sürdürdü, ta ki Agnes'e iyice yaklaşıncaya dek – orada durdu ve koltukta yüzü tavana dönük yatan kadının yüzüne bakacak şekilde döndü.

Durakladı. Ardından, doğaüstü bir hareketle bu ölü yüzün sabit ifadesi bozuldu.

İnik göz kapakları ağır ağır aralandı. Ölümün camsı tabakasıyla parlayan gözler kendilerini gösterdi ve korkunç bakışını koltuktaki kadına dikti.

Agnes o bakışı gördü; yaşayan kadının göz kapaklarının tıpkı ölününki gibi yavaşça aralandığını, kadının âdeta sessiz bir emri yerine getirir gibi oturduğu yerden kalktığını da gördü; daha fazlasını görmedi.

Bir sonraki bilinçli izlenimi pencereden içeri giren güneş ışığı, başucunda Leydi Montbarry'nin varlığı ve kapıdan içeriyi gözetleyen çocukların meraklı bakışlarıydı.

23

"... Agnes seni dinler. Onun olaya mantık çerçevesinde yaklaşması için elinden geleni yap, Henry. Gerçekten ortada mesele edecek bir şey yok. Sabah erkenden karımın hizmetçisi her zamanki gibi bir fincan çay getirip onun kapısını vurmuş, yanıt alamayınca giyinme odasının kapısına gitmiş –o kapı kilitli değilmiş– ve Agnes'i yatakta baygın bulmuş. Karımın da yardımıyla tekrar kendine gelmesini sağlamışlar, o zaman da az önce sana aktardığım o acayip hikâyeyi anlatmış onlara. Uzun tren yolculuklarımızın zavallıcığı fazlasıyla yorduğunu sen de fark etmişsindir: sinirleri bozuk; zaten de bir rüyayla kolayca altüst olacak bir insan. Ne var ki bu akla yatkın savı inatla reddediyor. Ona sert davrandığımı sanma sakın! Suyuna gitmek için ne mümkünse yaptım. Kontes'e (takma adını kullanarak) bir not yazıp odasını geri vermeyi teklif ettim. O da bana geri dönmeyi kesinlikle kabul etmediğini bildiren bir notla karşılık verdi. Bunun üzerine odayı (olay otelde duyulmasın diye) bir iki gün daha tutabilmemiz için gerekenleri yaptım, bu arada karımın gözetimi altında Agnes'in de keyfi yerine gelir. Daha başka yapabileceğim bir şey var mı? Agnes bana ne sorduysa dilim döndüğünce yanıtladım, senin bana dün gece Francis ve Kontes hakkında anlattıklarının hepsini biliyor. Ama ne yaparsam yapayım onu sakinleştiremiyorum. Umutsuzluğa kapılıp denemekten vazgeçtim artık, Agnes'i de salonda bırakıp çıktım. Hadi git, onu yatıştırmak için elinden geleni yap."

Lord Montbarry, mantık çerçevesinden bakarak durumu erkek kardeşine bu sözlerle aktardı. Henry herhangi bir yorum yapmadan salona girdi.

Agnes'i odada bir aşağı bir yukarı yürürken buldu, genç kadının yüzü al aldı ve telaşlı görünüyordu. Daha Henry bir şey diyemeden Agnes, "Eğer buraya ağabeyinin söylediklerini tekrarlamak için geldiysen hiç zahmet etme," dedi. "Mantık istemiyorum, bana inanacak gerçek bir dost istiyorum."

"Ben öyle bir dostum, Agnes," dedi Henry usulca, "bunu sen de biliyorsun."

"Gerçekten gördüğüm bir rüyanın etkisiyle yanılmadığıma inanıyor musun?"

"En azından bir konuda yanılmadığını biliyorum."

"Hangi konuda?"

"Kontes için söylediklerin konusunda, şu tamamıyla doğru ki—"

Agnes onun sözünü kesti. "Kontes ile Bayan James'in aynı kişi olduklarını niye ancak bu sabah öğrendim ben?" diye sordu güvensizlikle. "Bu, bana dün gece niye söylenmedi?"

"Odaları değişmeyi ben Venedik'e varmadan önce kabul ettiğinizi unutuyorsun," diye yanıt verdi Henry. "Buna rağmen sana söylemeyi çok istedim ama gece için kimin nerede kalacağını kararlaştırmıştınız; rahatını kaçırmaktan ve seni telaşlandırmaktan başka bir işe yaramayacaktı sana söylemem. Herhangi birinin odana izinsiz girmesine karşı senin kendi ellerinle önlem aldığını ağabeyimden öğrendikten sonra sabahı beklemeye karar verdim. Odaya nasıl girilebildiğini anlamak mümkün değil. Tek bildiğim, Kontes'in dün gece başucunda olduğu rüya falan değildi. Ondan aldığım yetkiyle bunun gerçek olduğunu açıklayabilirim."

"Ondan aldığın yetkiyle mi?" diye sabırsızlıkla yineledi Agnes. "Bu sabah onu gördün mü?"

"Onu göreli on dakika bile olmadı."

"Ne yapıyordu?"

"Kendini yazmaya kaptırmıştı. Ben senin adını anmayı akıl edene kadar yüzüme bile bakmadı."

"Beni hatırladı tabii, öyle değil mi?"

"Seni hatırlamakta biraz zorlandı. Başka hiçbir şekilde sorularımı yanıtlamayacağını anlayınca senin yanından geliyormuşum gibi yapıp onu sorguya çektim. O zaman benimle konuştu. Yalnızca daha önce Francis'e açıkladığı o batıl inancı nedeniyle sana o odayı verdiğini itiraf etmekle kalmadı, gece boyunca senin başucunda beklediğini, kendi ifadesiyle 'senin gördüğünü görebilmek' için bütün gece nöbet tuttuğunu da kabul etti. Bunu duyunca, odaya nasıl girdiğini bana anlatması için onu ikna etmeye çalıştım. Yazık ki masanın üstünde duran kâğıtlarına gözü takıldı ve tekrar yazmaya koyuldu. 'Baron para istiyor, oyunuma devam etmem gerek,' dedi. Dün gece senin odandayken ne gördüğünü ya da rüyasında neler olduğunu öğrenmek şu an için mümkün değil. Ama onunla ilgili hem ağabeyimin söylediklerine hem de kendi hatırladıklarıma dayanarak şunu söyleyebilirim ki bu rezil kadını bariz bir şekilde kötü etkileyen yeni bir şey olmuş. Aklı (belki de dün geceden beri) tam olarak yerinde değil. Benimle konuşurken Baron'dan sanki hâlâ hayattaymış gibi söz etmesi bunun bir kanıtı. Francis'i gördüğünde ona Baron'un öldüğünü söylemiş ve bu doğru. Milano'daki Amerikan Büyükelçisi bize bir Amerikan gazetesinde çıkan ölüm ilanını gösterdi. Görebildiğim kadarıyla geri kalan aklını da tek bir konuyla bozmuş: Francis için tiyatrosunda sahneye koyacağı bir oyun yazmakla. Francis de bu yolla para kazanabileceğine dair onu umutlandırdığını kabul ediyor. Bence hata yapmış. Sen de aynı fikirde değil misin?"

Agnes soruya aldırmadan oturduğu yerden aniden kalktı.

"Bana bir iyilik daha et, Henry," dedi. "Beni hemen Kontes'in yanına götür."

Henry duraksadı. "Yaşadığın şoktan sonra onu görebilecek kadar sakinleştin mi?" diye sordu.

Agnes titredi, yüzündeki kızarıklık yok oldu, bembeyaz kesildi. Ama kararlılığını korudu. "Dün gece gördüklerimi duydun mu?" diye sordu hafifçe.

"Anlatma!" dedi Henry. "Yok yere kendini üzme."

"Anlatmam gerek! Kafam bununla ilgili korkunç sorularla dolu. Kim olduğunu çıkaramıyorum ama yine de durup durup kendime soruyorum, kime benziyordu? Ferrari'ye mi? Yoksa...?" Durdu ve irkildi. "Kontes bilir, Kontes'i görmem gerek!" diye hararetle tekrar konuşmaya başladı. "Cesaretim yetse de yetmese de denemek zorundayım. Bundan korkacak zamanı bulamadan götür beni ona!"

Henry ona kaygıyla baktı. "Kendi kararından gerçekten eminsen," dedi, "ben de sana katılıyorum; onu ne kadar çabuk görürsen o kadar iyi olur. Londra'da senin odana kendini zorla kabul ettirdiği zaman onun üzerindeki etkinle ilgili tuhaf bir şeyler söylemişti, hatırlıyor musun?"

"Gayet iyi hatırlıyorum. Neden sordun?"

"Şu sebeple sordum. İçinde bulunduğu ruh hâliyle o çılgın fikrini –senin, işlediği günahların hesabını ona ödetecek bir intikam meleği olduğunu– uzun süre daha aklında tutabileceğinden kuşkuluyum. Hazır hâlâ öyle hissedebiliyorken onun üzerindeki etkini denemekte fayda olabilir."

Henry söylediklerine Agnes'in bir karşılık vermesini bekledi. Genç kadınsa onun koluna girdi ve hiçbir şey demeden onu kapıya doğru yönlendirdi.

İkinci kata çıktılar ve kapıyı vurduktan sonra Kontes'in odasına girdiler.

Kontes hâlâ hararetle yazmakla meşguldü. Yazdıklarından başını kaldırıp Agnes'i gördüğünde vahşi siyah gözlerinde yalnızca boş bir ifade vardı. Birkaç dakika sonra, yitirdiği belleğini ve çağrışım gücünü yavaş yavaş tekrar kazanır gibi oldu. Kalemi elinden düştü. Bitkin bir hâlde ve titreyerek Agnes'e daha yakından baktı ve sonunda onu tanıdı. "Vakit şimdiden geldi mi?" diye

sordu dehşet içinde kısık bir sesle. "Bana biraz daha süre verin, daha yazacaklarım bitmedi!"

Dizlerinin üstüne çöktü ve kenetlediği ellerini yalvarır gibi uzattı. Agnes gece yaşadığı şokun ardından henüz hiç kendine gelememişti: sinirleri o sırada üzerlerine bindirilen yükü kaldırabilecek durumda değildi. Kontes'teki değişiklik Agnes'i o kadar şaşırtmıştı ki genç kadın ne diyeceğini ya da ne yapacağını bilemedi. Henry onunla konuşmak zorunda kaldı. "Şansın varken soracaklarını sor," dedi sesini alçaltarak. "Bak! Yine boş bakmaya başlıyor."

Agnes cesaretini toplamaya çalıştı. "Dün gece benim odamdaydınız..." diye söze başladı. Ama tek kelime daha edemeden Kontes korkuyla hafifçe inleyerek ellerini başının üstünde birleştirdi. Agnes irkilerek geri çekildi ve odadan çıkmak için arkasını döndü. Henry onu durdurdu ve fısıldayarak ondan tekrar denemesini istedi. Agnes kendini zorlayarak onun sözünü dinledi. "Dün gece bana bıraktığınız odada uyudum," diye tekrar konuşmaya başladı. "Gördüm ki–"

Kontes birdenbire ayağa fırladı. "Daha fazlasına gerek yok," diye bağırdı. "Yüce Meryem! Gördüklerinizi bana anlatmanızı istediğimi mi sanıyorsunuz? Onların sizin ve benim için ne ifade ettiklerini bilmediğimi mi düşünüyorsunuz? Kendiniz karar verin, hanımefendi. İyi düşünün. Sonunda hesap gününün geldiğinden emin misiniz? Geçmişteki günahlarla döşeli yoldan geçip ölülerin sırlarına ulaşmak için peşimden gelmeye hazır mısınız?"

Sorularına yanıt beklemeden tekrar yazı masasına döndü. Gözleri parlıyordu, konuşurken yine eski hâline dönmüştü. Yalnızca bir an için. Eski heyecanı ve taşkınlığı neredeyse tükenmişti. Başı önüne düştü, masanın üstündeki kapağın kilidini açarken derin bir iç çekti. Kapağın altındaki çekmeceden üzerinde silik yazılar bulunan bir parşömen yaprağı çıkarttı. Sanki bir kitaptan koparılmış gibi kenarından iplik parçaları sarkıyordu.

"İtalyanca anlar mısınız?" diye sordu, parşömen yaprağını Agnes'e uzatırken.

Agnes başıyla onaylayarak sessizce yanıt verdi.

"Bu yaprak," diye söze başladı Kontes, "bu binanın henüz bir konak olduğu günlerde onun eski kütüphanesindeki bir kitaba aitti. Onu kitaptan kimin kopardığını bilmenize gerek yok. Ne sebeple koparıldığını isterseniz kendiniz öğrenebilirsiniz. Önce okuyun; üstten beşinci satırdan başlayın."

Agnes ciddi anlamda kendini toplama ihtiyacı hissetti. "Bana bir sandalye getir," dedi Henry'ye, "elimden geleni yapacağım." Agnes'in omzunun üstünden sayfayı görebilmek ve anlaması için ona yardımcı olabilmek amacıyla Henry sandalyenin arkasına geçti. Yazanların İngilizce anlamı şöyleydi:

Şu anda evin ilk katındaki edebi araştırmamı bitirdim. Asil ve cömert hamimin, bu ihtişamlı konağın lordunun isteği üzerine, şimdi de ikinci kata çıkıyor ve burada bulunan tabloları, süslemeleri ve diğer sanat eserlerini listelemeye ve betimlemeye devam ediyorum. Evin batı ucundaki köşe odayla başlayayım, bu odaya şömine rafını ayakta tutan heykeller nedeniyle Karyatit Odası deniyor. Bu eser göreceli olarak daha yakın bir döneme ait: yalnızca on sekizinci yüzyıldan kalma ve her açıdan o dönemin yozlaşmış zevkini yansıtıyor. Ancak şömine rafının ilgi çekici bir yönü de var: Engizisyonun Venedik'teki son korkunç günleri sırasında, odanın zeminiyle alt kattaki odanın tavanının arasına çok zekice inşa edilmiş bir gizlenme yerini saklıyor, bu korkunç mahkeme, lütufkâr Lordumun bir aile büyüğünün peşine düştüğünde burasının onun hayatını kurtardığı söyleniyor. Şu anki Lord hobi olarak bu gizlenme yerinin mekanizmasını çalışır hâlde tutmuş. Lütfedip bana nasıl çalıştığını gösterdi. İki Karyatit'e yaklaşıp yüzünüz şömineye dönükken solunuzda kalanın alnına (iki kaşının ortasına) elinizle bastırıp başını arkasındaki duvarın içine sokacakmışsınız gibi itin. Bunu yaptığınız zaman şömine tabanını ekseni etrafında döndüren ve altındaki dar yeri açığa çıkaran duvarın içindeki gizli mekanizmayı harekete geçirirsiniz. Bir adamın boylu boyunca uzanabileceği kadar

yer var orada. Bu oyuğu tekrar kapamak da aynı derecede kolay. İki elinizle Karyatitin şakaklarına bastırıp kafayı kendinize doğru çekin, şöminenin tabanı tekrar dönüp eski konumuna gelecektir.

"Gerisini okumanıza gerek yok," dedi Kontes. "Okuduğunuzu hatırlamaya bakın."

Parşömen yaprağını tekrar çalışma masasına kaldırdı, kapağı kilitledi ve kapıya doğru önlerinden yürüdü.

"Gelin!" dedi. "Alaycı Fransızın 'sonun başlangıcı' dediği şeyi görün."

Agnes sandalyesinden güçlükle kalktı, tepeden tırnağa titriyordu. Henry onu koluna takarak destekledi. "Hiç korkma," diye fısıldadı. "Ben yanında olacağım."

Kontes batı yönündeki koridorda ilerledi ve otuz sekiz numaralı odanın kapısında durdu. Bu oda, konağın eski günlerinde Baron Rivar'ın kaldığı odaydı; Agnes'in geceyi geçirdiği odanın tam üstündeydi. Son iki gecedir oda boş kalmıştı. Kapıyı açtıklarında içeride bavul olmayışı odayı henüz kimsenin tutmadığını gösteriyordu.

Kontes, şöminedeki oyma figüre eliyle işaret ederek, "Gördünüz mü?" dedi. "Ne yapacağınızı da biliyorsunuz. Adaleti merhametle yumuşatmanızı hak ettim mi?" diye daha alçak sesle konuşmayı sürdürdü. "Bana birkaç saat daha verin. Baron para istiyor; oyunuma devam etmem gerek."

Dalgın dalgın gülümsedi ve son sözleri söylerken eliyle yazıyormuş gibi yaptı. Zayıflamış zihin gücünü, Baron'un ömrü boyunca süren para ihtiyacı ve henüz bitmemiş oyundan kazanç sağlamanın zayıf olasılığı dışındaki daha az alışık olduğu konularda kullanmak, zaten az miktarda kalan gücünü, belli ki tüketmişti. İsteği kabul edildiğinde Agnes'e teşekkür etmedi; yalnızca, "Sizden kaçacağım diye endişe etmeyin, hanımefendi. Sonuna kadar siz neredeyseniz ben de orada olmak zorundayım," dedi.

Bitkin ve boş bir bakışla odayı son kez süzdü. Yaşlı bir kadınınki gibi ağır ve hâlsiz adımlarla oyununu yazmaya geri döndü.

24

Henry ile Agnes Karyatit Odası'nda yalnız kaldılar.

Konak hakkında rapor yazan kişi –büyük olasılıkla fakir bir yazar ya da ressamdı– şömine rafının kusurlarını doğru bir şekilde ifade etmişti. Eser, her yönüyle son derece maliyetli ve şatafatlı bir zevksizlik örneğiydi. Buna rağmen her sınıftan bilgisiz yolcu ona hayran oluyordu, kimi etkileyici boyutları kimi de sanatçının eserinde kullanmayı akıl ettiği çeşitli renklerdeki mermerler nedeniyle. Şöminenin fotoğrafları otelin salonlarında sergileniyor, İngiliz ve Amerikalı konuklar tarafından kapış kapış satın alınıyordu.

Boş şömineye bakarak beklerlerken Henry, soldaki figüre doğru Agnes'i yönlendirdi. "Ben mi deneyeyim, yoksa sen mi deneyeceksin?" diye sordu. Agnes aniden onun kolundan çıkıp kapıya doğru döndü. "Ben ona bakamıyorum bile," dedi. "Merhametten yoksun bu mermer yüz beni korkutuyor!"

Henry elini figürün alnına koydu. "Bu klasik Yunan heykelin yüzünde korkacak ne var, hayatım?" dedi şaka yollu. Daha Henry eliyle içeri doğru bastıramadan, Agnes telaşla kapıyı açtı. "Ben odadan çıkana kadar bekle!" diye bağırdı. "Orada bulabileceklerinin düşüncesi bile beni korkutmaya yetiyor!" Eşikten geçerken dönüp odaya baktı. "Seni hepten bırakıp gitmeyeceğim. Dışarıda bekleyeceğim."

Agnes kapıyı kapadı. Tek başına kalan Henry bir kez daha elini mermer figürün alnına koydu.

Tam saklanma yerinin mekanizmasını çalıştıracağı sırada ikinci kez durmak zorunda kaldı. Bu defa girişimini sekteye uğratan koridordan gelen tanıdık seslerdi. Bir kadın, "Sevgili Agnes, seni tekrar gördüğüme ne kadar sevindim!" diye bağırdı. Bunu "Bayan Lockwood" ile bir arkadaşını tanıştırmak isteyen bir erkek sesi takip etti. Ardından (Henry'nin otel müdürüne ait olduğunu anladığı) üçüncü bir ses duyuldu, bu ses kat görevlisine, hanımlara ve beylere koridorun diğer ucundaki boş odaları göstermesi için talimat veriyordu. "Başka bir odaya daha ihtiyaç duyarsanız," diye devam etti otel müdürü, "burada, tutabileceğiniz büyüleyici bir odam var." Bunları söylerken kapıyı açtı ve Henry Westwick ile yüz yüze geldi.

"Bu ne hoş bir sürpriz, efendim!" dedi otel müdürü, neşeli bir tavırla. "Ünlü şömine başlığımıza hayran kaldığınızı görüyorum. Otelde, bu defa kendinizi nasıl hissettiğinizi sorabilir miyim, Bay Westwick? Doğaüstü güçler yine iştahınızı etkiledi mi?"

"Doğaüstü güçler bu kez bana dokunmadı," diye yanıt verdi Henry. "Belki ailenin başka bir üyesini etkilediklerini öğrenebilirsiniz." Oteldeki bir önceki kalışı hakkında müdürün teklifsiz bir havayla konuşmasından rahatsızlık duyan Henry adama ciddiyetle yanıt verdi. Ardından da konuyu değiştirmek amacıyla, "Yeni mi döndünüz?" diye sordu.

"Az önce döndüm, efendim. Otele gelen arkadaşlarınızla aynı trende seyahat etme onuruna sahip oldum; Barville çiftiyle ve onların yol arkadaşlarıyla. Bayan Lockwood da onlarla birlikte, odalara bakıyorlar. Eğer bir oda daha tutmak isterlerse birazdan burada olurlar."

Henry bunu duyunca saklanma yerini onlar gelmeden önce incelemeye karar verdi. Agnes onu yalnız bıraktığı zaman yanında bir şahit bulunmasının iyi fikir olabileceği aklına gelmişti, olasılığı yüksek değilse de ürkütücü bir şey bulabilirdi. İşte şimdi, hiçbir şeyden kuşkulanmayan laubali otel müdürü orada, hemen

elinin altındaydı. İntikam duygusuyla kendisine müdürün tanıklık etmesine karar veren Henry, tekrar Karyalı figüre döndü.

"Dostlarımızın sonunda vardıklarını duyduğuma çok sevindim," dedi. "Onlara hoş geldiniz demeden önce size buradaki tuhaf sanat eseri hakkında bir soru sormak istiyorum. Aşağıda fotoğraflarını görüyorum. Satılık mı onlar?"

"Elbette, Bay Westwick!"

"Şömine başlığı göründüğü kadar sağlam mı sizce?" diye sordu Henry. "Siz içeri girdiğinizde şuradaki figür acaba arkasındaki duvardan ayrılmış mı diye düşünüyordum." Henry üçüncü kez elini mermer alnın üzerine koydu. "Bana tam dik durmuyormuş gibi geliyor. Hatta az önce elimi dayayınca sanki kafası biraz sallandı." Bunları söylerken eliyle kafayı içeri itti.

İtmesiyle birlikte duvarın arkasından kulak tırmalayan bir demir sesi yükseldi. Şöminenin önündeki yekpare ocaktaşı iki adamın ayaklarının dibinde yavaşça döndü ve aşağıdaki bir boşluğu gözler önüne serdi. Aynı anda, şimdiye dek eski konağın mahzeniyle ve alttaki yatak odasıyla ilişkilendirilmiş olan o tuhaf ve mide bulandırıcı koku karışımı açık boşluktan yükselip odaya yayılmaya başladı.

Otel müdürü irkildi. "Aman Tanrım! Bay Westwick!" diye bağırdı. "Bu da neyin nesi?"

Yalnızca ağabeyi Francis'in aşağıdaki odadaki deneyimini değil, Agnes'in önceki gece yaşadıklarını da hatırlayan Henry temkinli olmaya kararlıydı. "Ben de sizin kadar şaşkınım," demekle yetindi.

"Beni bir dakika bekleyin, efendim," dedi otel müdürü. "Dışarıdaki hanımların ve beylerin içeri girmelerini engellemem gerek."

Telaşla dışarı çıktı, arkasından kapıyı kapamayı da unutmadı. Henry pencereyi açtı ve temiz havayı içine çekerek bekledi. Bundan sonra bulacaklarına ilişkin ne oldukları belirsiz kaygılar ilk

kez aklını meşgul ediyordu. Yanında bir tanık olmadan araştırmada tek adım atmamaya artık daha da kararlıydı.

Otel müdürü elinde, odaya girer girmez yaktığı bir mumla geri döndü.

"Şu anda birilerinin araya girmesinden korkmamıza gerek yok," dedi. "Lütfen mumu tutun, Bay Westwick. Bulduğumuz bu olağanüstü şeyin ne anlama geldiğini öğrenmek benim işim."

Henry mumu tuttu. Loş ve titrek mum ışığında içeri bakınca ikisi de boşluğun dibinde koyu renk bir şey gördüler. "Yere uzanıp elimi deliğe sokarsam sanırım ona ulaşabilirim," dedi otel müdürü.

Yere diz çöktü, bir an duraksadı. "Sizden bana eldivenlerimi vermenizi rica edebilir miyim, efendim?" dedi. "Arkanızdaki sandalyenin üstünde, şapkamın içinde duruyorlar."

Henry ona eldivenlerini verdi. Müdür sağ eline eldivenini giyerken huzursuzca gülümseyerek, "Kimbilir neyi tutacağım," dedi.

Yere boylu boyunca uzandı ve sağ kolunu boşluktan içeri soktu. "Neyi tuttuğumu bilmiyorum," dedi. "Ama bir şeyi tuttum."

Uzandığı yerden doğrularak elini boşluktan çıkardı.

Hemen ardından bir dehşet çığlığıyla ayağa fırladı. Korka korka tuttuğu bir insan kafası, elinden kurtulup düştü ve Henry'nin ayağına doğru yuvarlandı. Agnes'in, önceki gece üzerinde asılı durduğunu gördüğü korkunç kafaydı bu!

İki adam birbirlerine bakakaldı, ikisi de korkudan âdeta küçük dillerini yutmuşlardı. Kendini ilk toplayan otel müdürü oldu. "Kapıyı tutun, Tanrı aşkına!" dedi. "Dışarıdakiler beni duymuş olabilir."

Henry kapıya doğru düşünmeden seğirtti.

Gerekirse kilitlemek üzere eli anahtarda beklerken bile arkasını dönmüş yerdeki korkunç nesneye bakıyordu. Çürümüş ve bozulmuş yüz hatlarını yaşarken gördüğü birine benzetmesi

mümkün değildi ama yine de belirsiz ve korkunç bir kuşkuyla derinden sarsıldığını fark etti. Kendi kendine sordu: "Çürümeden önce kime benzetirdim onu? Ferrari'ye mi? Yoksa...?" Titreyerek duraksadı, tıpkı daha önce Agnes'in onun önünde yaptığı gibi. Agnes! Bu isim, onun için dünyadaki en değerli kadının ismi, şimdi onu dehşete düşürüyordu! Ona ne diyecekti? Ona bu korkunç gerçeği söylerse bunun sonuçları ne olabilirdi?

Kapıdan ne ayak sesi ne de konuşma sesi geliyordu. Konuklar hâlâ koridorun doğu ucundaki odalara bakmakla meşguldüler.

Aradan geçen kısa zaman içinde otel müdürü bir kez daha hayatındaki en öncelikli ve önemli meseleyi –otelin çıkarını– düşünecek kadar kendini toplamıştı. Kaygıyla Henry'ye yaklaştı.

"Bu ürkütücü olayın duyulması, kaçınılmaz olarak otelin kapanması ve Şirket'in iflasıyla sonuçlanır. İhtiyatlı davranacağınıza güvenebilirim, efendim, öyle değil mi?"

"Bana kesinlikle güvenebilirsiniz," dedi Henry. "Ama böyle bir şey söz konusu olunca elbette ki ihtiyatın da bir sınırı vardır, değil mi?"

Otel müdürü, Henry'nin onların dürüst ve yasalara saygılı kişiler olarak topluma karşı sorumluluklarından söz ettiğini anlamıştı. "Ceset kalıntılarını el altından otelden çıkartmanın bir an önce bir yolunu bulacağım, sonra da onları kendi ellerimle polise teslim edeceğim. Benimle birlikte odadan çıkacak mısınız? Yoksa burada kalıp gözcülük etmeye ve döndüğümde bana yardım etmeye bir itirazınız yok mu?"

O konuşurken koridorun sonundan yolcuların sesleri tekrar yükselmeye başladı. Henry odada beklemeyi hemen kabul etti. O sırada koridora çıkarsa, Agnes ile yaşayacağı kaçınılmaz karşılaşmayı geçiştiriyordu.

Otel müdürü kimse onu fark etmeden gidebileceğini umarak aceleye odadan çıktı. Ancak daha merdivenin başına gelemeden konuklar onu gördüler. Henry anahtarı çevirirken onların sesle-

rini açık seçik duyuyordu. Kapının bir yanında korkunç keşfin dramı devam ederken öbür yanında Venedik eğlenceleri hakkında önemsiz sorular soruluyor, Fransız ve İtalyan mutfakları karşılaştırılarak şakacı tartışmalar yapılıyordu. Konuşma sesleri gittikçe hafifledi. O gün neler yapacaklarını planlayan müşteriler artık otelden çıkıyorlardı. Bir iki dakika içinde etrafa tekrar sessizlik hâkim oldu.

Henry, kanalın üzerindeki aydınlık manzarayı seyrederek rahatlamak amacıyla pencereye döndü. Çok geçmeden bu alışılmış görüntüden sıkıldı. Tüm korkunç manzaraların uyandırdığı o marazi merak duygusuyla tekrar yerdeki tüyler ürpertici nesneye yöneldi.

İster rüya olsun ister gerçek, Agnes bu görüntüye nasıl dayanabilmişti? Bu soru aklından geçtiği sırada kafanın yanında, yerde yatan bir şey ilk kez dikkatini çekti. Biraz daha yakından bakınca küçük, ince bir altın plakaya bağlı üç takma dişi gördü, belli ki otel müdürü kafayı yere düşürdüğünde (darbenin etkisiyle gevşeyip) dışarı fırlamışlardı.

Henry, bu yeni bulgunun önemini ve bunu başkalarıyla çabucak paylaşmama gerekliliğini hemen fark etti. Önünde duran bu sarsıcı insan kalıntısının, bir suçun konuşamayan tanığının kimliğini saptamak için –hâlâ bir şans varsa– işte bu kesinlikle bir şanstı! Bu düşünceyle dişleri yerden alıp el koydu, başka tüm araştırma yollarına başvurulup sonuç alınamazsa son çare olarak onlara başvurmayı amaçlıyordu.

Tekrar pencereye gitti: odada tek başına oluşu sinirini bozmaya başlamıştı. Yine dışarıdaki manzarayı izlediği sırada kapıya hafifçe vuruldu. Henry açmak için telaşla kapıya yönelmişken kendine hâkim olup durdu. İçine bir kuşku düştü. Kapıyı vuran otel müdürü müydü acaba? "Kim o?" diye seslendi.

Kapının arkasından Agnes'in sesi duyuldu. "Bana söyleyeceğin bir şey var mı, Henry?"

Henry onu güçlükle yanıtlayabildi. "Şu anda yok," dedi allak bullak. "Kapıyı açmadığım için kusuruma bakma. Seninle daha sonra konuşacağım."

O tatlı ses tekrar yükseldi, Henry'ye yürek parçalayıcı bir şekilde yalvarıyordu. "Beni yalnız bırakma, Henry! Aşağıdaki mutlu insanların yanına dönemem."

Henry bu çağrıya nasıl karşı koyabilirdi? Agnes'in iç çektiğini duydu; çaresizlik içinde uzaklaşırken elbisesinin hışırdadığını duydu. Şimdi yaptığı şey tam da birkaç dakika önce yapmaktan kaçındığı şeydi! Koridora çıkıp Agnes'in yanına gitti. Agnes onu duyunca döndü ve titreyerek kapısı kapalı olan odayı işaret edip, "O kadar mı korkunç?" diye sordu usulca.

Henry genç kadına güç vermek için onun belini kavradı. Onun kuşku ve korku içinde kendisinden yanıt bekleyişine bakarken aklına bir fikir geldi. "Ne bulduğumu öğreneceksin ama önce pelerinini ve şapkanı takıp benimle dışarı gelmen gerek."

Agnes hâliyle şaşırdı. "Dışarı çıkmaktaki amacını söyler misin bana?" diye sordu.

Henry amacını açıkça ifade etti. "Her şeyden önce, Montbarry'nin ölümü konusunda senin aklında da benimkinde de soru işareti kalmasın istiyorum. Seni, hastalığı sırasında onunla ilgilenen doktora ve onu mezara kadar takip eden konsolosa götüreceğim."

Agnes, minnet dolu gözlerle Henry'ye baktı. "Ah! Beni ne kadar iyi anlıyorsun!" dedi. O sırada merdivenden çıkan otel müdürü de onlara katıldı. Henry, odanın anahtarını ona verip lobideki görevlilerden kapıya bir gondol çağırmalarını istedi. "Otelden ayrılıyor musunuz?" diye sordu otel müdürü. "Kanıt arayışı için," diye fısıldadı Henry, anahtarı işaret ederek. "Yetkililer beni isterlerse, bir saat içinde dönmüş olurum."

25

Gün akşama dönmüştü. Lord Montbarry ile gruptaki diğer herkes operaya gitmişti. Yalnızca Agnes yorgun olduğu bahanesiyle otelde kalmıştı. Görünüşü kurtarmak amacıyla arkadaşlarıyla birlikte tiyatroya giden Henry Westwick ilk perdeden sonra dikkat çekmeden oradan ayrılmış ve oturma odasında Agnes'e katılmıştı.

Agnes'in yanındaki bir sandalyeye otururken, "Sana gün içinde söylediklerimi düşündün mü?" diye sordu. "En azından ikimizin de içini kemiren o korkunç şüpheyi açıklığa kavuşturduğumuz konusunda benimle aynı fikirde misin?"

Agnes, hayır anlamında başını salladı üzüntüyle. "Keşke seninle aynı fikirde olsam, Henry; keşke içimin rahat olduğunu gerçekten söyleyebilsem."

Bu yanıt pek çok insanın cesaretini kırabilirdi. Henry'nin sabrı ise (Agnes söz konusu olduğunda) sınırsızdı.

"Sırf bugün olanları düşünsen dahi, büsbütün şaşırdığımızı söyleyemezsin herhalde. Dr. Bruno'nun kuşkularımızı nasıl savuşturduğunu hatırlasana. 'Otuz yıllık meslek hayatını geride bıraktıktan sonra bronşit nedeniyle ölüm teşhisinde hataya düşecek değilim ya,' dedi. Her şeye karşı çıkılabilir de buna karşı çıkılmaz işte! Konsolosun söylediklerinde kuşkuya yer bırakacak herhangi bir şey var mıydı? Lord Montbarry'nin ölümünü duyduktan sonra duruma el koymak için konağı ziyaret etmiş, ziya-

reti sırasında tabut evdeymiş, cesedin tabuta yerleştirildiğini ve tabutun kapağının vidalanarak kapatıldığını bizzat görmüş. Rahibin ifadesi de apaçık. Cenaze konaktan çıkana kadar merhum için dualar okuyarak tabutun yanında beklemiş. Bütün bunları düşünsene, Agnes, Montbarry'nin ölümü ve toprağa verilmesi meselesinin açıklığa kavuştuğunu nasıl kabul etmeyebilirsin? Geriye emin olamadığımız tek bir mesele kalıyor: kendimize şunu sormalıyız, bulduğum kalıntılar kayıp rehbere ait mi, değil mi? Benim görebildiğim kadarıyla durum budur. Bilmem anlatabildim mi?"

Agnes, onun gayet güzel anlattığını inkâr edemedi.

"O hâlde senin niye benim gibi için rahatlamadı?" diye sordu Henry.

"Dün gece gördüklerim yüzünden," diye yanıt verdi Agnes. "Araştırmalarımızı bitirdikten sonra seninle bu konuyu konuştuğumuzda, batıl dediğin görüşe itibar ettiğim için beni kınadın. Bunu tamamıyla kabul etmiyorum ama başka birinden dinleseydim bu görüşün aklıma yatabileceğini itiraf ediyorum. Geçmişte ağabeyinle benim birbirimiz için ifade ettiğimiz anlamı düşündüğümde, Hıristiyan cenaze töreniyle gömülme lütfuna mazhar olmayı ve işlenmiş bir suçun gerektiği gibi cezalandırılmasını isteyen hayaletin kendini bana göstermesini anlayabiliyorum. Senin mesmerizm* dediğin açıklamanda bile bir nebze doğruluk payı olduğuna inanabilirim; üzerimde ölü adamın kalıntılarıyla başucumda vicdan azabıyla kıvranan suçlu kadının arasında yatarken gördüklerim manyetik alan etkisinde kalmamın sonucudur belki. Ama anlayamadığım şey şu: öldürülen adamı yaşarken hiç tanımıyor olmama rağmen ya da (gördüğümün Ferrari'nin hayaleti olduğunu varsayarsak) onun hakkındaki bilgim yalnızca

* Batı dünyasında hipnozu iyileştirmeye yönelik kullanan ilk doktor olan Franz Anton Mesmer'in gözle görülmesi veya ölçülmesi mümkün olmayan bir hayat enerjisinin varlığına dayanan teorisi. *–çn*

karısına gösterdiğim alaka nedeniyle öğrendiklerimle sınırlıyken niye böyle korkunç bir eziyet göreyim? Senin açıklamana karşı gelemem, Henry. Ama yanıldığını tüm kalbimle hissediyorum. Hiçbir şey korkunç gerçeği keşfetmekten her zamanki kadar uzak olduğumuza dair inancımı sarsamaz."

Henry onunla daha fazla tartışmaya kalkışmadı. Elinde olmadan Agnes'in görüşüne isteksizce de olsa bir saygı duyuyordu.

"Gerçeğe ulaşmak için daha iyi bir yol düşündün mü?" diye sordu. "Bize yardım edebilecek kim var? Hiç kuşkusuz Kontes var, bu gizi çözecek anahtarı elinde tutuyor o. Ama bu ruh hâlindeyken –konuşmak istese de– onun anlattıklarına güven olur mu? Kendi deneyimime dayanarak 'olmaz' derim."

"Onu tekrar gördüğünü söylemeye çalışmıyorsun, değil mi?" diye araya girdi Agnes.

"Evet, onun bitmek bilmeyen yazım sürecini bir kez daha böldüm ve açık açık konuşması için üsteledim."

"O hâlde ona saklanma yerini açtığında ne bulduğunu söyledin mi?"

"Elbette söyledim!" diye yanıt verdi Henry. "Bulduğum şeyden onu sorumlu tuttuğumu söyledim, oysa onun konuyla bağlantısı hakkında yetkililere henüz bir şey söylemedim. Sanki bilmediği bir dilde konuşmuşum gibi yazmayı sürdürdü! Ama ben de eş derecede inatçıydım. Ona kafanın polise teslim edildiğini, otel müdürü ile benim ifade verip tanıklık ettiğimizi açıkça söyledim. Oralı bile olmadı. Onu konuşturmak amacıyla soruşturmanın tamamıyla gizli yürütüleceğini, benim de ağzımı sıkı tutacağıma güvenebileceğini söyledim. Bir an başardığımı sandım. Kafasını kaldırıp anlık bir merakla baktı. 'Onu ne yapacaklar?' diye sordu, sanırım kafayı kastediyordu. Fotoğraflarını çektikten sonra gizlice gömeceklerini söyledim. Hatta danışılan cerrahın, kafadaki dikkat çekici çürümeyi sağlamak amacıyla birtakım kimyasal yöntemler kullanıldığı, bunların da ancak kısmen başarılı olduğu

yönündeki görüşünü söyleyecek kadar ileri gittim ve ona cerrahın haklı olup olmadığını açıkça sordum. Fena bir tuzak değildi ama bütünüyle başarısız oldu. Son derece soğuk bir tavırla, 'Madem ki buradasınız, oyunum hakkında size danışmak istiyorum; yeni olaylar bulmakta zorlanıyorum,' dedi. Lafa bak! Kesinlikle şaka yapmıyordu. Gerçekten de bana harika eserini okumak istiyordu, belli ki ağabeyim bir tiyatro yöneticisi olduğu için benim bu işlere özel bir ilgi duyduğumu düşünüyordu! Aklıma gelen ilk bahaneyi ileri sürüp yanından ayrıldım. Bana kalırsa, ben ondan hiçbir şey öğrenemem. Ama senin, onun üzerindeki etkin geçen sefer olduğu gibi yine işe yarayabilir. Kendi kafanda soru işareti kalmaması için bunu denemek ister misin? Kontes hâlâ yukarıda, istersen ben de sana seve seve eşlik ederim."

Agnes, Kontes ile bir kez daha görüşme fikrini duyunca tüyleri ürperdi.

"Yapamam! Buna cesaret edemem!" diye bağırdı. "O korkunç odada olanlardan sonra Kontes artık bana eskisinden de itici geliyor. Benden bunu yapmamı isteme, Henry! Bak, elime dokun, yalnızca lafı bile buz kesilmeme yetiyor."

Agnes yaşadığı korkuyu abartmıyordu. Henry hemen konuyu değiştirdi.

"Daha ilginç bir şey hakkında konuşalım," dedi. "Sana kendinle ilgili bir soru sormak istiyorum. Venedik'ten ne kadar çabuk ayrılırsan o kadar mutlu olacağını düşünmekte haklı mıyım?"

Agnes, "Haklı mı?" diye yineledi heyecanla. "Haklısın demek az kalır! Bu korkunç yerden uzaklaşmayı ne kadar istediğimi kelimelerle ifade edemem. Ama durumumu biliyorsun. Lord Montbarry'nin akşam yemeğinde söylediklerini duydun, değil mi?"

"Diyelim ki akşam yemeğinden sonra planlarını değiştirdi," diye önerdi Henry.

Agnes şaşırmış görünüyordu. "İngiltere'den gelen mektuplar

nedeniyle yarın Venedik'ten ayrılması gerektiğini sanıyordum," dedi.

"Çok doğru," diye onayladı Henry. "Yarın İngiltere'ye gitmek üzere yola çıkmaya karar vermişti; seni, Leydi Montbarry'yi ve çocukları da benim gözetimim altında gönlünüzce bir tatil yapmanız için Venedik'te bırakacaktı. Ancak planlarını değiştirmesini gerektiren şartlar doğdu. Yarın hepinizi birlikte götürmesi gerekecek çünkü ben size göz kulak olamayacağım. Ben de İtalya'daki tatilimi yarıda kesip İngiltere'ye dönmek zorundayım."

Agnes şaşkınlıkla ona baktı: onu anlayıp anlamadığından tam olarak emin değildi.

"Gerçekten dönmen gerekiyor mu?" diye sordu.

Henry ona yanıt verirken gülümsedi. "Sırrımı sakla," dedi. "Yoksa Montbarry beni asla affetmez!"

Agnes geri kalanı onun yüzünde okudu. Kıpkırmızı kesilerek, "Ay!" diye bağırdı, "İtalya'daki keyifli tatilinden benim yüzümden vazgeçmiyorsun, değil mi?"

"İngiltere'ye seninle birlikte döneceğim, Agnes. Bu benim için yeterli bir tatildir."

Agnes bastıramadığı bir minnet duygusuyla Henry'nin elini tuttu. "Bana karşı ne kadar iyisin!" diye mırıldandı usulca. "Senin gösterdiğin ilgi olmasa başıma gelen bu sıkıntılar karşısında ne yapardım ben? Yaptığın iyilikler benim için ne kadar önemli anlatamam."

Agnes düşünmeden Henry'nin elini dudaklarına götürmeye kalktı. Henry onu nazikçe durdurdu. "Agnes, seni gerçekten ne kadar sevdiğimi anlamaya başlıyor musun?"

Bu basit soru Agnes'in kalbini fethetti. Genç kadın hiçbir şey söylemeden teslim oldu. Henry'ye baktı; sonra gözlerini kaçırdı.

Henry onu kendine çekti. "Sevgilim!" diye fısıldadı ve onu öptü. Agnes'in tatlı dudakları da biraz oyalandıktan sonra onunkilere hafifçe ve ürkekçe dokunarak karşılık verdi. Sonra başı

önüne düştü. Kollarını Henry'nin boynuna dolayıp yüzünü onun göğsüne gömdü. Daha fazla konuşmadılar.

Bu büyülü sessizlik bir süre sonra kapıya vurulmasıyla insafsızca bozuldu.

Agnes ayağa fırladı. Piyanonun başına geçti. Piyano kapının tam karşısında olduğu için Agnes tabureye oturduğunda içeri giren birinin onun yüzünü görmesi olanaksızdı. Henry sinirli bir tavırla, "Girin," diye seslendi.

Kapı açılmadı. Kapının öte yanındaki kişi tuhaf bir soru sordu. "Henry Westwick odada yalnız mı?"

Agnes, Kontes'in sesini hemen tanıdı. Hemen yatak odalarından birine açılan ikinci kapıya koştu. "Benim yanıma gelmesine izin verme!" diye fısıldadı sinir içinde. "İyi geceler, Henry! İyi geceler!"

Henry'nin elinden gelseydi o an hiç çekinmeden Kontes'i dünyanın öbür ucuna gönderebilirdi. Yine de yalnızca, "İçeri girin!" diye her zamankinden sinirli bir sesle tekrar seslendi.

Kontes, elinde bitmek bilmeyen taslağı, ağır adımlarla odaya girdi. Adımları dengesizdi, yüzü her zamanki gibi solgun değil kıpkırmızıydı, gözleri kan çanağına dönmüş, gözbebekleri büyümüştü. Henry'ye yaklaşırken mesafeleri doğru kestirmek konusunda tuhaf bir beceriksizlik içindeydi. Henry'nin oturduğu sandalyenin yanındaki masaya çarptı. Konuşurken dili dolanıyordu, bazı uzun sözcükleri söyleyişi neredeyse anlaşılmazdı. Çoğu insan, onun alkol etkisi altında olduğunu düşünürdü. Henry daha doğru bir değerlendirme yaptı, ona oturması için bir sandalye uzatırken, "Kontes, korkarım çok fazla çalışmışsınız: biraz dinlenmeye ihtiyacınız var gibi görünüyor," dedi.

Kontes elini başına götürdü. "Yaratıcılığım tükendi," diye karşılık verdi. "Dördüncü perdeyi yazamıyorum. Beynim durdu – tamamıyla durdu!"

Henry ona ertesi günü beklemesini salık verdi. "Gidip yatın," diye önerdi. "Uyumaya çalışın."

Kontes sabırsızlıkla elini salladı. "Oyunu bitirmeliyim," dedi. "Sizden yalnızca bir ipucu istiyorum. Siz oyunlar hakkında bir şeyler biliyorsunuzdur. Ağabeyinizin bir tiyatrosu var. Onun pek çok kez dördüncü ve beşinci perdeler hakkında konuştuğunu duymuşsunuzdur, provaları da diğer her şeyi de görmüşsünüzdür." Taslağı ani bir hareketle Henry'nin eline tutuşturuverdi. "Ben size okuyamıyorum. Kendi el yazıma bakınca başım dönüyor. Yalnızca şöyle bir göz gezdirin ve bana bir ipucu verin."

Henry taslağa şöyle bir baktı. Şans eseri oyundaki kişiler listesi gözüne çarptı. Listeyi okurken irkildi ve bir açıklama istemek üzere hızla Kontes'e döndü. Kelimeler kursağında kaldı. Kontes'le konuşmanın belli ki bir yararı yoktu. Kadın, başını sandalyenin başlığına yaslamıştı. Yarı uyur yarı uyanık bir hâli vardı. Yüzü daha da kızarmıştı: her an fenalık geçirecek gibiydi.

Henry zili çaldı ve zile yanıt veren kişiden oda hizmetçilerinden birini yukarı yollamasını istedi. Sesi, Kontes'in bir parça kendine gelmesini sağladı; gözlerini uykulu bir şekilde hafifçe aralayan Kontes, "Okudunuz mu?" diye sordu.

Sırf insanlık adına onun suyuna gitmek gerekiyordu. "Siz yukarı çıkıp yatarsanız, ben bunu seve seve okurum," dedi Henry. "Nasıl bulduğumu yarın sabah size söylerim. Sabah zihnimiz daha açık olur, daha iyi bir dördüncü perde çıkartırız ortaya."

O bunları söylerken oda hizmetçisi içeri girdi. "Korkarım hanımefendi hasta," diye fısıldadı Henry. "Onu odasına götürün." Kadın dönüp Kontes'e baktı, "Doktor çağıralım mı, efendim?" diye fısıldadı.

Henry önce onu yukarı çıkartmalarını, sonra da otel müdürünün görüşünü almalarını salık verdi. Yerinden kalkması ve hizmetçinin koluna girmesi için Kontes'i ikna etmekte çok zorlandılar. Henry, ancak oyunu o gece okuyacağına ve dördüncü perdeyi

ertesi sabah yazacaklarına dair tekrar tekrar söz verince Kontes'i odasına yollamayı başardı.

Genç adam kendi başına kalınca, taslağı az da olsa merak etmeye başladı. Oradan buradan birkaç satır okuyarak sayfaları karıştırdı. Okurken aniden yüzündeki renk değişiverdi; okuduğu sayfadan şaşkına dönmüş bir ifadeyle kafasını kaldırdı. "Aman Tanrım! Bu da ne?" diye sordu kendi kendine.

Kaygılı bir bakışla gözlerini Agnes'in girdiği odaya çevirdi. Agnes geri gelebilir, Kontes'in yazdıklarını görmek isteyebilirdi. Onu şaşırtan paragrafa tekrar baktı, bir an kendi kendine düşündü, ardından henüz bitmemiş olan oyunla birlikte hızlı ve sessiz adımlarla odadan çıktı.

26

Üst kattaki kendi odasına giren Henry, oyun taslağını ilk sayfası açık olacak şekilde masanın üstüne koydu. Sinirleri, hiç kuşkusuz, bozulmuştu; sayfaları çevirirken elleri titriyor, otelin merdiveninden gelen tesadüfi sesler irkilmesine neden oluyordu.

Kontes'in yazdığı oyunun konu özeti ya da taslağı, önsöz niteliğinde ifadelerle başlamıyordu. Kendisi eski bir dost havasına bürünmüş, eserini de eski dostlara özgü bir rahatlıkla takdim etmişti.

"Sevgili Bay Francis Westwick, izninizle size, önerdiğim oyundaki karakterleri tanıtacağım. İşte tek sıra hâlinde karşınızdalar:

"Lordum. Baron. Rehber. Doktor. Kontes.

"Gördüğünüz gibi uydurma soyisimler bulmaya zahmet etmiyorum. Toplumsal unvanları ve birbirleri arasındaki çarpıcı zıtlık, karakterlerimi ayırt etmek için yeterli oluyor.

"İlk Perde açılır–

"Hayır! İlk Perdeye başlamadan önce, hakkımı vererek, oyunun tamamıyla benim hayal gücümün bir ürünü olduğunu bildirmeliyim. Gerçek olaylardan esinlenmeye tenezzül etmem, daha görülmemiş olan da şu ki fikirlerimden bir tanesini Modern Fransız Tiyatrosundan çalmadım. Bir İngiliz tiyatrosunun yöneticisi olarak siz, hâliyle, buna inanmak istemeyeceksiniz. Önemi yok. Hiçbir şeyin önemi yok; ilk perdemin açılışı dışında.

"Homburg'dayız, sezonun en yoğun döneminde ünlü Salon d'Or'dayız. Zarif giyimli Kontes, yeşil masada oturmaktadır. Her milletten yabancılar, oyuncuların arkasında ayakta durmuş ya

paralarıyla kumar oynar ya da yalnızca izlerler. Lord da yabancıların arasındadır. Kontes'in, güzelliklerin ve kusurların en çekici şekilde bir araya geldiği dış görünüşünden etkilenir. Onun oyununu izler ve parasını onun kendi parasını oynadığı renge koyar. Kontes dönüp ona bakar ve, 'Benim rengime güvenmeyin, bütün gece şans yüzüme gülmedi. Öbür renge oynarsanız kazanma şansınız olabilir,' der. Gerçek bir İngiliz olan Lord utanıp kızarır, başıyla onaylar ve söylenileni yapar. Kontes'e malum olmuştur. Yine kaybeder. Lord Hazretleri koyduğu paranın iki katını alır.

"Kontes masadan kalkar. Artık parası kalmamıştır. Sandalyesini Lord'a bırakır.

"Lord sandalyeye oturmak yerine kazandıklarını kibarca onun avucuna koyar ve ondan lütfedip bu borcu kabul etmesini ister. Kontes tekrar oynar ve yine kaybeder. Lord muhteşem gülümsemesiyle ısrar ederek ona ikinci bir borç daha verir. O andan itibaren Kontes'in şansı döner. Kazanır, hem de çok kazanır. Başka bir odada şansını deneyen Kontes'in ağabeyi Baron, olanları duyar ve Lord ile Kontes'in yanına gelir.

"Baron karakterine dikkat edin, lütfen. Etkileyici ve ilginç bir karakter olarak betimlenmiş.

"Hayata atıldığında bu soylu adamın tek amacı –parlak bir geleceği olan genç ve yakışıklı bir erkek için hayli şaşırtıcı olmakla birlikte– deneysel kimya ile uğraşmaktır. Büyü bilimleri alanındaki geniş bilgisi onu "Felsefe Taşı"* denilen o ünlü sırrı çözmenin mümkün olduğuna ikna etmiştir. Yaptığı yüksek maliyetli deneylerle kendi mali kaynaklarını uzun zaman önce tüketmiştir. Ardından kız kardeşi kendi ufak servetini onun hizmetine verir: yalnızca Frankfurt'taki bankacı dostuna emanet ettiği aile yadigârı mücevherleri saklar. Kontes'in serveti de tükenince Baron, dara düştüğü bir sırada kumar masasında yeni kaynak arayışına girer. Girdiği bu tehlikeli yolda ilk başta şans yüzüne güler,

* Simya ilmine göre dokunduğu her nesneyi altına dönüştüreceğine inanılan taş. –*çn*

çok kazanır ve ne yazık ki onur kırıcı kumar tutkusuna ruhunu kaptırarak bilime duyduğu asil coşkuyu kirletir.

"Oyunun geçtiği sırada, şans Baron'a küsmüştür. Düşük değerli elementleri altına çevirme sırrının peşindeki kaçınılmaz arayışında son deneyi yapabileceğine inanmaktadır. Ama hazırlık için gereken masrafı nasıl karşılayacaktır? Kader, alaycı bir yankı gibi yineler. Nasıl?

"Kız kardeşinin (Lordun parasıyla) kumardan kazandıkları ona yardım etmeye yetecek midir? Bu sonuç için can attığından Kontes'e nasıl oynaması gerektiği hakkında öğüt verir. Bu felaket anından itibaren kendi kötü şansı kız kardeşine de bulaşır. Kontes art arda kaybeder; hem de son meteliğine kadar.

"Dost canlısı ve varlıklı Lord üçüncü kez borç vermeyi teklif eder ama vicdanlı Kontes bunu kesinlikle kabul etmez. Masadan kalkarken ağabeyini Lord'a takdim eder. Beyler hoşça sohbet ederler. Lord ertesi sabah otele uğrayıp Kontes'i ziyaret etmek için izin ister. Baron misafirperverlik gösterip onu kahvaltıya davet eder. Lord bu daveti kabul eder ve Kontes'e, Baron'un da gözünden kaçmayan son bir hayran bakış attıktan sonra yanlarından ayrılır.

"Kız kardeşiyle baş başa kalan Baron açık konuşur. 'İşlerimiz berbat durumda, acil bir çare bulmalıyız. Ben Lord'u sorup soruştururken sen beni burada bekle. Belli ki onu çok etkiledin. Eğer bu izlenimi paraya çevirmeyi başarabilirsek, bedeli ne olursa olsun, bunu yapmak gerek,' der.

"Kontes şimdi sahnede tek başınadır, karakterinin gelişimini sağlayacak bir monolog yapar.

"Hem tehlikeli hem de çekici bir karakterdir. Doğasında sınırsız bir iyilik kapasitesi bulunmakla birlikte hatırı sayılır bir kötülük kapasitesi de vardır. Şartlara göre biri diğerine baskın gelir. Gittiği her yerde sansasyon yaratan bir insan olduğundan her çeşit skandal söylentisinin öznesi olmuştur. Şimdi bu söy-

lentilerden birine (Baron'un, onun ağabeyi değil sevgilisi olduğuna ilişkin alçakça bir yalana) haklı öfkesini kusmaktadır. Tam bu aşağılık iftiranın ilk dillendirildiği yer olan Homburg'dan ayrılmak istediğini ifade ettiği sırada Baron geri döner, Kontes'in son sözlerine kulak misafiri olur ve ona, 'Hayhay; Homburg'dan ayrılabilirsin, yeter ki Lordun karısı olarak ayrıl!' der.

"Kontes ürkmüş ve çok şaşırmıştır. Lordun ona duyduğu hayranlığın karşılıksız olduğunu söyleyerek isyan eder. Hatta Lordu tekrar görmeyi reddedecek kadar ileri gider. Baron, 'Benim kesinlikle para bulmam gerek. Seçimini yap, ya büyük buluşum uğruna geliri için Lord'la evlen ya da bırak ben kendimi ve unvanımı alt sınıftan önüme çıkacak zengin ve beni satın almaya hazır ilk kadına satayım.'

"Kontes şaşkınlık ve umutsuzluk içinde dinler. Baron gerçekten ciddi olabilir mi? Fena hâlde ciddidir. 'Beni satın alacak kadın, şu anda yanımızdaki odada. Yahudi bir tefecinin varlıklı dul eşi. Büyük sorunu çözebilmek için istediğim para onda var. Akla hayale sığmayacak kadar çok altına sahip olmak için tek yapmam gereken o kadının kocası olmak. Sana söylediklerimi beş dakika düşün, döndüğümde bana istediğim para için hangimizin evleneceğini söyle, sen mi ben mi.'

"Baron gitmek üzere döndüğünde Kontes onu durdurur.

"Doğasındaki tüm asil duygular uyanmıştır. 'Sadık bir kadın içten bağlı olduğu erkek istediğinde kendini feda etmeden önce zaman ister mi hiç? Değil beş dakika beş saniye bile istemez,' diye bağırır, ona elini uzatır ve konuşmaya devam eder, 'Beni şan ve şerefin için sunakta feda et! Zaferine giden yolda sevgim, özgürlüğüm ve hayatım birer sıçrama tahtası olsun sana.'

"Bu önemli sahnede perde kapanır. İlk perdeme bakarak dürüstçe söyleyin bakalım, Bay Westwick, beni şımartırsınız diye korkmayın. İyi bir oyun yazacak yeteneğim yok mu?"

Henry Birinci ve İkinci Perde arasında düşünmek için durakladı, yalnızca oyunun özünü değil, o âna kadar oyunda geçen olaylarla gerçek hayatta ilk Lord Montbarry'nin talihsiz evliliğinden önce yaşanan olaylar arasındaki tuhaf benzerliği de düşündü.

Kontes'in, içinde bulunduğu ruh hâliyle hayal gücünü çalıştırdığını sanırken aslında yalnızca hafızasını canlandırmış olması mümkün müydü acaba? Bu soruyu yanıtlayabilmek için bazı meseleler üzerinde aceleye getirmeden düşünmek gerekmekteydi. Kararını sonraya bırakan Henry, sayfayı çevirdi ve bir sonraki sahneyi okumaya başladı. Oyun şöyle devam ediyordu:

"İkinci Perde açıldığında Venedik'teyizdir. Kumar masasında yaşanılanların üstünden dört ay geçmiştir. Şimdiki olaylar Venedik'teki konaklardan birinin kabul salonunda geçmektedir.

"Baron sahnede yalnızdır. İlk Perde kapandıktan sonra meydana gelen olaylara geri döner. Kontes kendini feda etmiştir, para uğruna yapılan evlilik gerçekleşmiştir ancak evlilik sözleşmesi hakkındaki farklı görüşler nedeniyle bazı zorluklar yaşanmamış değildir.

"Baron, İngiltere'de yürütülen özel soruşturmaların sonucunda Lord'un gelirinin büyük bölümünün devredilemeyen mülklerden geldiğini öğrenmiştir. Lord bir kaza olasılığına karşı eşi için kesinlikle bir şeyler yapmak zorundadır, öyle değil mi? Örneğin, Baron'un belirleyeceği tutarda bir hayat sigortası yaptırtıp ilk ölenin kendisi olması durumunda dul eşine ödeme yapılmasını sağlayabilirdi.

"Lord duraksar. Baron'un boş tartışmalarla kaybedecek zamanı yoktur. 'O hâlde evliliği unutalım.' (der Baron) Lord ağız değiştirir ve önerilenden daha ufak bir tutarla sorunu çözmeye çalışır. Baron kısa bir yanıt vererek, 'Ben asla pazarlık etmem,' der. Lord âşıktır, hâliyle razı olur.

"Buraya kadar Baron'un yakınmasını gerektirecek bir durum yoktur ortada. Ancak nikâh kıyıldıktan ve balayı bittikten sonra

sıra Lorda gelir. Baron, evli çiftin Venedik'te tuttukları konakta onlara katılır. 'Felsefe Taşı' sorununu çözmeye hâlâ kararlıdır. Kimyasal deneylerden çıkan kokuların evin üst katlarına yayılıp Kontes'i rahatsız etmemesi için laboratuvarını mahzene kurar. Her zaman olduğu gibi yine büyük buluşunun önündeki tek engel parasızlıktır. Bu sırada durumu gerçekten kritik bir hâl almıştır. Kendi sosyal sınıfından birtakım beylere mutlaka ödenmesi gereken kumar borçları vardır, kendince dostane bir tavır takınarak bu parayı Lorddan borç ister. Lord Hazretleri bu isteği kesinlikle geri çevirir, hem de son derece kaba bir dille. Baron, bir eş olarak ağırlığını koyması için kız kardeşine başvurur. Kontes yalnızca asilzade kocasının (artık ona çılgınca âşık olmadığı için) gerçek karakterini sergilemeye başladığını ve onun dünyanın en acımasız erkeği olduğunu söyleyebilir. Bir fedakârlık yapılarak bu evliliğe kalkışılmış ve daha şimdiden bunun bir işe yaramayacağı ortaya çıkmıştır.

"İkinci Perdenin başında gidişat böyledir.

"Kontes'in sahneye girmesiyle Baron daldığı düşüncelerden uyanır. Kontes çıldırmış gibidir. Dudaklarından anlaşılmaz öfke sözcükleri dökülmektedir: Anlaşılır şekilde konuşabilecek kadar kendine hâkim olması biraz zaman alır. Üst üste hakarete uğramıştır: ilk önce hizmetinde çalışan vasıfsız bir insan tarafından, ikinci olarak da kocası tarafından. Bir İngiliz olan hizmetçi kadın artık Kontes'in hizmetinde çalışmayacağını bildirmiştir. Maaşından vazgeçip bir an önce İngiltere'ye dönecektir. Bu tuhaf davranışının nedeni sorulduğunda, Baron'un aralarına katılmasından sonra Kontes'in yanında çalışmanın namuslu bir kadının yapacağı bir iş olmaktan çıktığını küstah bir tavırla ima etmiştir. Kontes, kendi konumundaki her kadının yapacağını yapar ve alçak kadını hemen oracıkta öfkeyle işten atar.

"Karısının öfkeyle bağırdığını duyan Lord, kitaplarıyla birlikte kapanmaya alışık olduğu çalışma odasından çıkıp bu karga-

şanın nedenini sorar. Kontes, hizmetçisinin çirkin sözlerini ve davranışını ona anlatır. Lord, hizmetçisinin davranış şeklini tamamıyla onayladığını bildirmekle kalmaz, karısının sadakatine ilişkin korkunç kuşkularını da öyle gaddarca sözlerle ifade eder ki hiçbir kadın onları ağzına alıp tekrarlayamaz. 'Erkek olsaydım ve elimde bir silah olsaydı onu vurup oracıkta yere sererdim!' der Kontes.

"Bu âna kadar bir şey demeden dinleyen Baron şimdi konuşur, 'İzin ver cümleni senin yerine ben bitireyim,' der. 'Kocanı vurup oracıkta yere sererdin ve bu ihtiyatsız hareketinle kendini onun dul eşine ödenecek paradan –ağabeyini şu anda içinde bulunduğu çekilmez maddi sıkıntıdan kurtarmak için gereken paradan– mahrum bırakırdın!'

"Kontes durumun şakaya alınacak bir tarafı olmadığını Baron'a ciddi bir tavırla hatırlatır. Lordun kendisine söylediklerini duyduktan sonra onun İngiltere'deki avukatlarını da bu çirkin kuşkularından haberdar edeceğinden neredeyse emindir. Bunun önüne geçmek için bir şey yapılmazsa Kontes kendini boşanmış, gözden düşmüş, açlıktan ölmemek için mücevherlerini satmaktan başka çaresi kalmamış hâlde ortada bırakılmış bulabilirdi.

"Bu sırada, seyahat boyunca Lorda eşlik etmesi için İngiltere'den tutulan rehber, elinde postaya vereceği bir mektupla sahneyi bir uçtan ötekine geçer. Kontes onu durdurur ve zarfın üzerindeki adresi görmek ister. Mektubu rehberin elinden bir an için alıp ağabeyine gösterir. El yazısı Lorda aittir ve mektup onun Londra'daki avukatlarına gönderilmektedir.

"Rehber postaneye gider. Baron ile Kontes konuşmadan birbirlerine bakarlar. Konuşmaya gerek yoktur. İçinde bırakıldıkları durumu gayet iyi anlamışlardır, gereken korkunç çözümün de farkındadırlar. Önlerinde açık seçik duran seçenekler nelerdir? Ya utanç ve iflas ya da Lord Hazretleri'nin ölümü ve sigorta parası!

"Baron kendi kendine konuşarak gergin bir şekilde ileri geri yürür. Kontes onun söylediklerini bölük pörçük duyar. Lordun bünyesinden, bünyesinin büyük olasılıkla Hindistan'da zayıf düşmüş olduğundan, birkaç gün önce başlayan soğuk algınlığından, soğuk algınlığı gibi ufak şeylerin bazen şaşırtıcı bir şekilde ciddi hastalıklara ve ölüme yol açabildiğinden söz etmektedir.

"Kontes'in kendisini dinlediğini fark edince ona bir önerisi olup olmadığını sorar. Kontes'in pek çok kusuru olsa da açık sözlülük gibi bir meziyeti de vardır. 'Senin mahzendeki şu şişelerinin tıpalarının altında bir ciddi hastalık bulunmaz mı?'

"Baron ciddi bir tavırla *hayır* anlamında başını sallar. Onu korkutan nedir? Olası bir ceset muayenesi mi? Hayır: ölümden sonra yapılacak her türlü muayeneyi atlatabilir. Onu korkutan ilacın verilmesidir. Lord kadar seçkin bir kişinin tıbbi bakım görmeden yatağa düşmesi düşünülemez. İşin içine doktor girdiğinde de daima durumun ortaya çıkma tehlikesi vardır. Üstelik rehber de bir meseledir, Lord maaşını ödediği sürece rehber, ona sadık kalacaktır. Doktor kuşku uyandıracak bir şey görmese de rehber bir şeylerin farkına varabilir. Zehrin, gerektiği gibi fark edilmeden etkisini göstermesi için kademeli olarak artırılan dozlarda verilmesi gerekmektedir. Küçük bir yanlış hesap ya da hata kuşku uyandırabilir. Sigorta şirketleri bunu haber alıp ödeme yapmayı reddedebilir. Bu koşullarda Baron bu riski almayacaktır, kız kardeşinin de kendisi için almasına izin vermeyecektir.

"Sahneye çıkma sırası bizzat Lorda gelmiştir. Rehberi çağırmak için çıngırağı defalarca çalmış ama yanıt alamamıştır. 'Bu saygısızlık da ne demek oluyor?'

"Kontes (vakur bir tavırla konuşur çünkü alçak kocasının onu nasıl derinden yaraladığını bilmesine ne gerek vardır?) rehberin postaneye gittiğini Lorda hatırlatır. Lord kuşkulanarak ona mektuba bakıp bakmadığını sorar. Kontes soğuk bir tavırla onun mektuplarını hiç merak etmediğini söyler. Lorda soğuk algınlığı

için bir doktora danışmayı düşünüp düşünmediğini sorar. Lord kendi kendini tedavi edebilecek yaşta olduğunu söyleyerek yanıt verir.

"O bu yanıtı verdiği sırada postaneden dönen rehber sahneye girer. Lord ondan tekrar dışarı çıkıp limon satın almasını ister. Yattığı yerde kendisini terletmesi için limonlu sıcak su içmeyi deneyecektir. Daha önce soğuk algınlıklarını bu şekilde geçirmiştir, bu defa da yine bu şekilde geçirecektir.

"Rehber sesini çıkarmadan denileni yapar. Hâline bakılırsa, bu ikinci görevi son derece isteksizce yerine getirmektedir.

"Lord (o âna dek konuşmaya katılmamış olan) Baron'a dönüp alaycı bir tavırla Venedik'te daha ne süre kalacağını sorar. Baron sakin sakin yanıt verir, 'Birbirimizle açık konuşalım, Lordum. Evinizden çıkıp gitmemi istiyorsanız bunu söylemeniz yeterli, giderim.' Lord karısına dönüp ağabeyinin yokluğu gibi bir felakete dayanıp dayanamayacağını sorar; "ağabeyin" sözcüğüne fena hâlde onur kırıcı bir vurgu yapar. Kontes sarsılmaz soğukkanlılığını korur: kendisine hakaret etmiş olan bu unvan sahibi zorbaya beslediği korkunç kini hiçbir şekilde açık etmez. 'Bu evin efendisi sizsiniz, Lordum,' der yalnızca. 'Ne isterseniz yapın.'

Lord, bir karısına bir Baron'a bakar, sonra birdenbire tavrını değiştirir. Kontes'in ve ağabeyinin soğukkanlı tavırlarının altında kendisi için bir tehlike yattığından mı kuşkulanmıştır? En azından şu kadarı kesindir, Lord kullandığı dil için beceriksizce özür diler. (Aşağılık herif!)

"Rehberin limonlar ve sıcak suyla dönüşüyle birlikte Lordun dilediği özür yarım kalır.

"Kontes ilk kez adamın hasta göründüğünü fark eder. Tepsiyi masanın üstüne koyarken elleri titremektedir. Lord, rehberden onun peşinden yatak odasına gelmesini ve limonlu sıcak suyu orada hazırlamasını ister. Kontes, rehberin onun talimatlarına uyacak hâli olmadığını belirtir. Bunu duyan rehber hasta oldu-

ğunu itiraf eder. O da soğuk algınlığından mustariptir, limonları satın aldığı dükkânda cereyanda kalmıştır, şimdi kendisini bir terleme bir titreme tutmaktadır, bir süre yatağına uzanıp dinlenmek için izin ister.

"İnsani yönü harekete geçen Kontes limonlu sıcak suyu yapmaya gönüllü olur. Lord, rehberi kolundan tutup kenara çeker ve, 'Ona dikkat et, limonlu suyun içine bir şey katmasın; içeceği bana kendi ellerinle getir ver, sonra istersen gidip yatabilirsin,' der.

"Karısına ya da Baron'a başka tek kelime etmeden odadan çıkar.

"Kontes limonlu sıcak suyu yapar, rehber de bunu efendisine götürür.

"Odasına dönerken kendini o kadar güçsüz hisseder, o kadar başı döner ki yol boyunca sandalyelerin sırtlarına tutunarak destek almak zorunda kalır. Alt sınıftan insanlara her zaman merhametli davranan Baron, girmesi için ona kolunu uzatır. 'Sevgili dostum, korkarım sen gerçekten hastasın,' der. Rehber, ona şu olağandışı yanıtı verir: 'Benim işim bitti, efendim: ölüm yakama yapıştı.'

"Kontes doğal olarak irkilir. Rehberin moralini düzeltmeye çalışarak, 'Sen yaşlı bir adam değilsin ki,' der. 'Senin yaşında soğuk algınlığına yakalanmak, ölüm yakana yapıştı demek değildir elbette, öyle değil mi?' Rehber gözlerini dikip umutsuzca Kontes'e bakar.

'Benim ciğerlerim zayıf, hanımefendi,' der. 'Daha önce iki bronşit atağı geçirmiştim. İkinci defasında kendi doktoruma ilaveten ünlü bir doktor tarafından da tedavi edildim. O doktor iyileşmemi neredeyse bir mucize olarak değerlendirdi. 'Kendine dikkat et; üçüncü kez bronşit olursan iki kere ikinin dört ettiği kadar kesin ki ölür gidersin,' dedi bana. Tıpkı önceki iki seferde hissettiğim gibi içim titriyor, Hanımefendi, size tekrar söylüyorum, Venedik'te ölüm yakama yapıştı benim.'

"Baron, rahatlatıcı sözler söyleyerek onu odasına götürür. Kontes sahnede tek başına kalmıştır.

"Oturur ve rehberin çıkıp gittiği kapıya doğru bakar. 'Ah! Zavallı adamcağız,' der, 'Keşke Lordla yer değiştirseydin, Baron ve benim için ne kadar iyi olurdu bu! Sen limonlu sıcak suyla önemsiz bir soğuk algınlığını iyileştirsen, ölüm de senin yerine onun yakasına yapışsa!'

"Kontes bir an duraksar –bir süre düşünür– ardından beklenmedik bir zafer çığlığıyla ayağa fırlar: âdeta kafasında bir şimşek çakmış ve aklına harika bir fikir gelmiştir. İki adamın isimlerini ve yerlerini değiştirmelerini sağladı mı bu iş tamam olacaktır! Önündeki engeller nelerdi? Lordu (öyle ya da böyle) odasından çıkartıp konakta gizlice tutsak olarak tutacaktı; onun yaşayıp öleceğine gelecekteki zorunluluklara göre karar verilecekti. Boş yatağa rehberi yatıracak ve onu görmesi için doktor çağıracaktı. Rehber hastayken Lordun yerine geçecek, (ölürse) Lord olarak ölecekti!"

Taslak Henry'nin elinden düştü. Genç adam büyük bir dehşete kapıldı. Birinci Perdenin sonunda aklına takılan soru şimdi yeni ve büyük bir önem kazanmıştı. Kontes'in monolog sahnesine kadar İkinci Perdede yaşanan olaylar da tıpkı Birinci Perdedekiler gibi merhum ağabeyinin gerçek hayatta yaşadıklarını birebir yansıtıyordu. Az önce okuduğu satırlardaki korkunç olay örgüsü, Kontes'in hastalıklı hayal gücünün eseri miydi? Yoksa Kontes bu defa da kendini kandırıp tüm bunları uydurduğuna inansa da aslında vicdan azabıyla geçmişe dair hatırladıklarını mı yazıyordu? Eğer bu ikinci olasılık doğruysa, Henry'nin az önce okuduğu hikâye merhum ağabeyinin öldürülmesinin tasarlanışının hikâyesiydi, şu anda onunla aynı çatı altında bulunan bir kadın tarafından soğukkanlılıkla tasarlanışının. Üstelik, suça pasif olarak iştirak ederek suç ortaklarının emellerine ulaşmasını sağlayacak adamı onlara istemeden de olsa Agnes bulmuştu.

Bu olasılığın varlığı bile Henry için dayanılmazdı. Odasından çıktı, ya Kontes'ten gerçeği zorla öğrenecekti ya da onu kanun kaçağı bir katil olarak yetkililere teslim edecekti.

Kapıya geldiğinde odadan çıkan biriyle karşılaştı. Bu kişi otel müdürüydü. Neredeyse tanınmaz hâldeydi; görünüşü ve konuşması çaresizlik içindeki bir insanı andırıyordu.

Otel müdürü, "Ah, isterseniz içeri girin!" dedi. "Beni iyi dinleyin, beyefendi! Ben batıl inanç sahibi değilimdir ama suçların kendi lanetlerini beraberlerinde taşıdıklarına inanmaya başladım. Bu otel lanetli. Sabah ne oldu? Eski günlerde konakta bir suç işlendiğini öğrendik. Akşam oldu, karşımıza başka bir korkunç olay çıktı – bir ölüm, çatımızın altında ani ve korkunç bir ölüm. İçeri girin de kendi gözlerinizle görün! Görevimden istifa edeceğim, Bay Westwick: buradaki yakamı bırakmayan felaketlerle başa çıkamam ben."

Henry odaya girdi.

Kontes yatağa uzanmıştı. Bir yanında doktor diğer yanında oda hizmetçisi durmuş ona bakıyorlardı. Ara ara, uyurken sıkıntı çekiyormuş gibi hırıltılı bir nefes alıyordu. "Ölmek üzere mi?" diye sordu Henry.

"Öldü," dedi doktor. "Beynindeki bir damarın yırtılması sonucu öldü. O duyduğunuz sesler yalnızca mekanik; saatlerce devam edebilir."

Henry oda hizmetçisine baktı. Onun anlatacak pek az şeyi vardı. Kontes yatmayı reddetmiş, yazmaya devam etmek için masasının başına geçmişti. Ona karşı çıkmayı gereksiz bulan oda hizmetçisi müdürle konuşmak üzere odadan ayrılmıştı. Mümkün olan en kısa sürede doktor otele çağrılmıştı ama geldiğinde Kontes'i yerde ölü yatarken bulmuştu. Anlatılabilecekler bu kadardı, daha fazlası yoktu.

Odadan çıkarken yazı masasına şöyle bir bakan Henry, Kontes'in son satırlarını çiziktirdiği kâğıdı gördü. Harfler nere-

deyse okunaksızdı. Henry yalnızca, "Birinci Perde" ve "Karakterler" sözcüklerini sökebildi. Zavallı kadın son nefesine kadar oyununu düşünmüş ve onu sil baştan yazmaya başlamıştı!

27

Henry odasına döndü.

İlk içinden gelen taslağı fırlatıp atmak ve bir daha ona hiç bakmamaktı. Gerçeğe dair kesin bir kanıt elde ederek aklını kurcalayan korkunç belirsizlikten kurtulmak için sahip olduğu tek şans da Kontes'in ölümüyle yok olmuştu. Daha fazla okursa bu ne işe yarar, onu nasıl rahatlatabilirdi?

Odanın içinde ileri geri yürüdü. Bir süre sonra düşünceleri farklı bir yön aldı, taslak meselesine başka bir açıdan yaklaştı. Şu âna kadar okudukları, bir komplonun yalnızca planlandığını ortaya koymuştu. Planın uygulamaya geçirildiğini nereden biliyordu?

Taslak hemen ayaklarının dibinde, yerde duruyordu. Henry duraksadı, sonra eğilip onu eline aldı ve masaya dönüp bıraktığı yerden okumaya devam etti:

"Kontes öğrendiği ayrıntıların cüretkâr ama basit kombinasyonu üzerine yoğunlaşmış düşünürken Baron geri döner. Rehberin durumunun ciddi olduğunu düşünmektedir, birini çağırıp doktor tavsiyesi almanın iyi bir fikir olabileceğini belirtir. İngiliz hizmetçi de işi bırakıp gittiği için evde şu anda başka hizmetkâr yoktur. Eğer bir doktor çağırmak gerçekten gerekliyse onu Baron'un bulup getirmesi gerekecektir.

"Kontes, 'Elbette ki doktor tavsiyesine başvuralım,' diye karşılık verir. 'Ama önce sana söyleyeceklerimi dinle.' Sonra da niyetini

Baron'la paylaşarak onu kışkırtır. Neyin ortaya çıkmasından korkacaklardır ki? Lord, Venedik'te sıkı bir inziva hayatı sürmüştür: Bankacısı dışında onun dış görünüşünü bile bilen yoktur. Bankacısına da kredi mektubunu tamamen yabancı biri olarak vermiştir ve o ilk ziyaretten sonra ikisi bir daha hiç yüz yüze gelmemişlerdir. Lord hiç parti vermemiş, hiçbir partiye de katılmamıştır. Yalnızca birkaç kez gondol tutmuş ya da yürüyüşe çıkmıştır, onları da hep tek başına yapmıştır. Karısıyla birlikte görünmekten utanmasına yol açan o aşağılık kuşku sayesinde tam da niyet edilen girişimi gerçekleştirmeyi kolaylaştıran bir hayat sürmüştür.

"Temkinli Baron, kız kardeşini dinler ama şimdilik olumlu bir tepki vermez. 'Sen rehber ile ne yapabiliyorsun bak bakalım, ben de sonuca göre karar veririm. Gitmeden önce sana yararlı bir ipucu vereyim. Adamını parayla kolaylıkla yoldan çıkarabilirsin, tek yapman gereken yeterince teklif etmek. Geçen gün şaka olsun diye ona bin pound uğruna ne yapacağını sordum. 'Her şeyi,' diye yanıt verdi. Aklında olsun, pazarlıksız en yüksek rakamını teklif et,' der.

"Sahne değişir; rehberin odasını görürüz; zavallı adam, elinde tuttuğu karısının portre fotoğrafına bakarak ağlamaktadır. Kontes girer.

"Kontes akıllıca davranıp suç ortaklığı kurmayı umduğu adama önce yakınlık gösterir. Adam bundan dolayı minnettar kalır, merhametli hanımına içini açıp dertlerini anlatır. Artık ölüm döşeğinde olduğuna inandığından karısını ihmal ettiği için pişmanlık duymaktadır. Ölüme teslim olmaya razıdır ama hiç para biriktiremediğini, dul karısını hiçbir geliri olmadan dünyanın insafına bırakacağını düşündükçe umutsuzluğa düşmektedir.

"Kontes bu ipucuyla birlikte konuşmaya başlar. 'Diyelim ki senden gayet kolay bir şey yapman istendi ve diyelim ki bunu yapman karşılığında sana dul karına bırakabileceğin bin poundluk bir ödül verildi, ne dersin?'

"Rehber başını yastıktan kaldırarak Kontes'e kuşku dolu şaşkın gözlerle bakar. Kontes onun gibi içler acısı durumdaki bir adama şaka yapacak kadar zalim değildir herhalde (diye düşünür). Karşılığında bu kadar müthiş bir ödül vadeden bu gayet kolay işin ne olduğunu açıkça söyleyecek midir?

"Kontes rehbere planını hiç çekinmeden açıklayarak bu soruyu yanıtlar.

"Sözlerini bitirmesinden sonra birkaç dakikalık bir sessizlik yaşanır. Rehber düşünmeden konuşacak kadar zayıf düşmemiştir henüz. Gözlerini Kontes'ten ayırmadan duyduklarına ilişkin hayli küstah bir yorum yapar. 'Şimdiye dek dindar bir adam değildim ama sanırım artık olacağım. Siz benimle konuştuktan sonra Şeytan'a inanır oldum, hanımefendi.' Bu inanç itirafını şakaya almak Kontes'in işine gelir. Hiç üstüne alınmaz. Yalnızca, 'Önerimi düşünmen için seni yarım saat yalnız bırakacağım. Ölüm tehlikesiyle karşı karşıyasın. Karının iyiliğini düşünerek karar ver, bir hiç olarak mı öleceksin yoksa bin pound ederek mi?' der.

"Tek başına kalan rehber durumunu ciddi ciddi gözden geçirir ve kararını verir. Yattığı yerden güçlükle kalkar, çantasından çıkardığı bir kâğıt parçasına birkaç satır karalar ve ağır aksak adımlarla odadan çıkar.

"Yarım saatlik sürenin sonunda geri dönen Kontes, odayı boş bulur. Tam meraklanmışken rehber kapıyı açar. Yatağının dışında ne yapmaktadır? 'Üçüncü kez bronşiti atlatabileceğime dair ufak bir ümit beslediğimden, kendi hayatımı koruyordum, hanımefendi. Siz ya da Baron, bu dünyadan ayrılışımı hızlandırmaya ya da bin poundluk ödülümden beni mahrum etmeye kalkışırsanız kurduğunuz komployu açıklayan birkaç satırı nerede bulabileceğini doktora söyleyeceğim. Varsaydığımız gibi bir durumda, sizi ifşa etmek için gereken her şeyi kendi ağzımla itiraf etmeye gücüm yetmeyebilir ama son nefesimi doktora nereye bakması gerektiğini birkaç kelimeyle söylemek için kullana-

bilirim. Elbette bana verdiğiniz sözleri tutarsanız bu son sözleri size söylerim.'

"Bu cüretkâr girişten sonra komploda üstüne düşen rolü oynamak ve (ölürse) bin pounda sahip olarak ölmek için birtakım şartlar sıralamaya başlar.

"Yatağına getirilecek yiyecek ve içecekleri, hatta doktorun reçete ettiği ilaçları bile önce ya Kontes ya da Baron onun yanında tadacaktır. Vadedilen paraya gelince, rehberin dikte edeceği bir satırın yazılacağı bir kâğıt ikiye katlanacak ve tutarın tamamı için yazılmış tek bir çek bunun arasına konulacaktır. Daha sonra bu ikisi bir zarfa yerleştirilecek, zarfın ağzı kapatılacak, üzerine karısının adresi yazılacak ve postaya verilmeye hazır olacak şekilde damgalanacaktır. Bu işlemler yapıldıktan sonra mektup rehberin yastığının altına konulacaktır; doktor, hastanın iyileşeceğinden umutlu olduğu sürece Baron ve Kontes isterlerse her gün kendi istedikleri bir vakitte bakıp zarfın açılmamış şekilde hâlâ yerinde durduğundan emin olabilirlerdi. Sıra son koşula gelir. Rehber vicdan sahibi bir insandır; vicdanının rahatı için planın Lordun saklanmasıyla ilgili bölümü hakkında kendisine hiçbir bilgi verilmemesi konusunda ısrarcıdır. Pinti efendisinin başına gelecekleri pek umursadığı yoktur ama başkalarının sorumluluklarını yüklenmekten hoşlanmaz.

"Bu koşullar üzerinde anlaşma sağlandıktan sonra Kontes, yan odada haber bekleyen Baron'u içeri çağırır.

"Baron, rehberin şeytana uyduğunu haber almıştır ama yine de uygunsuz bir yorum yapmayacak kadar temkinlidir. Sırtı yatağa dönükken Kontes'e bir şişe gösterir. Şişenin üzerindeki etikette 'Kloroform' yazmaktadır. Kontes, odasından çıkarılırken Lordun kolaylık açısından baygın olması gerektiğini anlar. Onu konağın hangi bölümünde saklayacaklardır? Odadan çıkmak üzere kapıyı açtıklarında Kontes fısıldayarak Baron'a bu soruyu sorar. Baron da fısıldayarak yanıt verir, 'Mahzende!' Perde iner."

28

İkinci Perde işte bu şekilde sona erdi.

Üçüncü Perdeye geçerken Henry, parmaklarının arasından kayan kâğıtlara bitkinlikle baktı. Hem bedenen hem zihnen dinlenme ihtiyacı hissetmeye başlamıştı.

Taslağın son bölümü, şimdiye kadar okuduğu sayfalardan bir önemli yönden ayrılıyordu. Bu bölümde, oyun sona yaklaşırken çok çalışmaktan yorgun düşmüş bir zihnin izleri yer yer kendini gösteriyordu. El yazısı gittikçe bozuluyordu. Uzun cümlelerin bazıları yarım bırakılmıştı. Karşılıklı konuşmalarda, sorular ve yanıtlar her zaman doğru sırayla doğru kişilerden gelmiyordu. Belli aralıklarla, yazarın aksayan yönleri bir süreliğine düzelir gibi oluyordu, ancak bir süre sonra hatalar tekrarlamaya başlıyor, hikâyenin akışı eskisinden de beter bozuluyordu.

Henry, nispeten tutarlı yazılmış birkaç sayfayı okuduktan sonra hikâyenin gittikçe artan dehşetinden kendini kurtardı. Üzgün ve bitkin bir hâlde taslağı kapatıp dinlenmek için kendini yatağa attı. Tam o sırada kapı açıldı. Lord Montbarry içeri girdi.

"Operadan şimdi döndük," dedi. "O zavallı kadının öldüğünü öğrendik. Senin onunla son dakikalarında konuştuğun söyleniyor, neler olduğunu öğrenmek istiyorum."

"Neler olduğunu öğreneceksin," dedi Henry. "Hatta daha fazlasını da öğreneceksin. Sen artık ailenin reisisin, Stephen; ben de içinde bulunduğum zor durumda ne yapılması gerektiğine karar vermeyi sana bırakmak zorunda hissediyorum kendimi."

Henry bu girişten sonra ağabeyine, Kontes'in oyununun nasıl onun eline geçtiğini anlattı. "İlk birkaç sayfayı oku," dedi. "İkimizde de aynı izlenimi uyandıracak mı merak ediyorum."

Lord Montbarry Birinci Perdenin yarısına gelmemişti ki durup erkek kardeşine baktı. "Bununla kendi yaratıcılığının ürünü diye övünerek ne demek istiyor?" diye sordu. "Bunların gerçekten yaşandığını hatırlamayacak kadar mı aklını kaybetmişti?"

Bu kadarı Henry için yeterliydi: ikisinde de aynı izlenimi uyandırmıştı. "İstediğini yapabilirsin ama beni dinleyecek olursan kendi iyiliğin için gerisini okuma, ağabeyimizin duygusuz evliliğinin kefaretini nasıl ödediğini anlatıyor."

"Sen hepsini okudun mu, Henry?"

"Hepsini değil. Sonlarına doğru okumaktan çekindim. Okul bittikten sonra sen de ben de ağabeyimizi pek görmedik. Kendi adıma, ben onun Agnes'e çok ayıp ettiğine inandım; bu düşüncemi ifade etmekten de hiçbir zaman çekinmedim. Ama kurbanı olduğu cinayet komplosuna ilişkin o şuursuz itirafı okuduğum zaman pişmanlığı andıran bir hisle bizi aynı annenin doğurduğunu hatırladım. Bu gece onun için üzüldüm, utanarak söylüyorum ki onun için daha önce hiç böyle hissetmemiştim."

Lord Montbarry kardeşinin elini tuttu.

"Sen iyi bir insansın, Henry," dedi. "Ama kendini gereksiz üzmediğinden emin misin? Bu deli kadının yazdıklarının bir bölümünün, tesadüfen, bildiğimiz gerçekler olması illa her yazdığının gerçek olduğu anlamına mı gelir?"

"Buna hiç kuşku yok," diye yanıt verdi Henry.

"Kuşku yok mu?" diye yineledi ağabeyi. "Okumaya devam edeceğim, Henry, bu kendinden emin ifadeni haklı çıkaracak ne bulacağım bakalım."

İkinci Perdenin sonuna dek ara vermeden okudu. Sonra başını kaldırıp baktı.

"Bu sabah bulduğun tanınmaz hâldeki kalıntıların ağabeyimi-

ze ait olduğuna gerçekten inanıyor musun?" diye sordu. "Ve de buna böyle bir kanıta dayanarak mı inanıyorsun?"

Henry bir şey demeden bir işaretle olumlu yanıt verdi.

Lord Montbarry öfkeyle karşı çıkmak üzereydi ki kendini tuttu.

"Oyunun sonlarını okumadığını kabul ediyorsun," dedi. "Çocukluk etme, Henry! Madem böyle bir şeye inanacaksın, en azından bunu hakkıyla bil. Üçüncü Perdeyi okuyacak mısın? Hayır mı? O zaman sana ben okurum."

Üçüncü Perdenin başladığı sayfayı açtı, bölük pörçük paragrafların yeterince okunaklı ve bir yabancının anlayabileceği ifadelerle yazılmış olanlarına hızla göz gezdirdi.

"İşte mahzende geçen bir sahne," diye başladı. "Komplonun kurbanı yatağında perişan hâlde yatmaktadır, Baron ve Kontes içinde bulundukları durumu değerlendirmektedirler. Kontes (okuyabildiğim kadarıyla) Frankfurt'taki mücevherlerini rehin vererek istenen parayı temin etmiştir, doktor üst kattaki rehberin hâlâ iyileşme şansı olduğunu bildirmiştir. Adam iyileşirse komplocular ne yapacaktır? Temkinli Baron mahkûmu serbest bırakmayı önerir. Mahkemeye başvuracak olursa çılgınca bir sanrıya kapıldığını iddia etmek ve kendi karısını tanık göstermek kolay olacaktır. Öte yandan rehber ölürse rehin tutulan, kimsenin tanımadığı bu asilzadenin işini nasıl bitireceklerdi? Onu zindanda açlıktan ölmeye bırakarak, pasif bir şekilde mi? Hayır: Baron ince zevk sahibi bir adamdır, gereksiz zalimlikten hoşlanmaz. Geriye aktif hareket tarzı kalır; mesela bir kiralık katilin bıçak darbesiyle mi ölse? Baron bir suç ortağına güvenmez, ayrıca kendinden başkasına para harcamak da istemez. Mahkûmu kanala mı atsalar? Baron suya güvenmez; bedeni su yüzüne çıkıp görünecektir. Yatağını ateşe mi verseler? Harika bir fikir ama dumanı gören olabilir. Hayır: şimdi koşullar tamamıyla değiştiğine göre onu zehirlemek en kolay yol gibi görünmektedir. Lord artık bir fazlalık hâline gelmiştir. En ucuz zehir iş görecektir. Böyle bir görüş

alışverişinde bulunulduğuna gerçekten inanıyor olabilir misin, Henry?"

Henry yanıt vermedi. Az önce kendisine okunan sorular otelde geçirdiği iki gece boyunca Bayan Norbury'yi dehşete düşüren rüyalarla aynı sırayı takip ediyordu. Bu tesadüfe ağabeyinin dikkatini çekmenin bir yararı yoktu.

Lord Montbarry bir sonraki anlaşılır bölüme kadar sayfaları çevirdi.

"Burada, taslaktan anlayabildiğim kadarıyla sahne üstünde iki farklı mekân var. Doktor üst katta, ölü rehberin başucunda, Lordun ölüm belgesini her şeyden habersiz olarak yazmaktadır. Mahzendeyse Baron, zehirlenerek öldürülen Lordun başucunda, cesedi bir kül yığınına çevirecek olan güçlü kimyasal asitleri hazırlamaktadır. Herhalde böyle korku dolu melodram sahnelerini çözmekle uğraştığımıza değmez, öyle değil mi? Hadi devam edelim! Devam edelim!"

Tekrar kâğıtları çevirdi ve takip eden karışık sahneleri boş yere anlamaya çalıştı. Son anlaşılır cümleleri de sondan ikinci sayfada buldu.

"Üçüncü Perde iki Bölüme ya da Sahneye bölünmüşe benziyor. İkinci Bölümün başındaki yazıları çözebilirim sanırım. Perde, Baron ve Kontes'le açılır. Baron'un elleri anlaşılmaz bir şekilde eldivenle gizlenmiştir. Kafası dışında cesedin tamamını kendi sistemiyle yakıp kül etmiştir."

Henry ağabeyini burada böldü. "Daha fazla okuma!" diye bağırdı.

Lord Montbarry ısrar etti. "Kontes'in hakkını verelim. Sökebildiklerim beş altı satırı geçmez zaten! Asit kavanozunun kazara kırılması sonucunda Baron'un elleri fena hâlde yanmıştır, henüz kafayı imha edebilecek durumda değildir, Kontes de (tüm şeytanlığına rağmen) bir kadın olduğu için onun yerini almaktan çekinir, durum böyleyken sigorta şirketlerinin bir araştırma ko-

misyonu gönderdiğine ilişkin ilk haber gelir. Baron telaşa kapılmaz. İstedikleri kadar araştırma yapsınlar, körü körüne (Lordun yerini almış olan) rehberin doğal ölümünü araştırmaktadırlar. Kafa imha edilmediğine göre tek seçenek onu gizlemektir; Baron bunun üstesinden gelebilir. Eski kütüphanede yaptığı çalışmalar sırasında konakta güvenli bir gizlenme yeri keşfetmiştir. Kontes asitleri kullanmaktan, kafanın yakılmasını izlemekten çekinebilir ama herhalde biraz dezenfektan tozu serpmeyi becerecektir..."

"Yeter artık!" Henry bir kez daha yineledi. "Yeter artık!"

"Okuyabileceğim bir şey kalmadı zaten, sevgili kardeşim. Son sayfa düpedüz hezeyandan ibaret. *Yaratıcılığının* onu terk ettiğini pekâlâ söyleyebilirmiş sana!"

"Gerçeği dürüstçe kabul et, Stephen ve *hafızası* de."

Lord Montbarry oturduğu masanın başından kalktı ve erkek kardeşine acıyarak baktı.

"Senin sinirlerin bozulmuş, Henry," dedi. "Şöminenin altından çıkan o korkunç şeyden sonra bunda şaşılacak bir şey yok. Bu konuda tartışmayalım, sen kendine gelene kadar bir iki gün bekleyelim. Bu arada, en azından bir konuda anlaşalım. Bu sayfaları ne yapacağımız konusundaki kararı ailenin reisi olarak bana mı bırakıyorsun?"

"Evet."

Lord Montbarry hiçbir şey demeden taslağı kaldırıp ateşe attı. "Bu saçmalık bir işe yarasın," dedi sayfaları şömine maşasıyla bastırarak. "Oda serinliyor, Kontes'in oyunu bu yanmış odunların bazılarını tekrar alevlendirir." Şöminenin başında biraz bekledikten sonra tekrar erkek kardeşine döndü. "Bak Henry, söyleyeceğim son bir şey daha var, ondan sonra susacağım. Bir talihsizlik eseri konağın eski günlerinde, kimbilir ne zaman işlenmiş bir suçun kanıtını bulduğunu kabul ediyorum. Bu konuda hakkını teslim ettikten sonra, diğer her şeye itirazım var. Senin fikrine katılmak şöyle dursun olanların hiçbirine inanmıyorum.

Bu otelde kaldığımız ilk gecelerde bazılarımızın yaşadığı olağanüstü deneyimler –senin iştahını kaybetmen, kız kardeşimizin gördüğü korkunç rüyalar, Francis'i çok rahatsız eden koku ve Agnes'e görünen kafa– bana göre bunların hepsi düpedüz hezeyan! Hiçbirine inanmıyorum, hiçbirine, hiçbirine!" Dışarı çıkmak üzere kapıyı açtı, sonra dönüp odaya baktı. "Evet, inandığım bir şey var. Karım ağzından kaçırdı. Agnes'in seninle evleneceğine inanıyorum. İyi geceler, Henry. Yarın sabah ilk iş Venedik'ten ayrılıyoruz."

Lord Montbarry, Lanetli Otel'in gizemini işte böylece başından savmış oldu.

NOT

İki erkek kardeş arasındaki görüş ayrılığını çözmek için Henry'nin son bir şansı kalmıştı. Seyahat arkadaşlarıyla birlikte İngiltere'ye döndüğünde, takma dişleri araştırmaya hizmet edecek şekilde nasıl kullanabileceğine dair kendince bir fikri vardı.

Aile tarihine vakıf olan hayattaki tek kişi, Agnes Lockwood'un yaşlı dadısıydı. Henry bulabildiği ilk fırsatta yaşlı kadının, merhum Lord Montbarry hakkındaki hatıralarını canlandırmayı denedi. Ancak dadı, ailenin en büyük erkeğini Agnes'i terk ettiği için hiçbir zaman affetmemişti, hatıralarını canlandırmayı açıkça reddetti. "Onu Londra'da son gördüğümde, onun o yüzünü görmek bile tırnaklarımı yüzüne geçirmek istememe yetti. Bayan Agnes bir işi halletmem için beni dışarı yollamıştı; ona dişçisinden çıkarken rastladım ve Tanrı'ya şükür ki bu onu son görüşüm oldu!"

Dadının kolay öfkelenmesi ve kendini ifade etmek için seçtiği tuhaf yol sayesinde Henry'nin araştırması amacına ulaşmıştı bile! Henry, dadıya rastlaştıkları binanın konumuna dikkat edip etmediğini sormak gafletinde bulundu. Dadı buna elbette ki dikkat etmişti, hâlâ da hatırlıyordu, seksen yaşına merdiven dayadı

diye Küçük Bey onun bunadığını mı düşünüyordu yoksa? Aynı gün Henry, takma dişleri dişçiye götürdü ve geri kalan tüm kuşkuyu da (eğer hâlâ kuşku duymak mümkündüyse) sonsuza dek ortadan kaldırdı. Dişler ilk Lord Montbarry için yapılmıştı.

Henry buluşlar zincirinin bu son halkasından ağabeyi Stephen da dahil olmak üzere hiç kimseye söz etmedi. Bu korkunç sırrı kendisiyle birlikte mezara taşıdı.

Geçmişteki bir başka konuda da aynı merhamet dolu sessizliğini korudu. Zavallı Bayan Ferrari, kocasının onun sandığı gibi Kontes'in kurbanı değil de suç ortağı olduğunu hiçbir zaman öğrenmedi. Hâlâ kendisine bin pound tutarındaki çeki yollayanın merhum Lord Montbarry olduğuna inanıyordu ve "üzerinde kocasının kanı bulunduğunu" ısrarla ifade ettiği bir hediyeyi kullanmaktan hâlâ kaçınıyordu. Agnes, dul kadının tam onayıyla parayı Çocuk Hastanesi'ne götürdü ve yatak sayısının artırılması için harcanmasını sağladı.

Yeni yılın ilkbaharında evlendiler. Agnes'in özel isteği üzerine törende yalnızca aile üyeleri yer aldı. Düğün yapılmadı, balayını da Thames Nehri kıyılarındaki küçük bir eve çekilerek geçirdiler.

Yeni evli çiftin nehir kıyısındaki son günlerinde, gün boyu bahçede koşup oynasınlar diye Lord Montbarry'nin çocukları da davet edildi. Kızların en büyüğü karı-koca arasında Lanetli Otel hakkında geçen bir konuşmaya kulak misafiri olup bu konuşmayı annesine aktardı.

"Henry, bana bir öpücük vermeni istiyorum."

"Al bakalım, hayatım."

"Artık karın olduğuma göre seninle bir şey konuşabilir miyim?"

"Nedir?"

"Venedik'ten ayrılmamızdan önceki gün yaşanan bir şey. Sen, Kontes'in son saatlerinde onu gördün. Sana bir itirafta bulunup bulunmadığını bana söylemeyecek misin?"

"Bilinçli bir itirafta bulunmadı, Agnes, o yüzden sana söyleyip de seni üzmeme neden olacak bir itiraf yok ortada."

"O dehşet gecesi odamda ne gördüğüne ya da duyduğuna dair bir şey söylemedi mi?"

"Hiçbir şey söylemedi. Tek bildiğimiz yaşadığı o dehşetten sonra bir daha kendine gelemediği."

Agnes tam anlamıyla tatmin olmamıştı. Bu konu aklına takılıyordu. Başka zamanlar rakibesi olmuş olan zavallı kadınla arasında geçen kısacık konuşma bile onun aklını karıştıran sorular ortaya atmıştı. Kontes'in öngörüsünü hatırladı. "Beni daha ifşaat gününe götüreceksiniz ve sonumu getirecek cezayı keseceksiniz." Bu öngörü diğer insani kehanetler gibi asılsız mı çıkmıştı, yoksa hayaleti gördüğü ve bilmeden Kontes'i odasında kendisini izlemeye teşvik ettiği gün gerçek mi olmuştu?

Bayan Henry Westwick'in diğer meziyetlerine şu da eklensin ki kocasını, sırlarını ifşa etmeye bir daha hiç zorlamadı. Onun bu olağandışı davranışını duyan (modern ahlak ve terbiye anlayışıyla yetişmiş) başka eşler hâliyle ona merhametle karışık bir öfke duyuyorlardı. O zamandan bu yana ondan "biraz eski kafalı bir insan" olarak söz ederler.

Hepsi bu kadar mı?

Hepsi bu kadar.

Lanetli Otel'in gizeminin bir açıklaması yok mu?

Kendinize kendi hayatınızın ve ölümünüzün bir açıklaması var mı diye sorun. Elveda.

